

Mardin Artuklu Üniversitesi
Fen Bilimleri Enstitüsü

VAN VE CAMİ: BİR ANLAMLANDIRMA DENEMESİ

Mustafa GÜLEN

Mimarlık Anabilim Dalı
Yüksek Lisans Programı
 için hazırlanmış Tez

Mayıs 2015

Mardin Artuklu Üniversitesi
Fen Bilimleri Enstitüsü

VAN VE CAMİ: BİR ANLAMLANDIRMA DENEMESİ

Mustafa GÜLEN

Mimarlık Anabilim Dalı
Yüksek Lisans Programı
için hazırlanmış Tez

Tez Danışmanı: Yrd. Doç. Dr. Halil İbrahim DÜZENLİ

Mayıs 2015

TEZ ONAY SAYFASI

Mardin Artuklu Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü'nün 13201002 numaralı Yüksek Lisans öğrencisi, "Mustafa GÜLEN", ilgili yönetmeliklerin belirlediği gerekli tüm şartları yerine getirdikten sonra hazırladığı "VAN VE CAMİ: BİR ANLAMLANDIRMA DENEMESİ" başlıklı tezini, aşağıda imzaları olan jüri önünde başarı ile sunmuştur.

Tez Danışmanı : Yrd. Doç. Dr. Halil İbrahim DÜZENLİ

Üye : Yrd. Doç. Dr. Tayfun GÜRKAŞ

Üye : Doç. Dr. Suvat PARİN

Teslim Tarihi: 05.05.2015

Savunma Tarihi: 12.05.2015

ÖNSÖZ

“Van ve Cami: Bir Anlamlandırma Denemesi” başlıklı bu tez, Mardin Artuklu Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Mimarlık Ana Bilim Dalı’nda hazırlanmıştır.

Tezin ortaya çıkmasında Mardin Artuklu Üniversitesi Mimarlık Bölümü öğretim üyelerinin, günümüz klasik mimarlık eğitiminin ve söylemlerinin sıkışıp kaldığı dar alandan ziyade; mimarlık alanında söylen(e)meyeni söyleme düsturu ile hareket eden ve mimarlığı toplumsal bir pratik olarak gören eğitim anlayışlarının önemli katkıları vardır. Buradaki mimarlık bölümünün, mimarlığın özerk söylemlerinden sıyrılıp, farklı bilim dallarıyla özellikle sosyal bilimler ile ilişkilmesi gerektiği düşünceleri ‘mimarlığın toplumsallığın ta kendisi’ olduğu yönündeki savlarının da yansımasıdır. Bu okulda ‘Yüksek Lisans’ ders döneminde aldığım her ders, her seminer mimarlığa ve daha önemlisi hayata farklı pencerelerden bakmamı sağladı. Bu bağlamda Mardin Artuklu Üniversitesi Mimarlık Bölümü’nün tüm öğretim üyelerine en içten şükranlarımı sunarım.

Burada öncelikle tez danışmanlığımı kabul ederek, araştırmam süresince yakın ilgi, anlayış ve desteğini hiçbir zaman esirgemeyen, uyarıları ve yönlendirmeleri ile zihin dünyamı açan değerli hocam Yrd. Doç. Dr. Halil İbrahim DÜZENLİ’ye ne kadar teşekkür etsem azdır.

Özellikle, Harun ŞENARAS ve Cihan BİLDİRİCİ, tüm yoğunluklarına rağmen teknik konularda yardımlarını esirgemediler. Samimi dostlukları için sonsuz teşekkürler.

Tezin son aşamalarında yanımda olan kıymetli dostum Emin Selçuk TAŞAR’a yardımlarından dolayı teşekkürler.

İl Müftülüğü arşivinde çalışmama izin veren, duyduğu güvenden dolayı Sayın Hamdi YILDIZ teşekkürü fazlasıyla hak ediyor.

Son olarak çalışmamda manevi desteklerini esirgemeyen kardeşim Fatma GÜLEN başta olmak üzere tüm aileme desteklerinden dolayı teşekkür ediyorum.

Mustafa GÜLEN
Van 2015

İÇİNDEKİLER

TEZ ONAY SAYFASI.....	i
ÖNSÖZ.....	ii
İÇİNDEKİLER.....	iii
TABLOLAR DİZİNİ.....	v
ŞEKİLLER DİZİNİ.....	vi
FOTOĞRAFLAR DİZİNİ.....	vii
GRAFİKLER DİZİNİ.....	viii
KATALOGLAR DİZİNİ.....	ix
ÖZET.....	xiv
ABSTRACT.....	xv
1. GİRİŞ.....	1
1.1. Sorunun Belirlenmesi.....	1
1.2. Çalışmanın Amacı ve Kapsamı.....	3
1.3. Materyal ve Metot.....	5
2. VAN CAMİLERİ ÜZERİNE.....	7
2.1. Sayılar, Rakamlar, Konumlar.....	7
2.1.1. İstatistiki Veriler, Tarihsel Söylenceler: Nüfus ve Cami Üzerine.....	7
2.1.2. Van ve 2014 Rakamları Üzerine.....	18
2.1.3. Van Camilerinin Mekânsal Dağılımı.....	21
2.2. İnşai Olanın Yazılı Kayıtları: Matbu Formlar ve Cami Kayıt Mantıkları Üzerine.....	26
2.2.1. Cami Kütük Defteri (Eski-1970, Yeni-2000).....	30
2.2.2. Cami Bilgi Bankası Formu (1980).....	31
2.2.3. Cami Bilgi Formu (1985).....	32
2.2.4. Cami Bilgi Formu (2006).....	33
2.2.5. Açılış Beratleri.....	34
2.2.6. Yazışmalar.....	35
2.2.8. Matbu Formlardan Olası Çıkarımlar.....	37
2.3. Cami İsimlendirmeleri Üzerine.....	42
2.3.1. Kavramlar.....	49
2.3.2. Kişiler.....	49
2.3.3. Semtler/ Mahalleler.....	50
2.3.4. Kurumlar, Şirketler, Pasajlar.....	50
2.3.5. İsim Değişiklikleri Üzerine Bazı Tanıklıklar.....	51
2.4. Tarih, Mesel, Esâtir: Selçuklu, Osmanlı ve Cumhuriyet Okumaları.....	52
2.4.1. Bir Selçuklu Temsili Olarak Ulu Camii.....	54

2.4.2. Osmanlı Görünümleri: Van, Mitoloji, Mimar Sinan, Hafıza, İmgelem ve Rekonstrüksiyon, Süleyman Han Camii ve Hüsrev Paşa Camii,.....	56
2.4.3. Cumhuriyet Döneminde Bazı Durumlar: Değişim-Dönüşüm, Yıkım-Yapım Güzergâhları, Yeni Şehre Yeni Bir Ulu Camii –İsimlendirme ve Büyüklük-; Ulu Camii (1974-1993).....	63
2.5. Yapım ve Organizasyon Aktörlerinin “Mimarsız/İmarsız/Plansız” İle “Mimarlı/İmarlı/Planlı” Modelleri.....	65
2.5.1. ‘Mimarlı-Mimarsız’ Yapım Ritüelleri	66
2.5.2. Bina Altı, İşyeri, Pasaj Camileri/Mescitleri	74
2.5.3. Modern-Gelenekçi İşlev Arayışları (İbadet, Eğitim, Sosyal, Kültürel, vb.) Bağlamında Bir Yeni Külliye: Van Yeni Norşin Camii.....	78
2.5.4. Yeni Bir “Marka”: TOKİ Camileri.....	83
2.5.5. Bir Mimar ve Camileri: Ömer Kirazoğlu ve Van’daki Camileri	85
2.5.6. 2000-2013 Yıllarında Van Merkezde En Çok Cami Yapan Mimar: Dr. Şehabettin Öztürk ve Camileri	89
2.6. Mimari Otonominin Dilleri: Planlar, Cepheler, Yapı Elemanları ve Yapım Sistemleri Üzerine Düşünceler.....	91
3. DEĞERLENDİRMELER VE TARTIŞMALAR.....	96
4. SONUÇLAR VE ÖNERİLER	101
5. KAYNAKÇA	105
6. EKLER.....	108
ÖZGEÇMİŞ	347

TABLULAR DİZİNİ

Tablo 1: 1910-2014 Van Merkez ve Genel Nüfusu	9
Tablo 2: 1910-2013 Van Merkez Cami Sayıları	10
Tablo 3: Van Merkez Camileri Hakkında Hazırlanan Matbu Formların Kronolojik Sıralamaları	29
Tablo 4: Cami İsimlendirme Tablosu	46
Tablo 5: Van Merkezde Bir Mimar Tarafından Projelendirilen Camiler ve Mimarları.....	69
Tablo 6: Bina Altı, İşyeri, Pasaj Camileri/Mescitleri.....	77
Tablo 7: Van Merkezde 1500-2013 Yılları Arasında İnşa Edilen Camiler	95

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 1: 1899’da Van İlinde Bulunan Yapılar ve 2013 Tarihinde Van İlinin Cami Sayıları....	15
Şekil 2: 2014 İtibari İle Van Eski Yerleşim Alanında Bulunan Camiler: Hüsrev Paşa Camii, Kaya Çelebi Camii, Horhor Camii, Abdurrahman Gazi Camii, Süleyman Han Camii, Ulu Camii, Kızıl Camii, Abbasğa Camii, Beylerbeyi Mustafa Paşa Camii	17
Şekil 3: Van Merkez 2014 İmar Planı Üzerinden Cami Dağılımları	24
Şekil 4: 1970 Tarihli Cami Kütük Defteri.....	30
Şekil 5: Cami Bilgi Bankası Formu	31
Şekil 6: 1985 Tarihli Cami Bilgi Formu.....	32
Şekil 7: 2006 Tarihli Cami Bilgi Formu.....	33
Şekil 8: 1992 Tarihli T.C Van Müftülüğü Şekil 9: 2009 Tarihli T.C Van Müftülüğü	35
Şekil 10: Van İl Müftülüğü Arşivinde Yer Alan Yazışmalardan İki Örnek.....	36
Şekil 11: Van Merkez Camilerinde Yer Alan Cami Tabela Örnekleri	37
Şekil 12: İsim Değişikliği Üzerine Yazışmalar	51
Şekil 13: Yukarı Norşin Camii’ne Ait Yardım Toplama Afişleri.....	82

FOTOĞRAFLAR DİZİNİ

Fotoğraf 1: Van Eski Yerleşim Birimi	25
Fotoğraf 2: Van Eski Yerleşim Biriminin 2015 İtibari İle Son Durumu.....	25
Fotoğraf 3: Van Yeni (mevcut) Yerleşim Birim	26
Fotoğraf 4: Van Eski Yerleşiminin 16.-20.ve 21. Yüzyıldaki Durumu	52
Fotoğraf 5: Van Eski Yerleşimini Gösteren 17. Yüzyıl Gravürleri ve 20. Yüzyıl Fotoğrafları	54
Fotoğraf 6: Van Eski Yerleşiminde Bulunan Ulu Cami'nin Son Durumu.....	55
Fotoğraf 7: 20. Yüzyılda Van Eski Yerleşiminin Durumu, Mimar Sinan'a Atfedilen Resim, Süleyman Han Camii, Hüsrev Paşa Külliyesi.....	57
Fotoğraf 8: Van Eski Yerleşim Alanında Kale Üstünde Bulunan Süleyman Han Camii'nin 17. Yüzyıl Gravürü ve Son Durumuna Ait Fotoğrafları	59
Fotoğraf 9: Van Eski Yerleşiminde Bulunan Hüsrev Paşa Camii'ne Ait 17. Yüzyıl Gravür ve 20. Yüzyıla Ait Fotoğraflar.....	61
Fotoğraf 10: Hüsrev Paşa Camii'nde Restorasyon Çalışmaları.....	62
Fotoğraf 11: Hüsrev Paşa Külliyesi 2014 İtibari İle Son Durum.....	62
Fotoğraf 12: Van'da Değişim, Dönüşüm, Yıkım, Yapım Güzergahında Cami Örnekleri.....	63
Fotoğraf 13: Van Merkezde Bulunan Ulu Camii	65
Fotoğraf 14: Van Merkezde Bulunan Camilerden Örnekler	76
Fotoğraf 15: Yeni Norşin Camii'ne Ait Bazı Fotoğraflar	79
Fotoğraf 16: Yeni Norşin Camii'nin Yapım Aşamalarına Ait Fotoğraflar	80
Fotoğraf 17: Yukarı Norşin Camii'nden Fotoğraflar	82
Fotoğraf 18: Van Depremi Sonrası İnşa Edilen TOKİ Camileri.....	83
Fotoğraf 19: Van 'da Deprem Sonrası İnşa Edilen TOKİ Cami Örnekleri	85
Fotoğraf 20: Mimar Ömer Kirazoğlu Tarafından Van'da İnşa Edilen Hz. Ömer Camii	86
Fotoğraf 21: Van Merkezde Mimar Ömer Kirazoğlu Tarafından İnşa Edilen Hacı Hüseyin Camii	87
Fotoğraf 22: Van Merkezde Mimar Ömer Kirazoğlu Tarafından İnşa Edilen Hacı Hidayet Camii'nin Yerine Son Dönemde İnşa Edilen Cami	88
Fotoğraf 23: Van Eski Şehrinde Restorasyonu Yapılan Camilere Ait Çizimler.....	89
Fotoğraf 24: Van Eski Şehrinde Restorasyonu Yapılan Camilere Ait Çizimler.....	90
Fotoğraf 25: Van Eski Yerleşiminde Bulunan Camilerin 2014 Tarihi İle Son Durumları.....	90
Fotoğraf 26: Van Yeni Yerleşiminde Bulunan Camilerden Örnekler.....	90

GRAFİKLER DİZİNİ

Grafik 1: 1910-2013 Van Merkez Cami Sayıları ve Nüfusu Değişim Grafiği	12
Grafik 2: Van Merkezde 1534-2013 Yılları Arasında İnşa Edilen Cami Sayıları	19
Grafik 3: Van Merkez Camilerini Yaptıranlar	38
Grafik 4: Van Merkez Camilerinin Mülkiyet Durumları	39
Grafik 5: Van Merkez Camilerinin Mimarlı/Mimarsız Sayıları	40
Grafik 6: Van Merkez Camilerinin Yapım Tekniği	41
Grafik 7: Van Merkez Camilerinin Örtü Durumu	42
Grafik 8: Van Merkez Camilerinin İsimlendirme Grafiği	48

KATALOGLAR DİZİNİ

Katalog 1: 1534_ Süleyman Han Camii	109
Katalog 2: 1567_ Hüsrev Paşa Camii	110
Katalog 3: 1592_ Kaya Çelebi Camii	111
Katalog 4: 1750_ Gazail Baba Camii	112
Katalog 5: 1941_ Hacı Osman Camii	113
Katalog 6: 1945_ Emin Paşa Camii	114
Katalog 7: 1950_ Hafiziye Camii	115
Katalog 8: 1950_ Nurlu Camii	116
Katalog 9: 1950_ Yeni Hayretiye Camii	117
Katalog 10: 1952_ Boyalar Camii	118
Katalog 11: 1952_ Şakir Hoca Camii	119
Katalog 12: 1958_ Hacı Hidayet Camii	120
Katalog 13: 1958_ Seyyid Battal Gazi Camii	121
Katalog 14: 1958_ Hacı Sabah Şavur Camii	122
Katalog 15: 1959_ Şabaniye Camii	123
Katalog 16: 1960_ Eğitim Araştırma Hastanesi Mescidi	124
Katalog 17: 1961_ Hacı Hüseyin Camii	125
Katalog 18: 1961_ İskele Camii	126
Katalog 19: 1964_ Yukarı Norşin Camii	127
Katalog 20: 1965_ Hacı Bekir Camii	128
Katalog 21: 1966_ Mahmut Yörük Camii	129
Katalog 22: 1966_ Sohbetiye Camii	130
Katalog 23: 1967_ Kınalı Camii	131
Katalog 24: 1969_ Şerefiye Camii	132
Katalog 25: 1970_ Akköprü Camii	133
Katalog 26: 1970_ Bağlarbaşı Camii	134
Katalog 27: 1970_ İstasyon Gar Camii	135
Katalog 28: 1973_ Fatih Camii	136
Katalog 29: 1973_ İpek Yolu Mehmet Şerif ve Rehavza Aydın Camii	137
Katalog 30: 1973_ Selimbey Camii	138
Katalog 31: 1974_ Buzhane Camii	139
Katalog 32: 1974_ Kurtbeyoğlu Camii	140
Katalog 33: 1974_ Mehmet Ağa Camii	141
Katalog 34: 1974_ Ulu Camii	142
Katalog 35: 1975_ Akyıl Camii	143
Katalog 36: 1975_ Hacı Behiye Şavur Camii	144
Katalog 37: 1975_ Hatuniye Camii	145
Katalog 38: 1976_ Hacı Süleyman Camii	146
Katalog 39: 1976_ Hazreti Ömer Camii	147
Katalog 40: 1977_ Yeşil Camii	148
Katalog 41: 1977_ Yüniplik Camii	149
Katalog 42: 1978_ Altmışevler Camii	150
Katalog 43: 1978_ Çiftçiler Camii	151
Katalog 44: 1978_ Hz. Abbas Camii	152
Katalog 45: 1978_ Hz. Ebuzer Camii	153
Katalog 46: 1978_ İstasyon Camii	154
Katalog 47: 1978_ Üçevler Camii	155
Katalog 48: 1978_ Yeni Sebze Hali Camii	156

Katalog 49: 1979_ Asker_i Rüştiye Camii	157
Katalog 50: 1979_ Aşağı Norşin Camii	158
Katalog 51: 1979_ Hacı Hüsnü Camii	159
Katalog 52: 1979_ Köy Hizmetleri İl Müdürlüğü Camii	160
Katalog 53: 1980_ Beyüzümü Camii	161
Katalog 54: 1980_ Hayrat Camii	162
Katalog 55: 1980_ Özalp Yolu Camii	163
Katalog 56: 1980_ Tillo Camii	164
Katalog 57: 1980_ Yeni Emin Paşa Camii	165
Katalog 58: 1980_ Yeni Sofu Baba Camii	166
Katalog 59: 1980_ Yukarı Su Deposu Camii	167
Katalog 60: 1981_ Esentepe Camii	168
Katalog 61: 1981_ Et Kombinasi Camii	169
Katalog 62: 1981_ Mehmet Atıf Camii	170
Katalog 63: 1982_ Abdurrahman Gazi Camii	171
Katalog 64: 1982_ Türkoğlu Mescidi	172
Katalog 65: 1983_ Sefa Mescidi	173
Katalog 66: 1983_ Şifa Camii	174
Katalog 67: 1983_ Ziraat Meslek Lisesi Camii	175
Katalog 68: 1984_ Hacı Ethem Soydan Camii	176
Katalog 69: 1984_ Hasan Bey Camii	177
Katalog 70: 1984_ Ortaklar Camii	178
Katalog 71: 1984_ Yeni Çarşı Camii	179
Katalog 72: 1985_ Güzel Camii	180
Katalog 73: 1985_ Hacı Kasım Camii	181
Katalog 74: 1985_ Hacı Şükrü menzilioğlu Camii	182
Katalog 75: 1985_ Şehitlik Camii	183
Katalog 76: 1985_ Seyit Fehim Camii	184
Katalog 77: 1985_ Toprakkale Camii	185
Katalog 78: 1985_ Belediye Camii	186
Katalog 79: 1986_ Hacı Salman Camii	187
Katalog 80: 1986_ Karayolları Camii	188
Katalog 81: 1986_ Terminal Camii	189
Katalog 82: 1986_ Topçuoğlu Camii	190
Katalog 83: 1986_ Üniversite Camii	191
Katalog 84: 1987_ Fidanlık Camii	192
Katalog 85: 1987_ Köy Hizmetleri Bölge Müdürlüğü Camii	193
Katalog 86: 1987_ Kundura Fabrikası Camii	194
Katalog 87: 1987_ Menzilioğlu Camii	195
Katalog 88: 1988_ Fakirullah Camii	196
Katalog 89: 1988_ İşkol Camii	197
Katalog 90: 1988_ Marangozlar Sanayi Sitesi Camii	198
Katalog 91: 1988_ Şenler Camii	199
Katalog 92: 1988_ Yeni Şehir Camii	200
Katalog 93: 1989_ Ezberciler Camii	201
Katalog 94: 1989_ Oto Sanayi Sitesi Camii	202
Katalog 95: 1989_ Şengüller Camii	203
Katalog 96: 1989_ Yeni Fatih Camii	204
Katalog 97: 1990_ Başak Camii	205
Katalog 98: 1990_ Hacı Naif Camii	206

Katalog 99: 1990_ Yüzüncü Yıl Hastanesi Mescidi	207
Katalog 100: 1991_ Hacı Yusuf Kırmızıtaş Camii	208
Katalog 101: 1991_ Muhacirler Camii	209
Katalog 102: 1992_ Akabe Camii	210
Katalog 103: 1992_ Arvas Camii	211
Katalog 104: 1992_ Dört Yol Camii	212
Katalog 105: 1992_ Hacı Kaytaran Camii	213
Katalog 106: 1992_ Hacı Yunus Camii	214
Katalog 107: 1992_ Işıklar Camii	215
Katalog 108: 1992_ Kılıçlar Camii	216
Katalog 109: 1992_ Merve Camii	217
Katalog 110: 1992_ Sultanoglu Camii	218
Katalog 111: 1992_ Tevhid Camii	219
Katalog 112: 1992_ Tuba Camii	220
Katalog 113: 1992_ Yeni Van Pasajı Mescidi	221
Katalog 114: 1993_ Altıntepe Camii	222
Katalog 115: 1993_ Bilal_i Habeş Camii	223
Katalog 116: 1993_ Cevdet Paşa Camii	224
Katalog 117: 1993_ Hacı Mehmet Emin Camii	225
Katalog 118: 1993_ Hacı Şerif Camii	226
Katalog 119: 1993_ Hayırseverler Camii	227
Katalog 120: 1993_ Hicret Pasajı Mescidi	228
Katalog 121: 1993_ Kaval Mescidi	229
Katalog 122: 1993_ M.T.A Bölge Müdürlüğü Camii	230
Katalog 123: 1993_ Şafak Camii	231
Katalog 124: 1993_ Sakinler Camii	232
Katalog 125: 1993_ Şehadet Cami	233
Katalog 126: 1993_ Seyrantepe Camii	234
Katalog 127: 1993_ Veysel Karani Camii	235
Katalog 128: 1993_ Yeşilbaş Camii	236
Katalog 129: 1993_ Zeve Camii	237
Katalog 130: 1994_ Aydınlar Camii	238
Katalog 131: 1994_ Beyüzümü Hayırseverler Camii	239
Katalog 132: 1994_ Hicret Camii	240
Katalog 133: 1994_ İlhan Tekin Camii	241
Katalog 134: 1994_ Karşıyaka Camii	242
Katalog 135: 1994_ Keremoğlu Mescidi	243
Katalog 136: 1994_ Mevlana Camii	244
Katalog 137: 1994_ Seyyid Enver Camii	245
Katalog 138: 1994_ Seyyid Muhammed Hüseyini Camii	246
Katalog 139: 1994_ Yakutlar Mescidi	247
Katalog 140: 1995_ Ensar Camii	248
Katalog 141: 1995_ Furkan Camii	249
Katalog 142: 1995_ Hacı Abdurrahman Camii	250
Katalog 143: 1995_ Kuba Camii	251
Katalog 144: 1995_ Nur Camii	252
Katalog 145: 1995_ Said-i Nursi Camii	253
Katalog 146: 1995_ Seyfullah Camii	254
Katalog 147: 1995_ Sezenler Camii	255
Katalog 148: 1995_ Yeni Hicret Camii	256

Katalog 149: 1995_Zümrüt Camii	257
Katalog 150: 1996_Ali Paşa Camii	258
Katalog 151: 1996_Çimen Camii	259
Katalog 152: 1996_Hacı Ali Sağdıç Camii	260
Katalog 153: 1996_Hacı Cemil İmamoğlu Camii	261
Katalog 154: 1996_Hacı Kazım Camii	262
Katalog 155: 1996_Hz. Hamza Camii	263
Katalog 156: 1996_Hz Nuh Camii	264
Katalog 157: 1996_İbrahim Karslıoğlu Camii	265
Katalog 158: 1996_İdris Aydın Camii	266
Katalog 159: 1996_İhsan Talay Camii	267
Katalog 160: 1996_Şabaniye Kuran Kursu Camii	268
Katalog 161: 1997_Aksa Camii	269
Katalog 162: 1997_Bağdat Pasajı Mescidi	270
Katalog 163: 1997_Hacı Ahmet Camii	271
Katalog 164: 1997_Hz. Bilal Camii	272
Katalog 165: 1997_Hz. Ebubekir Camii	273
Katalog 166: 1997_Özsalihoğulları Mescidi	274
Katalog 167: 1997_Ruspazarı Mescidi	275
Katalog 168: 1997_Sultan Menduh Camii	276
Katalog 169: 1998_Ahmed-i Hani Camii	277
Katalog 170: 1998_Aydın Talay Yeraltı Mescidi	278
Katalog 171: 1998_Hz. Aişe Mescidi	279
Katalog 172: 1998_Kiyimet Evren Dede Camii	280
Katalog 173: 1998_Kömürçiler Sitesi Camii	281
Katalog 174: 1998_Medine-i Münevvere Camii	282
Katalog 175: 1998_Müşerref Camii	283
Katalog 176: 1998_Selahaddin-i Eyyubi Camii	284
Katalog 177: 1998_Tedaş Camii	285
Katalog 178: 1999_Eyyüp Sultan Camii	286
Katalog 179: 2000_Çarşı 2000 Mescidi	287
Katalog 180: 2000_Hayırseverler Süphan Camii	288
Katalog 181: 2000_Hz. Ali Camii	289
Katalog 182: 2000_Hz. Lokman Camii	290
Katalog 183: 2000_Hz. Osman Camii	291
Katalog 184: 2000_Pınar Camii	292
Katalog 185: 2000_Süleyman Baba Camii	293
Katalog 186: 2002_Fahrettin Kalaycıoğlu Camii	294
Katalog 187: 2002_Hüseyin Baba Camii	295
Katalog 188: 2002_Molla Hamdullah Camii	296
Katalog 189: 2002_Yüzüncü Yıl İşhanı Mescidi	297
Katalog 190: 2003_Uğur Mescidi	298
Katalog 191: 2004_Doğu Center Mescidi	299
Katalog 192: 2004_Hacı Enver Camii	300
Katalog 193: 2004_Hacı Mehmet Siddık Bayram Camii	301
Katalog 194: 2004_Hacı Şemsettin Camii	302
Katalog 195: 2005_Şabaniye Mahallesi Hacı Ömer Camii	303
Katalog 196: 2005_Sahabe-i Kiram Camii	304
Katalog 197: 2006_Bozbay Pasajı Mescidi	305
Katalog 198: 2006_Cebel_i Nur Camii	306

Katalog 199: 2006_DSİ (Şelale) Camii.....	307
Katalog 200: 2006_Hacı Ali Camii.....	308
Katalog 201: 2006_Muhammed Buhaddin Camii	309
Katalog 202: 2006_Selman_i Farisi Camii.....	310
Katalog 203: 2006_Sütçü İmam Camii	311
Katalog 204: 2007_Dervişoğulları Camii.....	312
Katalog 205: 2007_Yeni sanayi Sitesi Ali Nihat Yörük Camii	313
Katalog 206: 2007_Yukarı Esentepe Camii	314
Katalog 207: 2008_Hacı Salih Camii.....	315
Katalog 208: 2008_Mescid-i Aksa Camii	316
Katalog 209: 2009_İpek Yolu Hatuniye Camii	317
Katalog 210: 2009_Organize Sanayi Sitesi Camii.....	318
Katalog 211: 2009_Oto Galericiiler Sitesi Camii	319
Katalog 212: 2010_Akköprü Hacı Abdulkadir Camii.....	320
Katalog 213: 2010_Ashab_ı Kehf Camii	321
Katalog 214: 2010_Emniyet Müdürlüğü Mescidi.....	322
Katalog 215: 2010_Hacı Molla Salihoglu Camii.....	323
Katalog 216: 2010_Hacı Musa Yavuz Camii	324
Katalog 217: 2010_Hava Alanı Mescidi	325
Katalog 218: 2010_İpek Yolu Mescidi	326
Katalog 219: 2010_Karşıyaka Mahallesi Miroğlu Camii.....	327
Katalog 220: 2010_Kupik İş Merkezi (Halid Bin Velid) Camii.....	328
Katalog 221: 2010_Malaylar Camii	329
Katalog 222: 2010_Müftü Masum Efendi Camii.....	330
Katalog 223: 2011_Eyyubiye Camii	331
Katalog 224: 2012_Bostaniçi TOKİ Molla Gürani Camii	332
Katalog 225: 2012_Bostaniçi TOKİ Molla Heseni Batei Camii	333
Katalog 226: 2012_Kalecik TOKİ Ahmet Yesevi Camii.....	334
Katalog 227: 2012_Kalecik TOKİ Cafer-i Sıddık Camii.....	335
Katalog 228: 2012_Kalecik TOKİ Sultan Selahaddin Camii.....	336
Katalog 229: 2012_Özalp Yolu TOKİ İmam_i Şafi Camii.....	337
Katalog 230: 2013_Afad Mescidi	338
Katalog 231: 2013_Habiburrahman Camii.....	339
Katalog 232: 2013_Hacı Mehmet Eryiğit Camii	340
Katalog 233: 2013_Hacı Turan Haydaroglu Mescidi	341
Katalog 234: 2013_Handil İş Merkezi Camii.....	342
Katalog 235: 2013_Horhor Medresesi Camii	343
Katalog 236: 2013_Semerkant Camii	344
Katalog 237: 2013_Şemsibey Mahallesi Camii.....	345
Katalog 238: 2013_Yeni Norşin Camii	346

ÖZET

Yüksek Lisans Tezi

Van ve Cami: Bir Anlamlandırma Denemesi

Mustafa GÜLEN

Mardin Artuklu Üniversitesi

Fen Bilimler Enstitüsü

Mimarlık Anabilim Dalı

2015: 363 Sayfa

Bu çalışmanın amacı, toplumsal yaşamda, mimarlığın üretim alanı içinde, dini mimarinin somut bir birimi, Müslümanların ibadet mekânı olan camilerin, Van kent merkezi ölçeğinde (238 cami üzerinden) kamusal bir mekân olarak ele alınarak, tarihsel, kültürel ve sosyal yönlerden incelenmesidir. Bu bağlamda, cami konusunun salt fiziki özellikleri ile değerlendirilmesinin yeterli olamayacağı düşünülmektedir. Bu yetersizlikten hareketle, pek konuşulmayan, teferruat olarak görülen yönlerin -mekânların üretiminde yer alan aktörlerin rollerinin, yazılı kayıtların, bazı tanıklıklar ve camiler için farklı zamanlarda düzenlenen matbu evrakların- eleştiriler bir bakış açısıyla tartışılması düşünülmektedir.

Çalışmada caminin, özerk mimari söylemler ışığında tarihsel gelişim sürecindeki serüveninden, plan, cephe kuruluşları bazında geçirdiği değişikliklerden yeni bir biçim analizi üretmekten ziyade; camilerin kendileri araştırma konusu edilerek incelenmeleri çeşitli parantezlere almalar yoluyla gerçekleşmiştir.

Çalışma, aynı gibi görünen cami yapılarının kendi içinde önemli, somut ve tikel birer varlık olduğunun bilincindedir. Camilerin yapım itibariyle yeni veya eski olmalarının, birbirleri ile olan bağlantılarının, farklılıklarının ve ortak yönlerinin zaman ve konum ilişkileri bağlamında değerlendirilmesi düşünülmüştür. Tez, Van kent merkezinde bulunan Selçuklu, Osmanlı ve Cumhuriyet dönemi camilerini kapsayan yanı ile 16. Yüzyıl Osmanlı Dönemi “klasik camilerin” izlerini taşıyan müstakil camiler, pasaj camileri, bina altı camileri, ticaretle entegre olan camileri ve TOKİ camilerini bir araya getirerek yeni bir anlamlandırma denemesinde bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Cami, Mimari Söylem, Klasik Cami, Matbu Evraklar, Van

ABSTRACT
Master Thesis

The City of Van and Mosque: An Interpretation Attempt

Mustafa GÜLEN

Mardin Artuklu University

Graduate School of Natural and Applied Sciences

Architecture

2015: 363 Pages

Aim of this study is to examine mosques from historical, cultural and socio-political perspectives as tangible elements of religious architecture; worshipping sites for Muslims; public space in the extent of Van city center (through 238 mosques) within the social life and architectural practice. This thesis suggests that evaluating mosques solely based upon their physical qualities would not be adequate. Instead, this thesis proposes to discuss critically the role of agents who are responsible for the production of spaces with reference to the aspects which are nonspoken and overlooked as incidental in the light of written records, witnesses, registry and records that are produced in different time intervals.

In this study mosques are inquired into as subject matters in their own account by means of various bracketing so that addressing questions such as mosques' progress within the context of architectural autonomy or their plan and façade organizations' evolution in time for finding a form-analysis method are avoided.

Mosques that are addressed in this study appear to be identical, yet they are treated as significant singular entities in their own account. Mosques being old or new, their correlation with one another, their differences and similarities are intended to be evaluated with reference to their relationship to the temporal and the spatial contexts. In the light of this objective mosques from the Seljukian, the Ottoman and the Republic eras; the 16th century 'classic Ottoman mosques' are studied along with the underground mosques; mosques that are found in bazaars; mosques that are integrally related to commercial activities and congregate housing (TOKI) mosques which are found in Van city center. With this study, they are drawn together into the same pot; hence opening the discussion and the understanding of the differences and similarities between them.

Keywords: Mosque, Architectural Rhetoric, Classic Mosque, Registry, Records, Van

1.GİRİŞ

1.1. Sorunun Belirlenmesi

Mimari bir yapı türü olan camiler, kırsaldan kente yerleşim bölgelerinin büyük çoğunluğunda bulunmakta ve sayıları da gün geçtikçe artmaktadır. Türkiye kamuoyunda camilere dair yapılan tartışmalar belirli konular (caminin simgeselliği, cami mimarisinin çağdaşlaşması vb.) etrafında dönmekte, cami konusu genellikle ‘eski’, geleneksel olan ile ilişkisinin nasıl olduğu ya da nasıl olması gerektiği konuları bağlamında tartışılmaktadır. Oysaki cami konusu sadece ‘eski’ ile olan bağları ile ilgili değildir. Cami, içinde var olduğu fiziksel çevreye ve o fiziksel çevrede yaşayan herkesin yaşantısına doğrudan veya dolaylı olarak etki etmektedir.

Müslümanların yaşantısında önemli bir yere sahip olan camiler çeşitli dinsel törenlerin yapıldığı ibadet mekânları olmalarının yanı sıra, aynı zamanda gündelik yaşamın teorik ve pratik anlamda toplumsal tezahürlerinin gözlenebileceği mekânlardır.

Mehmet Atlı’nın Türkiye’deki camiler hakkında dile getirdikleri, camilerin profili hakkında genel bir fikir vermesi bakımından önemlidir. *“Türkiye’de Cumhuriyet dönemi cami mimarisi, az sayıda seçkin örnek bir yana bırakılırsa, genel bir kalite ve estetik sorunu ile malûldür. Bu, üzerinde neredeyse herkesin mutabık olduğu bir tespittir. Diyanet verilerine göre sayıları bugün 85.000 civarında olan camiler, kent ve kasabaların genel görünümlerine ve cemaatin ve cemaat dışında kalan insanların günlük yaşamlarına olan belirleyici etkilerine karşın; yer seçimi, boyutlar, oranlar, malzeme seçimi, işçilik, kullanım biçimi gibi başlıca fiziksel özelliklerden başlayarak, asgari bir özenden mahrum görünmektedir.”*¹ Genel tespit böyle yapılabilir olmakla birlikte, caminin mimarisi ile gündelik yaşamdaki karşılıkları üzerinden konuşabilmek neredeyse imkânsız gibidir.

Kamuoyunda camiler söz konusu olduğunda genellikle; ‘kimlik’, ‘kimliksizlik’, ‘gecekondu cami’, ‘taklitçi’, ‘niteliksiz’, ‘çarpık estetik’, ‘ilkesiz yaklaşım’, ‘tip projeler’, ‘mimar-imar-plan’ vb. kavramlar üzerinden bazı tartışmalar yapılagelmektedir. Buradan hareketle cami konusunun belirli kalıplar içinden tartışılmaktan bir türlü kurtulamadığını, tartışmaların dar bir aralığa mahkûm edildiğini söylemek mümkündür. Bu tartışmalar çoğu zaman biçime indirgenmekte ve deyim yerindeyse mesele, konuşmaya başlandığı anda

¹ Mehmet Atlı, 90’lardan Günümüze Türkiye’de Cami Mimarlığı Tartışmalarına Mimarların Katılımı, Yıldız Teknik Üniversitesi FBE, İstanbul, 2010, s. 2, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi)

kapatılmaktadır; çünkü 'biçim'in ara hükümleri belli, nihai hükümler de hemen hemen hiçbir zaman değişmemektedir. Söz konusu tartışmaların bir güzergâhında önemli iki kutup dikkat çekmektedir. Biryandan, caminin neden bir türlü 'çağdaş' bir görünüme kavuşamadığı sorun olarak görülürken, diğer taraftan yeni yapılan camilerin neden 16. yüzyıl camileri gibi olmadığı, daha açık bir ifade ile 'kopyalama' işleminin neden tam olarak yapılamadığı üzerine yoğunlaşmaktadır. Bu minvalde dile getirilen 'nitelik düşüklüğü' ve 'kimlik sorunu' aslında sadece cami mimarisi ile ilgili olmayıp, tüm mimari yapılar ile ilgili genel bir söylemsel ve inşai meseledir. Diğer taraftan, mimari değerlendirmesini 'sağlamlık', 'kullanışlılık' ve 'estetik' gibi üç kavram üzerinden kurmaya çalışan 'özerk' mimari söylemlerin, cami mimarisi veya yapı tasarımı konusunda bir tartışma ortamı yaratması ve bu türden çeşitli kavramlara sıkışıp kalması da değildir. Yapılardaki 'nitelik sorunu', sosyal, politik ve ekonomik dönüşümlerin yansıması olarak da düşünülebilir.

Bu bağlamda, bir başka meseleye de değinmek gerekir. Cumhuriyet ile birlikte 'yeni' toplumun 'yeni' sosyal, kültürel ve politik duruma katılımı tartışmaları içerisinde; cami yapımının kısmen devletin düzenleyici sisteminin dışına atılması, büyük oranda serbest bırakılması beraberinde bir takım sorunlar getirmiştir. Sözgelimi 'gecekondu cami'² kavramının sebeplerinden biri de budur. Bu tavrın sürdürülebilir olmaması, düzeneğin bu kez ağırlıklı olarak Diyanet İşleri Başkanlığı, Vakıflar Genel Müdürlüğü vb. kurumlar aracılığıyla yaygınlaştırılan 'tip projeler'³ e yönelmesine sebep olmuştur. Böylece Antalya'da inşa edilen bir caminin projeleri Van'a, Van'daki bir caminin projeleri Bitlis'e, Bitlis'teki projeler ülkenin başka bir köşesine gönderilmiştir. Oysaki inşa edilecek bir 'tip proje' dahi olsa, inşa edilecek o yerin fiziki, sosyal, kültürel, ekonomik vb. birçok özelliğine bağlı olarak farklılaşır, çeşitlenir, melezlenir. Öte taraftan, cami yapım alanındaki şahıs, dernek, kurum, kuruluş, vs. gibi diğer aktörler de eş zamanlı olarak sahadadır. Böylelikle 'cami meselesi' çok bileşenli, çok bilinmezli bir mesele olarak bugüne kadar gelir.

Caminin ne olduğu, nasıl olması gerektiği mevzusu yürütülen tartışmaların, eylemlerin bir başka yüzünü göstermektedir. Bu bakış açısı, aslında camiler üzerinde, çok aktörlü olarak, bir denetleme düzenleme, yönlendirme çabasının her daim var olduğuna işarettir. Her durumda sosyal yaşamın bir parçası olan camiler, gündelik yaşamın içerisinde bir mekân

² Aslında 'gecekondu' tanım sorunlu olmakla birlikte, genellikle imar mevzuatlarına aykırı olarak inşa edilen yapılar için kullanılmaktadır.

³ 'Tip Proje': Bir yapıya ait projenin standartlaşmış halidir. Çoğunlukla kamu kurumları bazı binaları için tek proje hazırlayıp ülke genelinde bu projenin aynısını uygulatırlar. Cami tip projeleri ise, büyük oranda klasik tarzda tasarlanmış, cami tasarımına yeni bir anlayış getirmeyen sadece mevcut cami tipolojisine uygun yeni bir yorumdan uzak projelerdir. Aslında yapılan hiçbir yapı bir başkasının aynısı değildir. Muhakkak ki 'tip proje' bile olsa yapılan her yapı bazı noktalarda başka bir yapıdan farklılaşır.

olarak görülmek istenmez ya da görülemez. Cami, cemaat ve camiye üreten dinamiklerin somutluğundan bahsedilmez. Dolayısıyla bugüne kadar yapılan tartışmaların çok büyük bir kısmı sadece *'biçim'* üzerinden yürümüştür. Bu çalışmada ise, *'cami'* denildiği andan itibaren çoğunlukla hemen hemen herkesin zihninde oluşan, bir anlamda, o belirli formdan *'kaçış denemelerinin'* *ne'*liği temel sorunsaldır.

Bu itibarla, toplumsal yaşamda, mimarlığın üretim alanı içinde, dini mimarının somut bir birimi, Müslümanların ibadet mekânı olan camilerin Van kent merkezi ölçeğinde, farklı zaman dilimindeki söylemler ışığında, farklı dinamikleri göz önünde bulundurarak, ucu açık kesitler halinde yeniden anlamlandırma gereği duyulmuştur. Çalışmada, caminin tarihsel gelişim sürecindeki serüveninden, plan, cephe kuruluşları bazında geçirdiği değişikliklerden yeni bir *'biçim'* analizi üretmekten ziyade; kentlinin zihinsel ve sosyal yaşamlarında önemli bir yere sahip bir mekân olarak camilerin incelenmesi, çeşitli parantezlere almalar yoluyla gerçekleştirilecektir.

1.2. Çalışmanın Amacı ve Kapsamı

Bu çalışmanın amacı, her şeyden önce, Van merkezde bulunan ibadet yapılarından camiler hakkında yapılan çalışmaların sınırlı sayıda olmasından kaynaklı olarak var olan literatürü zenginleştirmektir. Yapılan çalışmaların büyük çoğunluğunun *'tarihi camiler'*, *'biçim'*, *'estetik'* vb. söylemler arasına sıkışıp kalmasından dolayı, Van merkezde bulunan 238 camiye yeniden anlamlandırma, yorumlama ve bir araya getirme denemesidir. Çalışma, Van kent merkezi özelinde, camiler üzerinden alternatif bir cami okuması yapma niyetindedir.

Bu okumada Van kent merkezinde bulunan 238 cami ilk defa bir araya getirilmekte ve çeşitlendirilmektedir. Sözelimi bir taraftan Selçuklu, Osmanlı ve Cumhuriyet Dönemi yapıları bir araya gelmekte, öbür taraftan 16. yüzyıl *'klasik camilerin'* izlerini taşıyan camiler ile pasaj camileri, bina altı camileri, ticaretle entegre olan camiler, TOKİ camileri farklılıkları ve benzerlikleri ile anlatılmaya çalışılmaktadır.

Müslümanların ibadet mekânı olan camiler, aynı zamanda toplumun farklı kesimlerini sosyal, kültürel paydalarda bir araya getirip toplumsal bağların oluşmasında önemli bir rol üstlenirler; fakat söz konusu camiler ülke kamuoyunda çoğunlukla *'fiziki'* bağlamda, *'denetimsizlik'* ile *'mimarsız, imarsız'* olma durumu gibi birçok konuda sert eleştirilere maruz kalmaktadırlar.

“Hiç kimse caminin kentsel bir olgu olarak ele alınabileceğini düşünmemektedir.”⁴

Abdi Güzer’in yukarıdaki cümlede dile getirdiği düşünce üzerinden hareketle cami yapılarının kentin ve toplumun bir bileşeni, fiziki bir gerçeklik olarak düşünülmesi gerektiğini söylemek mümkündür. Bu sebeple mimari bir yapı türü olan camilerin Van kent merkezi ölçeğinde somut birer varlık olarak irdelenmesi düşünülmektedir.

Bölgede önemli bir merkez olan, çeşitli faktörlerin etkisinde kalan Van ilinin merkez camilerinin kamusal bir mekân olarak ele alınması, tarihsel, kültürel, sosyal yönlerden incelenmesi, üretiminde yer alan aktörlerin rolleri, geçmişten günümüze yazılı kaynaklardaki durumları, istatistiki bilgilerinin kronolojik bir dökümünün yapılması amaçlanmaktadır.

Çalışma alanı olarak Van’ın seçilmesinde eski ve yeni yapılan camilerin bir arada bulunması etkili olmuştur. Van kent merkezindeki camilerin, sosyal, siyasal, kültürel bağlamda dinamik kent nüfusu ile olan bağlantıları, toplumsal zihniyetteki durumları, cami varlığının kültürel, sosyal, siyasal olarak incelenmesi, cami inşasının fiziksel çevre ve kamusal algı üzerindeki etkileri, inşasındaki aktörlerin rolleri, camilerin geçirdikleri değişimin, dönüşümün üzerine konuşmak bir başka amaçtır.

Kamuoyu tarafından dillendirilen, kuramsal tartışmalar, ‘nitelik düşüklüğü’, ‘kimlik sorunu’, ‘çağdaş mimari’, ‘günümüz cami mimarisinin neden 16. yüzyıl cami mimarisine benzemediği’, daha doğrusu ‘kopyalamanın’ neden birebir yapılamadığı tartışmalarına eleştirel bir bakış açısıyla Van camileri üzerinden bakmak da tezin başka bir amacıdır.

Bu çalışmanın kapsamına gelince, öncelikli olarak 2013 itibari ile sayısı 85.412 olan⁵ Türkiye camilerinin her birinin kendine özgü yapısal özellikleri, içinde konumlandıkları siyasal, toplumsal çevre ve gündelik yaşamda somut birer varlık olarak görülmeleri gerekmektedir. İşte bu çalışmanın da kapsamını yukarıda dillendirildiği şekilde 238 caminin yeniden anlamlandırılması oluşturmaktadır.

Van nüfusu, niteliksel ve niceliksel bağlamda çoğunlukla farklı zaman dilimlerinde iniş ve çıkışlar yaşamıştır. Nüfustaki bu hareketlilik Cumhuriyet öncesi ve Cumhuriyet döneminde inşa edilen camilere de yansımıştır. İşte bu noktada istatistiki bilgiler üzerinden farklı dönemlerde Van merkezde inşa edilen camileri incelemek, geniş bir perspektiften cami konusunu irdelememizi sağlamaktadır.

Cami mimarlığı konusu, hem cami inşasında yer alan aktörler hem de cami mimarlığı konusunda yapılan tartışmalarda çoğunlukla eleştirilen bir konu olması münasebetiyle hayli

⁴Abdi Güzer, “Cami ve Taksim Meydanına Cami Yapma Girişimi” Üzerine Tartışma-Ankara, Mimarlık, Mart, 1997, s. 43

⁵www.diyabet.gov.tr/tr/kategori/istatistikler/136 4 Ocak 2015 (Türkiye Diyanet Vakfı’nın cami sayısı hakkında açıkladığı güncel resmi sayı)

karmaşıktır. Bu çalışma da tartışmalı cami konusunun yazılı kayıtlar, bazı tanıklıklar ve camiler için farklı zamanlarda düzenlenen matbu evraklar ışığında pek konuşulmayan yönlerinin eleştirel bir bakış açısıyla tartışılması düşünülmektedir. Camilerin salt fiziki özellikleri ile değerlendirilmesinin yeterli olamayacağı, konunun çok daha derin ve kapsamlı bir şekilde incelenmesi gerektiği düşüncesiyle teferruat olarak görülen bazı yönlerin dahi konuşulması tartışılması düşünülmektedir.

Çalışmanın ana kapsamını oluşturan düşünce, 16. yüzyılda inşa edilen ve çağın birçok özelliğini taşıyan bir cami ile günümüzde bir binanın bodrum katında yer alan bir caminin/mescidin aynı potada eritilip anlatılmasıdır. Her bir yapının kendi içinde önemli somut birer varlık olduğunun vurgulanması bu aynı gibi gözükken yapıların yeni-eski, birbirleri ile olan bağlantıları, farklılıkları ve ortak yönlerinin zaman, konum ilişkileri bağlamında değerlendirilmesi konunun anlaşılabilirliği açısından önemli gözükmektedir.

1.3. Materyal ve Metot

Araştırmanın konusu, Van kent merkezinde bulunan 238 camiden oluşmaktadır. Günümüz cami mimarisinin, Van camileri üzerinden irdelenmesi düşünülmektedir; ancak cami mimarisinde çok sık yapılan biçimsel analizlerden de uzak durmak istenmektedir. Caminin somut bir varlık olarak görüldüğü, sosyal, siyasal, kültürel belirleyicilerin etkisinde, cami inşasında yer alan aktörlerin rolleri üzerinde durulmaktadır. Bu şekilde fiziksel olanın zihinsel olan ile ilişkileri ve bunun kente yansımalarının analiz edilebilir olduğu düşünülmektedir.

Çalışma kapsamı içinde yer alacak olan fotoğraflar, çizimler ve gözlem notları çalışmanın materyalini oluşturacaktır.

Bu çalışma kapsamında literatür araştırması yapılmış olup, konu ile alakalı yazılı ve çizili kaynaklar taranmış, değerlendirme ve eleştiri çalışmalarından faydalanılmıştır. Çalışma kapsamında yer alan 238 caminin tamamı incelenmiş, fotoğraflama yöntemi ile belgelenmiş ve araştırma kapsamına dâhil edilmişlerdir.

Çalışmada, Van merkez camilerinin analizlerine, istatistiklerine, konumlarına yer verilerek siyasi, sosyal, ekonomik ve kültürel koşulların etkisinde cami inşasında rol alan aktörlerin üzerinden bugüne dek cami çalışmalarında pek rastlanılmayan, teferruat olarak gözükken yazışmalar, kayıtlar, matbu evraklar da göz önünde bulundurularak bir çalışma yapılmıştır.

Tezin ana eksenini, camilerin kent ile olan fiziksel bağları, sosyal, siyasal hayat ile olan ilişkileri, cami üretiminde rol alan aktörlerin (*yerel yönetimler, mimarlar, müftülük, dernekler, şahıslar, karar mercileri vb.*) üretim etkinliğindeki rollerinin sorgulanması üzerine kurgulanmıştır. Dolayısıyla tezde ana başlıklar, o başlıkların altında yan başlıklar ve onların da altında daha küçük alt başlıklar üzerinden konu tartışılmaya çalışılacaktır.

Sözgelimi *'Van Camileri Üzerine'* adlı başlığın altında, sayılar, rakamlar ve konumlar ile Van kent merkezinde bulunan camilerin farklı zaman dilimlerinde telaffuz edilen sayıları ile camilere dair farklı zaman aralıklarındaki söylemler karşılaştırılmaktadır. Aynı zamanda 2014 yılında kent merkezinde bulunan camilerin haritada dağılımı üzerine konuşulmaktadır. Camilere dair yapılan yazılı kayıtlar, yazışmalar üzerinden cami kayıt mantıkları çeşitli matbu formlar üzerinden anlaşılmaya çalışılmaktadır. *'Cami İsimlendirmeleri Üzerine'* olan başlıkta cami isimlerinin istatistikleri, bu isimlerin nasıl verildikleri, bani isimlerinin neden bu kadar fazla kullanıldıklarının üzerine konuşulmuş ve isim değişikliği hususunda bazı yazılı tanıklıklar üzerinden konu anlatılmaya çalışılmıştır.

'Tarih, Mesel, Esâtir: Selçuklu, Osmanlı ve Cumhuriyet Okumaları' başlığında, farklı zaman dilimlerinde inşa edilen camiler soyut-somut tüm gerçeklikleri ile ele alınmıştır. Farklı dönemlerin temsili olan camiler, bu camilere atfedilen mitolojiler, söylenceler, camilerin geçirmiş oldukları değişimler, dönüşümler sebep ve sonuçları ile birlikte ele alınmışlardır.

'Yapım ve Organizasyon Aktörlerinin, 'Mimarsız/ İmarsız/ Plansız' ile 'Mimarlı/ İmarlı/ Planlı Modelleri' kısmında camilerin fiziki bir gerçeklik olarak var olma aşamaları bu aşamalarda görev alan aktörler üzerinden anlatılmıştır. Ayrıca camilerin buldukları yerler, işlevleri, son yıllarda cami inşasında önemli bir yer edinen TOKİ ve Van merkezde cami inşa eden iki mimar ve bu mimarların inşa ettikleri camiler anlatılmıştır.

'Mimari Otonominin Dilleri: Planlar, Cepheler, Yapı Elemanları ve Yapım Sistemleri Üzerine Düşünceler' bölümü Türkiye'de camiler konusunda yapılan çoğu çalışmanın ana eksenini oluşturmaktadır. Genellikle çalışmalarda camilere dair bu kısımlar karşılaştırılmakta benzerlik ve farklılıkları vurgulanmaktadır. Bu çalışmada ise farklı zaman dilimlerinde inşa edilen camilerin zaman-konum bağlamında nasıl şekillendikleri üzerine durulmuştur.

'Değerlendirmeler ve Tartışmalar' kısmında Türkiye kamuoyunda camiler konusunda çoğunlukla dile getirilen tartışmalara, Van kent merkezindeki camiler üzerinden, klasik söylemlerden uzak durarak, bu tartışmalara eklemleme veya uzaklaşma çabası içine girmeden geniş bir perspektiften bakılmaya çalışılmıştır.

'Sonuç ve Öneriler' kısmında Van kent merkezinde incelenen camilerden yola çıkarak genel ve daha özelden Van için bazı tespitler yapılmış olup bu tespitlerin sonuçlarına

değininerek Van özelinde Türkiye'deki cami mimarlığı konusunda yapılabilecekler üzerinde durulmuştur.

'*Ekler*' kısmında ise, Van kent merkezinde incelediğimiz 238 caminin her biri için, cami kayıt ve matbu evraklarından faydalanarak bir katalog düzenlenmiştir. Kataloglarda camilere dair bilgiler ve cami fotoğrafları yer almaktadır.

2. VAN CAMİLERİ ÜZERİNE

2.1. Sayılar, Rakamlar, Konular

Rakamlar, sayılar, matematiksel ifadeler ne anlatır? Rakamlar ile düşünmek kolay ve her zaman doğru mudur? Türkiye kamuoyunda camiler üzerinden yapılan spekülasyonlar, bu spekülasyonların üzerinden cami sayılarının eleştiri konusu olması çok karşılaşılan bir durumdur. Sayılar üzerinden camilerin, okul, hastaneler vb. kamu yapıları ile karşılaştırılması ve yorumlanması siyasi ya da sosyal konuların tartışıldığı birçok ortamda sıkça gündeme gelmektedir. Bu tartışma biçiminin kişileri bilimsel bir bilginin ötesine; kişilerin bakmak istediği ya da baktıkları bir alana doğru yönelttiği söylenebilir. Buradaki sorunsal cami sayısından öte, toplumun farklı kesimlerinin bir algı sorunu olarak okunabilir. Bu başlıkta Van merkez camilerinin istatistikî veriler, sayılar, rakamlar ve cami konuları üzerinden anlatılması düşünülmektedir.

Van merkez camileri hakkında konuşurken öncelikle kaynaklarda farklı zaman dilimlerinde Van nüfusu ve merkez camileri hakkında geçen sayısal değerlerin, istatistikî verilerin, grafik ve tablolar aracılığıyla anlatılması önemlidir. Van merkezde 2014 rakamlarının bize anlattıklarından hareketle Cumhuriyet öncesinden, günümüze cami mimarlığının seyrini Van merkez camileri üzerinde anlamlandırmaya çalışacağız. Bu camilerin dağılımlarını Van imar haritası üzerinden göstererek, Türkiye kamuoyunda cami sayılarına yönelik dile getirilen bazı düşünceleri yorumlamaya çalışacağız.

2.1.1. İstatistikî Veriler, Tarihsel Söylenceler: Nüfus ve Cami Üzerine

Elimizdeki veriler, Van ve Van Gölü çevresinde bulunan çok sayıdaki tarihi kalıntı, yerleşme ve nüfus yoğunluğu hakkında bir fikir verse de, 19. yüzyılın ilk yarısı Van nüfusu hakkında reel bir bilgiye sahip değiliz. 20. yüzyıla kadar farklı zaman dilimlerinde ciddi nüfus

değişimlerinin olduğunu, genellikle artış yönünde olan bu nüfus değişim hızının bazı yıllarda ise azaldığı görülmektedir. Sözgelimi 1910 tarihinde Van il genel nüfusu 315 000 iken, il merkez nüfusunun ise 80 000 civarında olduğu söylenmektedir.⁶ Cumhuriyetin ilk yıllarında, ilk nüfus sayımının yapıldığı 1927 yılında, merkez nüfusunun 7 000'e kadar düştüğünü çeşitli kaynaklardan öğreniyoruz. 1967 tarihli Van İl Yıllığı bu durumu şöyle açıklar: “*Van da bulunan Ermeni ekalliyetinin Van’ı terk ederek yurt dışına çıkmaları da nüfusun düşmesinde etkili olmuştur.*”⁷ Nüfus değişiminin sebepleri arasında Birinci Dünya Savaşı, göç, sürgün, hastalıklar vb. sebepler sayılabilir. Ancak bu dönem hakkında elimizde yeterli veri olmadığından nüfusa dair zikredilen sayılar sorunlu gözükmektedirler.

Van genel ve merkez nüfusunun Cumhuriyet dönemi içindeki seyri 1965’den başlanarak düzenli periyotlarla yapılan nüfus sayımlarının sonuçları ışığında yapılabilir. TÜİK verileri⁸ ışığında 1965-2014 yılları arasındaki Van genel ve merkez nüfusu ile 1965 öncesi çeşitli kaynaklardan derlenen verilerle⁹ genel ve merkez nüfusunun değişimi 1910’dan 2014 yılına kadar **Tablo 1**’deki gibi özetlenebilir.

Çalışma alanımız Van’ın büyükşehir olmasından önceki Van merkezini kapsamaktadır. 2012 yılından sonra Van ilinin büyükşehir olması ile birlikte merkez ilçe sayısı üç’e çıkmıştır. Van’ın merkez ilçeleri olan Edremit, İpekyolu ve Tuşba’nın nüfusu ile Van’ın genel nüfusu hakkında genel bir bilgi vermek amacıyla tablonun sonuna 2013 ve 2014 yılları genel ve merkez nüfusu hakkında da bilgiler yer almaktadır.

Tablo 1 incelendiğinde 1910-1927 aralığı hariç Van genel ve merkez nüfusunun düzenli olarak arttığı söylenebilir. 2013 yılındaki ciddi artışın sebebi ise Van’ın büyükşehir olması, merkez ilçe sayısının artması ve buna bağlı olarak merkez nüfusunun değişimidir. İncelenen kaynaklarda Van’ın 1927 ve 1935 yıllarına ait genel nüfus bilgilerine ulaşamamıştır.

⁶Van İl Yıllığı Derneği, Van İl Yıllığı-1967, San Matbaası, Ankara, 1968, s. 39

⁷Van İl Yıllığı Derneği, a.g.e., s. 39

⁸<http://tuikapp.tuik.gov.tr/adnksdagitapp/adnks.zul> 15 Aralık 2015

<http://tuikapp.tuik.gov.tr/nufusmenuapp/menu.zul> 15 Aralık 2015

⁹Van İl Yıllığı-1967, a.g.e., s. 39

Cumhuriyetin 50. Yılında Van (1973 Van İl Yıllığı), Van Valiliği Yayınları, Kırıl Matbaası, İstanbul, 1973

YILLAR	VAN MERKEZ NÜFUSU		VAN GENEL NÜFUSU	
1910	80,000		315,000	
1927	7,000		-	
1935	9,562		-	
1940	11,785		112,858	
1945	14,266		127,858	
1950	15,664		145,944	
1955	17,254		175,250	
1960	22,045		211,034	
1965	31,431		266,840	
1970	46,751		325,763	
1975	63,663		386,314	
1980	92,801		468,646	
1985	110,653		547,216	
1990	153,111		637,433	
1995	219,465		757,478	
2000	284,664		877,524	
2007	331,986		979,671	
2008	342,139		1.004.369	
2009	360,810		1.022.310	
2010	367,419		1.035.418	
2011	353,419		1.022.532	
2012	370,490		1.051.975	
2013	Edremit Merkez İlçesi	105.506	518,531	1,070,113
	İpekyolu Merkez İlçesi	274.902		
	Tuşba Merkez İlçesi	138.123		
2014	Edremit Merkez İlçesi	113.999	538,801	1,085,542
	İpekyolu Merkez İlçesi	279.660		
	Tuşba Merkez İlçesi	145.142		

Tablo 1: 1910-2014 Van Merkez ve Genel Nüfusu

Van İl Müftülüğü arşivinde kayıtlı bulunan cami sayıları yıllara göre **Tablo 2**'de gösterilmiştir. Bu tablodan bakıldığında 1990-2000 aralığında cami sayılarında ciddi bir artışın olduğu görülebilir.

YILLAR	VAN MERKEZ CAMİ SAYILARI
1910	4
1927	4
1935	4
1940	4
1945	6
1950	9
1955	11
1960	16
1965	20
1970	27
1975	37
1980	59
1985	78
1990	99
1995	149
2000	185
2007	206
2008	208
2009	211
2010	222
2011	223
2012	229
2013	238

Tablo 2 : 1910-2013 Van Merkez Cami Sayıları

Kaynak: Van İl Müftülüğü arşivindeki kayıt defterlerinden faydalanılmıştır.

Tezde sayfa 12'de yer alan, **Grafik 1**'de 1910-2013 yılları arasındaki Van merkez nüfusu ile Van merkezde kayıtlı bulunan camilerin sayıları birlikte gösterilmektedir. Van merkez cami sayıları hakkındaki veriler 'T.C. Van İl. Müftülüğü Cami Kütük Defteri'nden alınmıştır.'

Grafik 1 üzerinden yapılacak bir okuma nüfus artışına paralel olarak Van merkez cami sayılarının da düzenli olarak arttığını göstermektedir. Burada dikkat çeken husus, beş yıl aralıklarla düzenlenen grafikte bazı yıllarda cami sayılarındaki artıştır. Dönemin sosyal ve

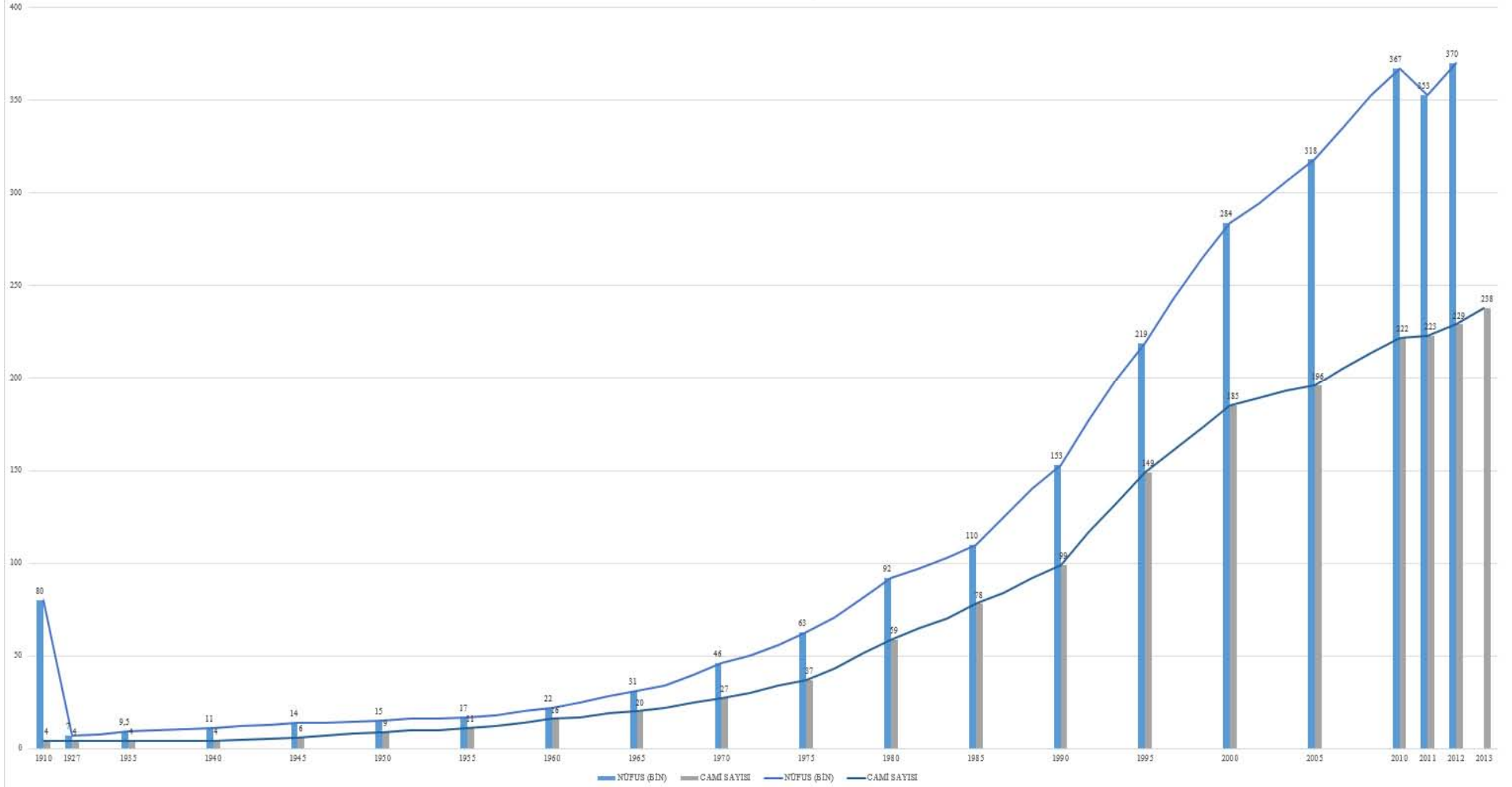
siyasal ortamı buna sebep olmakla birlikte ilerleyen kısımlarda bu konu daha detaylı anlatılacaktır.

Grafik 1'in nüfus çizgisi incelendiğinde 1910-1927 aralığında nüfusta gözle görülür bir azalma vardır. Bu azalmanın sebeplerine daha önceki kısımlarda kısmen değinmiştik. 1927-2010 aralığında ise nüfus değişiminin sürekli artış yönünde olduğu gözlemlenmektedir. Ancak 1990-2000 aralığında Van merkez nüfusundaki artış bir önceki yıllara oranla daha fazladır. Bunun farklı sebepleri olmakla beraber özellikle bahsedilen tarihlerde kırsaldan kente ciddi göçlerin olduğu bilinmektedir. Sürekli artış yönünde olan nüfusun 2011 yılında düşmesi ise, 2011 yılında Van'da meydana gelen 23 Ekim ve 9 Kasım depremlerine bağlanabilir. Bu dönemde Van nüfusunun büyük bir kısmı farklı kentlere göç etmiştir. Göç eden insanların çoğunluğu bir müddet sonra geri dönmüştür.

Grafik 1'de yer alan ikinci çizgi Van İl Müftülüğü arşivinde kayıtlı olan cami sayılarını yıllara göre göstermektedir. Buradaki bilgiler o dönemdeki mevcut cami sayılarını göstermekten ziyade sadece kayıtlı olanları göstermektedir. Sözgelimi 1910-1940 aralığında müftülük arşivinde kayıtlı cami sayısı dört iken, farklı kaynaklardan bu sayının çok daha fazla olduğu telaffuz edilmektedir. İlerleyen bölümlerde bu camilerden de bahsedilecektir. Cami sayıları grafiği incelendiğinde cami sayılarının 1975 yılına kadar beş yıllık periyotlarda ortalama 5-10 arasında değiştiği gözlemlenebilir. 1980-1990 aralığında kısmi bir artış gözlemlenirken, 1990-2007 yılları arasında beş yıllık sürede inşa edilen cami sayılarının ortalama otuz civarında olduğu görülmektedir. 2011 yılında yaşanan deprem sonrası imar faaliyetleri kısmen durmuş ve bu dönemde inşa edilen cami sayısı sadece bir olarak kayıtlara geçmiştir. 2013 yılına gelindiğinde Van merkezde müftülük arşivlerinde kayıtlı cami sayısının 238 olduğu görülmektedir.

Grafik 1'deki nüfus ve cami sayıları beraber incelendiğinde her iki çizgide genel olarak bir artıştan söz edilebilir. Bu grafikteki amaç, inşa edilen cami sayısını nüfus artışına bağlamak değildir. Sadece elimizdeki somut verileri değerlendirerek yıllara göre cami ve nüfus değişimini anlatmaktır. İnşa edilen cami sayılarının artması dönemin sosyal, siyasal, kültürel değişimlerinden bağımsız değildir. Genel olarak grafik için bir yorumda bulunmak gerekirse, grafikteki somut veriler cami sayılarının artmasında dönemlerin sosyal, siyasal etkilerinin yanında nüfus hareketliliğinin de önemli bir etken olduğunu göstermektedir.

CAMI SAYILARI VE NÜFUS DEĞİŞİM GRAFİĞİ

Grafik 1: 1910-2013 Van Merkez Cami Sayıları ve Nüfusu Değişim Grafliği

Kaynak: Cami sayıları hakkında, Van İl Müftülüğü Arşivi'ndeki kayıt defterlerinden, nüfus hakkında ise, TÜİK ve çeşitli kaynaklardan faydalanılmıştır.

İncelediğimiz bir diğer kaynak olan 1899 tarihli Van Vilayet Salnamesi 'ne göre Van kazasında 62 mahallede (merkez köyler dâhil) 32 cami/mescit bulunmaktadır. (Bknz. **Şekil 1**) 1900'lere gelene kadar birçok kaynak her ne kadar farklı sayılar telaffuz etse de ve bununla birlikte her ne kadar bir camiye birden fazla isim verilmişse de, Van eski yerleşiminin olduğu alanda 11 adet camiden bahsetmek mümkündür. (Bu 11 adet caminin isimleri ve bir camiye verilen birden fazla isim ilerleyen kısımlarda detaylı olarak yer almaktadır.) Günümüzde bu camilerin bir kısmı yıkılmış, bir kısmı restore edilerek ibadete açılmış, bir kısmının da restorasyon çalışmaları halen devam etmektedir.

2013 sonu ile Van il müftülüğü kayıtlarında Van merkez de 238 adet cami/mescit kayıtlı iken; yeni yapılan veya yapılması düşünülen cami sayıları eklenerek bu sayı belirli aralıklarla güncellenmektedir. Çalışmamızın ana konusunu da Van merkezde bulunan bu 238 cami oluşturmaktadır.

Van merkez nüfusu ve Van merkez cami sayıları hakkında konuşurken amacımızın, Türkiye kamuoyunda çok sık dile getirilen '*camî başına düşen ortalama nüfus*', '*ortalama m²'ye düşen camî sayısı*' gibi istatistikî bilgiler veyahut '*kişi başına düşen ibadet alanı hesabı*' gibi söylemlerin olmadığını belirtmekte fayda var. Cami sayısı ve nüfus ilişkileri üzerine yapılmış ve halen yapılmakta olan böyle istatistikî değerlendirmeler konunun anlaşılabilirliği açısından çok doğru gözüküyor. Öte yandan nüfus yoğunluğu herhangi bir yerleşim yerindeki cami sayısının yeterliliğinin değerlendirilmesi hususunda tek başına yeterli bir veri olmayabilir. Çalışmamızın bu bölümü, Van merkezde istatistikî veriler ışığında nüfus ve cami sayılarının yıllara göre değişimini tablo ve grafiklerle gözler önüne sermeyi hedeflemiştir.

Çalışma alanımıza, tarihi bir mesele eskiye eş ve art zamanlı olarak bakmak gerekirse bir örnek olarak, Evliya Çelebi Seyahatnamesi ile Cumhuriyet Dönemi kaynaklarını karşılaştırabiliriz.

1899 tarihli bir salnameden başlayarak, 2000'ler de kaleme alınan bir kaynağa gelinceye kadar, araştırılan tüm kaynaklarda cami sayıları üzerine ilginç tespitlerde bulunmak mümkündür. Sözgelimi 1899 tarihli Van Vilayet Salnamesi'nde, Van merkez cami sayısı 32 iken beş adet de minareden bahsedilmektedir¹⁰; ama bu beş minare yıkılan ve sadece minaresi ayakta kalan camiler midir? Yoksa minareli cami sayısı mıdır? Bilemiyoruz. Evliya Çelebi, *Seyahatname* adlı eserinde özellikle Süleyman Han Camii'nden bahsederken aynı zamanda; Ulu Camii, Hüsrev Paşa Camii, Tebriz Kapsı Camii ve İskilip Kapısı Camii'nden de

¹⁰Van Belediye Başkanlığı Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, Van Vilayet Salnamesi 1315, Acar Matbaası, Ankara, 1995, s. 116

bahseder. Van eski yerleşiminde bulunan ve yapımı 1592 tarihine dayandırılan Kaya Çelebi Camii ise Evliya Çelebi'nin **Seyahatname**'sinde yer almaz¹¹. Buradan hareketle bu caminin yapılış tarihi hususunda araştırmacılar bir ikileme düşer. 1967 Van İl Yıllığı'nda dokuz adet camiden söz edilirken¹², 1973 Van İl Yıllığı'nda 11 adet camiden bahsedilir¹³. Cumhuriyetin 75. Yılı için hazırlanan Van İl Yıllığı'nda Van merkez camilerinin 260 olduğu bildirilmektedir¹⁴. Bu sayıya merkez köyler de dâhil edilmiştir. Van merkez cami sayısı müftülük kayıtlarında 2013 sonu itibari ile 238 olarak geçmektedir. Gerek Cumhuriyet öncesi ve gerekse de Cumhuriyet Dönemi'nde yazılan kaynaklara baktığımızda genellikle tarihi camilere vurgu yapıldığını, farklı rakamlar üzerinde durulduğunu ve bir camiye birden fazla isim verildiğini görmek mümkündür. Mesela Kızıl Camii için; 'Esir', 'Yesir', 'Sinaniye', 'Tebriz Kapı' gibi birden fazla farklı isim kullanılmıştır. Aynı şekilde Hüsrev Paşa Camii için 'Hüsreviye Camii' veya 'Kurşunlu Camii' isimlerini görmekteyiz. Kaynaklarda isim ve cami sayıları üzerine çok farklı tanıklıklara şahit oluyoruz.

Bahsedilen cami sayılarını incelediğimiz kaynaklar üzerinden örneklendirecek olursak **Şekil 1**'de yer alan iki tablo üzerinden konuşabiliriz. Birinci tablo, 1899 tarihli Van Vilayet Salnamesi'nden alınmıştır. Tabloda Van merkez ve köylerde bulunan kamu yapılarına ait istatistiki veriler mevcuttur. Örneğin bu tabloda cami sayısı 32 olarak görülürken, beş adet de minare kayıtlıdır. İkinci tabloda ise, 2013 yılı sonunda Van İl Müftülüğü' nün sitesinden alınmıştır. Tabloda Van merkez ve ilçelerdeki cami sayıları gözükmektedir. Tabloda Van merkez kadrolu cami sayısı 209 iken, kadrosuz cami sayısı 10 olarak geçmektedir. Bu tablo yeni yapılan camilerden dolayı sürekli olarak güncellenmektedir. Bu tabloların ilkinde merkez cami sayısı 32 iken, aradan geçen yaklaşık 115 yıllık süre zarfında cami sayısı 229'e çıkmış vaziyettedir.

¹¹Evliya Çelebi, Seyahatname, III-IV V.256/b, Üçdal Neşriyat, İstanbul, 2000

¹²Van İl Yıllığı Derneği, Van İl Yıllığı-1967, San Matbaası, Ankara, 1968, s. 149

¹³ Van Valiliği Yayınları, Cumhuriyetin 50. Yılında Van (1973 Van İl Yıllığı), Kırıl Matbaası, İstanbul, 1973

¹⁴Van Valiliği Kültür Varlıklarını Araştırma, Derleme, Tanıtma ve Yayınlama Merkezi, Cumhuriyetin 75. Yılında Van, Erk Yayıncılık, Ankara 1998, s. 84

DAHİL-İ VİLAYETTE BULUNAN EMAKİN ve ASAR											
Kaza İsimleri	Kariye (Köy)	Hane	Hükümet konağı	Kağıt	Depo	Cami, mes-citler	Medâris (medrese)	Kütüphane	Minare	Tekke ve Zaviye	Manastır ve kilise
Van Kazası	62 Mah	5417	1	3	1	32	10	1	5	10	15
Erçek Na.	53 Köy	1666				5	2				30
Havasor Na.	48	1830				9	2				30
Timar Na.	70	2580				5	3			1	35
Erciş Kazası	123	3612	1	1							
Gevaş Kazası	66	2890	1				3				
Müküs K.	65	1797					5				
Çatak Kazası	83	1623		1							
Bargiri K.	104	1285				2					
Adilcevaz K.	62	1934				8					
Karçkan K.	70	1860									
Yekun	806	26494	3	5	1	61	25	1	5	11	110

İL GENELİ KADROLU/KADROSUZ CAMİ SAYISI:									
İL/İLÇE	KADROLU				KADROSUZ				GENEL TOPLAM
	MERKEZ	BELDE	KÖY	TOPLAM	MERKEZ	BELDE	KÖY	TOPLAM	
VAN MERKEZ	209	3	94	306	10	7	25	42	348
BAHÇESARAY	4		19	23	9		32	41	64
BAŞKALE	13		81	94	1		33	34	128
ÇALDIRAN	5		59	64			25	25	89
ÇATAK	5		34	39	1		34	35	74
EDREMIT	12	4	12	28	1	1	2	4	32
ERCİŞ	41	6	88	135	14	5	33	52	187
GEVAŞ	10	5	33	48	1		11	12	60
GÜRPINAR	9		82	91			27	27	118
MURADIYE	9	2	33	44	1		23	24	68
ÖZALP	5	2	55	62	1		11	12	74
SARAY	2		24	26			1	1	27
GENEL TOPLAM	324	22	614	960	39	13	257	309	1.269

Şekil 1: 1899'da Van İlinde Bulunan Yapılar ve 2013 Tarihinde Van İlinin Cami Sayıları

Kaynak: *Van Vilayet Salnamesi (Van İl Yıllığı) 1315 (1899) ve vanilmuftulugu.gov.tr*

Cumhuriyet öncesi ve Cumhuriyet Dönemi kaynakları incelendiğinde, kaynakların nerdeyse tamamında Van eski şehrindeki camiler konu edilmekte, hiçbir kaynakta tarihi camiler dışında Van merkezde bulunan camiler hakkında bir bilgiye rastlanılmamaktadır. İncelenen kaynaklarda adı geçen Van eski şehri camilerini ise şöyle sıralamak mümkündür.

- 1) Ulu Camii
- 2) Hüsrev Paşa Camii
- 3) Kaya Çelebi Camii
- 4) Süleyman Han Camii
- 5) Sinaniye Camii
- 6) Abbas Ağa Camii
- 7) Abdurrahman Gazi Camii
- 8) Askeri Camii

9) Horhor Camii

10) Tebriz Kapı Camii

11) İskilip Kapısı Camii

Evliya Çelebi tarafından 17. yüzyılda kaleme alınmış olan **Seyahatname**'de Van camilerine dair anlatılanlardan, Cumhuriyet Dönemi kaynaklarında Van camilerine dair yazılmış olan metinlere gelinceye kadar; akıp giden zaman diliminde değişimin-dönüşümün sadece fiziksel olmayıp metinsel bağlamda da olduğunu görmek mümkündür. Eskinin anlatımında söylencelerin yerini bugün yazılı metinler almıştır.

Evliya Çelebi, Van eski yerleşiminden, Van Kalesi'nden bahsederken, iki yerde aynı camiden bahseder. Bu iki yerdeki ifadelerin farklı olduğunu görmek mümkündür. Mesela özetle ilkinde, Van İç Kalesi'ndeki camiden şöyle bahseder: *“Eski kiliseden dönüştürülen Süleyman Han Cami'si ki bu caminin minaresi zelzele de yıkılmış yeniden yapılmıştır.”* Kitabın ilerleyen sayfalarında aynı caminin *‘Vanik Camii’* olarak bilindiğini Hz. Davut zamanında inşa edildiğini Hz. Ebubekir'in bir elçi olarak buraya gelmesinden sonra mescide dönüştürüldüğünden bahseder. Daha sonraları Kanuni Sultan Süleyman tarafından onarılan caminin adının *‘Süleyman Han Camii’* olarak değiştiğinden bahseder. Caminin kubbeli olduğunu ve minaresinin öğle vaktine kadar bulutların arasında kaldığından söz eder.¹⁵

1946 yılında yayınlanan *‘Doğunun İncisi Van’*¹⁶ adlı dergide Süleyman Han Camii'nin geriye kalan minaresi resmedilerek altına şöyle bir yorumda bulunulmuş. *“Tarihi kalenin tepesindeki tarih olan caminin bir zafer sütunu gibi yükselen minaresi.”*¹⁷ Burada geçen ‘zafer sütunu’ tanımlaması üzerine konuşmak gerekir. Doğan Hasol Zafer sütununu şöyle tanımlar: *‘Önemli bir kahramanın ya da olayın anısına dikilen yüksek sütün’*¹⁸ Peki, burada zafer sütunu neyi temsil eder? Tarihi bir eseri mi, camiyi mi, yoksa inancı mı? Derginin yayımlandığı o tarih 27 yıllık tek partili dönemin son yıllarıdır. Cumhuriyet ile başlayan Türk ulus-devletinin inşa sürecinde kapsamlı müdahaleye maruz kalan alanlardan biri de din olmuştur. Bu süreçte din yer aldığı toplumsal ve tarihsel süreçten daha farklı bir yere konumlandırılmaya çalışılmıştır. Yani resmi ideoloji dini yok saymanın ötesinde onu yeni bir gözle görmeye çalışmıştır; lakin dergide geçen bu söylem resmi ideolojinin inanç konusuna

¹⁵Evliya Çelebi Seyahatnamesi III-IV V.256/b, Üçdal Neşriyat, İstanbul, 2000

¹⁶ 1942 yılında İstanbul'dan Van getirilen fotoğraf stüdyosu ‘Foto Süreyya’ renkli Van albümü hazırlamak için Van'ın çeşitli yerlerinin resimlerini çekmiş. 1944'te ilk defa Van'da Renkli fotoğraf albümü ‘Doğunun İncisi Van’ adı altında yayınlanmıştır.

¹⁷ Foto Süreyya Müessesesi, Doğunun İncisi Van, Foto Magazin Neşriyat, Van, 1946

¹⁸D. Hasol, Ansiklopedik Mimarlık Sözlüğü, YEM Yayın, İstanbul, 2005

her ne kadar mesafeli gibi dursa da, içinde var olduğu toplumun ibadet yapılarına kayıtsız kalamadığının bir göstergesi olarak da okunabilir.

Bugün Van eski yerleşiminin olduğu alana baktığımız zaman, restorasyonu tamamlanıp hizmete açılan camiler, kazı çalışmaları devam eden camiler ve az da olsa kalıntıları mevcut olan camileri görmek mümkündür. Şu anda yerleri hakkında bilgi sahibi olduğumuz cami sayısı ise dokuz adettir. Bu camileri şöyle sıralamak mümkündür.

- 1- Ulu Camii
- 2- Kızıl (Yesir) Camii
- 3- Süleyman Han Camii
- 4- Horhor Camii
- 5- Kethüda Ahmet Camii
- 6- Beylerbeyi Mustafa Paşa Camii
- 7- Kaya Çelebi Camii
- 8- Hüsrev Paşa Camii
- 9- Abdurrahman Gazi Camii

Şekil 2: 2014 İtibari İle Van Eski Yerleşim Alanında Bulunan Camiler: Hüsrev Paşa Camii, Kaya Çelebi Camii, Horhor Camii, Abdurrahman Gazi Camii, Süleyman Han Camii, Ulu Camii, Kızıl Camii, Abbasağa Camii, Beylerbeyi Mustafa Paşa Camii

Kaynak: Şahabettin Öztürk Arşivi

Şekil 2’de bu camilerin yerleri Van eski yerleşim haritası üzerinden fotoğrafları ile beraber gösterilmiştir.

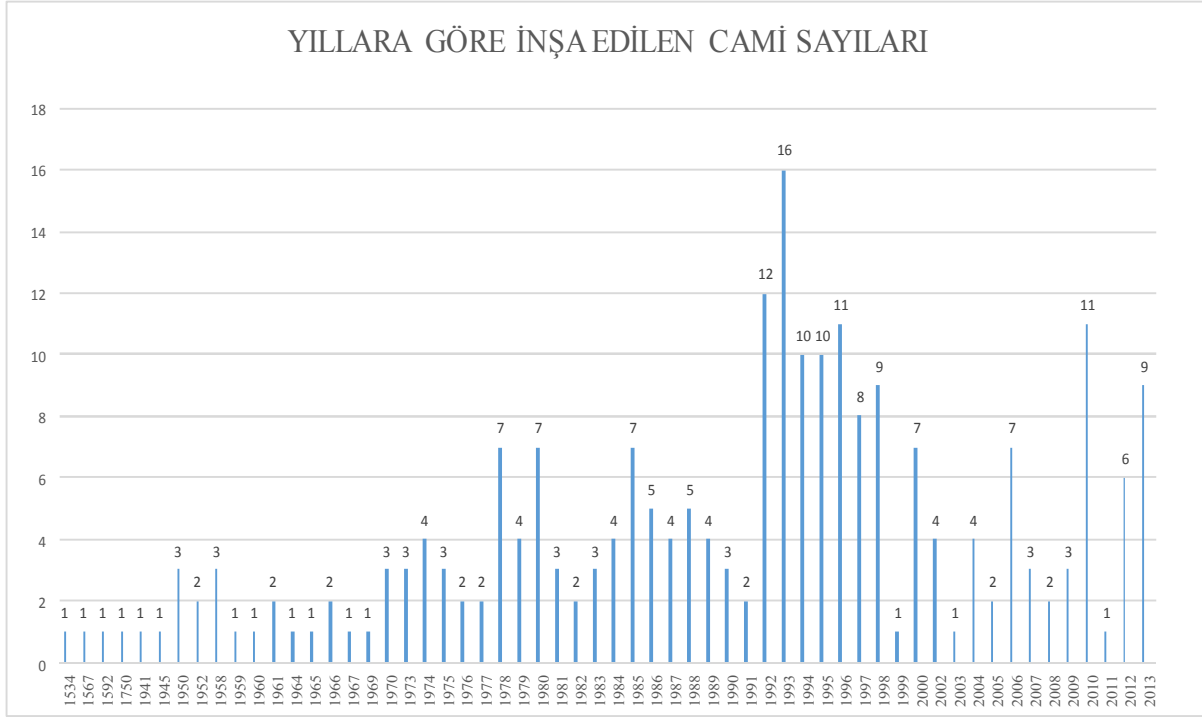
Bu camilerden, Hüsrev Paşa Camii, Kaya Çelebi Camii, Horhor Camii ve Süleyman Han Camii’nin restorasyon çalışmaları yapılmıştır. Ulu Camii’nin ise kazı çalışmaları halen devam etmektedir. Kızıl Camii, Abbas Ağa Camii ve Beylerbeyi Mustafa Paşa Camii ise büyük bir kısımları yıkık vaziyette Van eski yerleşim alanında yer almaktadırlar.

2.1.2. Van ve 2014 Rakamları Üzerine

Türkiye Diyanet Vakfı’nın verilerine göre, 2013 itibari ile Türkiye’de 85.412 cami mevcuttur¹⁹. Van ilinde 1.354 cami mevcutken bunların 238 tanesi (2013 Aralık itibari ile) Van merkezde bulunmaktadır. Van’daki camilere dair yapılan çalışmaların tamamı Van eski yerleşimindeki tarihi camilerin; yapılış tarihleri, rölöve-restorasyon çalışmaları ve bu camilerin son durumları ile ilgilidir.

Van merkezde 1534 ile 2013 yılları arasında inşa edilen camilere **Grafik 2** üzerinden bakıldığında, bazı yıllarda önemli dalgalanmaların olduğu görülmektedir. Bazı yıllarda yapılan cami sayılarının aniden yükseldiğine, bazen de yapılan cami sayısının düştüğüne tanıklık ediyoruz. Artışın ve düşüşün olduğu yıllardaki sosyal siyasal olaylar bu değişimlerin bir sebebi olarak görülebilir.

¹⁹www.diyaret.gov.tr/tr/kategori/istatistikler/136 6 Şubat 2013

Grafik 2: Van Merkezde 1534-2013 Yılları Arasında İnşa Edilen Cami Sayıları

Cumhuriyet tarihi boyunca cami yapım organizasyonu büyük oranda devlet elinden ziyade halka bırakılmıştı. (Tabi bu noktada bazı devlet kurumlarının inşa ettikleri veya devletin arsa tahsis ettiği camiler/mescitler azınlıkta oldukları için bu genel değerlendirmenin dışında düşünülebilir.) Van’da cami yapım işi, sivil oluşumlar tarafından anlık ve gelişigüzel reflekslerle devlet desteği veya denetiminin yeterli olmadığı, caminin yapılmak istendiği bölgede yaşayan insanların kendi ihtiyaçları doğrultusunda yürüttükleri çabalar ile finanse ettikleri bir eylem olarak gerçekleşmiştir²⁰. Bazı yıllarda ise, siyasi iktidarların politikaları yapılan cami sayısında bir artışın yaşanmasına yol açmıştır. Örneğin; 1990’lı yıllarda muhafazakâr bir iktidar olarak görülen ‘Refah Yol’ veya 2000 yılı sonrası yine muhafazakâr bir iktidar olarak görülen ‘Ak Parti’ iktidarlarının varlığı cami yapım ve organizasyon işini elinde bulunduran tabakaya kolaylıklar sağlamıştır. 1992-1998 aralığında inşa edilen cami sayılarında bir artış vardır. Özellikle 2012-2013 yıllarında TOKİ²¹ aracılığıyla daha çok cami inşa etmesi sağlanmış veya bu konuda kolaylık gösterilmiştir. Oysa istatistikî verilerin söyleyemediği bir örnekle, 2011 yılında inşa edilen cami sayısına bakıldığında sadece bir cami inşa edildiği görülmektedir. Bunun sebebi ise 2011 yılında vuku bulan Van depremi

²⁰ Bu yargıya, Van’da ‘cami yaptırınlar’ üzerinden hazırladığımız bir grafik üzerinden varılabilir. (Tezin 2.2.8. kısmında yer alan **Grafik 4**) İnşa edilen camilerin büyük bir kısmı mahalle halkı, şahıs ve yine mahalle halkı tarafından kurulan bir dernek tarafından yaptırılmıştır.

²¹ Toplu Konut İdaresi Başkanlığı

sonrası Van genelinde imar faaliyetlerinin bir süreliğine sekteye uğramış olması olarak görülebilir.

Farklı yıllarda inşa edilen bu camilerin sadece sayılarının konu edinilmesi yeterli olmayabilir. Bununla birlikte, Cumhuriyet öncesi ve Cumhuriyet Dönemi Van merkezde inşa edilen camiler incelendiğinde; *camilerin yerleri* (müstakil, pasaj içi, bina altı vb.), *yapılış biçimleri* (şahıs, dernek, vakıf vb), *cami isimlendirmeleri*, *entegre işlevleri* (ticari), *inşa edildikleri tarih ve kayıtları* gibi bir çok husustan bahsetmekte fayda vardır. Nitekim ilerleyen bölümlerde bunlardan bahsedeceğiz. Bu camileri meydana getiren toplumsallık, çevresel etmenler, sosyal ve kültürel dinamikler üzerinden konuşmak Van'ın cami profilini anlamlandırmaya yardım edebilir; çünkü bir mekânı var eden o mekânın çevresindeki dinamikler ile kurduğu ilişkilerdir.

Cami mimarisinde '*biçimsel zorlamalar*', '*donmuş formlar*' toplumun bir beklentisi midir, yoksa bir dini yapı grubu ile özdeşleştirilen bilinçaltına yerleşmiş bir yapı formu düşüncesi midir? Bu sorunun cevabı her ikisi veya hiçbiri olabilir. Gerçekçi olan ise; cami inşasının gündelik yaşam içinde bir yapı inşa etme pratiği olduğudur. Bir form içinde kalmak ya da bu '*formdan kaçış denemeleri*' yapmanın caminin asıl işlevlerinden olan ibadeti yerine getirme amacından sonra geldiği söylenebilir. Van merkezde incelenen 238 camide toplumun belleğine kazınan 16. yüzyıl Osmanlı Dönemi cami formlarına uyum çabası gözlenirken, çoğu camide sadece böyle bir kaygı ile hareket edilmediğini, bu düşüncenin arka planda olduğunu, önemli olanın o an için ibadet edilecek bir mekânın var edilebilme düşüncesi olduğunu söylemek mümkündür.

Van özelinde cami inşasında yapım organizasyon işinin tüm Türkiye de olduğu gibi; genellikle aniden ortaya çıkan, herhangi bir yasa veya kanuna bağlı olmayan, büyük oranda sivil bir oluşum olduğunu söylemek mümkündür. İnşa edilecek cami bir dernek vasıtasıyla yapılıyorsa elbette ki bu belli kurallar doğrultusunda yapılıyor. Fakat Van için konuşmak gerekirse inşa edilen camilerin büyük çoğunluğu sadece mahalle halkının bir araya gelerek inşa ettikleri camilerdir. Caminin inşa edilme sürecinde çoğunlukla müdahalede veya yardımda bulunmayan devlet, denetleyici bir güç olarak camileri kayıt altına almakta ve cami ibadete açıldığı vakit imam atama işini gerçekleştirmektedir. Bu durumu örneklendirecek olursak, 2011 Van depremi sonrası yıkılan birçok caminin yerine yenisi inşa edildi/ediliyor. Hasar gören birçok camide güçlendirme işlemleri sürerken, yeni camilerin inşası da devam ediyor. Bu işlemlerin birçoğu devlet desteği veya denetiminde gerçekleşmiyor, o bölgede yaşayan insanların kendi ihtiyaçları doğrultusunda yürüttükleri, finanse ettikleri bir eylem olarak gerçekleşiyor. Bu alanda yürütülen çalışmalarda kısmi bir '*katılımcılık*'tan

bahsedilebilir. Toplumun tüm kesimlerini doğrudan veya dolaylı yollardan etkileyen cami inşasında; yapan, yaptıran, cemaat, mimar ve o bölgede yaşayan insanların ne görmek istedikleri, yeni mekânın nasıl olması gerektiği hususundaki düşüncelerin bir uzlaşısı ile çözülmeye çalışılması daha anlamlı olabilir.

Van merkez camileri hakkındaki genel yargı sayının fazla olduğu yönündedir. Aslında cami sayıları sadece Van’da değil Türkiye kamuoyunda da cami tartışmalarında genellikle sorun edilen bir husustur. Tartışmaların büyük bir kısmı da bu cami sayıları üzerinden başka yapı sayılarının karşılaştırılması şeklindedir. Kamu kaynakları kullanılarak inşa edilen cami sayısı kadar, neden okul veya hastane yapılmıyor? Sorusu yerinde ve anlamlı bir soru olarak görülebilir. Ama inşa edilen camilerin büyük bir kısmı sadece kullanıcının finanse etmesi sonucu inşa ediliyorsa, devlet kaynakları kullanılmıyorsa, bir yapının başka bir yapının alternatifi olmadığı her birinin tamamıyla farklı olduğunu dolayısıyla böyle bir karşılaştırmanın doğru olamayacağını söyleyebiliriz. Kaldı ki, bir alandaki cami sayısının fazlalığı veya azlığı neye göre fazla veya az olduğu nüfus ve cami sayılarının karşılaştırılması, km² ye düşen cami sayısı veya ibadet alanı gibi hususlar üzerinden konuşmak konunun anlaşılabilirliği açısından tek başına yeterli olamayabilir.

2.1.3. Van Camilerinin Mekânsal Dağılımı

Türkiye kamuoyunun sıklıkla dile getirdiği, Mehmet Atlı’nın da birikim dergisinde yayımlanan bir yazısında bahsettiği “*her tarafta cami yapılıyor, camiler birbirlerine çok yakın*²²” vb. tartışmalar, cami sayıları konusunda, hem Türkiye hem de Van özelinde karşılaşılan temel yaklaşımlardan biridir. Bir diğer yaklaşım ise cami sayısı ile başka kamusal yapıların sayısının karşılaştırılmasıdır. Örneğin; cami sayısı ile hastane veya okul sayısı kıyaslanır. Oysaki bahsedilen yapılar tamamıyla birbirlerinden bağımsız yapılar olduğundan dolayı bir yapı diğer bir yapının işlevsel olarak alternatifi değildir. Bu bağlamda karşılaştırılmaları da sorunlu olarak görülebilir. Van özelinden baktığımızda inşa edilen camilerin büyük bir kısmı mahalle halkının çabaları sonucu inşa edilmişleridir.

İncelenen farklı kaynakların, cami sayıları ve camilerin yorumlanması hususundaki söylemlerin farklı olması toplumsal, siyasal ve sosyal olgular ile açıklanabilir. İlerleyen kısımlarda, bu husus daha detaylı açıklanacaktır. Öncesinde cami söylence ve cami konum

²²M. Atlı, Birikim Dergisi, Kubbeyi Yere ve/veya Çamlıca Tepesi’ne Koymak, Birikim Yayıncılık Ltd. Şti., Sayı 286, , İstanbul, 2013, s. 93-104

ilişkinini açıklamak gerekirse şöyle bir tespitte bulunulabilir. Zihinsel konumlandırma itibariyle, Süleyman Han Camii'nin Hz. Davut peygambere kadar dayandırılan geçmişi, Abdurrahman Gazi Camii ve türbesinin halk arasında bir ziyaretgâha dönüştürülmesi gibi Van merkezde incelediğimiz eski tarihli bazı camilerin ağızdan ağza dolaşan bazı hikâyelerle efsaneleştiği, bunun da o camiyi farklı konumlandığı söyleyebiliriz.

İslam inancına müntesip olanlar için “yeryüzünün mescit olması”ndan hareketle ibadet edilecek yerin temiz olması şartı, inananların her tarafta ibadetlerini yerine getirme olanağı sunar. İbadet maksadıyla bir yapı yapma durumu söz konusu olduğu zaman, toplumsal kurallar veya yasalar ile sınırları çizilmiş bir ibadet yapısı ve/veya formu İslam inancına göre belirlenmiş değildir. İhtiyaç duyulan her alanın ibadet mekânına dönüştürülmesi söz konusu olabilir. Bu sebeple olacak ki; Türkiye veya özelde Van'da bulunan camilerin/mescitlerin büyük çoğunluğu müstakil olarak inşa edilmişken, bir kısmı bina alt katlarında, iş yerlerinde, pasajlarda, kurum binalarında yer almaktadır.

Kent planlaması için yapılan imar paftalarında, konumları belirtilen cami sayısı oldukça azdır. Yapı stokunun büyük bir kısmının imarsız olduğu, gecekondulaşmanın had safhada olduğu bir ilde, cami konumlarının önceden planlamasını beklemek çok gerçekçi olmayabilir; ama burada üzerinde düşünülmesi gereken şey mekânların planlı ya da plansız olmasından çok, bir alanda yaşayan insanların ihtiyaç duydukları anda o alanı kendi isteklerine göre organize etmelerine sebep olan dinamiklerdir.

Kent merkezlerindeki anıtsal camiler, kentin en can alıcı noktalarında yer alırlar ya da bir zaman sonra kentin merkezini kendi çeperlerinde var ederler. Örneğin; Süleymaniye Camii'ndeki konumlanma ‘yer’ itibari ile Haliç, Marmara, Topkapı Sarayı ve İstanbul Boğazı'nı gören bir tepeye inşa edilmiştir. Sultan Ahmet Camii'nde ise Ayasofya Camii'nin karşısında olması hasebiyle yine merkezi bir konumlanma söz konusudur. Bir yapı olarak caminin konumu geçmişten bugüne çeşitli tartışmalarla bir öneme haiz olduğu görünmektedir. Bugün hala Türkiye'de yapılmak istenen birçok cami projesi konumları itibari ile tartışma konusu olmuştur. İlk olarak Taksime yapılması düşünülen ya da sürekli spekülasyonu yapılan cami projesi, ikinci olarak da İstanbul'da Çamlıca Tepesi'nde inşaatı devam eden Çamlıca Camii örnek olarak gösterilebilir. Bir ibadet yapısının konum itibari ile sorun olduğu, ülke gündemini günlerce meşgul ettiği, çeşitli mecralarda tartışıldığına bakarak cami konum ilişkisinin ne derece mühim olduğunu söylemek kaçınılmaz görünmektedir.

Cumhuriyet öncesi Van merkezde inşa edilen camileri incelediğimizde; camilerin müstakil olduğunu, Cumhuriyet dönemi camilerinin ise, müstakil olmasının yanında pasaj içi ve bina altlarında konumlandıklarını görüyoruz. Camilerin bu şekilde konumlanmalarını

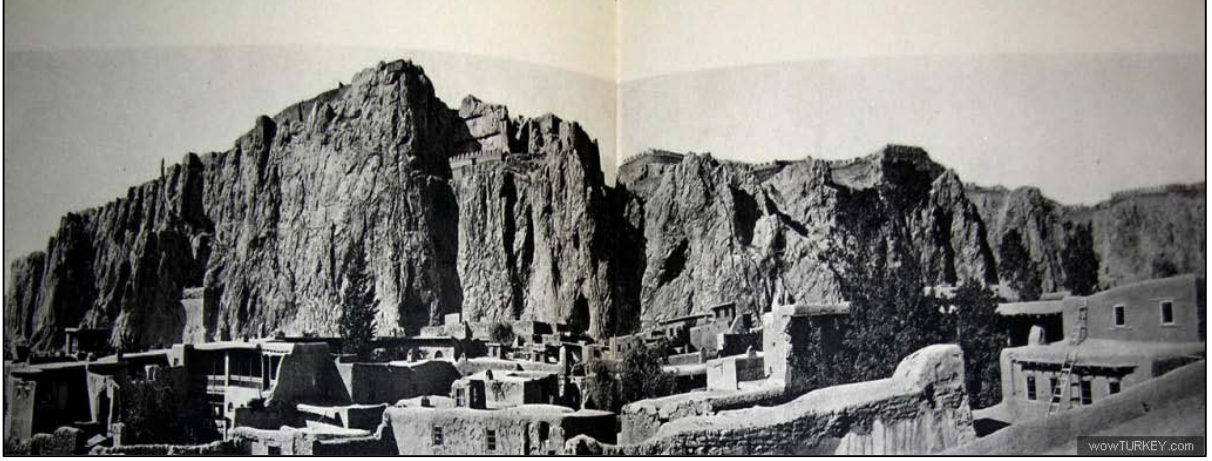
toplumsal, çevresel etmenler ve sosyal, kültürel dinamiklere bağlamak pekâlâ mümkün görünmektedir. Mesela; 1915 sonrası Van kent merkezinin yer değiştirmesi sonucunda, kurulmak istenen yeni şehir veya imara açılan yeni yerleşim birimleri cami yapımının yer itibarıyla konumunu değiştirmiş ve bu yeni yerleşim birimlerinde yeni camilerin inşa edilmesine sebep olmuştur. İncelenen 238 caminin Van merkez haritasındaki dağılımına bakmak için **Şekil 3**'te Van 2014 imar planı üzerinde Van merkez camileri gösterilmiştir. (Kırmızı noktalar şeklinde gösterilenler Van merkezde incelediğimiz camilerdir.) Yoğunluğun Van'da ticarethanelerin yoğun bulunduğu merkez ve yakın çeperlerinde olduğu söylenebilir. Gün içerisindeki hareketli nüfus yoğunluğunun merkezdeki alanlarda fazla olması bahsi geçen durumun oluşmasında etkili olmuş olabilir ya da yerleşim yoğunluğunun merkezde olması bu duruma sebep olarak gösterilebilir. Türkiye kamuoyunda ve Van özelinde '*camiler birbirine çok yakın*' gibi eleştirilere Van merkez haritası üzerinden bakıldığında cami sayılarının özellikle nüfus yoğunluğunun fazla olduğu alanlarda arttığı söylenebilir. Bunun dışında kalan alanlara harita üzerinden bakıldığında camilerin bir alanda yoğun olarak toplandığı söylenemez. Buradan hareketle daha ileri değerlendirmede bulunmak, bunu genele yaymak çok da doğru değildir. Sadece nüfus yoğunluğu ve km²'ye düşen ibadet alanı vb. söylemlerin, cami sayıları üzerinden yapılacak tartışmaların tek başına cami konusunda yapılacak değerlendirmeler için yeterli olamayacağı kanısındayız. Burada yapılmak istenen 2014 imar planı üzerinden Van merkez camilerinin mekânsal dağılımda nasıl göründüklerini gözler önüne sermektir. Yoksa yakınlık, uzaklık, yoğunluk, seyreklik konuları kişilerin nerden baktığına, dünya algılarına göre değişebilecek hususlardır.

VAN MERKEZ MAHALLE SINIRLARI VE CAMİ KONUMLARI

Şekil 3: Van Merkez 2014 İmar Planı Üzerinden Cami Dağılımları

Van il merkezinin 20. yüzyılda yer değiştirmesi münasebetiyle camilerin bir kısmı Van eski yerleşiminde, büyük çoğunluğu ise, yeni kent merkezinde yer almaktadır. Aşağıda yer alan **Fotoğraf 1** Van eski yerleşimine aittir. **Fotoğraf 2** Van eski yerleşiminin günümüzdeki durumunu gösterirken, **Fotoğraf 3** ise; mevcut yeni Van yerleşimini göstermektedir.

Fotoğraf 1: Van Eski Yerleşim Birimi

Kaynak: şahabettin Öztürk Arşivi

Fotoğraf 2: Van Eski Yerleşim Biriminin 2015 İtibari İle Son Durumu

Fotoğraf 3: Van Yeni (mevcut) Yerleşim Birim

Kaynak: <http://www.gazetevan.com> 15 Şubat 2015

2.2. İnşai Olanın Yazılı Kayıtları: Matbu Formlar ve Cami Kayıt Mantıkları Üzerine

Kayıt, gerçekleştirilen bir faaliyetin durumunu veya elde edilen sonuçları gösterir. Kayıt altına alınan mantığında muhafaza etmek, bilginin kaybolmasını engelleme düşüncesi vardır. Bununla birlikte kayıt altına alınan o kaydettiği üzerindeki hâkimiyeti bu şekilde sağlanmış olur. Kayıt eden denetleyici ve düzenleyici konumuna kavuşur. İnşa edilen bir kamu yapısının birçok yönü ile kayıt altına alınması metinsel bir inşadır. Van kent merkezindeki camilerin metinsel inşası matbu formlar, yazışmalar vb. ile sağlanmıştır. Kayıtlar sonucu elde edilen veriler geçmişten günümüze bu yapıların fiziki durumları başta olmak üzere kim tarafından, ne zaman yapıldığından, geçirdiği değişime ve dönüşüme varıncaya kadar birçok hususta bilgi vermektedir.

Van camilerine dair yazılı kaynaklar arasında Van İl Müftülüğü arşivinde bulunan kayıtlar dikkate değerdir. Genel mimarlık araştırmalarında pek yer bulamayan bu kayıtların

tutulma gerekçeleri ve kayıt teknikleri açılarından satır aralarında gizli bir mantıksal düzenle karşılaşmak mümkündür.

Söz konusu kayıtlar, hemen her cami için **cami bilgi formu**, **cami bilgi bankası formu**, gibi müstakil olabilmekle birlikte; **cami ibadete açılış beratı** da çoğunluk cami için düzenlenmiş olan matbu formlardandır. Van camileri için toplu olarak tutulan **cami kütük defteri** ise temel kayıt yöntemidir. Bunların dışında, müftülük arşivlerinde bulunan çok çeşitli **yazışmalar** ve camilerde asılı olan **tabelalar** diğer cami kayıt ve not düşme unsurlarıdır.

Hazırlanan bu matbu formlar, camilerin fiziki yapıları hakkındaki bilgiler başta olmak üzere, hizmet durumlarını, detaylı müştemilat bilgilerini, demirbaşlarını, görevliler hakkındaki bilgileri vb. birçok hususu kayıt altına almaktadırlar. Dönemsel olarak bu bilgiler yeni formlar aracılığıyla yenilenmiştir. Neticede ortaya birbirinden farklı formlar ve her formda aynı cami hakkında birbiri ile çelişen bilgiler yer almaktadır.

Farklı zaman aralıklarında hazırlanan bu formlar, dönemsel olarak yapılan her camiye kayıt altına almaktadır. Çıkan her yeni form mevcut camilerin çoğunluğu için tekrar tekrar kayıt almıştır. Bu formlar arasındaki bilgi uyumsuzluğunun farklı gerekçeleri vardır. Sözelimi bir caminin tadilatının yapıldığı tarih, çoğunlukla yeni hazırlanan formlarda o caminin yapılış veya açılış tarihi olarak kaydedilmiştir.

Farklı zaman aralıklarında hazırlanan formlar bazen de bir öncekinden farklı bilgiler içermektedir. Yeni formlarda bu camilere dair ya daha az bilgi bulunmakta veyahut çok daha fazla bilgiler yer almaktadır.

Van İl Müftülüğü tarafından hazırlanan bu matbu evraklardaki bilgilerden yararlanarak hazırlanmış olduğumuz **Grafik 3-4-5-6-7** vasıtasıyla *Van camilerinin banilerini (cami yaptırınlar), mülkiyet durumlarını, bir mimar tarafından projelendirilen camileri, bu camilerin yapım tekniklerini, örtü durumlarını* istatistiki bir açıdan inceledik. Aynı zamanda bu veriler Van merkez camilerinin fiziki varlıkları, onları var eden dinamikler, yapım güzergâhları vb. yönlerden incelenmelerine, üzerinde konuşulmalarına imkân sağlamıştır.

Sonuç olarak, tüm bu matbu formlar bize önemli şeyler anlatırlar. Mesela camilerin Diyanet nezdindeki konumlarından söz ederler. Bir denetleme ve düzenleme biriminin varlığını hatırlatırlar. Denetleyici ve düzenleyici olan güç cami inşası için her ne kadar maddi olarak bir katkıda bulunmuyorsa da (kamu kurumlarının yaptırdığı camiler ve mülkiyeti devlette olan camiler hariç) belirli zaman aralıklarında etkinliğini, varlığını göstermek için yeni matbu evraklar düzenlemiştir. Matbu evrakların nicelik olarak bu kadar fazla olmasının bir sebebi bu olabilir. Veyahut bu matbu formlara müftülük görevlilerinin yeterince özen göstermemesi sonucu bazı evrakların kaybolmasından dolayı bu matbu evrakların tekrar

tekrar düzenlenmesi gereği duyulmuştur. Bu iki durum da olasıdır. Hazırlanan her form bir öncekine benzemekle birlikte bazen de bir önceki formda yer almayan bazı bilgiler içermektedir. Hazırlanan formlar caminin imamına gönderilmekte ve eksiksiz olarak doldurulması istenmektedir. Ancak incelediğimiz bu formların çoğunluğunun eksik ve hatalı bilgiler içerdiklerini formların karşılaştırılması esnasında fark ettik. Özellikle camilerin yapılış ve açılış tarihleri çoğu formda birbirinden farklıdır. Hazırlanan bu matbu formlar çoğu cami için ayrı ayrı dosyalarda tutulmaktadır. Yani yeni bir form hazırlandığı zaman eski formlar ile birlikte bu dosyalarda muhafaza edilmektedirler. Birçok cami için sadece bir form doldurulmuştur.

Bu matbu formların kronolojik sıralamalarına göre tek tek incelenmesi ve bu formlardan olası çıkarımlar tezimizin ilerleyen sayfalarda yer almaktadır. Özellikle formlardaki bilgilerden faydalanarak oluşturduğumuz grafikler, cami konusuna farklı bir açıdan bakmamıza yardımcı olmuştur.

Tablo 3 bu matbu formların düzenlenme tarihlerine göre kronolojik olarak hazırlanmıştır. Tabloda formların hazırlanış yılı ve formlar hakkında bazı açıklamalar bulunmaktadır.

Formun Adı	Formun Hazırlanış Yılı	Açıklama
Cami Kütük Defterleri	1970-2000	Camilerin kayıt altına alındıkları ilk matbu evrak 1970 tarihli “ <i>cami kütük defteri</i> ”dir.
	2000-...	2000 yılında merkez camilerinin çoğunluğu için aynı formatta yeni bir “ <i>cami kütük defteri</i> ” hazırlandı. Halen kullanılmaktadır.
Cami Bilgi Bankası Formu	1980-1985	1980-1985 yılları arasında camiler bu matbu evrak ile kayıt altına alınmıştır. O dönem yapılan camilerin çoğunda bu form mevcuttur.
Cami Bilgi Formu	1985-2006	İlk cami bilgi formu 1985 yılında kullanılmıştır.
	2006-...	İkinci cami bilgi formu ise 2006 yılından itibaren kullanılmaya başlanmıştır. Bu form bir öncekine oranla daha az detay içermektedir.
T.C Van Müftülüğü Cami İbadete Açılış Beratı	1992-2009	1992 ile 2009 yılları arasında yapılan camilerin çoğunluğu için bu berat kullanılmıştır.
T.C Van Valiliği İl Müftülüğü Cami İbadete Açılış Beratı	2009-...	2009 yılından itibaren camiler bu yeni berat ile kayıt altına alındılar. Yeni beratın eskisinden içerik olarak bir farkı yoktur. Sadece beratların tasarımı farklıdır. Bu berat halen kullanılmaktadır.

Tablo 3: Van Merkez Camileri Hakkında Hazırlanan Matbu Formların Kronolojik Sıralamaları

2.2.1. Cami Kütük Defteri (Eski-1970, Yeni-2000)

Şekil 4’te görüldüğü üzere, bu matbu formda, her camiye bir sıra numarası verilmiştir. Ayrıca caminin adresi, mülkiyet durumu, yapan-yaptıran, mimarı, arsa- cami alanı, cemaat kapasitesi, müstemilat ve hizmet durumu hakkında bilgilere ulaşmak mümkündür. Ayrıca caminin geçirdiği tadilatlar ve camiye dair tüm bilgilerin kayıt altına alınabileceği alanlar mevcuttur. Şekil 4’te görüldüğü üzere kadro adedi ve lojman bilgisi, caminin görevli ihtiyacı ile bu görevlinin kalabileceği yer konusunun önemini gösterir. 2000’lerde hazırlanan cami kütük defteri ise, 1970’lerdekine büyük oranda benzerdir; fakat iki form arasında bilgilerin uyuşmadığını söylemek mümkündür. Özellikle camilerin çeşitli sebeplerden dolayı zamanla yıkılması, genişletilmesi, kayıtlarda yapılaş ve açılış tarihlerinin farklı olmasına sebep olmuştur, çoğu cami kütük defterinde isim ve başka değişikliklerin defterlere işlenmediği görülmektedir. Birçok camide de ‘Cami Kütük Defteri’nin bulunmadığını söylemek mümkündür.

CAMİ KÜTÜK DEFTERİ			
KOD SIRA NO ADI		MÜSTEMİLATI	GELİR GETİREN EMLAKI (AKARI)
BULUNDUĞU YER (ADRESİ)			
MÜLKİYETİ			
YAPI ŞEKLİ			
ÖRTÜ (ÇATI) DURUMU		HİZMET DURUMU	TARİHİ EŞYALAR
YAPILIŞ TARİHİ			
YAPTIRAN			
YAPAN MİMAR			
ARSA ALANI		DİĞER LÜZUMLU BİLGİLER	
CAMI ALANI			
CEMAAT KAPASİTESİ			
MİNARE VE ŞEREFİ SAYISI		GEÇİRDİĞİ ÖNEMLİ TAMİRAT	
LOJMAN			
KADRO ADEDİ			

Şekil 4: 1970 Tarihli Cami Kütük Defteri

Kaynak: Van İl Müftülüğü Arşivi

2.2.2. Cami Bilgi Bankası Formu (1980)

Şekil 5'te görüldüğü üzere, bu formda *caminin adresi, tapu durumu, müştemilatı, yapı durumu, kadro görevli durumu, ibadet durumu, cemaat durumu, gider durumu* gibi başlıklar altında camiye dair birçok farklı bilgiye yer verilmiştir. 1980-1985 yılları arasında yapılan bu kayıtlarda, her başlık altında sorulan sorular için 'evet'- 'hayır', 'var'- 'yok', v.b. seçenekler ile bir düzenleme yapılmıştır. Formun sonunda bu formu düzenleyen ve onaylayan kişilerin *adı, soyadı, imzası* yer almaktadır. İncelenen tüm bilgi bankası formlarında bu alanın doldurulmuş olduğu görülmektedir. Formun altına düşülen şu nota: ("Önemli: Bu form teslim edilirken mülkiyeti kime ait olursa olsun, caminin tapu fotokopisi ile birlikte teslim edilmesi gerekir") pek uyulmadığını söylemek mümkündür. Zira camilere dair tutulan kayıtların çoğunluğunun tapu fotokopisi mevcut değildir. Bu form ile birlikte caminin tapu fotokopisinin neden istendiğine dair herhangi bir bilgi de yoktur.

CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU					
CAMİ ADI		MAHALLESİ			
İL		KÖYÜ			
İLÇESİ		CAMİNİN AÇIK ADRESİ			
CAMİNİN					
TAPU DURUMU			MÜŞTEMİLAT DURUMU		
TAPUSU VAR MI ?	VAR ()	YOK ()	MERKEZ VAAZ SİSTEMİ VAR MI ?	VAR ()	YOK ()
MALİKİ	CİNSİ		MERKEZ EZAN SİSTEMİ VAR MI ?	VAR ()	YOK ()
PAFTA NO	ADA NO	PARSEL NO	HALİ TİPİ (TEK TİP VEYA NORMAL)		
CİLT NO	SAYFA NO	SIRA NO	İHTİYAÇ FAZLASI DEMİRBAŞ EŞYA VAR MI ?		
CAMİNİN m2	ARSA m2	TOPLAM m2	CAMİ KÖYDE İSE (KÖY HANE SAYISI)	YAZ ()	KIS ()
HİSSE ORANI			CAMİ DERNEĞİ VAR MI ?	VAR ()	YOK ()
EDİME (KİRA, İRTİFAK TAHSİS vb.) ŞEKLİ	TARİH VE SÜRESİ		DERNEK BAŞKANI ADI SOYADI TLF		
TESCİLLİ İSE TARİHİ			DERNEK YOKSA PARASAL İŞL. NASIL YRTL.		
YAPI DURUMU					
BULUNDUĞU YERDEKİ CAMİ SAYISI			SAKALI ŞERİF VAR MI ?	VAR ()	YOK ()
CAMİNİN BULUNDUĞU YERİN ÖZELLİĞİ PASAJ MI, SİRA ALTI MI, BAĞIMSIZ CAMİ MI ?			ABDEST ALMA YERİ VAR MI ?	VAR ()	YOK ()
ŞEHİR MERKEZİNE UZAKLIĞI (KAÇ KM.)			WC VAR MI ?	VAR ()	YOK ()
EN YAKIN CAMİYE UZAKLIĞI (KAÇ KM.)			GASLİ HANE VAR MI ?	VAR ()	YOK ()
CEMAAT KAPASİTESİ			MUSALLA TAŞI VAR MI ?	VAR ()	YOK ()
YAPI ŞEKLİ	ÖRTÜ DURUMU		TAZİYE EVİ VAR MI ?	VAR ()	YOK ()
YAPILUŞ TARİHİ	ÇATI LI () KUBBE LI () DİĞER ()		OTOPARK VAR MI ?	VAR ()	YOK ()
YAPTIRAN	MİMAR		KURAN KURSU VAR MI ?	VAR ()	YOK ()
GEÇİRDİĞİ ÖNEMLİ TADİLATLAR (KAÇ DEFA VE YILLARI)		KADRO GÖREVLİ DURUMU			
		KADRO DURUMU		KADROLU () KADRO SUZ ()	
AKARI (GELİRİ, DUKKAN vb.)		AYLIK TUTARI		İ.H. () M.K. ()	
				İ.H. () M.K. ()	
İBADETE AÇIK MI ?		KADRO ÇEKİLDİYSE GEREKÇESİ			
KAPALI YSA NEDENİ		KADRO YENDEN İHTİYAÇ VARSA NEDENİ			
İBADETE AÇIK OLDUĞU VAKİTLER		CEMAAT DURUMU			
İBADETE AÇIK OLDUĞU MEVSİMLER		SABAH () ÖĞLEN () İKİNDİ () AKŞAM () YATSI () CUMA ()			
		GİDER DURUMU			
		ELEKT () KW/ BU () m2 YAKIT () km BAKIM ONARIM () YTL			
ÖNEMLİ : BU FORM TESLİM EDİLİRKEN MÜLKİYETİ KİME AIT OLURSA OLSUN CAMİNİN TAPU FOTOKOPİSİ İLE BİRLİKTE TESLİM EDİLMESİ GEREKİR					
FORMU DOLDURAN ADI SOYADI : UNVANI : İMZA :			FORMU ONAYLAYAN ADI SOYADI : UNVANI : İMZA :		

Şekil 5: Cami Bilgi Bankası Formu

Kaynak: Van İl Müftülüğü Arşivi

2.2.3. Cami Bilgi Formu (1985)

1985 tarihli **Şekil 6**'daki bu formda, *caminin adresi, mülkiyet durumu, hizmet durumu, yapı durumu, görevli durumu, müştemilat ve demirbaş* gibi başlıklar altında camiye dair farklı bilgilerin verildiğini görüyoruz. '*Cami Bilgi Bankası Formu*'nda olduğu gibi her başlık altında sorulan sorular için kutucuklu seçenekler oluşturulmuş. Formun sonunda bu formu dolduranlar ve onaylayan *kişilerin adı, soyadı ve imzası* yer almaktadır. '*Cami Bilgi Bankası Formu*'da yer alan '*ibadet ve cemaat durumu*' (ki bu kısımlarda caminin ibadete açık olup olmadığı, açık olduğu mevsimler ve hangi vakitlerde cemaatinin olduğuna yönelik sorular mevcuttur.) bu formda mevcut değildir. İki formun müştemilat kısımları karşılaştırıldığında bu kavramın her iki form için biraz farklı olduğu görülebilir. Sözelimi cami bilgi bankası formunda müştemilat başlığı altında caminin bulunduğu yerdeki hane sayısı, dernek hakkında bilgiler, parasal işlerin nasıl yürütüldüğüne dair sorular varken, '*Cami Bilgi Formu*'nda ise daha çok caminin içinde olması gerekenler hakkında sorular sorulmuş.

CAMİ BİLGİ FORMU			
İL		ADI	
İLÇESİ		KOD NUMARASI	
KÖYÜ		ADRESİ	
MAHALLESİ			
MÜLKİYET ALANI		HİZMET DURUMU	
Vakıflar Genel Müdürlüğü	Mazbut ☐ Mülhak ☐	Navaz vakitlerinde ibadete açık ☐	Navaz vakitleri dışında da ibadete açık ☐
Diğer Vakıflar	☐	Birer vakitler dışında ibadete açık ☐	Yapı itibarıyla ibadete açıktan tehlike durumunda ☐
Hazine	☐	Görevli olmadıysa ibadete kapalı ☐	İbadete tanınan kapalı ☐
Dernek	☐	Ortalama cemaat sayısı:	☐ abah ☐ öğle ☐
Kamu İktisadi Teşebbüsü	☐	☐ yatsı ☐ cuma ☐	☐ bayramlarda ☐
Şahıs veya Şahısler	☐	☐ cumasızdır ☐	☐ hif yapılmıyor ☐
Devletçe	☐	☐ devamlı ☐	☐ hahret ☐
Köy Tüzel Kişiliği	☐	☐ devamlı ☐	☐ kıymıyor ☐
Şahıs Kurumları	☐	☐ devamlı ☐	☐ veriyor ☐
Hastane	☐	☐ devamlı ☐	☐
Caminin Alanı (Son Cemaat Yeri Dahil)	m ²	Cuma ve Bayram Navaz:	☐ kıymıyor ☐
Caminin Diğer-Avlu Alanı	m ²	Dış bulvarine hizmet:	☐ veriyor ☐
Toplam Alan	m ²	Toplam cemaat kapasitesi:	☐
YAPI DURUMU		GÖREVLİLER	
yapılış tarihi		imam-hatip kadrosu	var ☐ adedi ☐
yapılan (banisi)	betonarme ☐	müezzin-ayyın	var ☐ adedi ☐
Yapı şekli	tap ☐ kerpiç ☐ tuğla ☐	hizmet kadrosu	var ☐ adedi ☐
kubbe şekli	tek kubbe ☐ çok kubbe ☐	toplam görevli sayısı	LH ☐ adedi ☐
malzeme	var ☐ ahşap ☐ tuğla ☐		
malzeme yapı şekli	tap ☐ tuğla ☐ ahşap ☐		
	cam ☐ beton ☐		
çatı örtüş şekli	tas-mermer ☐ ahşap-kirami ☐ beton ☐	"görevlilerin"	devlet ☐
ik-yapılış özelliği	ocak-kuşun ☐ ahşap-taşak ☐ diğer ☐	maaşını/Govası	vahif ☐
yerleşim durumu	cam ☐ kırık ☐ kapak ☐	merden akış	dernek ☐
kapı sayısı	çinçakıl ☐ kışla içinde ☐ kale içinde ☐		
çapı (dört) tankat	çinçakıl ☐ hastane içinde ☐ kışla garı içinde ☐		
	adet ☐		
MÜŞTEMLATI		DEMİRBAŞ	
lojman	var ☐ adedi ☐	döşeme durumu	hal ☐ zulu kilim ☐ hasır ☐
son cemaat yeri	var ☐ adedi ☐	kilim	keçel-çul ☐ ihpas ☐
terrazzolu	var ☐ adedi ☐	hal adedi	toplam ☐
mezar veya mezarlık	var ☐ adedi ☐	kilim adedi	toplam ☐
geçit	dükkan ☐ ars/ahşap ☐	sevcece adedi	toplam ☐
abdest alma yeri	abdest ☐ tuvalet ☐	kışak	var ☐
tuvalet	var ☐ adedi ☐	kışak/meresi	var ☐
tübe-kümbet	var ☐ adedi ☐	akad-eşif	var ☐
taşlına şekli	soba ☐ kalotler ☐	apofikator/teşakbat	var ☐
aydınlanma şekli	elektrik ☐ yağ lambası ☐		
oturma	var ☐ adedi ☐	tarihli dernek	
döşeme zemin	var ☐ adedi ☐	hazır eşyalar	1
geçitler	var ☐ adedi ☐	var sayıları	2
musalla taş	var ☐ adedi ☐		3
kürsü	var ☐ adedi ☐		4
minber	var ☐ adedi ☐		5
imam-hatip odası	var ☐ adedi ☐		6
müezzin-kayyım odası	var ☐ adedi ☐		7
hizmet odası	var ☐ adedi ☐		8
su-çaklıhanne	var ☐ adedi ☐		9
bahçe avlu	var ☐ adedi ☐		10
hüsnülük	var ☐ adedi ☐		
okuma odası	var ☐ adedi ☐		
ihata duvarı	var ☐ adedi ☐		
çay bahçesi	var ☐ adedi ☐		
lojman	var ☐ adedi ☐		

Şekil 6: 1985 Tarihli Cami Bilgi Formu

Kaynak: Van İl Müftülüğü Arşivi

2.2.4. Cami Bilgi Formu (2006)

Şekil 7’de görülen bu form 2006 tarihinde düzenlenmiş olup 2014 itibari ile halen kullanılmaktadır.

Formda, *caminin kodu, adı, adresi, ibadet ve hizmet durumu*, sorgulanmaktadır. Daha önce incelediğimiz ‘*Cami Bilgi Bankası Formu ve Cami Bilgi Formu*’ndan farklı olarak bu formda istenen bilgiler sadeleştirilmiş ve seçenek sunulmadan, sorulan sorulara doğrudan cevap istenmiştir. Formda büyük harflerle özellikle doldurulması istenen kısım ‘*ihtiyaç duyulan kadro sayısı*’dır. Diğer iki formdan farklı olarak bu formu dolduran veya onaylayan kişilere ait herhangi bir bilgi istenmemektedir.

CAMİ BİLGİ FORMU														
CAMİ KODU VE ADI	KODU			CAMİNİN ADI										
İL-İLÇESİ							BAŞKANLIĞA BELİRTİLEN KRİTERLERE GÖRE CAMİ SINIFI							
BULUNDUĞU YER							KÖY VE KASABA İSE BULUNDUĞU YERDEKİ CAMİ SAYISI							
BULUNDUĞU MEKAN VE MALİKİ							HİZMETE AÇILDIĞI TARİH							
MEV. KADRO SAYISINA BAKILMAKSIZIN İHTİYAÇ DUYULAN KADRO	I.H			M.K			DİKKAT, ÖNEMLİDİR MUTLAKA DOLDURUNUZ							
BULUNAN ÜNVANLAR	I.H			VERİLDİĞİ TARİH SAYI			ÇEKİLDİĞİ TARİH SAYI							
	M.K			VERİLDİĞİ TARİH SAYI			ÇEKİLDİĞİ TARİH SAYI							
KAÇ HANE NE KADAR NÜFUSA HİZMET ETTİĞİ	HANE			NÜFUS			CAMİ ALANI				CAMİ	ERİŞİ	TOPLAM	
CEMAAT SAYISI	SABAH		ÖĞLE		İKİNDİ		AKŞAM		YATSI			CUMA	DİĞER GEREKLİLERİN DOLDURULMASI	
İBADET DURUMU							KAPALI İSE SEBEBİ							
İBADETE AÇIK OLDUĞU MEVSİMLER							İBADETE AÇIK OLDUĞU VAKİTLER							
KADRO ÇEKİLDİ İSE GEREKÇESİ							PARASAL YÖNETİMİ							
KADROYA YENİDEN İHTİYAÇ VARSAM SEBEBİ							KADRO TALEBİ SIRA NO							
KADROSUZ İBADETE AÇIK İSE HİZMETİN NASIL YÜRÜTÜLDÜĞÜ							LÜHMAN SAYISI VE DURUMU							
BULUNDUĞU YERLEŞİM BİRİMİNDE EN YAKIN CAMİYE UZAKLIĞI							İSİTİLMESİNİN NE ŞEKİLDE YAPILDIĞI							
SELATİN CAMİ Mİ TARİHİ ESER DURUMU							YAPI TARZI							
HİZMETLİ GERKLİ Mİ SAYISI				MİMARİ TARZI				MİNARESİ VE ADEDİ				ŞEREFESİ VAR MI SAYISI		
TEMİZLİK VE KORUNMASININ NASIL YAPILDIĞI							KORUNMAYA İHTİYAÇI VAR MI SAYISI							
CAMİNİN YILLIK GİDERLERİ	ELEKTRİK	KWS		SU	M3		YAKIT	TON M3		BAKIM ONARIM	TL			

Şekil 7: 2006 Tarihli Cami Bilgi Formu

Kaynak: Van İl Müftülüğü Arşivi

İncelediğimiz bu beş form için genel bir özet çıkarmak gerekirse, bu formlar ve içerikleri hakkında şunlar söylenebilir.

1970 ve 2000 tarihlerinde hazırlanan cami kütük formlarında camiye dair istenen bilgilere bakıldığında, her camiye bir numara verildiğini, *caminin adı, adresi, yaptıranı,*

mimarı, cami alanı, müştemilatı gibi bilgilerin istendiğini ve farklı bilgiler için '*lüzumlu bilgiler*' adı altında bir parantezin açıldığını görmekteyiz.

1980 tarihli cami bilgi bankası formu ve 1985 tarihli cami bilgi formunda ise, *tapu, müştemilat, yapı, görevliler, hizmet durumu, demirbaş* gibi başlıklar açılmış ve bu başlıklar altında seçenekli sorular hazırlanarak '*Cami Kütük Defterleri*'ne oranla çok daha kapsamlı formlar oluşturulmuştur.

2006 tarihli '*Cami Bilgi Formu*'nda ise, caminin daha çok hizmet durumu ile alakalı sorulara yer verilmiştir. Sözgelimi, *caminin hizmet ettiği nüfus, vakitlere göre cemaat sayısı, bulunduğu alana en yakın caminin mesafesi* vs. bu formda özellikle kadro konusunda sorulara ağırlık verilmiştir. Formda yer alan şu not formun doldurulması hususunun ne derece mühim olduğunu göstermektedir. '*Dikkat önemlidir mutlaka doldurunuz*', ayrıca formda, *mevcut kadrosuna bakılmaksızın ihtiyaç duyulan kadro, bulunan unvanlar, kadro çekildi ise gerekçesi, kadroya yeniden ihtiyacı varsa sebebi* gibi sorular yer almaktadır.

1980 tarihli '*Cami Bilgi Bankası Formu*'ndaki yapı durumu ile 1985 tarihli cami bilgi formundaki yapı durumunu karşılaştırdığımızda şöyle bir durum ile karşılaşlıyoruz. '*Cami Bilgi Bankası Formu*'ndaki yapı durumunda; *yapan, mimar, caminin bulunduğu yerdeki cami sayısı, caminin bulunduğu yerin özelliği, şehir merkezine uzaklığı, en yakın camiye uzaklığı, yapı şekli, örtü durumu, kaç defa tadilat geçirdiğine dair sorular* mevcuttur. '*Cami Bilgi Formu*'na baktığımızda ise; *yapılış tarihi, yapan, yaptıran, yapı şekli, kubbe şekli, minare yapı şekli, çatı örtü şekli, yerleşim durumu* gibi sorular sorulmuş. İlk formdaki sorular yapıdan çok yapının yakın çevresi ile alakalı sorular olarak gözükmektedir. İkinci formda ise kısmen yapı durumuna daha çok değinilmiştir. Her iki formda ortak olarak sorulan sorular da mevcuttur. Sözgelimi '*camiyi yaptıran, mimar vb. gibi...*' Lakin ikinci formda yapıya dair sorulan sorular için seçenekler oluşturulmuş ve böylece form daha kapsamlı bir hale getirilmiştir; ama bir anlamda da bırakılan seçenekler en baştan yapıyı dondurup üzerinde konuşulmaz bir hale sokmuştur. Çünkü forma göre yapıya dair vereceğiniz bilgiler seçenekler doğrultusunda olmalıdır. Oysa yapıya dair seçeneklerde olamayan bilgiler de olabilir; ama bu bilgileri vermek için herhangi bir alan oluşturulmamış.

2.2.5. Açılış Beratleri

Van camileri için hazırlanan bir diğer matbu evraklardan olan, '*T.C Van Müftülüğü Cami İbadete Açılış Beratı (1992-2009)*' ile '*T.C Van Valiliği İl Müftülüğü Cami İbadete Açılış Beratı (2009-...)*' **Şekil 8** ve **Şekil 9**' da görülmektedir. Bu belgelerde, *caminin adı,*

yapılış- açılış tarihleri, arsa bilgileri, mülkiyet durumları, yapı teknik özellikleri, adresleri, arsa alanları, caminin kapasitesi, yaptıran ve mimarı gibi konular hakkında bilgiler mevcuttur. 1992 yılında hazırlanan beratta ayrıca *müştemilat durumu* da mevcuttur. Bu iki berat karşılaştırıldığında genellikle bilgilerin uyuşmadığını söylemek mümkündür. Sözgelimi *caminin yapılış ve açılış tarihleri* büyük oranda farklıdır. (Tezin ekler kısmında bulunan, her cami için hazırladığımız kataloglarda iki açılış beratındaki *cami yapılış ve ibadete açılış* tarihlerini ayrı ayrı olarak gösterilmiştir.) Cami açılış beratları Van merkez ve genelde bulunan tüm camiler için hazırlanan matbu evraklardır. Sadece son dönemde yapılan TOKİ camiler için bu beratlar düzenlenmemiştir.

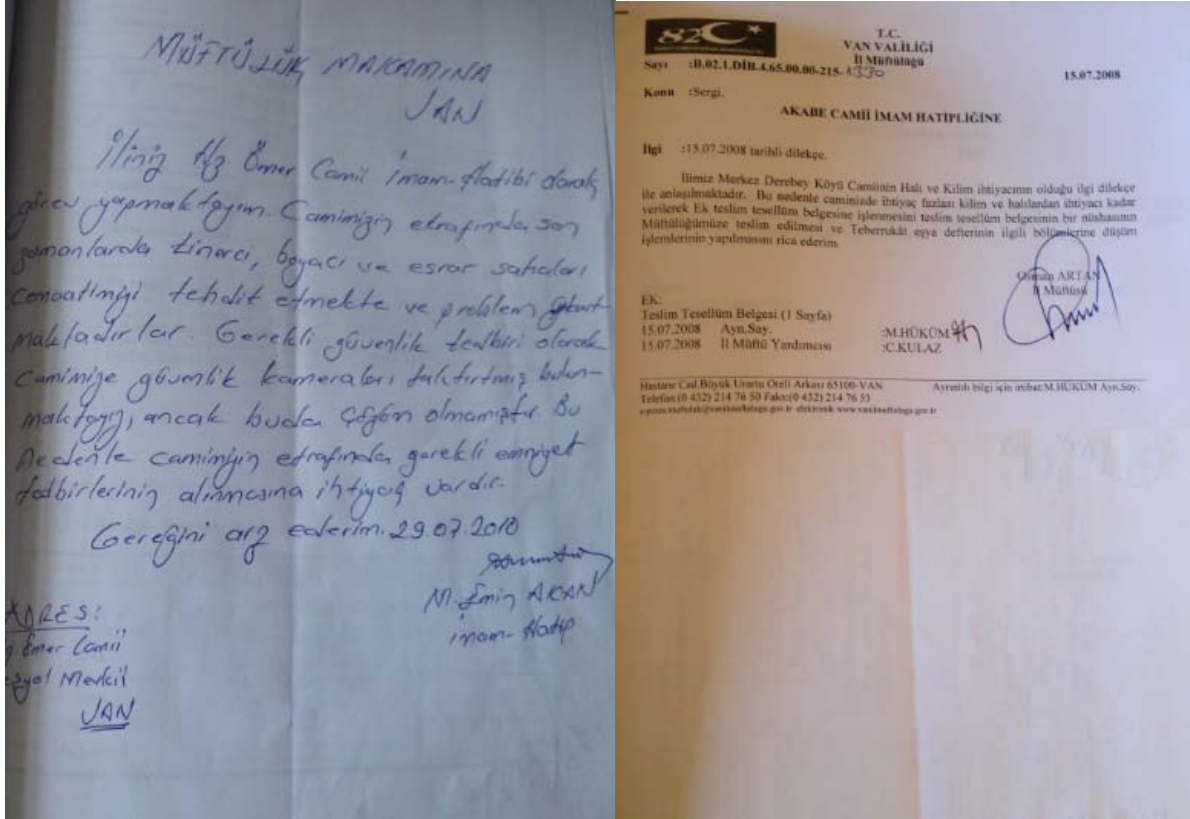
Şekil 8: 1992 Tarihli T.C Van Müftülüğü Cami İbadete Açılış Beratı **Şekil 9:** 2009 Tarihli T.C Van Müftülüğü Cami İbadete Açılış Beratı

Kaynak: Van İl Müftülüğü Arşivi

2.2.6. Yazışmalar

Birçok cami başta il müftülüğü olmak üzere il müftülüğü aracılığıyla farklı kurumlar ile yazışmalar yapmıştır. Cami-müftülük, müftülük-diyamet, müftülük ile farklı kurumlar arasında gerçekleştirilen bu yazışmaların konusu genellikle ihtiyaçlar olurken; bazen de yeni açılan camilerde kadro sıkıntısı, camilerin eşya (halı) ihtiyaçları, cami isim değişiklikleri, yeni yapılacak camilerin dernek organizasyonları olabilmektedir. Kimi zaman da cami, cemaat ve

camii etrafında gerçekleşen adli olaylardan şikâyet edilmişken, bazen de camii yapımında işi üstlenen dernek üyelerinden bazılarının üyeliklerinden istifa ettiğine dair dilekçeleri görmek mümkündür. Camii ve diğer resmi kurumlar, sözgelimi belediyeler ile yapılan yazışmalarda camii arsalarının imar durumları vb. sorunlar görüşülmek üzere yapılmıştır. Bu yazışmalar bize o mekân hakkında farklı bilgiler sundukları için son derece önemlidirler. **Şekil 10'** de iki yazışma örneği görülmektedir.

Şekil 10: Van İl Müftülüğü Arşivinde Yer Alan Yazışmalardan İki Örnek

Kaynak: Van İl Müftülüğü Arşivi

Van merkezde incelediğimiz 238 caminin birçoğunda tabela mevcut değildir. Tabelası olan camilerde ise; sadece caminin adı ve açılış yılına ait bilgiler vardır. Tabeladaki açılış yılı ile diğer matbu evraklardaki tarihler karşılaştırıldığında ise büyük oranda farklılıklar görülmektedir.

Cami tabelalarının halk tarafından yapılması, bu hususta bir denetleme veya kısıtlamanın olmaması bu işin serbest bir alan olduğunu gösterir. Bu durum gerek tabelaların tasarımı ve gerekse de tabelaların asıldığı yerin özgürce seçilmesine yol açmıştır. Dolayısıyla incelediğimiz 238 camii arasında tabelası olan camilerin hiçbirinin tabelası bir diğerinkine benzemiyordu. Burada görülen serbest durumun ve farklılığın camii konusunun hem fiziksel

hem de metinsel bağlamlarında yer alması önemli gözükmektedir. Bu çok farklılık durumu **Şekil 11**'de cami tabelalarına ait birkaç örnek üzerinden görülebilir.

Şekil 11: Van Merkez Camilerinde Yer Alan Cami Tabela Örnekleri

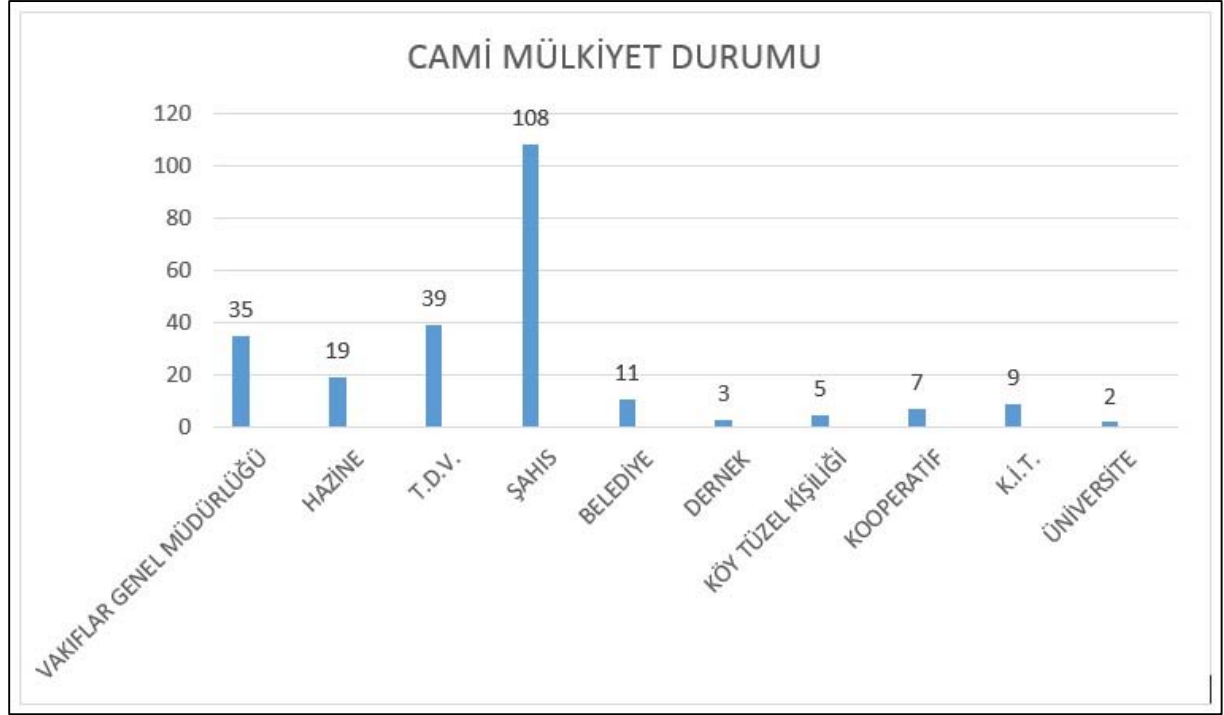
2.2.8. Matbu Formlardan Olası Çıkarımlar

Bütün bu matbu evrakların, yazışmaların, formların bize anlattıklarına baktığımızda şöyle bir durumla karşılaşyoruz. Bir devlet kurumu olarak Diyanet İşleri Başkanlığı ve onun yereldeki temsilcisi il müftülüğü, her ne kadar cami yapma-yaptırma konularında maddi destek anlamında bu alandan büyük oranda çekilmiş ise de, bir başka “maddi” alan olan kayıtlar aracılığıyla denetleyici ve düzenleyici olarak varlığını ortaya koymaktadır. Aynı zamanda sürekli yenilenen veya tekrarlanan bu kayıtlar camilerin Diyanet İşleri Başkanlığı için kontrolün (bir iktidar olarak kontrolün) önemini de vurgular. Matbu kayıtlara göre Van camilerinin ilk yatırım maliyetlerinin yüzde 95.8’i mahalle halkı, dernek, şahıs, vakıf vs. tarafından karşılanmıştır.(Bknz. **Grafik 3**) Diyanet kurumu ise bir nevi fiziksel ve ekonomik sürdürülebilirlik modeli için yukarıda değinilen kayıtlara ihtiyaç duymuştur. Matbu kayıtların mantığının görevli maaşları ve fiziksel mekânın kapasiteleri, Diyanet kurumu açısından bilhassa önemli iki mesele olarak gözükmektedir.

Bir ibadet alanına ait olan her tür bilginin sürekli yenilenen formlar (ki bu formların nasıl doldurulacağına dair mevzuat bile mevcuttur) aracılığıyla denetlenmesi öncelikle camilerin diyanet nezdindeki önemini gösterir. Matbu formlardan faydalanarak birçok istatistiki grafik oluşturmak mümkündür. Bu istatistikler camilere dair verili bilgilerin okunması ve bu bilgiler üzerinden bir değerlendirme yapılmasını sağladığı için son derece önemlidirler.

‘Açılış Beratı’, ‘Cami Kütük Defteri’, ‘Cami Bilgi Formu Bankası’ ve ‘Cami Bilgi Formu’ gibi kayıtlardan faydalanarak oluşturduğumuz ilk grafik ‘cami yaptırınlar’ ile ilgilidir. **Grafik 3**’ten rahatlıkla okunabileceği üzere şahıs, mahalle halkı ve dernekler cami yapımı konusunda ilk sırada yer almaktadırlar. Onun dışında belediyeler, şirketler, vakıflar da cami yapımı konusunda zaman zaman rol almaktadırlar. Kayıtlarda geçen mahalle halkı ve dernek aslında birbirinin tamamlayıcısıdır. Dernekler daha organizeli yasal yollarla işlerini

yürütürken, mahalle sakinleri daha çok imece usulü ile toplanan yardımlar ve kimi zaman iş gücü ile cami yapımında aktif olarak yer almaktadırlar.

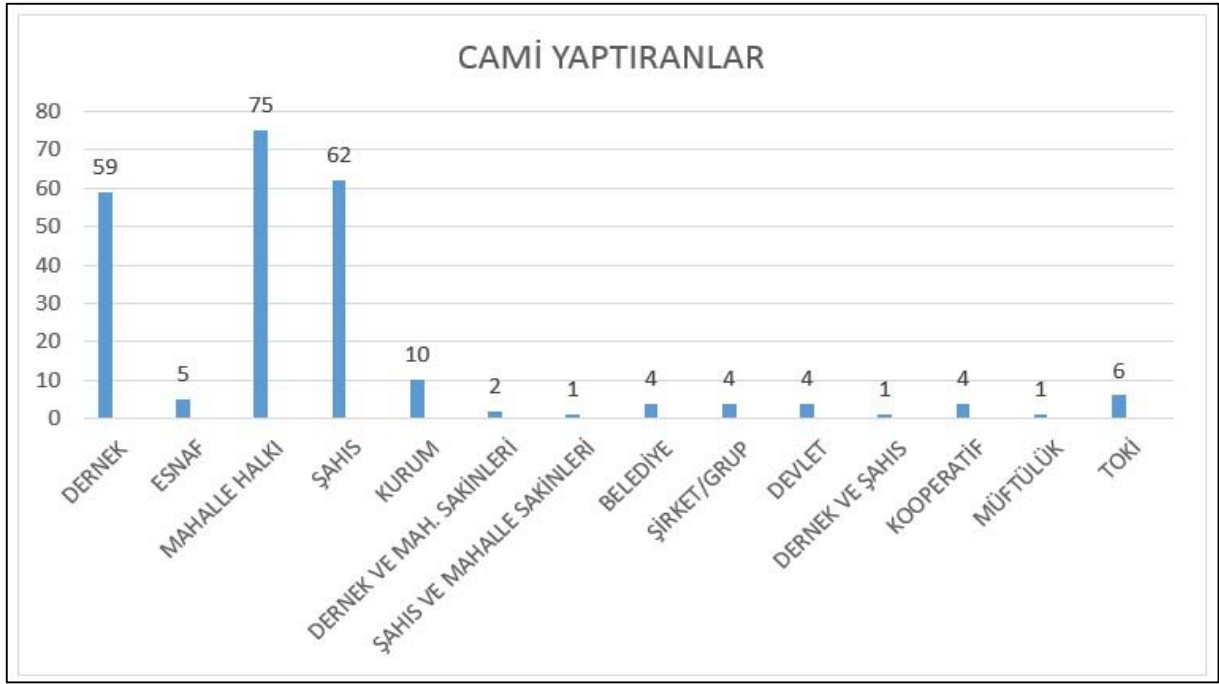

Grafik 3: Van Merkez Camilerini Yaptıranlar

Matbu evraklardan elde ettiğimiz bir diğer bilgi cami mülkiyetlerinin durumudur.

Grafik 4'te görüldüğü üzere cami mülkiyetlerinin büyük bir kısmı şahıslardadır. Şahıslarda olan bu mülkiyetler zaman zaman müftülük ile şahısları karşı karşıya getirmektedir. Sözgelimi 30 yıl önce arsasını cami yapımı için vakfetmiş; ama arsanın tapusunu müftülüğe devretmeyen şahıslar öldükten sonra çocukları arasında çıkan miras sorunlarında bu vakfedilen arsalar da dava konusu olabilmektedir; çünkü arsanın vakfedildiğine dair elde hiçbir yazılı belge yoktur. Şayet cami herhangi bir sebepten yıkılmış ise; mirasçılar bazen tekrar cami yapılmasına rıza göstermemektedirler; çünkü büyük olasılıkla o dönem vakfedilen arsalar bugün şehir merkezinde veya merkeze yakın bir alanda kalmaktadır. Ranta açık bir alanda kalan arsa varisleri ve müftülük yetkilileri çeşitli sorunlar yaşamaktadırlar. İhtilafı olan bu sorunlu alanlar çoğunlukla müftülük ve arsa varisleri arasında uzlaşma ile olumlu yönde sonuçlanmaktadır.

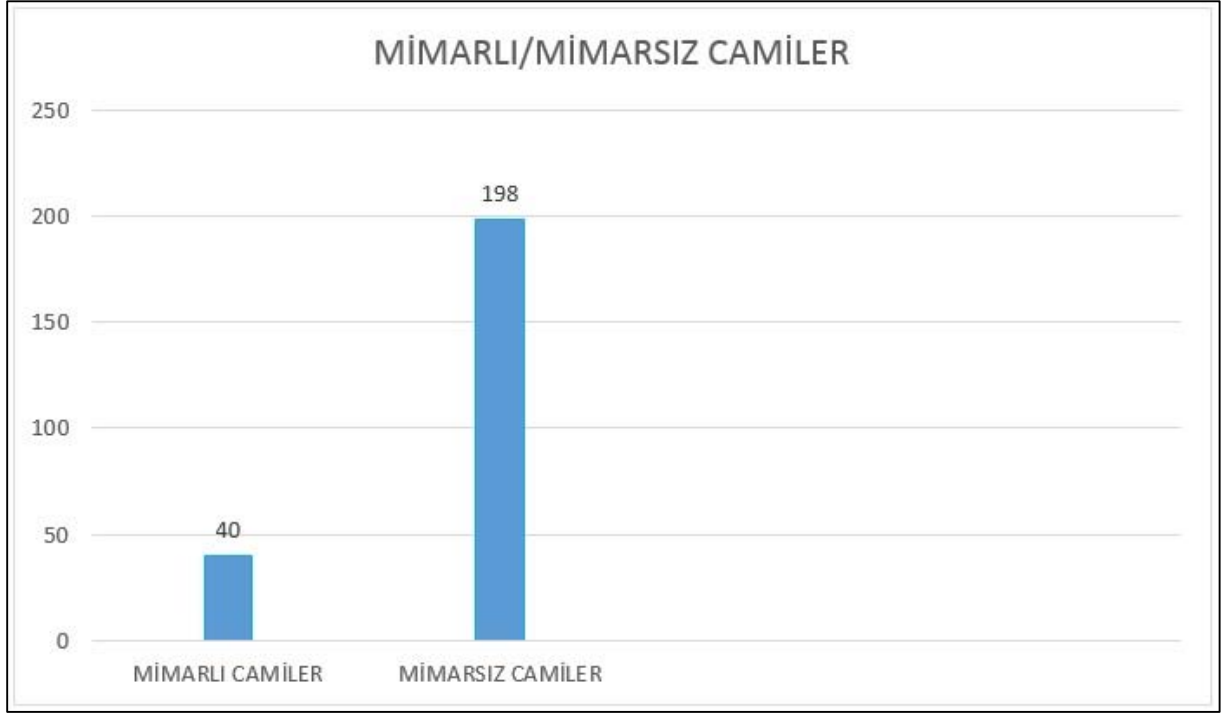
Bu grafikten çıkarılabilecek bir diğer sonuç, Cumhuriyet ile birlikte devlet her ne kadar büyük oranda cami yapma/yaptırma işinden uzak durmuşsa da cami mülkiyetlerinin birçoğu devlete aittir. Aslında devlet bu mülkler vasıtasıyla bu işin bir parçası olarak yerini almaktadır.

Grafik 4: Van Merkez Camilerinin Mülkiyet Durumları

Van merkezde bulunan camiler incelendiğinde herhangi bir mimar tarafından projeleri çizilmeyen camilerin, bir mimar tarafından projeleri çizilen camilerin yaklaşık beş katı olduğu **Grafik 5**'te görülmektedir. Bu noktada sorulması gereken soru, bir cami planlanmasında mimara ihtiyaç duyulup, duyulmadığıdır. Van özelinde bir mimar tarafından projelendirilen camilere baktığımız vakit bu camilerin çoğunluğunun yasal mevzuatlara uyulma gerekçesi ile bir mimara hazırlatıldığını söyleyebiliriz. Mimarların cami konusuna katılımları daha geniş bir tartışmanın konusu olduğu için konuyu burada noktalıyoruz. Camilerin mimarsız olarak inşa edilmelerinin en büyük sebebi ise ekonomik nedenlerdir. Şöyle ki, devletin Cumhuriyet ile birlikte cami yapma yaptıрма işinden büyük oranda çekilmesi sonucu, kendi organizasyonunu yapan halk cami yapımı için de ekonomik modeller geliştirdi. Türkiye'deki camilerin büyük bir kısmı 'hayır işi' olarak görülüp, halktan toplanan yardımlar vasıtasıyla inşa edilmektedir. Bu sebeple cami yapımında malzemesinden işçiliğine her kalemde tasarruf tedbirleri kapsamında 'en ucuz' olan yol seçilmektedir. Mimari projenin hazırlanması da zaten bu masraf kalemleri içinden yer aldığından büyük oranda bundan uzak durulmaktadır. Bu noktada birkaç yol izlenmektedir. Bu yollardan birincisi bazı kamu kurumları aracılığıyla alınan 'tip proje'lerdir. Ülkenin dört bir yanında uzun bir müddet aynı projeler uygulanmıştır. Halen de büyük oranda bu uygulama devam etmektedir. Bir diğer yol projenin daha önce cami yapan kalfa ve ustaların tecrübelerine bırakılmasıdır. Özellikle dernekler bu yolu kullanmaktadırlar.

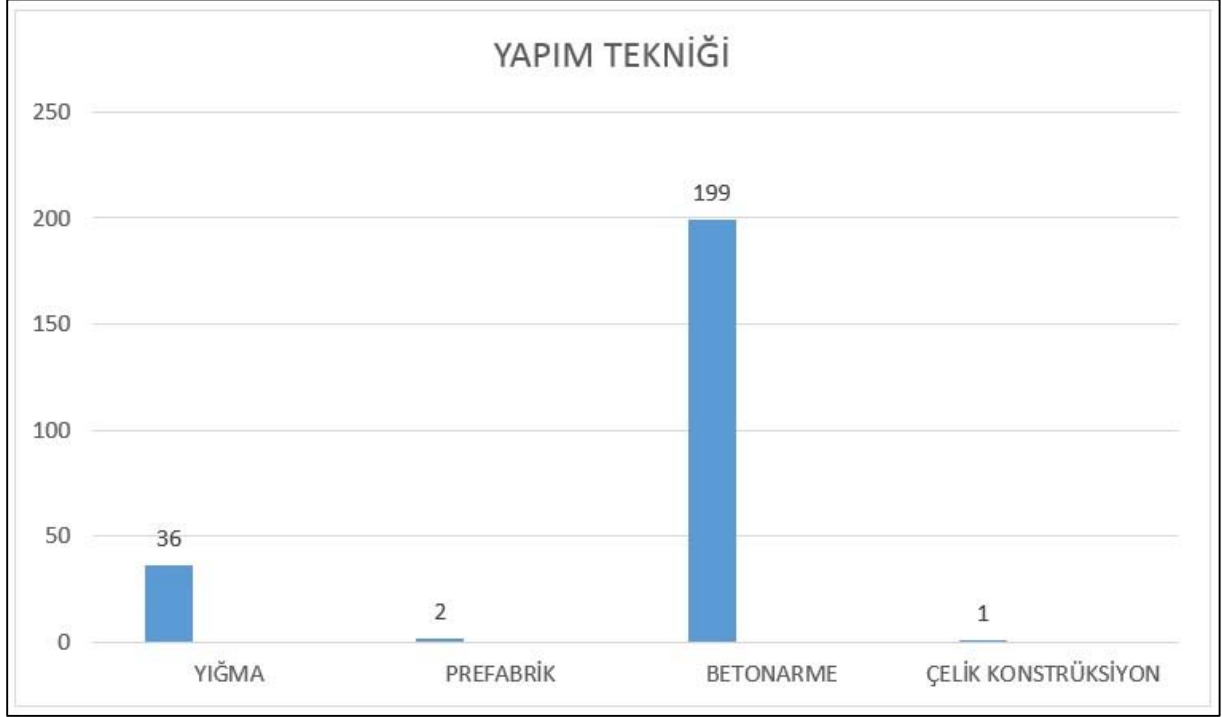
Yukarıdakilere ek olarak bazı kamu kurumlarının, hayırsever kişilerin yaptırdığı camiler vardır. Bunların tüm finansal işleri bu kişi veya kuruluşlar tarafından gerçekleştirilmektedir. Parasal bir sorun olmadığı için de çoğu zaman yasal mevzuata uymak suretiyle projeler hazırlanmaktadır. Dolayısıyla mimar emeğine başvurmak özellikle bu tarz durumlarda söz konusu olmaktadır.

Grafik 5: Van Merkez Camilerinin Mimarlı/Mimarsız Sayıları

Cami formlarından çıkardığımız bir diğer istatistik, yapım tekniği ile ilgilidir. **Grafik 6**'da görüldüğü üzere Van merkezde bulunan camilerin büyük kısmı betonarme yapım tekniği kullanılarak yapılmıştır. Bugün ayakta olan tarihi camiler ve erken Cumhuriyet Dönemi camilerinin büyük bir kısmı ise yığma kerpiç ve taş yapılar olarak karşımıza çıkmaktadır. Cumhuriyet Dönemi camilerinde kullanılan betonarme yapım tekniğinin hem kolay uygulanabilen hem de daha ucuza mal edilebilen bir yapım tekniği olması daha sık tercih edilmesine sebep olmuştur. Aslında Van merkez camilerinin Cumhuriyet'ten bu yana büyük çoğunluğunun betonarme yapım tekniği ile yapılmasının bir diğer sebebi bölgede yapı malzemesi olan kerpicin çok fazla tercih edilmiyor oluşudur. Van eski yerleşimindeki camiler ise genellikle kerpiç veya taş malzemedен yapılan yığma yapılarıdır. Kerpiç malzemedен inşa edilen camilere örnek olarak Van eski yerleşimindeki Abbas Ağa Camii'nin kalıntıları gösterilebilir. Van eski yerleşiminde kale üstünde bulunan Süleyman Han Camii'nin

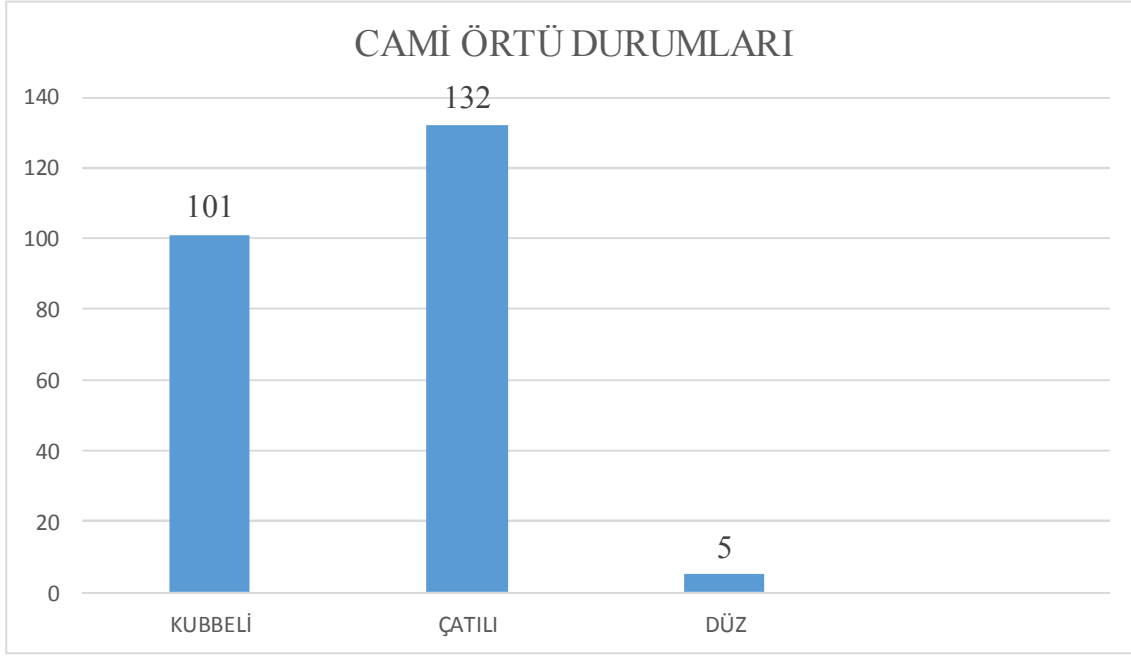
rekonstrüksiyonunda caminin ilk durumu göz önünde bulundurularak büyük oranda kerpiç malzeme kullanılmıştır. Kaya Çelebi Camii, Horhor Camii ve Hüsrev Paşa Camii ise taş malzemesi kullanılarak inşa edilmişlerdir.

Grafik 6: Van Merkez Camilerinin Yapım Tekniği

Matbu formlardan elde ettiğimiz bir diğer istatistik, Van merkez camilerinin örtü durumlarıdır. **Grafik 7**'de görüldüğü üzere, camilerin büyük çoğunluğu kırma çatı iken kullanılan malzeme galvanizli saçtır. Özellikle son yıllarda yapılan camiler büyük oranda 16. yüzyıl klasik cami formunun izlerini taşıdıkları için haliyle yapı örtüsü de kubbe olmaktadır. Kırma çatılı ve kubbeli camiler dışında toprak damlı camiler de özellikle mahalle aralarında yer almaktadırlar. Bu camiler özellikle 1980'li yıllarda yapılan camiler olarak kayıtlarda yer almaktadırlar.

Grafikleştirilmiş bu veriler, var olan bilgiler ve ayrıntılar Van merkezde incelediğimiz camilerin niceliği ve niteliği hakkında bir değerlendirmede bulunmamızı sağlamaktadır. Sözgelimi cami yaptırınların sayısı veya bir mimar tarafından projesi çizilen cami sayısı nicel bir bilgi içerirken; caminin inşa yöntemi, çatı durumu o caminin niteliği hakkında bir fikir vermektedir.

Grafik 7: Van Merkez Camilerinin Örtü Durumu

2.3. Cami İsimlendirmeleri Üzerine

İsim, bir nesneye (canlı veya cansız) verilen ve o nesnenin bilinmesinde/tanınmasında kullanılan bir kavramdır. Nesnenin bir parçasıdır. İsim nesnenin varoluşundan önce verilmiş gibidir. Sanılır ki nesnenin doğasında mevcuttur. Oysaki isimlendirme insanlığın bir icadıdır. Evreni anlama/anlamlandırma adına yapılmış bir icat. İnsanoğlu canlıları sınıflandırıp isimlendirmiştir ilkin. Sonra her nesne içinde yaşadığı toplumda bir veya birden fazla isim almıştır ya da nesne farklı toplumlarda aynı isme sahip olmuştur.

Cami isimlendirmeleri ise; içinde var olduğu kültürel/toplumsal dinamiklerin etkisinde biçimlenir. Biri veya birileri inşa edilen nesneye bir isim verir. Sözelimi Osmanlı dünyasında padişah, vezir veya devlet kademesindeki biri inşa ettirdiği camiye kendi ismini verir. İsim çoğu zaman gücün, iktidarın baskın ve geçerli olan söyleminin simgesidir.

Günümüz dünyasında baniler aynı durumu devam ettirir; bu kez camiye verilen isim güçten çok bilinme arzusunun bir sonucudur. Dernek tarafından yapılan camilerde ise kavramlar önemli rol oynar. Özetle camiye yaptıran kişi/kurum/dernek caminin isimlendirilmesi hususunda aktif olarak yer alır.

Van merkez camilerinin isimlerini **Kavramlar, Kişiler, Semtler/Mahalleler ve Kurum/Şirket/Pasaj** gibi dört ana başlık altında incelerken, **Kişiler** kısmını ‘peygamberler, halifeler, sahabeler, seyitler, mollalar, padişahlar, babalar, sultanlar, paşalar, kadınlar,

dünün ve bugünün banileri/şahısları, sülale isimleri/soy isimler' başlıkları altında incelemek mümkündür. İsimlendirme mevzusu her ne kadar Diyanet denetiminde olması gereken bir konu olarak duruyorsa da, daha önce cami tabelaları konusunda bahsetmiş olduğumuz 'serbest alan' kavramının isimlendirmede de geçerli olduğunu söyleyebiliriz. Bu alanda da özellikle mahalle halkının etkili olması çok farklı cami isimlerinin verilmesine yol açmıştır.

Van merkez camilerinin isimlerini kronolojik olarak **Tablo 4** üzerinde gösterdiğimizde, camilerin yapıldıkları yıllarda bahsettiğimiz hangi isim kategorisine göre isimlendirildiklerini görmekteyiz. Bu tablonun anlattıkları üzerinden çeşitli değerlendirmelerde bulunmak mümkündür.

YAPILIŞ TARİHLERİ	KAVRAMLAR	KİŞİLER											SEMTLER MAHALLELER	KURUM ŞİRKET PASAJ		
		PEYGAMBERLER	HALİFELER	SAHABELER	SEVİTLER	MOLLALAR	PADİŞAHLAR	BABALAR	SULTANLAR	PAŞALAR	KADINLAR	DÜNÜN VE BUGÜNÜN BANILARI SAHİMLERİ			SÜLALE İSİMLERİ SOY İSİMLER	
1500-1900							-Süleyman Han	-Gazail Baba			-Hüsrev Paşa		-Kaya Çelebi			
1900-1910																
1910-1920																
1920-1930																
1930-1940																
1940-1950											-Emin Paşa		-Hacı Osman			
1950-1960	-Nurlu Cami -Yeni Hayretiye -Boyalar						-Seyyid Battal Gazi						-Şakir Hoca -Hacı Hidayet -Hacı Sabah Şavur		-Hafiziye -Şabaniye	
1960-1970	-Yukarı Norşin -Sohbetiye -Kınalı												-Hacı Hüseyin -Hacı Bekir -Mahmut Yörük		-İskele -Şerefiye -Eğitim Arş. Has.	
1970-1980	--Bağlarbaşı -Ulu -Akyl -Yeşil -Altmişevler -Çiftçiler -Üçevler -Aşağı Norşin		-Hz. Ömer										-Hacı Behiye Şavur -Firdevs Türkmenoğlu	-Fatih -Mehmet Ağa -Hacı Süleyman -Hacı Hüsnü	Kurtbeyoğlu -Akköprü -İpekyolu Mehmet - Şerif Ve Rehavza Aydın -Selimbey -Buzhane -Hatuniye - Yüniplik -İstasyon -Yeni Sebze Hali	-İstasyon Gar -Köy Hiz. İl. Müd.

1980-1990	-Hayrat -Tillo -Yukarı Su Deposu -Esentepe -Sefa -Şifa -Ortaklar Güzel Cami -Şehitlik -Fidanlık -Fakirullah -Şenler -Yenişehir -Ezberciler -Yeni Fatih				-Seyit Fehim Arvasi			-Yeni Sofu Baba		-Yeni Emin Paşa		-Mehmet Atıf -Abdurrahman -Gazi Hacı Ethem Soydan -Hasanbey -Hacı Kasım -Hacı Şükrü Menzilcioğlu -Hacı Salman	-Türkoğlu - Topçuoğlu - Menzilcioğlu - Şengüller	-Beyüzümü -Özalp Yolu -Yeni Çarşı -Toprakkale	-Et Kombinasi -Ziraat Meslek Lisesi -Belediye -Karayolları -Terminal -Üniversite -Köy Hiz. Böl. Müd. -Kundura Fabrikası -Marangozlar Sanayi Sitesi -Oto Sanayi Sitesi
1990-2000	-Başak -Muhacirler -Akabe -Arvas -Işıklar -Kılıçlar -Merve -Tevhid -Tuba -Hayırseverler -Şafak -Sakinler -Şehadet -Aydınlr -Hicret -Ensar -Furkan -Kuba -Nur -Seyfullah -Sezenler -Yeni Hicret -Zümrüt -Çimen -Aksa -Medine-i Münevvere -Müşerref	-Hz. Nuh	-Hz. Ebubekir	-Bilal-i Habeş -Hz. Hamza -Hz Bilal	-Seyyid Enver -Seyyid Muhammed Hüseyni	-Molla Hamdullah		-Sultan Menduh -Eyyup Sultan	-Ali Paşa	-Hz. Aişe -Kiyet Evren Dede	-Hacı Naif -Hacı Yusuf Kırmızıtaş -Hacı Kaytaran -Hacı Yunus -Hacı Mehmet Emin -Hacı Şerif -Veysel Karani -Ilhan Tekin -Mevlana -Hacı Abdurrahman -Said-i Nursi -Hacı Ali Sağdınç Hacı Cemil İmamoğlu Hacı Kazım -İbrahim Karlıoğlu -İdris Aydın -İhsan Talay Hacı Ahmet -Ahmed-i Hani -Selahaddin-i Eyyubi -Fahrettin Kalaycıoğlu	- Sultanoğlu -Kaval -Yeşilbaş Keremoğlu -Yakutlar - Özsalihogulları	-Dört Yol -Altın-tepe -Cevdet Paşa -Seyran Tepe -Zeve Beyüzümü Hayırseverler -Karşıyaka Yeni Camii -Şabaniye Kuran Kursu	-Y.Y.Ü. Arş. Has. -Yeni Van Pasajı -Hicret Pasajı M.T.A. -Bağdat Pasajı -Rus Pazarı -Aydın Talay - Yeralı Mescidi -Kömrüçüler Sitesi -TEDAŞ	

2000-2010	-Pınar -Uğur -Sahabe-i Kiram -Cebel-i Nur -Sütçü İmam -Mescid-i Aksa	-Hz. Lokman	-Hz. Osman -Hz. Ali	-Selman-i Faris				Süleyman Baba - Hüseyin Baba				-Hacı Enver -Hacı Mehmet Sıddık -Hacı Şemsettin -Hacı Ali -Muhammed Buhaddin Hacı Salih	Derviş oğulları	-ŞabaniyeMah. Hacı Ömer Cami -Yukarı Esentepe -İpekyolu Hatuniye Cami	-Yüzüncü Yıl İşhanı -Doğu Center -Bozbay Pasajı D.S.İ Yeni Sanayi Sitesi (Ali Nihat Yörük) -Organize Sanayi -Oto Galerici Sitesi
2010-2013	-Ashab-i Kehf -Malaylar -Eyyubiye - Habiburrahman Horhor Semerkant Yeni Norşin						-Hacı Molla Salihoglu -Molla Gürani (Bostan içiToki) -Molla Hesen-i Bate-i (Bostan içiToki)		-Sultan Selahaddin (Kalecik Toki)			Hacı Musa Yavuz Müftü Masum Efendi -Hacı Mehmet Eryiğit -Hacı Turan Haydaroglu - İmam-i Şafi (Özalp Yolu Toki) -Ahmet Yesevi (Kalecik Toki)		Akköprü Hacı Abdul Kadir -İpekyolu -Karşıyaka Mah. Miroğlu Cami -Şemsibey	-Emniyet Müdürlüğü -Havaalanı -Kupik İş Mrk. AFAD Handil İş Mrk.

Tablo 4: Cami İsimlendirme Tablosu

Van merkezde incelenen 238 caminin, yıllara göre yapılan cami isimlendirmeleri tablosundan şöyle bir sonuç çıkmaktadır.

- 1500-1950 inşa edilen camilerin 6 tanesi ‘kişi’ ismi kullanılarak adlandırılmıştır.
- 1950-1960 inşa edilen camilerin 3’ü kavram, 4’ü kişi, 2’si de semt/mahalle isimleri kullanılarak adlandırılmıştır.
- 1960-1970 inşa edilen camilerin 3’ü kavram, 3’ü kişi, 2’si mahalle, 1’i kurum/şirket ismi kullanılarak adlandırılmıştır.
- 1970-1980 inşa edilen camilerin 8’i kavram, 9’u kişi, 7’si mahalle/sem, 2’si kurum ismi kullanılarak adlandırılmıştır.
- 1980-1990 inşa edilen camilerin 15’i kavram, 15’i kişi, 4’ü mahalle/sem, 10’u kurum/şirket ismi kullanılarak adlandırılmıştır.
- 1990-2000 inşa edilen camilerin 27’si kavram, 40’ı kişi, 9’u mahalle/sem, 10’u kurum/şirket ismi kullanılarak adlandırılmıştır.
- 2000-2010 inşa edilen camilerin 6’sı kurum, 12’si kişi, 3’ü mahalle/sem, 7’si kurum/şirket ismi kullanılarak adlandırılmıştır.
- 2010-2013 inşa edilen camilerin 7’si kavram, 12’si kişi, 4’ü mahalle/sem, 5’i kurum /şirket ismi kullanılarak adlandırılmıştır.

Bu tabloda yıllara göre cami isimlendirmelerine bakıldığında, ‘kişi’ isimlendirmelerinin çoğunlukta olduğunu görmek mümkündür. Kişi isimlendirmelerinden sonra en büyük oran ‘kavramlar’ bölümünde yer almaktadır. Cami isimlendirme mevzuu aslında İslam inancında olmayan sonradan ortaya çıkmış bir gelenektir. Özellikle cami yaptıran kişilerin camilere isim vermesi geleceğe isim bırakma olarak okunabileceği gibi, İslam’a olan katkılarının hatırlanması olarak da görülebilir. Hayırseverlerin katkıda buldukları camilere kendi isimlerini/sülale isimlerini bırakmakta herhangi bir sakınca görmemişlerdir. Aslında cami isimlendirmeleri Diyanet İşleri Başkanlığı’nın yönergesinde bir madde ile açıklanmıştır. Bu örnek bile başlı başına Devlet erkinin camiler üzerinde denetleyici düzenleyici gücün varlığını göstermeye yeterli olduğu düşünülebilir.

Türkiye Diyanet Vakfı’nın 2007 Genelge’ sinde cami isimlendirme hususunda yer alan madde şöyle demektedir.

“MADDE 186- (1) İbadete yeni açılan camilerin isimleri, müftünün başkanlığında kurulacak bir komisyon tarafından verilecektir. (Komisyon; müftünün başkanlığında ilgili köy

veya mahalle muhtarı, caminin banisi veya dernek başkanı ile müftülükçe belirlenecek iki din görevlisinden oluşturulacaktır.²³”

Bu genelge maddesi üzerinden bile bakıldığında camilere dair her şeyin bir denetlemeden geçtiği görülmektedir. Peki, teorikte maddeler ile açıklanan isimlendirme olayı pratikte uygulanmakta mıdır? Bundan çok emin olmamakla beraber cami isimlendirmelerinde banilerin çok fazla söz hakkına sahip olduklarını söylemek mümkündür. Bu yargıya Van merkez cami isimlendirmeleri üzerinden yaptığımız istatistikten ulaşmak son derece kolaydır.

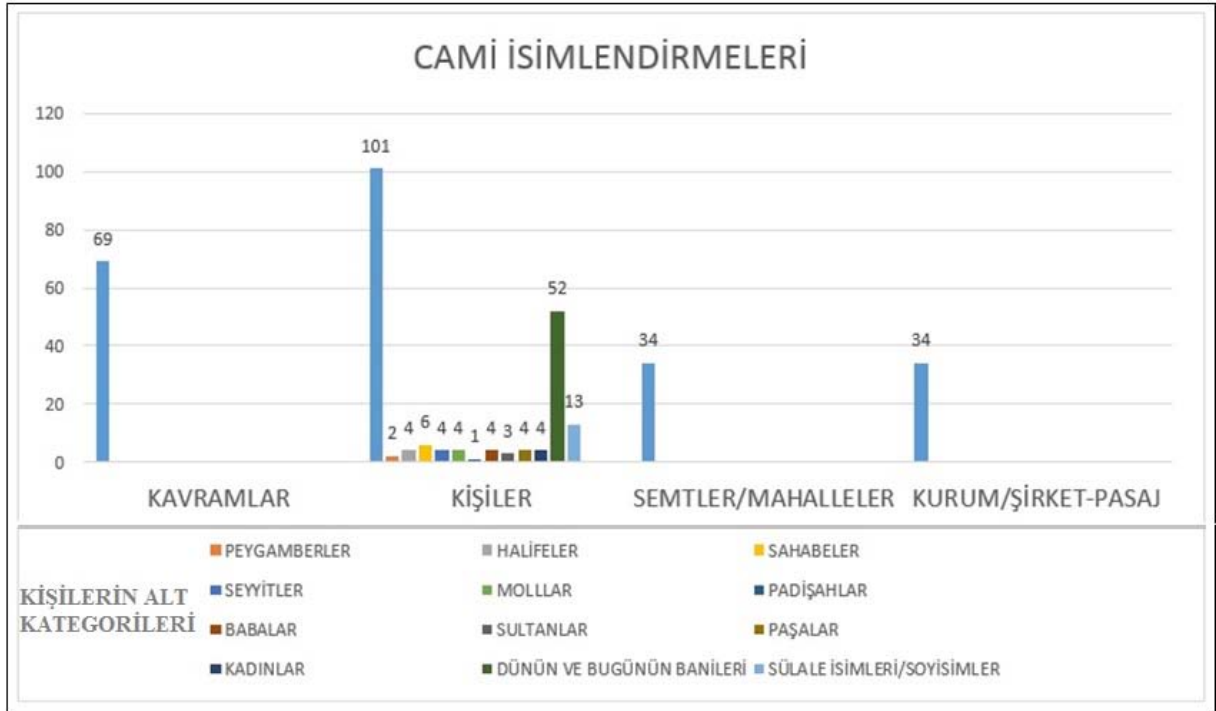
Van genelinde cami isimlendirmelerini şu başlıklar altında sınıflandırıp **Grafik 8** üzerinden göstermek mümkündür.

-Kavramlar

-Kişiler (Peygamberler, Halifeler, Sahabeler, Diğer Manevi Şahsiyetler: Seyitler, Mollalar, --
--Babalar, Sultanlar, Paşalar, Kadınlar, Bugünün Banileri-Şahısları, Sülale İsimleri, Soyadlar)

-Semtler, Mahalleler

-Kurumlar, Şirketler, Pasajlar (Hastaneler, İş merkezleri, TOKİ isimlendirmeleri vb)

Grafik 8: Van Merkez Camilerinin İsimlendirme Grafiği

Grafik 8'de görüldüğü üzere; Van merkez camilerinin, 101 tanesi kişi isimleri, 69 tanesi kavramlar, 34 tanesi semtler ve mahaller, 34 tanesi de kurum, şirket ve pasaj ismi ile

²³ www.diyaret.gov.tr/UserFiles/foyvolant/4_yonetmelikler/21.pdf 17 Kasım 2014

adlandırılmıştır. Buradaki sınıflandırmada dikkat çeken iki husus üzerine konuşmak faydalı olacaktır. Birincisi manevi şahsiyetlere nazaran bugüne dair çok daha fazla kişilerin, özellikle banilerin kendi isimlerini kullanmaları, bir diğer husus ise TOKİ camilerinin isimlendirilmeleridir. Cami isimlendirmeleri ana başlığının altında yer alan alt başlıklar üzerinde konuşmak gerekirse;

2.3.1. Kavramlar

Ulu, Medine-i Münevvere, Sahabe-i Kiram, güzel, muhacirler, hayırseverler, sakinler, aydınlar vb. genellikle İslami kavramlar kullanılmıştır. Genelgede belirtildiği şekilde bir komisyon tarafından böyle bir isimlendirme yapılmadığı örnekler üzerinden aşikârdır. Genellikle cami yaptıran dernek tarafından ya da müftülükteki bir görevli tarafından camiye dini çağrıştıran veyahut da bazen çok alakasız isimler verilebilmektedir. Bu alakasız isimler için cami kullanıcıları çoğu kez müftülüğe cami isimlerinin değiştirilmesi hususunda dilekçeler yazmaktadırlar. Bunlardan birkaç örneği ilerleyen sayfalarda yer alacaktır.

2.3.2. Kişiler

Camilerde en fazla kullanılan isimlerden biri de kişi/şahıs isimleridir. Bu isimleri yukarıda sayıldığı gibi çeşitli kategorilere ayırmak mümkündür. İlginç olan ise; dört halifenin isimleri ile sahabe isimleri çok kullanılmış iken, peygamber isimlerinin az kullanılması ve yine aynı şekilde dört kadın ismi kullanılmışsa da sadece birinin İslam tarihinde adı geçen bir kadın (Hz. Aişe) olmasıdır. Osmanlı Padişahlarından sadece Kanuni Sultan Süleyman'ın adı geçmektedir. İsimlendirmede bir diğer ilginç husus 'babalar'dır. Hüseyin Baba, Süleyman Baba, Gazail Baba, Yeni Sofu Baba vb. Baba isimlerinin nereden geldiğine dair elimizde bir bilgi mevcut değildir. Ayrıca birçok manevi şahsiyetin ismine rastlamak da mümkündür. En dikkat çeken unsur olarak, cami şayet bir şahıs tarafından yapılmışsa isimlendirme de genellikle iki yol izlenmektedir. Birincisi bani kendi ismini kullanmaktadır. İkincisinde ise şahıs, ya sülale ismini ya da soy ismini kullanarak camiyi isimlendirmektedir. Van camilerini incelediğimizde de genellikle şahıs isimlerinin çok kullanıldığına şahit oluyoruz. Hatta bu isimler kullanılan manevi şahsiyetlerin isminden bile fazladır. 1990-2000 yılları arasında yapılan camilerden 40 tanesi kişi isimleri ile adlandırılmıştır. Burada yatan temel sebeplerden biri kişilerin geleceğe dair bir hatıra bırakma istekleri olarak düşünülebilir. Aynı şekilde bu ibadet mekânlarının kendileri ile anılmasının da sevap getireceğine inanılması ya da İslam'a olana katkılarının hatırlanması gibi de düşünülebilir.

2.3.3. Semtler/ Mahalleler

Bir diğerk isimlendirme biçimi, mekânın olduğı yer ile kurduğı etkileşimden dolayı mekâna o yerin isminin verilmesidir. Bu şekilde isimlendirmenin sebebi mekânı o yer ile özdeşleştirmektir. Mekân, o yerin bir parçasına dönüşür. Bir uzvu haline gelir. Caminin başkaları tarafından bilinmesi de çoğı zaman kullanılan bu isim sayesinde. Van'da yaklaşık kırk camide mahalle/sem t ismi kullanılarak cami isimlendirmesi yapılmıştır.

2.3.4. Kurumlar, Şirketler, Pasajlar

Kurumların ve şirketlerin yaptıkları camiler o kurumlar/şirketler ismi ile anılmaktadır. 1990'lı yıllarda Van'da çok moda olan pasajlarda bir mescit bulunurdu. Bu mescidin de ismi genellikle o pasaj ile aynı adı taşırdı. Sözelimi, Ezberciler, Rus Pazarı, Bağdat Pasajı mescidi/camisi gibi.

Kamu kurumlarının da içlerinde genellikle bir mescit yer alır; lakin birçoğunda özellikle çalışan kişi sayısının fazla olduğı kurumlarda kurumun arsa sınırı içinde büyük camiler son yıllarda inşa edilmiştir. Bunlardan D.S.İ ve Köy Hizmetleri Camii'leri örnek olarak verilebilir.

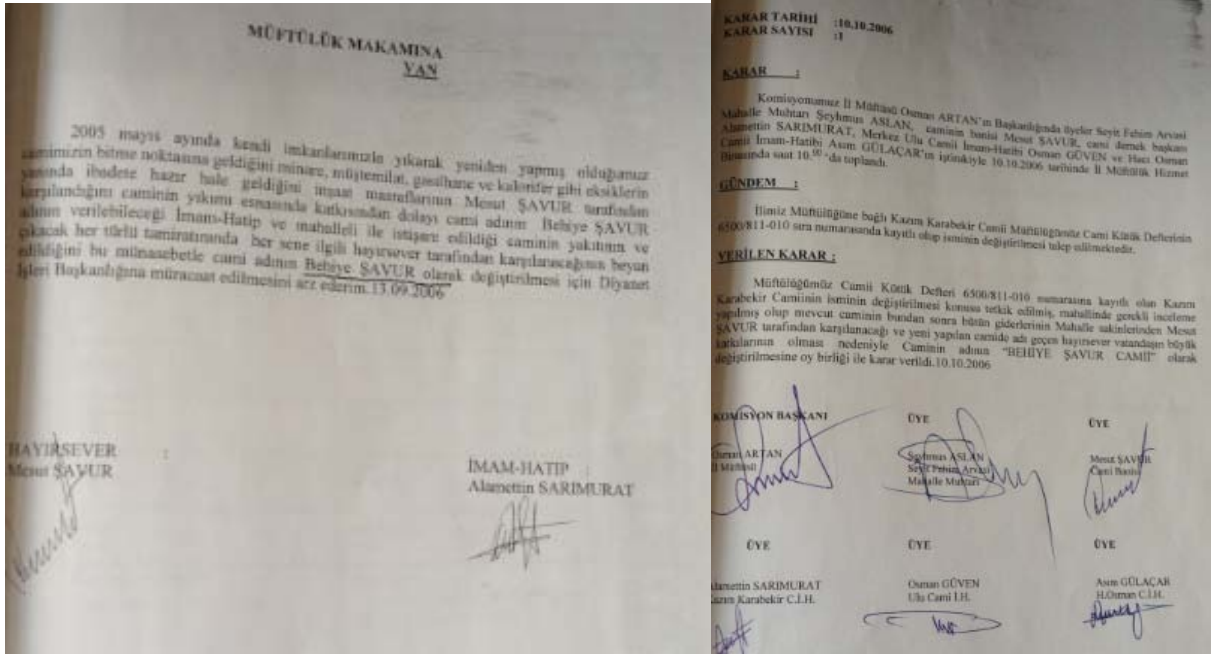
Bu kısımda üzerinde konuşulması gereken camiler TOKİ camileridir. TOKİ'nin özellikle son yıllarda yaptığı camilere verdiği isimler hem şahıs ismi hem de caminin bulunduğu semti/mahalleyi ifade eden, genellikle ikili isimlendirmelerdir. İsimlendirmelerin genellikle il müftülüklerince yapıldığını söyleyebiliriz. Sözelimi Van'da son yıllarda yapılan TOKİ camilerinin isimleri şöyledir.

- Özalp Yolu TOKİ İmam-i Şafi Camii
- Kalecik TOKİ Sultan Selahaddin Camii
- Kalecik TOKİ Cafer-i Sıddık Camii
- Kalecik TOKİ Ahmet Yesevi Camii
- Bostaniçi TOKİ Molla Güran-i Camii
- Bostaniçi TOKİ Molla Hüseyini Bate-i Camii

TOKİ camileri devletin Cumhuriyet ile birlikte cami yapma/yaptırma işinden büyük oranda çekilmesi sonrası belki de Cumhuriyet tarihi boyunca ilk defa bu alanda görüldüğü ve bizzat cami inşa ettiğı yer olmasından dolayı önemlidir. TOKİ'nin inşa ettiğı camilere verdiği isimlerde kullanılan kişi isimlerine baktığımızda bu şahsiyetlerin tüm bölge halkları için hem kültürel hem de inanç yönünden son derece önemli şahsiyetler olduğunu söyleyebiliriz.

2.3.5. İsim Değişiklikleri Üzerine Bazı Tanıklıklar

Van merkez camilerinin matbu evraklarını incelerken çoğu camide şöyle bir durumla karşılaştık. Cami cemaati ile müftülük arasında yapılan yazışmalarda, cami cemaati bazen cami isminin değiştirilmesi hususunda müftülüğe dilekçeler yazmıştır. Dilekçelerin verilme sebebi cami isminin değiştirilmesi talebidir. Müftülüğün de bu dilekçelere cevap verdiğini ve genellikle değişmesi talep edilen bu isimlerin çoğunun değiştiğini söyleyebiliriz. Özellikle kullanılamaz durumda olan camiler yıkıldığı vakit cami yeniden inşa edilirken bir şahıs veya kurum büyük oranda maddi bir destekte bulunmuş ise genellikle caminin isminin de değişmesini talep etmektedir. Bu durumu örneklendirecek olursak daha önceki adı '*Kazım Karabekir Camii*' iken daha sonra '*Behiye Şavur Camii*' olarak ismi değişen bir camiye ait iki adet yazışma **Şekil 12**'de mevcuttur. İsim değişikliklerine dair yazışmalar genellikle bu şekilde gerçekleşmektedir.

Şekil 12: İsim Değişikliği Üzerine Yazışmalar

Kaynak: Van İl Müftülüğü Arşivi

İsimlendirme olayı, bir nesnenin tanımlanmasını bakımından son derece önemlidir. Çoğu zaman bir ismin nesne ile kurduğu bağ sayesinde nesnenin bir parçası haline gelir. Cami isimlendirmeleri konusunda da aynısını söylemek mümkündür. Sözgelimi bazen isim o cami için o derece mühim olur ki, caminin varlık sebebi sanki o isimmiş gibi algılanır.

2.4. Tarih, Mesel, Esâtir: Selçuklu, Osmanlı ve Cumhuriyet Okumaları

Dün ile bugün arasında bağlantı kurmanın, farklı zamanın dilimlerinde yaşanan olayların, vuku bulan her türlü eylemin geçmişten günümüze aktarılmasında yazılı ve sözlü kaynakların önemli bir rolü vardır. Sözlü tarihin en büyük kaynağı, tarihin nesnesi olan insan ve onun dilden dile aktardığı mesel ve esatirlerdir. Bu sözlü anlatılar ve dönemsel yazılı kaynaklar camiler ile ilgili bilgilerin bilinen ‘dar’ kalıplardan çıkarılıp tarihsel uzantı ile bağlamanın araçlarıdır. Bu bölümde farklı dönemlere ait yazılı ve sözlü kaynakların dönemsel aralıklarda Van merkez camilerine dair söylediklerine tanıklık edeceğiz.

Van eski şehri, Van Gölü’nün kıyısına yakın, kuzeyinde Van Kalesi etrafı da surlarla çevrili bir alandır. Kalıntılar üzerinden şehir tarihini okuyan uzmanlar bölgenin köklü bir geçmişinden söz ederler. Van eski yerleşiminin olduğu alan, yani günümüzde Van Kalesi’nin de içinde yer aldığı eski yerleşim birimi, günümüze kadar ulaşan yapı ve yapı kalıntıları ile Van merkez camilerinin ilk inceleme alanıdır. Bu yerleşim bölgesi ve camileri hakkında bize bilgi veren kaynaklardan biri **Fotoğraf 4**’te görülen minyatürdür²⁴. Minyatürden surlarla çevrili şehrin kalesi ve yapıları görülmektedir. Minyatürde bölgede yer alan camiler minareleri ile birlikte tasvir edilmiştir. **Fotoğraf 4**’te yer alan ikinci fotoğraf 20. yy. Van eski yerleşiminden kalıntıları göstermektedir. (Kaynak: Şahabettin Öztürk Arşivi) Üçüncü fotoğraf ise Van eski yerleşiminin bugünkü son durumunu göstermektedir. Van eski yerleşimi hakkında bilgi veren diğer kaynaklar Evliya Çelebi Seyahatnamesi ve şehre dair Fransız seyyahların²⁵ çizim ve yazdıklarıdır. Van hakkındaki kaynakların çoğunluğu Van eski şehri ile alakalıdır, bu kaynaklarda genellikle buradaki camiler konu edinilmektedir. Dolayısıyla bu camilere atfedilen sayısız esatirden bahsedilebilir.

(1) Van Eski Yerleşimine Ait Minyatür

(2) Van Eski Yerleşiminden Kalıntılar

(3) Van Eski Yerleşiminin Bugünkü Durumu

Fotoğraf 4: Van Eski Yerleşiminin 16.-20.ve 21. Yüzyıldaki Durumu

Van merkez camileri üzerine konuşurken, iki farklı yerleşim biriminden ve üç farklı döneme ait eserlerden söz edilebilir. Birincisi Selçuklu ve Osmanlı Dönemleri’ne ait eserlerin

²⁴Topkapı Sarayı Arşivi El Yazmaları Kataloğunda E. 9487 numaralı minyatürdür

²⁵ Eugène Boré, Xavier Hommaire De Hell, Amédé Jaubert, Cholet Kontu Armand Pierre, A. H. Layard, Baptistin Poujoulat, Jacques Morier, Charles Texier, F.E. Schulz, Vital Cuinet, Walter Bachmann,

yer aldıkları Van eski yerleşiminin olduğu, Van Gölü kıyısına yakın Van Kalesi'nin de içinde yer aldığı eski yerleşim alanıdır. Bu alanda kitabesi olmayan, dolayısıyla yapılış tarihi hakkında net bir bilgiye sahip olmadığımız Süleyman Han Camii'nden kısaca bahsettikten sonra, yine yapılış tarihi tam olarak bilinmemekle birlikte yapımı 11. yüzyıla kadar dayandırılan bir Selçuklu Dönemi eseri olan Ulu Camii ve Osmanlı dönemine ait 16. yüzyıl da yapılan Hüsrev Paşa Camii'nden söz edeceğiz. İkinci yerleşim birimi 1918 yılında Van şehrinin taşınması ile birlikte, Cumhuriyet Dönemi'nde yapılan camilerin tamamının inşa edildiği bugünkü Van yerleşim bölgesidir. Cumhuriyet Dönemi'nde inşa edilen en büyük camilerden biri olan Ulu Camii bu alanda inşa edilmiş ve bahsedeceğimiz bir cami olacaktır.

Van eski yerleşim alanındaki camilere baktığımızda bölgede karşımıza çıkan ilk cami Süleyman Han (Vanik) Camii'dir. Cami hakkında bir kitabe olmamakla beraber 'Kale Üstü Camii' olarak da bilinir. Evliya Çelebi *Seyahatname* adlı eserinde burasının eski bir mabet olduğunu Hz. Davut zamanında yapıldığını daha sonra Hz. Ebubekir'in buraya elçi olarak gelmesi ile birlikte buranın mescide dönüştürüldüğünden bahseder²⁶. İlerleyen bölümlerde bu cami hakkında daha kapsamlı bilgi vereceğiz.

Kaynaklarda ulaştığımız ikinci cami Ulu Camii'dir. Caminin Selçuklu Dönemi'nde yapıldığını söyleyen kaynaklara rağmen bu cami hakkında da elimizde net bir bilgi mevcut değildir; ancak caminin süslemelerinden, yapılış tarzından caminin 11. yüzyıla ait olabileceği düşüncesi ağır basmaktadır. Abbasiler döneminde yapımına başlanan XII. yüzyılda tamamlanan Şuster Camii'nin taşıyıcıları, yine aynı dönemde yapılan Kazvin'deki Mescid-i Haydariye'nin ve Mescidi Camii'nin dekoratif süslemeleri ile Varamin'deki Mescid-i Cuma'nın giriş kapısının mukarnasları Van Ulu Camii süslemeleri ile büyük oranda benzerlik göstermektedir²⁷. Evliya Çelebi *Seyahatname*'de Ulu Camii'nin Azerbaycan hükümdarı olan Akçakoyunlu Şah Cihan tarafından inşa edildiğini söyler. Bu döneme ait Van eski şehrinde kalan tek camidir. Bazı kaynaklarda bölgede yer alan Kızıl (Yesir, Esir) Camii'nin de bir Selçuklu Dönemi eseri olduğu söylenir.

Van eski şehrinde, günümüze kalıntıları veya büyük oranda harap bir şekilde ulaşan Osmanlı Dönemi'ne ait camiler; Abbasağa, Horhor, Hüsrev Paşa, Kaya Çelebi, ve Kızıl Camii'lerdir. Son yıllarda yürütülen çalışmalar ile bu camilerin restorasyonları yapılmış bazıları hizmete açılmıştır. Osmanlı Dönemi'ne ait bu camilere dair elimizde hayli kaynak mevcuttur.

²⁶Evliya Çelebi *Seyahatnamesi* III-IV V.256

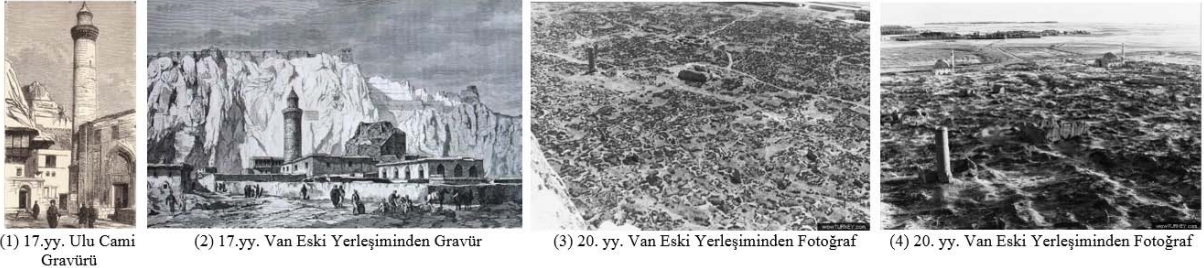
²⁷ D. Kuban, *Anadolu Türk Mimarisinin Kaynak ve Sorunları*, 1965, s. 133.

1900'lerde Van şehrinin bu yerleşim yerinden taşınması ile birlikte bu bölgedeki imar faaliyetleri son bulmuştur. Dolayısıyla Cumhuriyet Dönemi'ne ait herhangi bir yapıya burada rastlamak mümkün değildir. Cumhuriyet ile birlikte yeni şehirde imar faaliyetleri başlamıştır. Cumhuriyetin ilk yıllarına ait kaynaklarda Van'ın yeni yerleşim alanında yapılan camilere rastlamak mümkündür. Van merkezde bu dönemde yapılan en büyük camiler Hz. Ömer Camii ve Ulu Camii'dir. Bu camiler hakkında da ilerleyen bölümlerde detaylı bilgi vereceğiz. Diğer camilere dair elimizde kaynak yoktur. 1930 ile 1980 yılları arasında her yıl ortalama 2-3 cami inşa edilmiştir. 1990'lardan sonra ise cami yapımında büyük bir artış olmuştur. Bu artışın en büyük sebeplerinden biri dönemin sosyal, siyasal gelişmeleridir.

2.4.1. Bir Selçuklu Temsili Olarak Ulu Camii

'Cami-i Kebir, Şah-ı Ermen Camii' olarak da adlandırılan Ulu Camii'nin kitabesi bulunmadığı için kesin olarak yapım tarihi ve mimarı bilinmemektedir. Evliya Çelebi Ulu Camii'nin kale üzerindeki Süleyman Han Camii'nden sonra ikinci en eski cami olduğunu buranın Azerbaycan hükümdarı Akçakoyunlu Şah Cihan tarafından yaptırıldığını kaydeder²⁸.

Fotoğraf 5'te (1. ve 2. gravürler 17. yy. Ulu Camii'nin ayakta olan durumunu gösterirken (Kaynak: Halit Yabalak), 20. yy. Van eski yerleşiminden çekilen 3. ve 4. Fotoğraflar (Kaynak: Şahabettin Öztürk Arşivi) camiden geriye kalan minarenin son durumunu göstermektedir.)

Fotoğraf 5: Van Eski Yerleşimini Gösteren 17. Yüzyıl Gravürleri ve 20. Yüzyıl Fotoğrafları

1970-1973 tarihleri arasında Oktay Aslanapa tarafından camide yapılan kazılarda elde edilen bulgular ile kullanılan malzemelerin özelliklerine bakılarak Karakoyunlulardan Kara Yusuf'un ilk saltanatı yıllarında (1389-1400) yaptırdığı iddia edilmiştir²⁹. Caminin yapımıyla ilgili bilgileri inceleyen Abdusselam Uluçam caminin asıl isminin Şah Ermen olduğunu

²⁸Evliya Çelebi Seyahatnamesi III-IV V.256

²⁹Oktay Aslanapa, Türk Sanatı I-II Ankara, 1990, s: 312-314

söylemekte; ancak Ahlat'ta hüküm süren Ermen Şahlar tarafından yapıldığına ilişkin iddiaları ret etmektedir³⁰.

1655 yılında bölgeye gelen Evliya Çelebi Seyahatname'sinde Van'ın en büyük caminin Ulu Camii olduğunu belirtir. Caminin sütunlar üzerinde olduğunu ve göğe uzanan yüksek bir kubbesinden bahseder. Mihrap ve minberinin eski üslupta olduğunu beyaz, siyah renkte kıymetli taşlar ile sedef gibi işlendiğini görülmeye değer sanat eseri bir mimarisinin olduğunu dillere destan işlemelerinin olduğundan bahseder³¹. XIX. yüzyılda bölgeye gelen Avrupalı Seyyahların fotoğraf ve tasvirlerinden camiye dair bilgiler elde edilmektedir. Bu fotoğraf ve tasvirlerde, genellikle cami duvarlarının büyük oranda yıkıldığını görebiliyoruz. Minaresi ise tamamen ayakta. Bugün ise caminin tamamı yıkılmış. Minaresi ise büyük hasar görmüş durumdadır.

Caminin ince teferruatlı stuk süslemeleri, kompozisyon bakımından Büyük Selçuklu sanatına ve Mescid-i Cuma'nın tuğla terrakota ve stuk süslemelerine benzemektedir³². Caminin elimize geçen fotoğraflardan anlaşıldığı kadarıyla süsleme ve mimari özellikleri bakımından son derece önemli bir eser olduğu anlaşılmaktadır. Walter Bachman³³ caminin yıkılmadan önceki plan ve fotoğraflarını tespit ederek önceki durumu hakkında bilgi verir. **Fotoğraf 6**'da görülen 1. ve 2. fotoğraflar Ulu Camii'nin günümüzde ayakta kalan kısımlarını gösterirken, 3. ve 4. fotoğraflar camiden geriye kalan minare ve detaylarını göstermektedir.

(1)Ulu Camii'nin Ayakta Kalan Kısımları

(2)Ulu Camii'nin Son Durumu

(3) Ulu Camii'nin Minaresi

(4) Ulu Camii'nin Minaresinin Detayları

Fotoğraf 6: Van eski yerleşiminde bulunan Ulu Camii'nin son durumu

Bir dönemi temsil etmesi bakımından son derece önemli olan camiden bugüne tüm duvarları yıkılmış, geriye minaresinin yarısı ayakta kalan bir harabe kalmıştır. Son dönemde caminin kazı çalışmaları yapılmıştır. Ulu Camii'nin konservasyonunun yapılması gündemdedir.

³⁰A. Uluçam, 'Eski Van'da Selçuklu İzleri' s: 55-56

³¹Evliya Çelebi Seyahatnamesi III-IV V.256/b

³²Cumhuriyetin 50. Yılında Van (1973 Van İl Yıllığı), Van Valiliği Yayınları, Kırıl Matbaası, İstanbul, 1973, s. 114

³³ XIX. yüzyılda bölgede çeşitli araştırmalar yapan Avrupalı bir seyyah.

2.4.2. Osmanlı Görünümleri: Van, Mitoloji, Mimar Sinan, Hafıza, İmgelem ve Rekonstrüksiyon, Süleyman Han Camii ve Hüsrev Paşa Camii,

... 'Biz hep tek aktörlü, tek Tanrılı bir tarih tahayyül ediyoruz. Erken 20. yüzyılla birlikte Türk mimarlık ve sanat tarihini, Türk ulusunu var etme çabaları çerçevesinde yazdık. Bunu yaparken de bizden önce bu yoldan geçenlerin metodolojilerini kullandık. Bu metodolojileri yapanlar Rönesans'tan başlayarak dahi sanatçı mitolojisi üzerinden kurmuşlardı öyküyü. Biz de aynısını yapmak istedik. Ama elinizdeki malzeme buna uygun değil. Böyle olunca da Sinan'ı 1890'lardan başlayarak muhayyel bir kimlikle inşa ettik. Oysa öznelliği hakkında tüm bildiklerimiz üç daktilo sayfasını geçmez. Tek malzeme Sinan'ın yapı listeleri. O listelerde de neredeyse onun mimarbaşılık döneminde bürokratlar ve hanedan tarafından yaptırılmış yapıların tümü var. Yani 400'den fazla yapıdan söz ediyoruz. O günün olanaklarıyla bu kadar yapıyı bir mimarın bireysel tasarım iradesiyle gerçekleştirmesi mümkün değil. 16. yüzyılda Osmanlı mimarı binanın ayrıntılı projesini yollayamaz. Üst tarafını, yollanan o planı alan adam nasıl beceriyorsa öyle tamamlar. O zaman yapının mimarı Mimar Sinan mıdır, yoksa onu tamamlayan adam mı?³⁴'

Bu uzun alıntı, mimarlık tarihçisi Prof. Dr. A. Uğur Tanyeli'nin 'Mimarlığın Aktörleri' adlı kitabının 2005 yılında yayımlanmasından sonra, yazılı ve görsel basında kopan kıyametin ardından verdiği bir röportajdan alıntıdır. 'Mimar Sinan muhayyel bir kimliktir' diyen Tanyeli aslında Türk mimarlık tarihi yazımında ezberleri bozmakta, yeni/yeniden düşünme yolları sunmaktadır. Tanyeli, burada Mimar Sinan'ı ya da onun eserlerini tartışmıyor, Mimar Sinan'ın bu yüzyılda düşünen, tasarlayan, çalışan bir mimar gibi anlatılmasını eleştiriyor. Bütün XVI. yüzyıl Osmanlı mimarlığının sadece Mimar Sinan üzerinden anlatılmaya çalışılması, üstelik kaynak olmadan bunların anlatılması, Uğur Tanyeli'nin 'mitoloji' tezinin önemini gözler önüne seriyor.

Bu bölümün konu başlığını fotoğraflarla anlatmak gerekirse; **Fotoğraf 7**'nin 1. Fotoğrafı Van eski yerleşiminin yıkılmadan önceki durumunu gösterirken (Kaynak: Şahabettin Öztürk Arşivi), 2. resim fizyolojisi hakkında hiçbir bilgiye sahip olmadığımız Mimar Sinan'a atfedilen bir resimdir. (Kaynak: http://tr.wikipedia.org/wiki/Mimar_Sinan) 3. Fotoğraf Van Kalesi'nin üstünde yer alan Süleyman Han Camii'nin rekonstrüksiyonu sonrası çekilmiştir. Fotoğraf 4'te ise yine Van eski yerleşiminde yer alan Hüsrev Paşa Cami ve Külliyesine aittir.

³⁴ www.milliyet.com.tr/tanyeli--mimar-sinan-muhayyel-biri-diğer-534325/ 12 Eylül 2014

Fotoğraf 7: 20. Yüzyılda Van Eski Yerleşiminin Durumu, Mimar Sinan'a Atfedilen Resim, Süleyman Han Camii, Hüseyin Paşa Külliyesi

Söz konusu Mimar Sinan olunca, bundan nasibini Van ve camileri de alıyor. Mimar Sinan ve Van hakkında kaynak belirtmeden anlatılan üç olay var. Mimar Sinan'ın üç kez Van'a geldiği ve her gelişinde de imar faaliyetlerinde yer aldığına dair hikâyeler. Birincisi İrakeyn Seferi'dir. Söylenceye göre Mimar Sinan bu sefere katılmış ve bu sefer esnasında herhangi bir yapı inşa etmemişse de bazı yapıların onarımında yer almıştır. Sözelimi Van Kalesi'nde bulunan Süleyman Han Camii'nin onarımında yer aldığı söylenir. Tabi ki bu olaya dair elimizde herhangi bir kaynak mevcut değildir. Dolayısıyla bu birinci iddia olarak yerini alır. Süleyman Han Camii ve Mimar Sinan'a dair bir başka anlatı ise şöyledir: Caminin 1534'te tamirinin Mimar Sinan tarafından yapılmış olabileceği, Taner Tarhan tarafından Abdullah Kuran'a dayandırılmıştır. Abdusselam Uluçam ise, 'Tuhfet'ul Mi'marin' adlı eserde Cami mimarının Mimar Sinan olduğunu; ancak daha sonra eserin müellifi tarafından bu ismin üzerinin çizildiğini dolayısıyla Mimar Sinan'ın görev alıp almadığının bilinmediğini dile getirmektedir³⁵.

Mimar Sinan ve Van mitolojilerinin ikinci durağında, 1534 yılındaki Bağdat Seferi var. Söylenceye göre Mimar Sinan yer aldığı bu sefer esnasında hayli mühim görevler üstlendi. İran şahı Tahmasb Van Kalesi'ne saldırmak için Van Gölü'nün kıyısına konumlanır. Vezir-i Azam Lütfü Paşa'nın isteği doğrultusunda Van Gölü'nde üç adet kadirga inşa eden Sinan, kadirgalara kaptanlık yapar. Karşı kıyıya geçip, Tahmasb'ın ordusunun nasıl bir tertip aldığını öğrenir. Aynı zamanda önüne çıkan bir grup İran askeri ile savaşır bunları esir alır ve Lütfü Paşa'nın huzuruna çıkar. Bu başarısından dolayı kendisine safkan bir at ve kese kese altın verilmiş, ayrıca zemberekçibaşıktan alınıp hasekiliğe getirilmiştir. Ser mimarlığa atanmasında bu başarısı hayli önemli bir rol oynamıştır. Farklı kaynaklar aslında bu sefer

³⁵M. Taner Tarhan, "Van Kalesi ve eski Van Şehri Kazıları-1987", X. Kazı Sonuçları Toplantısı I, 23-27 Mayıs, Ankara, 1998, s. 379

A. Kuran, "Süleyman Han Camii", "Mimar Sinan ile ilgili yapıların dökümü ve kısa bir değerlendirmesi", Dünyada Van, S. 8, S. 23; , IX. Türk Tarih Kongresi, Kongreye Sunulan Bildiriler", C. III, Ankara, 21-23 Eylül 1981, 1989, s. 1370.

S. Ağaoğlu., Van Merkez Sancağındaki Vakıflar XVI. – XVIII. Yüzyıllar (Sosyal Hayata ve Eğitime Katkıları) Doktora Tezi, 2003.

enasında Süleyman Han Camii'nin onarılmasında görev aldığını söyler³⁶. Özetle bu ikinci Mimar Sinan mitolojisi hakkında da elimizde kaynak mevcut değildir.

Mimar Sinan ve Van mitolojisinin üçüncü durağı 1567 yılıdır; ancak bu kez herhangi bir sefer söz konusu değildir, niye geldiği hakkında da bilgi yoktur. Sadece bu kez Van eski yerleşiminde bulunan Hüsrev Paşa Külliyesi'ni inşa ettiğini öğreniyoruz. Bu camiye dair incelediğimiz kaynaklarda çok farklı görüşlerin olduğunu söyleyebiliriz. Şöyle ki; XIX. yüzyılda Van'a gelen seyyahlardan Cuinet 'caminin Mimar Sinan tarafından yapıldığını' iddia etmiştir. Mimar Sinan eserlerinin yer aldığı 'Tuhfet'ul Mi'marin' adlı eserde Hüsrev Paşa Camii Sinan'ın inşa ettiği eserler arasında 72. sırada yer almaktadır. Abdullah Kuran 'Mimar Sinan' adlı eserinde bu külliye Sinan eseri olarak vermesine rağmen, Sinan'ın Van'a kadar gelerek böyle bir külliye yapımında bulunmasının mümkün olmadığını dile getirmektedir. Ayrıca herhangi bir eserde de bu caminin Mimar Sinan eseri olduğuna dair ciddi bir belge yoktur³⁷. İncelediğimiz birçok kaynak genel manada bu caminin mimarı hakkında iki görüşü ortaya atar. Birincisi caminin mimarının Mimar Sinan olduğu, ikincisi ise cami mimarının Mimar Selman olduğu yönündedir; ancak her iki görüşü de kanıtlayabilecek yazılı bir belge mevcut değildir. İşte bu noktada Uğur Tanyeli'nin dile getirdiği şu cümle yeniden anlam kazanır. *"16. yüzyılda Osmanlı mimarı binanın ayrıntılı projesini yollayamaz. Üst tarafını, yollanan o planı alan adam nasıl beceriyorsa öyle tamamlar. O zaman yapının mimarı Mimar Sinan mıdır, yoksa onu tamamlayan adam mı?"*

İşte bu noktada, Van camileri üzerinden nasıl bir Mimar Sinan mitolojisi yaratıldığına şahit oluyoruz. Elimizde herhangi bir yazılı kaynak olmamasına rağmen, sadece Mimar Sinan'ın yapı listeleri üzerinden bir yapıyı birisine mal etmemizin sebebi ne olabilir?

Mitolojiler, kutsallık yaratır. Kutsal olanın üzerine konuşmak ise zordur. Dolayısıyla konuşmamak sürekli aynı şeyleri tekrar etmeye sebep olur. Durum böyle olunca da konuştuklarımızın üzerine düşünemiyoruz. Değişme/dönüşme şansını yitiriyoruz. Türkiye'de mimarlık tarihinin de tek özne üzerinden anlatılmasının en büyük sebebi bu mitolojilerdir. Mitolojilerden kurtulmadıkça da yeni bir şey söylemenin imkânı kalmıyor.

³⁶Öztürk, Şahabettin. 'Mimar Sinan ve Van', Dünyada Van, 2007, S. 26.

³⁷Ağaoğlu, Sami. 'Van Merkez Sancağındaki Vakıflar', XVI.- XVIII. yüzyıllar (Sosyal Hayata ve Eğitime Katkıları) doktora tezi, Konya, 2003.

• Süleyman Han Camii

Süleyman Han Camii Van Kalesi'nin üst noktasında bulunan, çeşitli zaman dilimlerinde depremler, savaşlar sonucu hasar gören, yıkılan, restore edilen, yeniden yıkılan; ama her seferinde yeniden inşa edilen bir camidir. En son Süleyman Han Camii'nin rölöve, restitüsyon ve restorasyon projeleri 2009 yılında onaylanarak, 2010 yılında caminin restorasyonu tamamlanıp hizmete açılmıştır. **Fotoğraf 8'** de (1) caminin 17. yüzyıla ait bir gravürü bulunurken, (Kaynak: Halit Yabalak) 2. fotoğrafta 2010 öncesine kadar camiden geriye kalan minareyi göstermektedir. (Kaynak: <http://vannprovince.blogspot.com.tr/p/van-tarihi.html>) 3. ve 4. fotoğraflar ise, günümüzde caminin restorasyon çalışmaları sonunda son durumlarına ait görsellerdir. (Kaynak: <http://www.munirkaraloglu.com/2174>)

(1) Süleyman Han Camii'nin 17. yy. ait gravürü

(2) Süleyman Han Camii'nin 2000'lere kadar Geriye Kalan Minaresi

(3) Süleyman Han Camii'nin Restorasyon Rekonstrüksiyon Sonrası Durumu

(4) Caminin Günümüzdeki Son Görünümü

Fotoğraf 8: Van Eski Yerleşim Alanında Kale Üstünde Bulunan Süleyman Han Camii'nin 17. Yüzyıl Gravürü ve Son Durumuna Ait Fotoğrafları

Süleyman Han Camii, 'Kale Üstü Camii' olarak da bilinmektedir. 1665 yılında Van'a gelen Evliya Çelebi *Seyahatname* adlı eserinde bu cami hakkında şunları söyler: "Yukarı kalede Vanik (Vanuk) Camii, ta Hazreti Davut zamanında yapılmıştır. Eski bir ibadet yeridir. Sonra Hz. Ebubekir elçilikle buraya geldiğinde mescit olmuştur. Yüzlerce hükümdarın eline düşmüş ve yine cami olarak 940 (1533-1534) tarihinde Kanuni Sultan Süleyman tarafından tamir olunarak Süleyman Han Camii olarak adını koydurtmuştur. Bir minaresi vardır. Hatta Van'da zelzele olduğunda minaresi yıkılmıştır. Sonra Yeniçeri Ağası Ömer Ağa güzel bir sanat eseri olarak yaptırmıştır ki âlemi öğlen vaktine kadar bulut içinde kalır. Bu iç kalede bundan başka cami yoktur. Bütün pencereleri aşağı şehre ve Edremit sahasındaki bağ ve bahçelere bakar³⁸. Yapının mimarı bilinmemekle birlikte caminin 1534'te tamirinin mimar Sinan tarafından Yapılmış olabileceği söylenmektedir. Abdulselam Uluçam da aynı şekilde " Tuhfetü'l Mimarın" isimli esere atfen caminin mimarınının mimar Sinan olarak belirtildiğini;

³⁸Evliya Çelebi *seyahatname*, C: III-IV, Üçdal Neşriyat, İstanbul,2000,554-555; Şahabettin Öztürk, "Adilcevaz, Ahlat ve Van'daki Tarihi Camiler Rölöve Proje Çalışmaları", Y.Y. Üni. Sos. Bil. Ensti. Arkeoloji ve Sanat Tarihi ana Bilim Dalı, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Van, 1996.

ancak daha sonra Sinan isminin çizildiğini; fakat caminin tamirinde görev alıp almadığının bilinmediğini yazmaktadır³⁹.

Süleyman Han Camii Van kent tarihinde son derece önemli bir yere sahiptir. Yapılış tarihi bile net olarak bilinmemektedir. Bu hususta mitolojiler, kalıntılar ve birkaç kaynak farklı farklı şeyler söyler aynı zamanda kimileri de bu cami üzerinden kentin hafızasının okunabileceğini iddia eder. Peki, kentin hafızası, belleği denilen şey nedir? Tarihi bir yapı kentin geçmişini mi yansıtır? Defalarca yıkılıp, yeniden inşa edilen bu cami bize kent hakkında ne söyleyebilir? Her inşanın yeniden bir üretim olduğu düşünülürse ortak bir hafızadan nasıl bahsedilebilir? Her yeniden üretim bir öncekine eklenerek yeni bir şey üretir. İnşa ettiğiniz şey bir öncekinden izler barındırır da aynısı değildir. Dolayısıyla bir ortak kent hafızasından bahsetmek çok doğru değildir. Restorasyonu yapılan Süleyman Han Camii ilk yapılan cami değildir; ama kopya da değildir. Her şeyi ile yeni bir üretimdir. Süleyman Han Camii bir imgelemdir. Kalıntılardan, gravürlerden, bugün elimizde olan kaynaklardan hareketle geçmişin canlandırılmasıdır. Yeniden inşası, geriye sadece minaresi kalan bir yapının yeniden ayağa kaldırılması, ete kemiğe büründürülmesidir. Rekonstrüksiyon, restorasyon, resitütasyon ile eskinin aynısını yapma şansınız yoktur. Yaptığınız sadece yeni bir üretimdir. Bir kentin hafızası var ise o hafızayı sadece yapılar anlatmaz. İçinde yaşayan, yaşamış olan, yaşayacak olan herkes, her hikaye o hafızayı anlatır.

- **Hüsrev Paşa Camii**

Hüsrev Paşa Camii, Van eski yerleşiminde bulunan bugün hala ayakta duran XVI. yüzyıl Osmanlı Dönemi'ne ait önemli bir eserdir. Cami Mimar Sinan eserleri arasında gösterilmektedir. Son yıllarda yapılan restorasyon çalışmaları sonucu cami hizmete açılmıştır. **Fotoğraf 9'** da (1) Caminin 17. yy.'a ait bir gravürü bulunurken, (Kaynak: Halit Yabalak) (2) Van eski yerleşiminden kalıntıları (Şahabettin Öztürk Arşivi), (3) Hüsrev Paşa Camii'nin 20. yy. fotoğrafını, (4) ise 21. yüzyılda caminin restorasyon yapılmadan önceki durumunu göstermektedir. (Kaynak: <http://wownturkey.com/forum/viewtopic.php?t=48951>)

³⁹AbdusselamUluçam., Ortaçağ ve sonrasında Van Gölü Çevresi Mimarlığı I Van, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara, 2000, s. 25,26

(1)Hüseyin Paşa Camii'nin 17. Yüzyıl Gravürü

(2)Van eski yerleşiminin 20. yüzyıl Fotoğrafi

(3)Hüseyin Paşa Camii'nin 20. Yüzyıla ait Fotoğrafi

(4)Hüseyin Paşa Camii'nin 21. Yüzyıla ait Fotoğrafi

Fotoğraf 9: Van Eki Yerleşiminde Bulunan Hüseyin Paşa Camii'ne Ait 17. Yüzyıl Gravür ve 20. Yüzyıla Ait Fotoğraflar

Van eski yerleşiminin Orta Kapı Mahallesi'nde bulunmaktadır. Cami, medrese, türbe ve imareten oluşan bir külliye içerisinde yer almaktadır. Cami giriş kapısı üzerindeki kitabesine göre, Van Beylerbeyi Köse Hüseyin Paşa tarafından 1567 tarihinde yaptırılmıştır. Cami ve çevresinde Prof. Dr. Abdusselam Uluçam kazı ve restorasyon çalışmalarını yürütmüştür. Kare planlı, üzeri kubbeyle örtülü caminin kuzeyindeki beş gözlü son cemaat yeri yıkılmıştır. Yapının duvarlarında kesme taş, tromp ve kubbede tuğla malzeme kullanılmıştır. İç mekânda duvarları belli bir yüksekliğe kadar çiniler kaplıydı. Minare ve dış cephelerde iki renkli kesme taş malzeme görülmektedir. 1567-68 yılında inşası tamamlanan ve “*Hüseyin*”, “*Kurşunlu*” adlarıyla anılan cami, 17. yüzyılın ilk yarısına tarihlenen bir gravürde “*Kurşunlu Camii şerif*” olarak isimlendirilmiş, Evliya Çelebi tarafından da bütün kubbelerinin kurşunla kaplı olduğu belirtilmiştir⁴⁰. Hüseyin Paşa Camii'nin doğu cephesinde üç adet dikdörtgen formunda pencere yer almaktadır. Pencere, sivri kemerli niş içerisine iki renkli (beyaz-kahverengi) taş ile yapılmıştır. Kemerler, pencere köşelerinde yuvarlak sütüncelere oturmakta ve pencere alınlıklarında bir sıra mukarnas bulunmaktadır. Kuzey cephesi hariç diğer cepheler de tekrar eden üçlü pencereler yer alır. Kubbe kasnağı üzerinde eşit aralıklarla 16 tane üzeri sivri kemer ile örtülü pencere dizisi yer almaktadır⁴¹. Yapının batı cephesi ile doğu cephesi arasında çok az farklılık vardır. Batı cephesinin aşağısında bulunan üç sıra pencereden, ortadaki pencerenin alınlığı diğer iki pencerenin alınlığına göre daha yukardadır, tüm pencereler mukarnasla süslüdür⁴².

Hüseyin Paşa Camii ve Külliyesi, çok önemli bir Osmanlı şehri olan Van'da, klasik dönem Osmanlı mimarisini temsil eden başarılı örneklerden biridir.

⁴⁰Evliya Çelebi 4, 121.; Tarhan 1985, 318.; Boran 1994, 23; Uluçam 2001 a,2.

⁴¹Ş. Öztürk, Van Ahlat ve Adilcevaz'daki Tarihi Camilerin Rölöve Proje Çalışması, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Arkeoloji ve Sanat Tarihi Ana Bilim Dalı 1996, s. 16.

⁴²Ş. Öztürk, a.g.e, s. 17.

Hüsrev Paşa Camii ve Külliyesi, 1915 yılında meydana gelen Osmanlı-Rus savaşından sonra büyük ölçüde tahrip olmuştur. Van eski yerleşim alanınının 1918 de terk edilerek insanların bugünkü şehrin bulunduğu alana yerleşmesi ile birlikte cami tahribata açık bir alan haline gelmiş, özellikle definecilerin yaptıkları kazılar neticesinde caminin bazı kısımları tahrip edilmiştir.

Cami de meydana gelen tahribatlar farklı zaman dilimlerinde çeşitli çalışmalar ile giderilmeye çalışılmıştır. Hüsrev Paşa Camii ve Külliyesi'nde 1970'li yıllardan başlayarak Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından, daha sonra 1996-2000 yılları arasında Prof. Dr. Abdülislam Uluçam başkanlığında bir heyet tarafından ve son olarak 2007 yılında da Yrd. Doç. Dr. Şahabettin Öztürk başkanlığında bir heyet tarafından konservasyon ve restorasyon çalışmaları yapılmıştır.

Fotoğraf 10: Hüsrev Paşa Camii'nde Restorasyon Çalışmaları

Fotoğraf 11: Hüsrev Paşa Külliyesi 2014 İtibari İle Son Durum

Fotoğraf 10'da Hüsrev Paşa Camii'nin devam eden restorasyon çalışmalarından çekilen fotoğraflar yer alırken, **Fotoğraf 11**'de ise restorasyon sonrası Hüsrev Paşa Camii ve Külliyesi'nin günümüzdeki son durumu görünmektedir.

2.4.3. Cumhuriyet Döneminde Bazı Durumlar: Değişim-Dönüşüm, Yıkım-Yapım Güzergâhları, Yeni Şehre Yeni Bir Ulu Camii –İsmlendirme ve Büyüklük-; Ulu Camii (1974-1993)

Evliya Çelebi'nin kiliseden dönüştürülen cami olarak tanımladığı ve 2010 yılında restitüsyon ve restorasyon çalışmaları yapılarak hizmete açılan Süleyman Han Camii'nden başlayıp, Van eski şehrindeki tarihi camilere ve Cumhuriyet Dönemi Van merkezde inşa edilen camilere varıncaya dek olağan yaşamın koşulları altında tüm bu camilerin sürekli bir değişim, dönüşüm, yapım, yıkım güzergahı izlediğine tanık oluyoruz. **Fotoğraf 12**'de (1. *fotoğraf*) Van eski yerleşiminin 20. yüzyıl'daki durumunu göstermektedir. Yıkılan yerleşim biriminden yerleşimin kalıntıları ve bazı camilerin minareleri gözükmemektedir. (2. *fotoğraf*) 2011 Van depreminde yıkılan bir caminin yanında bulunan taziye evi camiye dönüştürülmüştür. (3. *fotoğraf*) Depremde yıkılan Firdevs Türkmenoğlu Camii'nin yerine inşa edilen yeni bir cami görülürken, (4. *fotoğraf*) deprem sonucu hasar görüp yıkılan Van Emniyet Müdürlüğü'nün içinde bulunan Emniyet Mescidi'ne aittir.

Fotoğraf 12: Van'da Değişim, Dönüşüm, Yıkım, Yapım Güzergahında Cami Örnekleri

Kimi zaman kiliseden camiye (Evliya Çelebi **Seyahatnamesi**'nde Süleyman Han Camii), kimi zaman da konuttan camiye dönüşmüş yapılara rastlamak mümkündür. Van'da meydana gelen depremlerde özellikle 23 Ekim 2011 depreminde onlarca cami hasar gördü. Hasarlı camilerin büyük çoğunluğu yıkıldı. Yıkılan camilerin yerine yenileri inşa edilirken, özellikle kent merkezinde 'rant'a açık olan bazı yerlerde mülkiyeti şahısta olan bazı parsellerde bir takım sorunlar yaşandı. Bununla birlikte zamanla kullanılamaz duruma gelen, kullanıma uygun olmayan veya cemaate hizmet noktasında yetersiz kalan bazı camiler yıkılarak yerlerine daha geniş camiler yapıldı. Bazılarına ise son cemaat yerleri eklenerek genişletildiler.

Van eski şehrinde bulunan tarihi camilerden Süleyman Han Camii, Hüsrev Paşa Camii, Kaya Çelebi Camii ve Horhor Camii gibi camilerin restorasyon çalışmaları yapılarak yeniden hizmete açıldılar; ama en büyük değişimin yıkım ve yeniden yapım güzergahlarında olduğunu söylemek mümkündür.

Her yıkım aslında yeniden bir yapıdır. Yıkımın kökünde yeniden yapma düşüncesi vardır. Çoğunlukla yetersiz olanın, günün koşullarına cevap verecek hale getirilmesi düşüncesi yatar. Değiştirmek, dönüştürmek genellikle kullanıcının tasarrufunda olan bir eylem olarak karşımıza çıkar. Kimse niye değiştiği üzerine konuşmaz. Değişim, dönüşüm sorgulanmaz temel olan genellikle ihtiyaçtır, ihtiyacın giderilmesidir. Sözgelimi fotoğraflamak için gittiğimiz bir camide, caminin yıkıldığını öğrendik; ama aynı arsa içinde kalan taziye evi (*Fotoğraf 12'deki 2. fotoğraf*) camiye dönüştürülmüş, üst katı cami alt katı taziye evi olarak kullanılmaktaydı. Yapı tasarlanırken bir gün burasının camiye dönüşebileceğini düşünmeyenler yapıyı kible yönüne göre oturtmaya da gerek duymamışlardı dolayısıyla camide namaz yapının durumuna göre 45 derecelik bir açı ile kılınıyordu. Yıkılan cami ise unutulmuş izleri bile silinmişti. Yıkımı gerçekleştiren caminin yeniden inşa edilmesi için finansal destek arayışları devam ediyordu. Yine ziyaret ettiğimiz bir caminin aslında daha önce bir konut olduğu, sahibinin vefat etmeden önce burasının camiye dönüştürülmesini vasiyet ettiğini ve vefatından sonra uzun bir süredir buranın cami olarak kullanıldığını öğrendik. Mahalle halkının bu eski konutu yıkıp yerine yeni bir cami yapma girişimi ise mülkiyetin varisleri arasındaki sorundan dolayı gerçekleştirilemiyor.

Van merkez camileri üzerinden yıkım, yapım, değişim, dönüşüm güzergâhlarını okumak için elimizde çok sayıda örnek mevcuttur. Örneğin incelediğimiz 238 caminin 40'a yakını çeşitli zaman dilimlerinde yıkılmış yeniden inşa edilmişlerdir. Van eski şehrindeki camilerin birçoğu restore edilmiştir. Özellikle Van depremi sonrası hasar gören camiler yıkılıp yenileri yapılırken, bazılarında ise cami alanının hala boş durumda olduğunu söyleyebiliriz.

Değişimin, dönüşümün süreklilik arz ettiği bir zamanda mekânın değişmeden dönüşmeden kalması zaten düşünülemez.

- **Ulu Camii (1974-1994)**

Ulu camiler 11-13. yüzyılları arasında Anadolu'da pek çok il ve ilçede inşa edilmişlerdir. Bu camiler genelde fiziki olarak buldukları yerlerdeki en büyük camilerdir. Yapıldıkları dönemin prestij nesnelere olmaları münasebetiyle yapı özellikleri bakımından da hayli önemlidirler.

Van eski yerleşiminin olduğu alanda da yapılış tarihi net olarak bilinmemekle beraber bir Ulu caminin varlığından daha önceki bölümlerde detaylı olarak bahsetmiştik. Van yerleşim alanının bugünkü mevcut alana taşınması ile beraber cami açılış beratı ve diğer yazılı kayıtlara göre 1974 tarihinde 5.000 kişi kapasiteli, 2.000 m²'lik alana sahip bir cami inşa

edilmiştir. Haliyle ‘eski’ geleneğin sürdürülmesi bakımından şehrin en büyük camisine bir isim verilecekse şayet, o isim hiç şüphesiz ki bir dönemi temsil eden ‘Ulu’ kavramı olmalıydı. Nitekim camiye hem büyüklüğünden, hem yeni şehrin yeni prestij nesnesi olarak bu isim layık görülmüştür. Caminin bir diğer adı ‘Eski Büyük Cami’dir.

Bu caminin 2010 yılında hazırlanan yeni cami beratında yapım yılı 1994 olarak gözükmekte, m²’si aynı olduğu halde cemaat kapasitesi 15.000 olarak kayıtlıdır. (Van merkez camileri için hazırlanan matbu formlarda aynı cami hakkında farklı bilgilerle karşılaşmak mümkündür.) Ulu Camii’nin ilk inşa tarihi 1974 iken, ikinci inşa tarihi olarak 1994 yılı gözükmektedir. İkinci inşaada camide büyük tadilatlar yapılmıştır. Ayrıca Ulu Camii 2011 Van depremlerinde ciddi hasar görüp, daha sonra güçlendirmesi yapılarak hizmete açılmıştır.

Fotoğraf 13: Van merkezde Bulunan Ulu Camii

Ulu Camii’nin mülkiyeti Vakıflar Genel Müdürlüğü’ndedir. Yapımı bir dernek tarafından yapılan caminin projeleri Ankara Temko Mimar ve Müh. Bürosu tarafından hazırlanmıştır. Fotoğraf 13’te Ulu Camii’ye ait farklı açılardan çekilmiş fotoğraflar görünmektedir.

Farklı dönemlere dair yapılan okumalar ışığında, dönemsel cami örneklerine yer verdiğimiz bu bölümde yazılı kaynaklardan çok mesel ve yaratılan mitolojilerin geçmişten günümüze cami okumalarındaki etkilerini gördük. Cami mimarlığında biçimsel formların kısmen değişimlerine karşılık büyük oranda bu formların korunduğuna şahit olduk. Değişimin/dönüşümün fiziksel olmakla birlikte özellikle cami büyüklük ve isimlendirmelerinde tarihsel referansların hala geçerli olduğunu görmek mümkündür.

2.5. Yapım ve Organizasyon Aktörlerinin “Mimarsız/İmarsız/Plansız” İle “Mimarlı/İmarlı/Planlı” Modelleri

Genel manada bir yapının veya bizim burada incelediğimiz camilerin ortaya çıkmasında birçok aktör yer alıyor. (*Mimarlar, Dernekler, Cemaatler, Şahıslar, Mahalle Halkı, Vakıflar, Kamu Kurum ve Kuruluşları, Belediyeler, Şirketler*) Bu aktörlerin istekleri, amaçları, kaynakları sınırları ve birbirleri ile olan ilişkileri fiziksel olarak inşa edilecek

yapının ortaya çıkmasında belirleyici bir etkiye sahiptir. Camiler insan etkinliklerini içerirler. Sosyal, siyasal, kültürel bileşenleri sembolize ederler. Yapım ve organizasyonda yer alan aktörler cami yapılarını biçimlendirirler. Oluşum ve değişim süreçleri de bu aktörlerin arasındaki ilişkiler tarafından belirlenir. Cami yapımında yer alan aktörler bu yapıların inşalarını farklı modeller üzerinden yapabilirler. Genel mimarlık araştırmalarında pek yer bulamayan bu aktörler ve etkinlik biçimleri aslında herkesçe bilindiği sanılan; ama üzerine pek konuşulmayan bir konu olarak bu kısımda yer almıştır. Başlık altında yapım ve organizasyon aktörleri ile bunların inşa modelleri üzerine konuşulacaktır.

Van camilerini sosyal hayatın birer parçası, yaşadığı dönemin, konumun olağan atmosferi içinde, somut birer varlık olarak, kendisinin yapım ve organizasyonunda yer alan aktörleri ile ele almak gerekir. Peki, üzerinde konuşacağımız camiler hangileri olacaktır? Tarihi camiler mi, TOKİ camileri mi, ticaret ile entegre camiler mi, müstakil camiler mi, pasaj, işyeri, bina altı camileri mi? Tabi ki saydığımız tüm bu camiler hakkında konuşmak gerekir. Türkiye genelinde ve Van özelinde incelenen, üzerine tezler hazırlanan veya bir makale konusu olan camiler genellikle 16. yy. Osmanlı Dönemi'nde inşa edilen camilerdir. Öte taraftan Cumhuriyet Dönemi ile birlikte inşa edilen; ama üzerinde pek konuşulmaya gerek duyulmamış camiler/mescitler var. Bu camilerin/mescitlerin konu dışında kalması düşünülemez. Bu bağlamda Van özelinde yer alan tarihi camiler, Cumhuriyet Dönemi'nde inşa edilen tüm camilerin yapımından, tarihsel bağlamdaki yerine, geçirdiği değişim dönüşümden, mitolojilere konu olmalarına, işlev arayışlarından, konumlandırıldıkları mekânlara varıncaya dek geniş bir yelpazeden Van'ın cami profilini yeniden anlamlandırmaya çalışmak ve bu mevzuda söylenmemiş sözler sarf etmek gerektiği kanısındayız.

2.5.1. 'Mimarlı-Mimarsız' Yapım Ritüelleri

Cumhuriyet ile birlikte, devletin camilerin yapım ve organizasyon işinden büyük oranda çekilmesi, bu alanı kullanıcılara havale etmesi sonucu kullanıcılar da bu işleri kendileri organize ettiler. Türkiye genelinde büyük oranda cami yapma-yaptırma işleri hala bu şekilde yürümektedir. Organizasyondaki aktörlerden 'mimarlar'ın cami inşa süreçlerinde çok aktif yer almalarının sebepleri üzerine daha önceki kısımlarda kısaca bahsetmiştik. Bunun temel sebebi olarak mimarlık camiasının bu konuya olan mesafeli duruşu ve büyük oranda işverenin mimarlık hizmetini maddi bir külfet olarak görmesi düşünülebilir. Bu sebeple genellikle organizasyonun baş aktörleri (*dernekler, şahıslar*) bir kalfa ile anlaşılıp 'maddi bir külfetten' kurtuluyorlar. Böylece 'mimarsız' bir işin de ilk adımları atılıyordu. İkinci aşamada

genellikle bir mimari plana ihtiyaç duyan aktörler, ya daha önce inşa edilmiş bir camiyi örnek alıyor ve bu örnek üzerinden kalfa ile birlikte istedikleri değişikliği yapıyor, ya da daha önce çizilmiş bir 'tip proje' müftülük veya Vakıflar Genel Müdürlüğü sayesinde temin ediliyor. Üçüncü aşamada caminin yapılacağı arsa ile ilgili imar planı veya başka bir sorun var ise yerel yönetimler ile görüşülüyor. Bu noktada konunun hem hassas bir konu olması, hem de oy kaybına sebep verebileceği düşüncesiyle yerel yönetimler bu işlere pek müdahil olmak istemiyorlar. Olayın özeti genellikle şu şekilde gerçekleşiyor. Bir arsa sahibi arsasında cami yapılmasını istiyor, arsayı ya diyanete devrediyor ya da mülkiyeti şahısta kalıyor. (ki mülkiyeti kendisinde kalınca daha sonra birçok problem ile karşılaşılıyor. Sözgelimi otuz yıl önce arsasını cami yapılması için bağışlayan biri öldükten sonra, herhangi bir sebeple o cami yıkılmış ise varisleri o yer ile ilgili iade talebinde bulunabiliyorlar. Böylece diyanet ve şahıslar arasında bu arsa mevzuları yüzünden birtakım sıkıntılar yaşanabiliyor) mahalle eşrafından birkaç kişi bir araya gelip bir dernek kuruyor. İl müftülüğüne başvuruluyor (aslında devlet dernek kurulma sürecinden itibaren bir denetleyici olarak bu alanda varlığını gösteriyor) daha sonra gönüllülük esası ile para toplanıyor. Arsanın mimar-imar durumu yukarıda bahsedildiği gibi halledildiği için cami inşasına başlanıyor. Tabi bu arada camiye yardım gerekçesiyle para, inşaat malzemeleri toplanmaya devam ediliyor. Müftülüğe dilekçeler yazılıp halı fazlası olan camilerden halı talep ediliyor ve böylece vatandaş kendi organizasyonu sayesinde ihtiyaç duyduğu ibadet mekânını 'mimarsız/imarsız/plansız' bir şekilde inşa ediyor.

Cami inşa etmenin yollarından bir diğeri de şudur: Cami yapmaya karar veren şahıs veya kurum/kuruluş öncelikle bir yer tespiti yapıyor. Arsayı, ya satın alıyor veyahut bir hayırsever tarafından bağışlanmış bir arsayı kullanıyor. Tabi maddi bir problem söz konusu olmadığından şahıs ve/veya kurum/kuruluş bu işleri yasal bir çerçeveden yürütmeye çalışıyor. Bu sebeple arsa ile ilgili yerel yönetimlere başvuruluyor, imar ile alakalı herhangi bir problemin olması durumunda (sözgelimi bir plan tadilatı vs.) sorun çözülüyor. İkinci etapta bir mimar ile proje konusunda anlaşılıyor ve genelde parayı veren bu hayırsever/ kurum/ kuruluş olduğu için yapılacak projede söz hakkını da doğrudan elde etmiş oluyor; ama genellikle istek pek değişmiyor daha çok klasik tarzda bir cami planı isteniyor. İstek dâhilinde planlara müdahale ediliyor. Hazırlanan projeler onaylandıktan sonra yapım işi başlıyor ve çok kısa bir sürede cami inşa ediliyor.

Van'daki camilerin büyük bir kısmı ilk bahsettiğimiz durum olan 'mimarsız/ imarsız/ plansız' olarak inşa edilmiştir, halen yapılan camilerin büyük bir kısmı bu şekilde yapılmaktadır. Çok az bir kısmı mimarlar tarafından tasarlanmaktadır. Özellikle son 5-10 yıl

içinde yapılan camiler için artık ‘yasal yol’ların izlenmesi özellikle müftülük ve yerel yönetimler tarafından istenmektedir. Bu hususta Van İl Müftülüğü’ nün denetimler yaptığını resmi yazışmalar ile bu konuların kayıt altına alınmaya çalışıldığını söylemek mümkündür.

Van merkezde yer alan 238 caminin 40 tanesinin (bunların içinde işyeri, apartman dairelerinde bulunan mescitler de mevcut) projesi cami kütük defterine göre bir mimar tarafından hazırlanırken, mimarsız olan cami sayısı ise 198’dir. **Tablo 5**’te Van merkezde bir mimar tarafından projelendirilen camiler ve o camilerin mimarları yer almaktadır. Van camilerine dair incelediğimiz matbu evraklardan alınan bu bilgiler sonucu oluşturulan tabloda yer alan şahısların tümü mimar değildir. Bazı camilerin bir kalfa tarafından inşa edildiği başka kaynaklarca ifade edilirken, yine aynı kaynakta veya o camiye ait başka bir kaynakta caminin mimarı olarak bu kalfanın adı geçmektedir. Sözelimi Abdurrahman Gazi Camii ve Hayrat Camii’nin mimarı kaynaklarda Hasan Şeker olarak geçmektedir. Bahsedilen şahsın Van merkezde birçok caminin inşasında yer alan bir kalfa olduğu bilinmektedir. Yine Van merkezde yer alan Hacı Osman Camii’nin mevcut yeni camisi inşa edilmeden önceki cami kayıtları bu caminin Nusret Usta tarafından yapıldığını söylemektedir. Burada bahsedilen şahsın soy isminin mi Usta olduğu, yoksa şahsın kalfa olduğundan dolayı mı Usta kelimesinin kullanıldığını bilemiyoruz. Her iki camiye ait kaynaklarda caminin mimarı olarak Nusret Usta ismi yer almaktadır. Bu iki örneğin bilinmesine rağmen tabloda yer almaları bu tablonun matbu formlara göre hazırlanmış olmasındandır.

NO	MİMAR ADI	YAPTIĞI CAMİ	YAPILDIĞI YIL	
1	Hasan ŞEKER	Yeşil Camii	1977	
		Hayrat Camii	1980	
		Abdurrahman Gazi Camii	1982	
2	Mehmet BİTİRGE	Ali Paşa Camii	1996	
3	Metin HANOĞLU	Sadık Altıntepe Camii	1993	
4	Nurettin ZEREN	Asker-i Rüştiye Camii	1979	
		Şengüller Camii	1989	
5	Şahabettin ÖZTÜRK	Yeni Camiler	Boyalar Camii	2006
			İpekyolu Mehmet Şerif ve Rehavza Aydın Camii	2007
			Hacı Sabah Şavur Camii	2008
			Şabaniye Camii	2009
			Yeni Norşin Camii	2013
			Selimbey Camii	2013
		Restorasyon	Horhor Camii	2013
			Hüsrevpaşa Camii	2000
			Süleyman Han Camii	2011
			Kaya Çelebi Camii	2013
6	Kenan YÖNTEM	Hatuniye Camii	2009	
		Dervişoğulları Camii	2007	
7	Hüsnü KAŞTAN	Hacı Ethem oydan Camii	1984	
8	Muhsin SAĞDİNÇ	Hacı Ali Sağdinç Camii	1996	
9	Cemal DURAN	Hacı Bekir Camii	1965	
10	Ömer KİRAZOĞLU	Hz. Ömer Camii	1976	
		Hacı Hüseyin Camii	1961	
		Hacı Hidayet Camii	1958	
11	Ali GÜLER	Hacı Hüsnü Camii	1979	
12	Nüsret USTA	Hacı Osman Camii	1941	
13	Namık KADAN	Hacı Şemseddin Camii	2004	
14	Mehmet KUTLU	Hafiziye Camii	1950	
15	Halil GÜLERYÜZ	Hz. Bilal Camii	1997	
16	Abdurrahman DİLEK	İlhan Tekin Camii	1994	
17	A. Sait BAYRAM	Nur Camii	1995	
18	A. RAHMAN	Ortaklar Camii	1984	
19	Menduh YILMAZ	Oto Sanayi Camii	1989	
		Y.Y.U Camii	1986	
20	Halit ERÖRS	Seyid Enver Camiii	1994	
21	Halit BAYAR	Sezenler Camii	1995	
22	Süleyman TUKTAMIŞ	Şabaniye Camii	1959	
23	Vahdettin DEĞER	Şabaniye Kursu Camii	1996	
24	Hasan ARI	Şafak Camii	1993	
25	Cahit AÇIKGÖZ	Toprakkale Camii	1985	
26	Ankara Temko Mim. Müh. Bürosu	Ulu Camii	1974	
27	Ferman ÇEMBERLİTAŞ	Yeni Emin paşa Camii	1980	
28	İdris CANBAY	Yukarı Esentepe Camii	2007	

Not: Mimar olarak geçen isimler müftülük arşivindeki cami kayıt defterlerinden aynen alınmıştır.

Tablo 5: Van Merkezde Bir Mimar Tarafından Projelendirilen Camiler ve Mimarları

Cami yapma/yaptırma işi, mimar ve mimarinin merkezde olduğu bir iş değildir. Hayır ve ekonomik tedarik mevzuları bu organizasyonun merkezinde yer alan eylemlerdir. Van merkezde cami inşa eden aktörlere baktığımızda mahalle halkının 75, şahısların 62, derneklerin 59 ve diğerlerinin (esnaf, kurum, dernek ve mahalle sakinleri, şahıs ve mahalle sakinleri, belediye, şirket/grup, devlet, dernek ve şahıs, kooperatif, müftülük, TOKİ) 42 cami inşa ettiklerini görüyoruz. Peki, Cami inşasında en büyük pay ile rol alan mahalle halkı kimdir? Çoğunlukla bu mekânların kullanıcıları olan insanlardır.

Daha önceki kısımda ‘mimarsız/imarsız/plansız’ bir caminin yapım aşamalarından kısaca bahsettik. Şimdi asıl üzerinde durulması gereken mevzu yapım ve organizasyon aktörlerinin cami inşasında nasıl rol aldıkları üzerinedir. İlk etapta bu aktörlerin tüm Türkiye de nasıl organize olduklarından ve nasıl çalıştıklarından bahsettikten sonra, ikinci aşamada bu aktörlerin Van genelindeki cami inşasındaki rollerinden bahsedilecektir.

Cumhuriyet ile birlikte cami yapımı meselesi, değişen resmi ideoloji ile birlikte maddi olarak büyük oranda devlet denetiminden çıkarılıp, cami yapma yaptırma konusunda herhangi bir hukuki güç ve sorumluluğu bulunmayan; ama büyük ölçüde bu hususta söz sahibi olan yeni aktörlerin yer aldığı bir alana taşındı. Bu alanda; mimarlar, şahıslar, dernekler, cemaatler, kurum ve kuruluşlar, din adamları, diyanet vb. aktörler bulunuyordu. Devletin büyük oranda bu alandan çekilmesi alanın boş duracağı anlamına gelmiyordu. Tüm diğer organizasyonlar gibi cami yapım organizasyonu da kendi içinde “gayri resmi” olarak organize oldu. Ülke genelinde TUİK verilerine göre devlet denetimi altında (yapı kullanma izin belgesine göre) bir yılda yapılan toplam kamu binalarından daha fazla cami yapılır ve halen yapılmaya devam etmektedir⁴³.

Bugün ciddi bir eleştiri konusu olan Türkiye’de cami mimarlığının ‘kimlik’, ‘nitelik’ sorunları üzerine konuşulacaksa eğer, öncelikle cami üretiminde rolü bulunan bu aktörlerin sosyal, siyasal, ekonomik koşullar ile olan bağlantılarının ciddi olarak irdelenmesi gerekir. En basitinden bu aktörlerden biri olan derneklerin siyasi varlığı, oluşumu, işleyişi hakkında fikir sahibi olmadan cami mimarlığının bugün geldiği noktayı konuşmak her açıdan zor görünmektedir.

Cami mimarlığı doğrudan veya dolaylı olarak bu ülkede yaşayan herkesi etkiler. Çünkü cami mimarlığından bahsederken, insanların hafızalarından, geçmiş ile olan bağlantılarından, inanç yapılarından, yaşadıkları ortam ve günlük hayattaki ilişkilerinden bahsedilmektedir. Cami yapımı denilince ilk akla gelen doğal olarak kullanıcılar yani cami

⁴³ www.tuik.gov.tr/jsp/duyuru/adnks/dosya/elkitabi/yapi_uavt.pdf

cemaatidir. Türkiye de yapılan camilerin çoğunda yapım ve organizasyon işini cemaat kendisi yapmıştır. Cemaat öncelikli olarak ibadet edebileceği bir mekân üretimine girer; fakat bu mekân eldeki olanaklar dâhilinde şekillenir. Sözgelimi maliyetin en aza indirgenmesi için iş gücü bile bazen cemaat bireyleri arasından gönüllülük ilkesi esasına göre yapılırken, genellikle yapı malzemesi konusunda en ucuz olanına yönelme olur. Tabii bu noktada çoğu kez cemaatin mimar emeğine başvurması söz konusu bile olmaz; çünkü ortam yapının mimari estetiğini düşünmeye elverişli değildir. Mimarın emeği bu yapı için ekstra bir masraftır; lakin mimara olan bu bakışı sadece ekonomik sebeplere bağlamak da çok doğru değildir. Bu hususta Mehmet Atlı'nın görüşleri son derece önemlidir. Atlı'ya göre; *“Türkiye toplumunda, mimarlık emeğine başvurulması, mevzuatın getirdiği bir zorunluluk olmanın ötesinde, yaygınlaşmış bir davranış değildir. Bunun tarihsel, sosyal, ekonomik pek çok nedeni sayılabilir. Cami üretiminde mimar emeğine başvurulmaması konusunda ise bu nedenlere, bir tepkisellik faktörünün varlığı da eklenebilir.”*⁴⁴

Caminin imar süreci ile ilgili herhangi bir kurum-kuruluş olmadığı için denetim kontrol ve bürokrasi hususunda da bir sorun ile karşılaşmaz. Türkiye de herhangi bir yapı için mimarın devreye girme zorunluluğu yasalar, mevzuatlar ile ilgili iken, hukuki bir zorunluluğun olmadığı bir yerde mimara başvurulması da pek beklenmez. Peki bu organizasyonun aktörleri kimlerdir? Nasıl organize olur? Ne şekilde çalışırlar?

Cemaatin cami yapımı hususunda yaptığı bu organizasyon bir dernek vasıtasıyla gerçekleştirilir. Dolayısıyla cami hakkındaki tüm kararları verecek olan da bu derneklerdir. Derneklerin çalışması bağış esasına dayanır yani parasal tüm işler buradan yönetilir. Bu durum derneklerin çoğu zaman eleştirilmesine sebep olur. Olayın dini ve hassas bir konu olması münasebetiyle konunun çok dillendirildiği söylenemez; ama yine de kayıtlara geçen dernek ve müftülük arasındaki yazışmalarda bu konunun dile getirildiğini görmek mümkündür.

Dernekler bir yönleri ile de siyasi bir oluşumdurlar. Belli bir zihniyet dünyası ortaklığına sahip insanların bir araya geldikleri bu oluşumların çalışma prensipleri tamamıyla gönüllülük esasına dayalıdır.

Cemaat, dernekler ve mimarların çalışmaları için ortak bir paydada yer almalarının birçok sebebinden söz edilebilir. Sözgelimi cami mimarisinin oluşmasında iktidarların ideolojilerinin, dönemlerin sosyal, siyasi atmosferinin oldukça etkisi vardır. Cumhuriyet ile birlikte çok uzun bir süre hâkim olan ideoloji, cami mimarlığını mimarlık ortamından uzak

⁴⁴Mehmet Atlı, 90'lardan Günümüze Türkiye'de Cami Mimarlığı Tartışmalarına Mimarların Katılımı, Yıldız Teknik Üniversitesi FBE, İstanbul, 2010, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), s. 16

tuttu. Dolayısıyla cami mimarlığı mimarlık ortamının bir bileşeni olarak görülmedi. Bu konuda diyanetten üniversitelere, mimarlar odasından, derneklere varıncaya dek hiçbir kurum olumlu bir etkide de bulunmadı. Kendi örgütlenmesini yapmak zorunda kalan toplum hafızasıyla, geleneksel cami mimarlığı ile tutunmaya çalıştı. 16. yüzyıl cami formunun kötü örnekleri olarak eleştirilen cami furyasının oluşmasında mimarlık camiasının önemli bir rolü vardır. Mimarlık camiası en baştan 16. yüzyıl Osmanlı Dönemi camilerinin formunu kabullenmiştir. Üstelik bu formun cami cemaatinin zihninde kutsallaştığı gerçeğine bilmesine rağmen durumu normalleştirmiştir. Bu formun üzerine bir şeyler koymayı, eksiltmeyi ya da dönemin koşullarını, fiziki çevreyi göz önüne alarak yeniden düşünme gereğini duymadığını söylemek mümkündür. Cami konusunda farklı bir bakış açısıyla Turgut Cansever'in Antalya Karakaş Camii örnek olarak gösterilebilir. Cansever geleneksel ile bağları koparmayıp; ama aynı zamanda günün koşullarını göz önünde bulunduran bir tasarım gerçekleştirmiştir.

Cami mimarlığına getirilen '*taklitçi*', '*kötü kopya*' eleştirileri de çok doğru olarak görülmektedir; çünkü aynı dönemde yapılan iki yapının arasında bile muazzam bir fark vardır. Durum böyle iken nasıl olur da bir 16. yüzyıl camisi ile bugünün bir yapısı '*birbirinin aynısı*' olarak eleştirilebilir.

Cami inşasında rol alan bir diğer aktörlerden; kurumların, kişilerin ve kuruluşların ekonomik bir sorunları bulunmadığından yapıların projelendirilmesi hususunda çoğu zaman yasal bir prosedür üzerinden hareket edilir; çünkü yapı aslında bir manada kendisinin prestij nesnesidir. Dolayısıyla yapının mimarisine elinden geldiğince müdahalelerde bulunur. Son yıllarda yapılan birçok camide bu durumu görmek mümkündür.

Türkiye kamuoyunda cami mevzusunun baş aktörü olarak görülen Diyanet İşleri Başkanlığı ve onun il ve ilçelerdeki temsilcileri olan müftülüklerin durumları ise şöyle açıklanabilir: Cumhuriyetin kurulmasının akabinde laiklik ilkesi gereğince din ve devlet işlerinin resmi ideolojinin gereği olarak ayrışmasına karar verildi. Bundan hareketle Şeriye ve Evkaf Vekâleti kaldırıldı; ama din faaliyetlerinin denetimsiz bırakılmayacak kadar 'sakıncalı' olduğu düşünülerek Diyanet İşleri Reisliği bugünkü adı ile Diyanet İşleri Başkanlığı kuruldu. Ne ilginçtir ki bu başkanlığın cami yapma yaptıрма konusunda ne hukuki bir gücü ne de yetki ve sorumluluğu vardır. Bu resmi kurum gibi cami mevzusunda yer alan bir diğer kurum da Vakıflar Genel Müdürlüğü'dür. Türkiye'deki camilerin hatırı sayılır bir kısmının, özellikle tarihi bir özelliğe sahip olan camilerin mülkiyetini elinde bulunduran bu kurum cami yapmak/yaptırmak isteyenlerin 'tip proje' bulma hususunda bir durak noktasıdır. Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün bu faaliyeti aslında yıllarca eleştirilen hala da eleştirilmekte olan '*kimliksiz*', '*niteliksiz*' camilere bir çözüm bulmak için atılmış bir adımdır. Herhangi bir

karşılık alınmadan ülkenin dört bir yanına dağıtılan projelerin şimdi de eleştirildiği nokta bu projelerin 'aynı' olmasıdır.

Türkiye kamuoyunda çok sık dile getirilen 'camilerin genel bir kaliteden yoksun olma' mevzusunu Van merkez camileri üzerinden incelemeye çalıştığımızda ise, yapım ve organizasyon aktörlerinden (*Mimarlar, Dernekler, Cemaatler, Şahıslar, Mahalle Halkı, Vakıflar, Kamu Kurum ve Kuruluşları, Belediyeler, Şirketler*) bahsetmemiz gerekecektir. Cami inşasında rol alan bu aktörlerin görevleri ve sorumlulukları bilinmeden bugünkü cami mimarisi üzerine konuşmak çok faydalı gözükmemektedir. Bu aktörleri genel olarak iki gruba ayırmak mümkündür. Birincisi yaptıranlar; *Dernekler, Cemaatler, Şahıslar, Mahalle Halkı, Vakıflar, Kamu Kurum ve Kuruluşları, Belediyeler, Şirketler*. İkincisi ise yapanlardır.

Van merkezde incelediğimiz camilerin yaklaşık 1/5'i bir mimar tarafından tasarlanmıştır. (Bknz. **Grafik 6**, sayfa 41) Geriye kalan camiler doğrudan bir mimar tarafından tasarlanmayıp ya hazır alınan 'Tip Projeleri' (yapım aşamasında bu projelere bile genellikle tam uyulmamıştır.) ya da sadece inşaat kalfaları tarafından yaptıran kişilerin yönlendirmeleri sonucu inşa edilmiş camilerdir.

Genellikle, 'kalitesiz', geçmişin '*kötü kopyaları*', '*niteliksiz*', '*gecekondu*' gibi tabirler ile nitelendirilen bu yapıların nasıl, niye, bu hale geldiklerini anlamak için yukarıda bahsettiğimiz iki grup arasındaki ilişkiler üzerinden konuşmanın faydalı olacağını düşünmekteyiz. Cami yaptıranlar genel manada 'hayırsever' diye nitelendirilebilirler. İşte bu kişiler ile cami projelerini hazırlayanlar arasında ciddi bir uçurum söz konusudur. Şöyle ki; Kendisi için bir konut veya herhangi bir yapı yaptıran kişinin öncelikli olarak bir kalite, bir estetik beklentisi içinde olduğunu biliyoruz. Bu amaçla yapım ve tasarım süreçlerinde doğrudan yer almakta, zaman zaman gerekli kontrolleri yapmaktadır. Hatta işveren, verdiği paranın karşılığını almak için birçok hususta mimar ile bir mücadeleye girişir. Yani işveren mimar ile yapı konusunda çok kolay uzlaşma yoluna gitmez. Müşteri olarak ortaya çıkacak yapıda kaliteye kendisinin teşvik edeceğine inanır. Maalesef iş cami yaptıрма konusuna gelince, işveren, bani, hayırsever, kişi, kurum veya kuruluşun mimar ile veya finanse ettiği mimarlık işi ile ilişkisi farklılaşmaktadır. Öncelikle işverenin iyi bir mimar ile iş yapma gibi bir derdi yoktur. Buradaki 'iyi mimar' kavramı mimarlığa dair bir sorunsalı olan kişiler için kullanılmıştır. Dolayısıyla kalite veya estetik gibi hususlardansa öncelik inşa edilecek yapının işlevine, m²'sine takılıp kalınmaktadır. İşverenin talep ettiği ile ortaya çıkan yapının aynı olmaması veya işverenin mimari hizmetin kalitesini neden tartışmadığı düşündürücüdür. Cami yapılarında kullanım amacı, mekânın görseelliğinden önceliklidir. İşte bu sebeplerden dolayıdır ki; Van özelinde ve Türkiye genelinde bu 'hayırseverler' tarafından inşa edilen

camilerin büyük bir çoğunluğu ‘kitsch’⁴⁵ diye nitelendirilebilecek yapılar olarak karşımıza çıkmaktadırlar. Mimar ile iyi bir diyalogun kurulması sonucu cami mimarisinin ne derece etkileneceğini ise kestirmek zor görünüyor. Van da cami projesi hazırlayan mimarların en büyük sıkıntıları camiyi yaptırnanlar ve kalfalar ile yaşadıkları sorunlardır. Mesela camiyi yaptırnanlar genellikle klasik tarzda bir cami inşa edilmesini istiyorlar; ama en büyük problem bu kişiler ile olan diyaloglar değil, özellikle ustalar ile ciddi anlaşmazlıklar var. Sözgelimi usta daha önce yaptığı camideki kalıpları kullanmak istiyor ya da projede yeterince denetlenmediği zaman kalfa istediği gibi değişiklikleri yapıyor. Yani projeye çok sadık kalınmıyor. İşte bu noktada şunu vurgulamakta fayda var. Önemli olan işveren, mimar, kalfa ve bu işte görev alan tüm aktörlerin bir uyum içinde işlerini yapmalarıdır. Başka bir husus da bu yapıların denetlenmesi noktasında yerel yönetimlerin görev ve sorumluklarını tam olarak yapmalarıdır.

Cami konusunun oy kaybına sebep olacağı düşüncesi ile yerel yönetimlerin yaklaşımının sınırlı kalması, imar mevzuatına ilişkin kuralların uygulanmaması haliyle bazı sorunların ortaya çıkmasına sebep olmaktadır. Hâlbuki camilerin herhangi bir yapı grubu gibi, fiziki bir gerçeklik olarak varlıklarını kabullenmek, tasarımlarından inşa süreçlerine kadar, her noktada bu yapılara müdahil olmak bugün Türkiye kamuoyunda ve Van merkezde dile getirilen eleştirileri bir nebze olsun ortadan kaldıracaktır.

Sonuç olarak, ister ‘mimarlı’ ister ‘mimarsız’ (mimarlık/mühendislik hizmeti almış veya almamış) olsun veya yapım modeli ne olursa olsun inşa edilen bir yapı tüm bileşenleri ile beraber düşünülmelidir. Yapım ve organizasyon aktörlerinin koordinasyonu kullanıcı olsun olmasın o alanda yaşayan her kesimin o yapıdan maksimum derecede faydalanmasına yardım edebilir. Camilerin sadece inşaları yeterli olmayabilir. Asıl önemli olan inşa sonrası imarlarıdır. Maksimum düzeyde kullanıma açık olmalarıdır. Bu sebeple bu alanların sadece namaz kılınan bir yer olmaktan çıkarılıp günlük yaşam içinde yaşayan, sürekli değişen farklı kullanımlara hizmet eden alanlar haline getirilmeleri gerekmektedir.

2.5.2. Bina Altı, İşyeri, Pasaj Camileri/Mescitleri

İslam inancına göre yeryüzünün tamamı mescittir, dolayısıyla ibadet için hususi bir mekân ihtiyacı da yoktur denilebilir. Camiler sembolik bir anlamı olan mekânlardır ve genel olarak günümüzde iki başlık altında konuşulurlar: birincisi ‘geleneksel camiler’dir. Bu

⁴⁵ Umursamaz ve hiçbir şeyi dert etmeyen bir tavır olarak adlandırılan kitsch sözcüğü, 20. yüzyıl içinde üretilmiş çeşitli nesnelere rastlanan zevksiz, kökeni belirsiz ve estetik değer taşımayan bir tasarım anlayışını tanımlayan Almanca kökenlidir, Türkçede yakın anlamı olarak “rüküş” sözcüğüyle karşılanabilmektedir. (Metin Sözen-Uğur Tanyeli, *Sanat Kavram ve Terimleri Sözlüğü*, Remzi Kitabevi, İstanbul, 1992, s. 131.

camiler tarihi camilerin ‘kopyaları’ olarak nitelendirilirler. İkincisi ise ‘modern, çağdaş camiler’dir. Bu camiler de gelenekselin dışında kalan, ‘farklı’ tarz ve estetik iddiası taşıyan dönemin malzeme ve tekniğini kullanan camilerdir. İster ‘geleneksel’ ister ‘modern’ olsun genel amaçları benzer olan bu yapılar ile günlük yaşamda hemen hemen her yerde karşılaşabiliriz. Bizim bu başlıkta konuşacağımız camiler ise; yukarıdaki iki tanımın dışında kalan ibadet mekânlarıdır. Başka bir ifade ile toplumun büyük bir kısmı için ‘kitsch’ olarak adlandırılan mekânlardır. Bu mekânların girişinde yer alan isim tabelaları, sembolik metal minareler olmazsa, bunların cami/mescit olduklarının bile anlamak güçtür; çünkü buldukları yer, bir apartmanın, bir işyerinin veya bir pasajın bodrum katıdır. Bir ibadet mekânının konumu önemli midir veya konum sorun olabilir mi? İslam inancı ibadet mekânının konumu hakkında bir şart koşmaz; yukarıda bahsedildiği üzere ‘yer yüzünün tamamı mescit’ olarak görülür; fakat cami/mescit konumu Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından hazırlanan formlarda şöyle belirtilir.

“Caminin bulunduğu yerin özelliği (pasaj mı, bina altı mı, bağımsız mı?)”

Matbu evraklardaki bu sorudan hareketle Van camilerinin öncelikle, konumlarına dair şunları söyleyebiliriz. Van’daki camilerin büyük çoğunluğu kentsel dokuda tek başına yer alan müstakil camilerdir; ancak bir kısmı da yan işlevler ile birlikte hizmet vermektedir. Bu camiler genellikle şehrin merkezinde dükkânlardan oluşan bir yapının üzerine konumlanmışlardır. Bir kısmı da iş merkezlerinin, apartmanların bodrum katlarında yer almaktadır. Özellikle 1990’lı yıllarda moda olan pasajların bodrum katları da cami/mescitler için kullanılmıştır. Konum itibari ile kullanıma pek elverişli olmayan camiler/mescitler de bu bodrum katlarda olanlardır.

Burada caminin konumundan öte, belki de konuşulması gereken şey camilerin/mescitlerin neden buralarda yer aldıkları ve genel olarak bu camilerin/mescitlerin neden bir kalite sorunu yaşadıklarıdır. Konuya farklı bakış açılarından bakılabilir. Sözgelimi Cumhuriyet Dönemi (cami) mimari gereklilikleri ve dönemin din politikası, devletin büyük oranda cami/mescit yapım işinden ekonomik olarak çekilmesi sonucu bu durumun ortaya çıkmasına doğrudan veya dolaylı olarak sebep olmuş olabilir. Hayırsever halk arasında bu işin sevap kabul edilen bir görevi yerine getirme, olarak görülmesi sonucu, denetimsiz, kontrolsüz olarak her isteyen istediği yeri ibadet alanına çevirmiş olması da söylenebilir. (Devlet matbu formlar aracılığıyla her ne kadar bir kayıt tutuyorsa veya Cami Yaptırma Dernekleri’ni denetlemeye çalışıyorsa da, aslında herhangi bir alana cami/mescit yapılıp yapılamayacağı hususunda yasal bir yaptırım yoktur.) Başka bir açıdan hızlı kentleşmenin sebep olduğu yapılaşma içinde yer bulamama, köylerden kentlere göç ile birlikte ‘gecekondulaşma’nın bir parçası olarak ibadet

mekânlarının aynı kaderi paylaşması da sebepler arasında sayılabilir. Gözden kaçırılmaması gereken mühim nokta ise, bu yapılaşmanın bir talep ve ihtiyaç sonucu ortaya çıkmış olmasıdır. İhtiyaç duyulan alanın dönüştürülmesi, ibadet mekânı olarak kullanılması o mekânın kullanıcıları olsun veya olmasın herkesi ilgilendirdiği için bir uzlaşma ile çözümlenmelidir. Bir başka açıdan bakmak gerekirse bu mekânların nasıl organize edildikleri de önemlidir. Daha doğrusu kullanıma elverişli olup olmadıkları önemlidir. İslam her ne kadar yer konusunda bir şart koşmamışsa da ibadet edilecek yerin düzen ve temizliğine gerekli ihtimamın gösterilmesi gerektiğini söyler. Van özelinde incelediğimiz camilerden bina altı, iş yeri, pasaj camileri/mescitleri için şunu söyleyebiliriz. Bu camilerin/mescitlerin büyük bir kısmı bir nitelik sorunu yaşamaktadır. İbadet için düşünülen bu yerlerin çoğunluğu bodrum katlarında, havasız, güneş görmeyen yerlerdir. Normal şartlar altında bir depo olarak kullanılacak bir yerin camiye/mescide dönüştürülmesi ibadetin konforu açısından çok doğru gözükmemektedir.

Fotoğraf 14'te Van merkezde yer alan cami ve mescitlerden örnekler yer almaktadır. Bir binanın altında, bir pasajda, bir işyerinde veya müstakil bir konumda yer alan bu cami/mescitlerin ortak noktası ibadet amaçlı kullanılıyor olmalarıdır.

Fotoğraf 14: Van merkezde bulunan camilerden örnekler

Van kent merkezinde yer alan bina altı, işyeri, pasaj cami ve mescitleri **Tablo 6**'da yer almaktadırlar. Bu alanlarda yer alan ibadet mekânlarının azımsanmayacak kadar çok olduğunu görebiliyoruz. Bu camilerin/mescitlerin çoğunluğunun ticaretin olduğu alanlarda olması, camilerin farklı işlevler ile bir arada yer almaları hususu da konuşmayı gerektirir. İlerleyen kısımlarda bu konu hakkında da değerlendirmeler yapılacaktır.

NO	BİNA ALTI- İŞYERİ- PASAJ CAMİ/MESCİTLERİ	YAPIM YILLARI
1	Eğitim Araştırma Hastanesi Mescidi	1960
2	Mahmut Yörük Camii	1966
3	İstasyon Gar Camii	1978
4	Yün İplik Fabrikası Camii	1977
5	Türkoğlu Camii	1982
6	Hacı Ethem Soydan Camii	1984
7	Belediye Camii	1986
8	Şenler Camii	1988
9	Ezberciler Camii	1989
10	Y.Y.Ü. Araştırma Hastanesi Mescidi	1990
11	Yeni Van Pasajı Mescidi	1992
12	Hicret Pasajı Mescidi	1993
13	Kaval Mescidi	1993
14	Keremoğlu Mescidi	1994
15	Yakutlar Camii	1994
16	Sezenler Camii	1995
17	Bağdat Pasajı Mescidi	1995
18	Öz Salihoğulları Mescidi	1997
19	Rus Pazarı Mescidi	1997
20	Aydın Talay Yeraltı Mescidi	1998
21	Hz. Aişe Mescidi	1998
22	Çarşı 2000 Mescidi	2000
23	Yüzüncü Yıl İşhanı Mescidi	2002
24	Uğur Mescidi	2003
25	Doğu Center Mescidi	2004
26	Hacı Şemsettin Mescidi	2004
27	Bozbay Pasajı Mescidi	2006
28	Oto Galerici Sitesi Camii	2009
29	Emniyet Müdürlüğü Mescidi	2010
30	Havalanı Mescidi	2010
31	İpekyolu Devlet Hastanesi Mescidi	2010
32	Kupik İş Merkezi Mescidi	2010
33	Müftü Masum Efendi Camii	2010
34	Afad Mescidi	2013
35	Habiburrahman Camii	2013
36	Hacı Turan Haydaroğlu Mescidi	2013
37	Handil İş Merkezi Mescidi	2013
38	Semerkant Camii	2013

Tablo 6: Bina Altı, İşyeri, Pasaj Camileri/Mescitleri

Daha önceki kısımlarda incelediğimiz matbu evraklardaki bazı söylemlerden bahsetmiştik. Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu matbu formlarda şöyle bir soru da yer almaktadır: “*Müştemilatta gelir getiren (depo, dükkân vb.) bir yer var mı?*”

Camilerin/mescitlerin ticaret işlevi ile birlikte yer alması bunların gider ihtiyaçlarının karşılanması ile açıklanabilir.

Van’da ticaret+cami işlevini beraber götüren camiye örnek verilebilecek en büyük cami Hz. Ömer Camii’dir. Bu caminin zemin katı tamamıyla pasaj ve dükkânlardan oluşmaktadır. Bu iki işlevin birlikte olmasında caminin ruhani işlevine aykırı bir durum söz konusu değildir; çünkü cami ibadet kavramları gündelik hayatın içinde olan pratiklerdir. İnanan bir insan için camiye gitmek gündelik hayatta yaptığı herhangi bir davranışından farklı değildir. Caminin müstakil, bina altı veya pasajda, dükkân üstü, dükkân altı olması onun işlevine zarar vermez. Aksine cami farklı işlevler ile entegre olduğu vakit daha aktif bir rol de üstlenebilir. Burada tartışılması gereken konu caminin bulunduğu konum veya niye başka işlevler ile entegre olduğu değildir, orada nasıl konumlandırıldığıdır. Yani caminin farklı işlevler ile bir araya getirilirken mimarının tam olarak çözülememesinden kaynaklı ortaya çıkan sıkıntılardır. Sözelimi camilerin/mescitlerin bina altlarında, bodrum katlarda günışığı görmeyen, rutubetli, kötü kokan, havasız ortamlarda bulunmaları problemlidir.

İnsanlar ihtiyaç duydukları her alanda, ibadetlerini yerine getirebilmek için bir mekân üretirler. Bu bir dükkânın üstü, bir binanın altı, bir pasaj veyahut müstakil bir alan olabilir. Veyahut bir dinlenme tesisi, bir benzin istasyonu da olabilir. Konumun asgari düzeyde mühim olduğu ibadet alanında kullanıcının rahatı, ibadetini yerine getirirken ki durumu daha önemlidir. Netice de her cami ‘Süleymaniye Camii’ olmak zorunda değildir. Simgeselliğin, devasalığın, gösterişin inançla örtüşen pek bir tarafı da yoktur. Yapının, insan ve hayat ile olan ilişkisi ve işlevselliği bakımından önemi daha önemlidir.

2.5.3. Modern-Gelenekçi İşlev Arayışları (İbadet, Eğitim, Sosyal, Kültürel, vb.) Bağlamında Bir Yeni Külliye: Van Yeni Norşin Camii

Külliye bir yapılar topluluğudur. İslam toplumunda gündelik hayat külliyeinin çevresindeki yapılarda yoğunlaşırdı. Külliyeinin merkezinde bir cami yer alırdı. Kamusal mekân olan bu cami zamanla genişleyerek yeni işlevler edinirdi. Sosyal hayatın içinden üretilen külliyeinin temel amacı halka hizmetti. Külliyelerde cami ile birlikte medrese, imaret, türbe, kütüphane, hamam, aş evi, çarşı, okul, hastane vb. yapılar yer alırdı.

Günümüzde sadece ibadet amaçlı kullanılan camiler, gündelik hayat ile ruhani hayatın ayrışmadığı zamanlarda sosyal bir merkez olarak da kullanılırlardı. Camiler birden fazla işlev için kullanılırlardı⁴⁶.

Van'daki Yeni Norşin Camii, geleneksel dünyada kalan bu işlevlerin bazılarını günümüz 'modern' dünyasına uyarlayarak yeni işlev arayışına girmiştir. Buradaki işlev arayışının temel sebeplerinden biri caminin kent ile gündelik hayat ile olan ilişkisini sorgulamak olarak düşünülebilir.

Yeni Norşin Camii, Van merkezde yer almaktadır Caminin mevcut yerinde bulunan Van Yukarı Norşin Camii'nin yapılış tarihi hakkında elimizde net bir bilgi yoktur. Müftülük arşivinde bulunan cami bilgi formları caminin 1964-1965 yıllarında onarıldığını yazmaktadır. Cami kayıtlarından yapının yığma yapım sistemi ile taş kullanılarak yapıldığını öğreniyoruz.

Fotoğraf 15: Yeni Norşin Camii'ne Ait Bazı Fotoğraflar

Diyanet İşleri Başkanlığı ile 'Cami Yaptırma Yaşatma Derneği' arasındaki yazışmalarda cami hakkında şu bilgiler yer almaktadır. "Cami arsası Cumhuriyetten önce şuan kimlikleri bilinmeyen kişi/kişilerce cami için vakfedilmiştir. Farklı tarihlerde yapılan onarım ve eklemeler ile caminin ayakta durduğu; ancak mevcut caminin ihtiyaca cevap veremediği, artık kullanılamaz halde olduğu, çatısının çürümeye yüz tuttuğu, duvarlarda çatlaklar olduğu için caminin bu halde kullanılmasının mümkün olmadığı bu gerekçeyle caminin yıkılması ve yerine yeni bir caminin yapılması istenmektedir. Cami derneği ve resmi kurumlar ile yapılan yazışmalardan caminin tarihi bir değer taşımadığı dolayısıyla yıkımının önünde de herhangi bir engelin bulunmadığı incelemeler sonucu raporlandırılmıştır⁴⁷."

Yeni caminin yapımı için kolları sıvayan ahali ilk iş olarak 15.12.2003 tarihinde 'Yukarı Norşin Cami Yaptırma ve Yaşatma Derneği'ni kurarak işe koyulmuştur. İlk etapta projeler hazırlanıp daha sonra halktan gönüllülük esasiyle para toplanmaya bir yandan da resmi kurumlarla yardım için yazışmalar yapılmıştır. **Şekil 13**'te görüldüğü üzere broşürler hazırlanmıştır.

⁴⁶ <http://www.sorularlaislamiyet.com/article/14587/camilerin-ve-mescidlerin-fonksiyonlari-nelerdir.html>

⁴⁷ Van İl Müftülüğü arşivi, Yukarı Norşin Camii dosyası

Fotoğraf 16: Yeni Norşin Camii'nin Yapım Aşamalarına Ait Fotoğraflar

Kaynak: Van İl Müftülüğü Yukarı Norşin Camii Dosyası

Yeni yapılan cami konut bölgesinde, merkeze yakın, yakınında 2000 öğrenci kapasiteli iki lise olan ve civarında ve yakınlarda başka cami olmadığı için cuma ve bayram günleri çarşı cemaatinin de buraya geleceği düşüncesiyle, projesi geniş kapsamlı olarak hazırlanmıştır. Yeni Norşin Cami 5000 kişiye hizmet edecek şekilde, bodrum, zemin ve 1. kattan oluşmaktadır. Cami aslında bir külliye mantığında tasarlanmıştır. Her katta farklı işlevlere hizmet edecek şekilde düşünülmüştür. Katlardaki birimler şöyledir.

BODRUM KAT

- Erkek Kuran kursunun, mutfak, yemekhane, banyo, mutala odası
- Revir
- Çocuk bakım odası
- Bay- bayan gasilhane
- Bay- bayan Wc
- Makine dairesi
- Duş alma yeri

ZEMİN KAT

- Erkek konferans salonu
- Bayan toplantı odası
- Bayan kuran kursu dersaneleri
- Erkek kuran kursu dersaneleri
- Yatakhane
- Bayan mescidi
- Özürlü mescidi
- Kütüphane ve bilgisayar odası
- Güvenlik ve hizmet odası
- Dernek ve idare odası
- Kantin

1. KAT

- Cami katı

- Cami inşaatında ayrıca iki adet minare ve iki adet şadırvan da yer alacaktır.

Yeni Norşin Camii için düşünülen, planlanan proje yukarıda saydığımız birimleri içermekteydi; ama çoğu zaman tasarım ile ortaya çıkan ürün birbirinden tamamıyla farklı olabilmektedir. Neyse ki bu camide çok farklı durumlar ile karşılaşılması; ama yine de yapım aşamasında projeye birebir uyulduğunu söylemek mümkün değildir.

Yeni Norşin Camii, konumu itibari ile çok yoğun bir yapı kütesinin arasında değildir. Yan yoldan cami rahatlıkla fark edilebilirken camiye ana giriş, daha çok insana ulaşabilmek ve her daim canlı kalabilmek için maddi hayatın mekânı olan geniş yan yoldan verilmiştir. Bahçeye girildiği anda sol yan tarafta bir peyzaj düzenlemesi ve yatılı erkek öğrenci kuran kursu girişi bulunmaktadır. Sağ tarafta ise bir avlu bulunmaktadır. Avlu içinde geleneksel izler taşıyan bir şadırvan mevcuttur. Bu alan aynı zamanda cenaze tören alanı olarak da kullanılabilirliği için, açılıp kapanabilen geniş bir çadır avluda yer almaktadır. Sokağın içinde kent hayatıyla birebir ilişkili, sokağın avluya, avlunun ibadete açıldığı ve ibadeti gündelik hayatın içine sokma amacının olduğu görülebilir.

Cami gelenekselden kopmayan, tam ve yarım kubbeler ile birlikte revaklar ve küçük kubbeler kullanılarak yapılmış, 'modern', 'çağdaş' herhangi bir iz taşımayan iki minaresi olan klasik 16. yüzyıl cami formunda tasarlanmış ve inşa edilmiş bir camidir. Yapının bodrum katında giriş tarafında bay-bayan tuvaletler ile birlikte bay-bayan gashaneleri bulunmaktadır. Bodrum katın arka tarafında yemekhane, mutfak, toplantı odası bulunmaktadır. Zemin katta ise ön tarafta cami yaptırma yaşatma derneği bulunmaktadır. Arka tarafta ise kız erkek kuran kursları mevcuttur. Camiye ön tarafında çözülmüş iki merdiven ile çıkılmaktadır. İki minareli olan caminin asıl ibadet mekânı da bu kattadır. Bu merdivenler ile son cemaat yerine ulaşılmaktadır. Son cemaat yeri her ne kadar camekânla kapatılmış olsa da revaklı bir şekildedir. Sakat insanların kullanması için proje tasarım aşamasında düşünülmeyen, sonradan yapılan bir asansör dışarıdan son cemaat kısmına bağlanmaktadır.

Cami çağın yaygın kullanılan yapım sistemi betonarme karkas sistem ile yapılmıştır. İçeri girildiğinde cami ana girişinin sağ tarafında bir merdiven ile mahfil katına çıktığını görmekteyiz. Aynı mahfil katına caminin sağ ve sol taraflarından da çıkılmaktadır. Cami genel olarak dört ana taşıyıcı üzerine oturan bir tam kubbe ve dört yarım kubbeden oluşmaktadır. Kubbelerin iç mekânında ve caminin duvarlarında yoğun geleneksel üslupta kalem işi ve hatlar mevcuttur. Klasiğin birebir kopyası denilebilecek şekilde mihrap ve minber bulunmaktadır. Cami cephelerden açılan pencerelerden, tam ve yarım kubbelerdeki pencereler sayesinde ışıklandırılmıştır.

Fotoğraf 17: Yukarı Norşin Camii'nden Fotoğraflar

Şekil 13'te caminin yapım aşamasında kaynak elde etmek amacıyla hazırlanan broşürlerdir. Bu broşürlerin ilkinde caminin ana girişinde, iki minare arasında yerleştirilen caminin adı, tıpkı bir mahya yazısı gibi yazılmıştır. Sol taraftaki minarenin üst şerefesinden aşağıya doğru akan yazı ise, Tevbe süresinin 18. Ayetidir. Ayetin meali şöyledir: *'Allah'ın mescidlerini ancak, Allah'a ve ahiret gününe (ruhu ölmeden evvel Allah'a ulaştırma gününe) îmân eden ve namazı ikame eden ve zekât veren ve Allah'tan başkasından korkmayan kimseler imar eder. İşte onların böylece hidayete erenlerden olması umulur.'* Sağ taraftaki minareden aşağıya doğru akan yazı ise Buhari'den alınan bir hadistir. 'Peygamber (S.A.V.) buyuruyor ki: *'Bir kimse Yüce Allah'ın rızasını gözeterek bir mescid inşa ederse Allah ona cennette bir köşk hazırlar.'* Broşürün alt kısmında ise; *'Van'da hasretle beklenen cami inşaatında bir ilk olan, Van'ın en büyük camii, külliye ve kültür merkezi inşa ediliyor. Camimiz 3 kat olup, 2 katı külliye'den oluşuyor.'* Bu yazının altında ise; çeşitli yardım kampanyalarının kullandığı slogan aynen alınıp, büyük harflerle yazılmış. **'BİR TUĞLA DA SEN KOY!'**

İkinci broşürde ise, caminin yapım aşamaları fotoğraflanarak, aynı süre ve hadislerin eşliğinde caminin kapasitesinden ve camide yer alan birimlerden bahsedilmiştir.

YUKARI NURŞİN CAMİİ VE KÜLLİYESİ

Van'da hasretle beklenen camii inşaatında bir ilk olan; Van'ın en büyük camii, külliye ve kültür merkezi inşaa ediliyor. Camimiz 3 kat olup 2 katı külliye'den oluşmaktadır.

BİR TUĞLA DA SEN KOY!

BODRUM KAT	ZEMİN KAT	CAMİİ
<ul style="list-style-type: none"> Erkek K. Kurşun mutfak, yemekhane, beyaz mutfak odası Rahat Çocuk bakım odası Bay - bayan giyinme odası Bay - bayan wc Bay - bayan duşlu wc Makina dairesi Diğer alanlar 	<ul style="list-style-type: none"> Erkek konferans salonu Bayan toplantı odası Bayan K.K.K. Kurşun dershanesi Erkek K.K.K. Kurşun dershanesi ve yatakhane Bayan mescidi Çocuklar mescidi Kablenin ve hizmet odası Duvar ve duvar odası Karışık 	<ul style="list-style-type: none"> Cami enine 5000 m² Cami uzunluğu 1850 m² Caminin toplam alanı 9.300 m² Namaz kılacak kişi 5000 Mahfil Kati 665 m² Kablenin yeri 14.00 m² İki minare İki gachvan

Tel : 1909

YUKARI NURŞİN CAMİİ ve KÜLLİYESİ

Allah'ın mescidlerini sadece Allah'a ve ahiret gününe inanan, Namazını kılan, Zekâtını ve ancak Allah'ın korkan kimseler imar eder. İpe doğru yollar ermiş olurlar. Tevbe Süresi (18) ayet

Hz. Peygamber (Sav) buyuruyor ki: Bir kimse yüce Allah'ın rızasını gözeterek bir mescidi inşa ederse Allah'ın ona cennette bir köşk hazırlar. Buhari (Sahih)

BİR TUĞLA'DA SEN KOY

BODRUM KAT	ZEMİN KAT	CAMİİ
<ul style="list-style-type: none"> Erkek K. Kurşun mutfak yemekhane, beyaz mutfak odası Revir Çocuk bakım odası Bay - bayan giyinme odası Bay - bayan wc Bay - bayan duşlu wc Makina dairesi Diğer alanlar 	<ul style="list-style-type: none"> 1. Erkek konferans salonu 2. Bayan toplantı salonu 3. Bayan K. Kurşun dershanesi 4. Erkek K. Kurşun dershanesi 5. Yatakhane 6. Çocuklar mescidi 7. Kablenin ve hizmet odası 8. Güvenlik ve hizmet odası 9. Duvar ve idare odası 10. Karışık 	<ul style="list-style-type: none"> 1. Caminin 5000m² 2. Camii oturma alanı 1850m² 3. Camii'nin ibadete kullanma alanı 1200m² 4. Namaz kılacak kişi 5000 5. Mahfil kat 665 m² 6. Kablenin yeri 14.00 m² 7. Kiblenin Çapı 14.05 8. İki minare 9. İki gachvan

İrtibat Telefonları:
432-216 04 76
Gsm.05052762216

Hesap Numaraları:
Halkbank Van Şubesi
TL:16000098
EURO:58000010
USD:53000134

Şekil 13: Yukarı Norşin Camii'ne Ait Yardım Toplama Afişleri

Kaynak: Van İl Müftülüğü Arşivi

Camilerin giderek tenhalaştığı bir dönemde, camileri ‘modern’ bir hayatın parçası haline getirmek için Yeni Norşin Camii örneğinde olduğu gibi kısmen de olsa yeniden işlevlendirme çabaları, cami mekânının cemaat ile yeni aidiyet ilişkileri kurmasını sağlayabilir. Fakat geleneksel dünyada farklı biçimde var olan konfor ve işlev gereksinimlerini bugüne uyarlamak yerine bugün onlar aynen varmış gibi düşünmek de sorunlu gözükmektedir. Geleneksel anlayışla üretilen camiler bugünkü düşünce kalıplarına gereksinimlerine uymayabilir. Günümüz tasarımlarının amacı cami mekânını yeniden sorgulayan, yeni nitelik ve işlev verme düşüncesini barındıran tasarımlar olabilir. Belki bu şekilde yapılan bir sorgulama ile cami fikrinin özüne de ulaşılabilir.

2.5.4. Yeni Bir “Marka”: TOKİ Camileri

Cami inşa konusu, her ne kadar özel teşebbüs veya halkın imece usulü ile gerçekleştirdiği bir faaliyet ise de özellikle son yıllarda TOKİ’nin de bu alana yöneldiğini görüyoruz. TOKİ inşa ettiği alanlarda konut, okul, sosyal tesis alanlarının yanı sıra dini alanlarda da cami inşa etmektedir. İnşa edilen camilerin ‘tip proje’ olması camilerin ‘geleneksel cami’lerin birer kopyası gibi durmasının yanı sıra kütle oran ilişkileri, kullanılan malzeme vb. sebeplerden ötürü yeni bir ‘marka’ olarak bu alanda yerini aldığını söyleyebiliriz. İncelediğimiz camilerin altı tanesi TOKİ tarafından inşa edilmiştir. Van merkeze bağlı belde ve köylerde de camiler inşa edilmiştir.

Van’da 2011 yılında meydana gelen 23 Ekim ve 10 Kasım depremlerinin akabinde, Van merkez ve ilçelerinde ciddi bir yeniden yapılaşma yaşandı. Yapılaşma büyük oranda konut eksenli olsa da, okul, hastane, spor kompleksi ve tabii ki camileri de kapsıyordu. Yapılaşma kısmi olarak özel sektör eliyle yapılırken, en büyük payı Toplu Konut İdaresi aldı.

(1)Kalecik TOKİ
Cafer-i Sıddık Camii

(2)Kalecik TOKİ
Sultan Selahaddin Camii

(3)Bostaniçi TOKİ
Molla Gürani Camii

(4)Özalp Yolu
İmami-i Şafi Camii

Fotoğraf 18: Van Depremi Sonrası İnşa Edilen TOKİ Camileri

TOKİ, 1984 yılında kurulmuş, 2000’lere kadar yaklaşık 50.000 konut üretmiş ve yaklaşık 1 milyon konuta da maddi destek sağlamış bir kurumdur. Daha genel manada

söyleyecek olursak ucuz konut üreten bir sosyal kurumdur; lakin 2003'ten sonra daha karmaşık bir hal almaya başladı. Görev, yetki ve sorumlulukları arttı. Belediye, hazine vb. kamu kurumlarının ondan habersiz arsa satamadıkları bir yapıya dönüştü. Hazine arsalarını satıp, buradan gelen kaynak ile de kendi işlerini döndürmeye başladı. Kamulaştırma yetkisine sahip ve kendi kendini denetleyen bir kurum haline geldi. Artık her türlü inşaat işinde TOKİ başrolde boy göstermeye başladı. Sadece apartman inşa etmiyor, aynı zamanda okul, hastane, villa, spor kompleksi, stadyum, üniversite binaları ve cami de inşa ediyor.

TOKİ'nin iki yönden ciddi sıkıntılarından bahsedebiliriz. Birincisi, mimarlık mesleğine, proje disiplinine, inşaat sektörüne yaklaşımı farklıdır. TOKİ'de seri bir üretim ön plandadır. Bu da hızlı üretim demektir. Nicelik ön plandadır. Çeşitliliğe çok fazla olanak tanımaz. Yeni bir üretime açık değildir. Şüphesiz ki her ürettiği aynı değildir. Her üretim yeni /yeniden bir üretilmiştir; ama belirli şablonların dışına çıkmaya da cesaret etmez. Bu sebeple problemleri bir yapısı vardır. İkincisi, bir serbest meslek erbabı gibi davranır. Kamu kaynaklarını kullanarak inşaat sahasında büyük bir müteahhitlik firması gibi davranır. Ticari bir müessese gibi davranır. İnşaat alanında haksız bir rekabet ortamına sebep olur.

Van'daki TOKİ camilerine değinecek olursak; TOKİ, Van'da toplu konutların yapıldığı alanlarda sosyal tesis alanları ile beraber dini tesis alanı olarak da cami inşa etmiştir. İnşa edilen tüm camilerin Türkiye genelindeki örneklerine benzerlikleri dikkat çekicidir. Ülkenin başka başka köşelerinde de aynı tip projeler kullanılmıştır. Peki bu durum Türkiye kamuoyunda dile getirilen 'niteliksiz', 'kimliksiz', 'gecekondu', 'kopya' camiler tartışmasını nasıl etkiler? Bu tartışmaya Van TOKİ camileri üzerinden katılırsak şunu söyleyebiliriz. Öncelikle sık sık dile getirilen 'niteliksiz' cami konusunu ortadan kısmen kaldırmıştır; çünkü yapılan camiler kütle oran ilişkileri, kullanılan malzemeler, (güncel mimarlık diliyle söylersek) tasarım kriterleri açısından belirli bir düzeye gelmiştir. Ama büyük oranda "klasik camilerin" izlerini taşırlar. Yani tarihe, geçmişe duyulan bir özlemin sonucu olarak, çok çeşitli dönemlerin mimari etkinliklerinde yer almış cami/mescit yapıları büyük oranda örnek alınarak yapılmışlardır. Buradan bakınca camilerin ciddi bir kimlik endişesi taşıdıklarını söyleyebiliriz. Bu kimlik kamusal bir alanda yeniden inşa edilmeye çalışılan bir kimliğin rekonstrüksiyonudur. Bu düşüncenin yapıya, tasarıma, mimarlığa nasıl bir yararı var ya da yararının olması gerekiyor mu? Doğrusu bundan da çok emin değiliz. Ama şunu söylemek mümkün, bu yapılarda amaçlanan mimari bir şey olmadığı gibi, böyle bir kaygının izlerine de rastlamak mümkün görünmüyor.

(1)Kalecik TOKİ

Molla Gürani Camii

(2)Kalecik TOKİ

Ahmet Yesevi Camii

(3)Kevenli TOKİ

Bediüzzaman Cami

(4)Kevenli TOKİ

Yunus Emre Camii

Fotoğraf 19: Van ‘da Deprem Sonrası İnşa Edilen TOKİ Cami Örnekleri

Cumhuriyet ile birlikte, devletin cami yapma/yaptırma işinden büyük oranda elini çektiğini bu işi halka bıraktığını önceki bölümlerde dile getirmiştik. Türkiye Diyanet Vakfı’nın ise çok fazla bir yetkiye sahip olmamasına rağmen sadece bir denetleyici ve düzenleyici kurum olarak kısmi de olsa alanda yer aldığını biliyoruz. TOKİ bu bağlamda devletin tekrar alana döndüğü ve kısmi de olsa ipleri ele aldığı bir göstergesi olabilir. Tabii bu yapıların inşası için harcanan kaynağın o bölgede inşa edilen konutlarda yaşayan insanlara fatura edildiği gerçeği de var. Maddi bir kaynak sağlamasa da cami yapım işinin belli kurumlar eliyle yapılması Türkiye kamuoyunda dile getirilen bazı eleştirileri (‘kimliksiz’, ‘niteliksiz’, ‘gecekondu’ vs. gibi) bertaraf edebilir. TOKİ camilerinin ‘tip proje’ olması bir çıkmaz olarak gözükebilir. TOKİ bu ‘tip proje’ler yerine daha kullanışlı, üzerine düşünülmüş, kullanıcının ve caminin inşa edildiği alanda yaşayan insanların düşüncelerinin dikkate alındığı ve yapımına olabildiğince katıldığı tasarımlar gerçekleştirebilir.

2.5.5. Bir Mimar ve Camileri: Ömer Kirazoğlu ve Van’daki Camileri

Cumhuriyet döneminde inşa edilen 85-90 bin civarındaki camide büyük oranda ‘klasik cami’ mimarisinin izlerini görmek mümkündür. Bu dönemdeki cami mimarlığında ‘özgün’ eser sayısı yok denebilecek kadar azdır. Van merkezde incelediğimiz camilerin çoğunluğu için de aynı ifadeler kullanılabilir. Cumhuriyet dönemi cami mimarlığının önemli temsilcilerinden olan Ömer Kirazoğlu’nun bu bölümde yer alması Van merkezde inşa ettiği üç cami sebebiyledir. Bu bölümde hem Ömer Kirazoğlu’na hem de inşa ettiği camilere yakından bakacağız.

Ömer Kirazoğlu, 1916 Kayseri doğumludur. 1946 yılında İstanbul Teknik Üniversitesi’nden mimar- mühendis olarak mezun oldu. Dönemin önemli İslam âlimlerinden

dini dersler de aldı. Ayrıca kûfi hat ve klasik süsleme sanatlarına büyük ilgi duymuş bu alanda da çalışmalar yapmıştır⁴⁸.

1959 yılında Süleymaniye Camii restorasyonunda şantiye şefi olarak çalıştı. Klasik cami mimarisine olan merakı da bu dönemde arttı. Türkiye içinde ve dışında 200'e yakın cami projesi tasarlayan Kirazoğlu, Cumhuriyet sonrası Türk cami mimarisinde betonarme, kubbeli, revaklı, iç avlulu cami stilinin en tanınan isimlerinden de biridir. Cami projelerinde özellikle 16. yüzyıl klasik cami formunun izlerini görmek mümkündür. Anadolu'nun birçok yerinde cami projelerine imza atan Kirazoğlu, Medine'deki Ravza-i Mutahhara'nın onarımında da fiilen çalıştı. Kirazoğlu, 19 Temmuz 1989'da Medine'de vefat etmiştir.

Türkiye'de birçok cami projesine imza atan Kirazoğlu, Van'da da üç önemli cami projesi hazırlamıştır. Bu camiler, Hz. Ömer cami, Hacı Hüseyin ve Hacı Hidayet camileridir. Bu camile hakkında şunları söylemek mümkündür.

- **Hz. Ömer Camii**

Cami 'Yeni Örnek Camii' olarak da bilinmektedir. 5000 kişi kapasiteli olan cami 36.90 ve 39.90 m boyutlarında, 27 m yüksekliğinde bir kubbeye sahiptir. Minaresinin yüksekliği 56 m'dir. 2011 Van depreminde minareleri ciddi hasar görmüştür. Resmi kayıtlarda yapılış ve ibadete açılış tarihleri 1976 olarak geçerken. Eski tarihli cami bilgi formu, caminin yapılış tarihini 1969, ibadete açılış tarihini de 1976 olarak göstermektedir. Hz. Ömer Camii betonarme, kubbeli ve revaklı bir camidir. Caminin, ticaret işlevi ile de entegredir. Cami, Sıhke Caddesi ve İskele Caddeleri arasında kalmaktadır. İskele Caddesi tarafından camiye yol kotundan girilir. Sıhke Caddesi tarafından ise 2-2,5 metrelik bir kot farkı vardır. Mimar bu kot farkından faydalanarak 100 dükkânlı pasaj tasarlamış. Caminin tuvaletlerini de burada çözmüştür.

Fotoğraf 20: Mimar Ömer Kirazoğlu Tarafından Van'da İnşa Edilen Hz. Ömer Camii

Cumhuriyet Dönemi'nde yapılan camilerden biri olan Hz. Ömer Cami hakkında bilgi veren ilk kaynaklardan biri 'Camiler' adlı kitaptır. Bu kitapta 1969 yılında inşaatına başlanan

⁴⁸www.diyantislamansiklopedisi.com/kirazoglu-omer/ 18 Ocak 2015

ve o yıllarda inşaatı devam eden cami hakkında şöyle tespitler yapılmıştır. “Van ili merkez Yukarı Norşin Mahallesi’nde yapımı 1969 (camiye ait müftülük kayıtları, cami bilgi formu, cami bilgi bankası ve cami açılış beratı, caminin yapılış ve açılış tarihlerini 1976 olarak göstermektedir.) yılından beri devam eden ‘Yeni Örnek Cami’nin (caminin ismi kaynaklarda ‘Hz. Ömer Camii ve ‘Merkez Yeni Camii’ olarak da geçmektedir.) 1977 yılında tamamlanacağı yetkililer tarafından söylenmektedir. Caminin projesi Yüksek mimar Ömer Kirazoğlu ve Osman Cengiz tarafından hazırlanmıştır. (Camiye ait müftülük kayıtlarında Osman Cengiz ismi hiçbir yerde geçmemektedir.) Caminin kalfası olarak Ali Açıkgöz’un ismi geçmektedir. (Oysa resmi kayıtlarda Ali Açıkgöz ismi caminin yaptıranı yani banisi olarak yer almaktadır.” (Günümüzde yukarıdaki tespitlerde bahsedilen ‘Yukarı Norşin Mahallesi’ adında bir mahalle yoktur.)

Camiye dair müftülük kaynakları incelendiğinde caminin 100 dükkâna sahip olduğu bu dükkânlardan elde edilen kiralar sayesinde caminin ihtiyaçlarının karşılandığı yazılmaktadır. Hz. Ömer caminin resmi evraklarında cami imamı ve müftülük ile yapılan yazışmalarda, cami etrafında tinerci, boyacı ve satıcıların cemaati huzursuz ve rahatsız edici bazı davranışlar sergiledikleri, bu hususta zabıta ve gerekli mercilerin güvenlik önlemi alması istenmiş.

- **Hacı Hüseyin Camii**

Hacı Hüseyin Cami’ne ait müftülük kayıtlarında, caminin yapılış tarihi, 1961-1967 ve 1969 olarak üç farklı tarih mevcuttur. Tüm kaynakların hem fikir olduğu ise cami açılış tarihi yani 1970’tir. Bu caminin de projeleri Ömer Kirazoğlu tarafından hazırlanmıştır. Cami betonarme kubbeli bir özelliğe sahiptir. 1987 yılında Van’ da meydana gelen depremde cami minaresi hasar görmüştür. Cami 1991 ve 2007 yıllarında tadilat görmüştür. 2007 deki tadilatla camiye bir ek kısım eklenmiştir.

Fotoğraf 21: Van Merkezde Mimar Ömer Kirazoğlu Tarafından İnşa Edilen Hacı Hüseyin Camii

- **Hacı Hidayet Camii**

Ömer Kirazoğlu'nun projesini hazırladığı Van'daki bir diğer cami Hacı Hidayet Cami'dir. Bu caminin yapılış ve ibadete açılış tarihleri hakkında müftülük kayıtlarında farklı tarihler zikredilmektedir. Caminin yapılış ve ibadete açılış tarihleri eski kaynaklarda 1958 iken, bir kısım kaynaklar 1970 yılını işaret etmektedirler. Caminin yapım tekniği ve kullanılan malzemeye bakıldığında ise, yığma yapım sistemi ile taş malzemesinin kullanıldığını görmekteyiz. Buradan hareketle 1958 yılının sahih olduğu kuvvetle muhtemeldir. Zira diğer iki caminin betonarme olduğu ve yapım tarihlerinin 1969-70'li yıllar olduğunu biliyoruz. Ne yazık ki, bugün bu camiye dair elimizde herhangi bir kayıt yoktur. Eski cami yıkılmış, yerine 2011 depremi öncesi yeni bir cami inşa edilmiştir. Aşağıdaki fotoğraflar yeni yapılan Hacı Hidayet Cami'sine aittir.

Fotoğraf 22: Van Merkezde Mimar Ömer Kirazoğlu Tarafından İnşa Edilen Hacı Hidayet Camii'nin Yerine Son Dönemde İnşa Edilen Cami

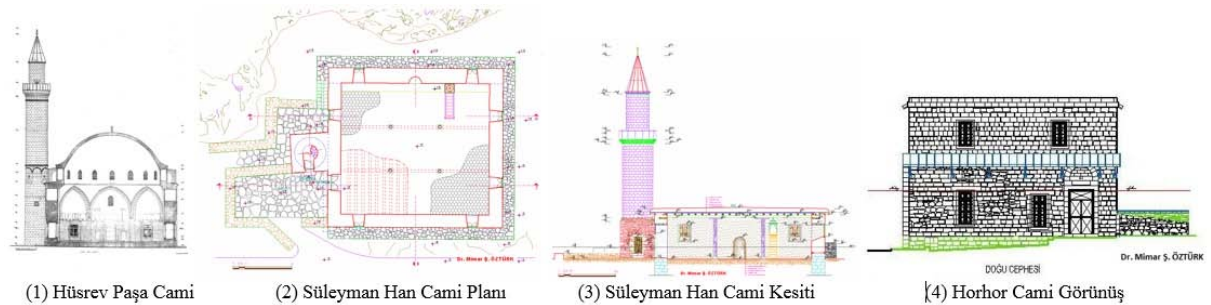
1960'lı yıllara kadar Van merkezde fiziki olarak çok büyük camilere rastlanmaz. Camiler genellikle daha küçük m²'lere sahip mahalle camileridir. Bu camiler daha ulaşılabilir. Bu camiler mahallenin devam ettiği tamamlayıcı bir olgudur. Ömer Kirazoğlu'nun cami yaklaşımının Van'a gelmesi ile birlikte, ülkenin birçok yerinde olduğu gibi Van'da da 'büyük' camilerin inşa edilme serüveni başlamıştır. Aslında bu yaklaşım Cumhuriyet dönemi mimari üslup dolaşımının/transferinin de başlangıcı olarak sayılabilir. Kent merkezinde yer alacak birkaç 'büyük' cami aslında tamamlayıcılığın şehir bazında tesis edilmesi olarak yorumlanabilir. Ancak her alanda devasa camilerin yapılması, küçük m²'lere sahip, daha insan ölçeğinde olan 'mahalle cami' kavramının yitirilmesi maalesef bu alanların birer beton yığınına dönüşmesine sebep olabilmektedir.

2.5.6. 2000-2013 Yıllarında Van Merkezde En Çok Cami Yapan Mimar: Dr. Şahabettin Öztürk ve Camileri

Cami yapım ve organizasyonunda yer alan aktörlerden mimarlar, uzun bir süre belki de bu alanın en dışına itilmiş bir grup olarak yer aldılar. Bu itilmişlik hali halen de büyük oranda devam etmektedir. Durumun böyle olmasının şüphesiz ki, sosyal ve kültürel sebepleri var. Camilerin ‘mimarsızlaştırılması’ mevzusu sadece yaptırın aktörlere mal edilebilecek bir konu değildir. Mimarların da bu konu ile çok alakadar olmadıkları aşikârdır. Van merkezde incelediğimiz camilerin büyük kısmında da mimarlık hizmetine pek başvurulmamıştır. Bu bölümde bir mimarı konu almamızın sebebi, ‘mimarsızlaştırma’ nı had safhada olduğu bir dönemde inceleme alanımız içindeki birçok caminin projelerini hazırlamış olmasıdır.

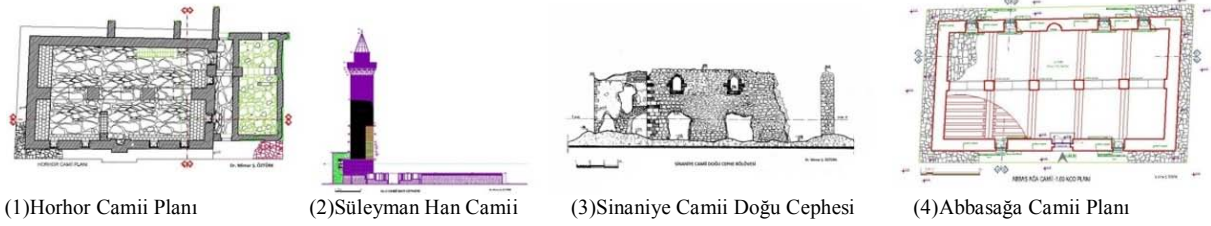
Şahabettin Öztürk, 1966 tarihinde Bitlis’te doğdu. 1992 yılında Dicle Üniversitesi’nden mimar olarak mezun oldu. 2009 yılından bu yana Yüzüncü Yıl Üniversitesi Mimarlık Bölümünde Yrd. Doç. Dr. olarak görevine devam etmektedir. Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinde, Bitlis, Şırnak, Van, Muş başta olmak üzere bir çok ilde tarihi yapıların proje ve restorasyon uygulama projelerinde görev aldı. Bugüne kadar bir çok ilde 200’den fazla sivil, askeri ve dini yapıya ait rölöve, restitüsyon, restorasyon proje ve bu projelerin uygulamalarında da aktif rol oynadı. Akdamar Kilisesi’nin müstemilatı, Eski Van Saray Kapısı, Hüsrev Paşa Külliyesi Çifte Hamam, Van Horhor Camii, Van Ulu Camii, Ahlat Selçuklu Mezarlığı gibi bir çok yapının kazı sorumluluğunu yaptı. İran, Antalya ve Van’da 15’in üzerinde cami projesi gerçekleştirdi.

Şahabettin Öztürk’ün Van merkezde camiler hususundaki çalışmalarını iki başlık altında değerlendirmek mümkündür. Birincisi Van eski şehrinde yer alan Selçuklu ve Osmanlı Dönemi camilerinin rölöve, restorasyon, restitüsyon proje ve uygulama çalışmalarıdır. Bu kapsamda Süleyman Han Cami, Hüsrev Paşa Cami, Kaya Çelebi Cami, Horhor Cami, Kızıl Cami, Ulu Cami, Abbas Ağa Cami gibi Van ili için son derece önemli olan 11. ile 16. yüzyılları arasında inşa edilmiş camilerin rölöve, restorasyon çalışmalarını yürüttü.

Fotoğraf 23: Van Eski Şehrinde Restorasyonu Yapılan Camilere Ait Çizimler

Kaynak: Şahabettin ÖZTÜRK Arşivi

(1)Horhor Camii Planı

(2)Süleyman Han Camii

(3)Sinaniye Camii Doğu Cephesi

(4)Abbasğa Camii Planı

Fotoğraf 24: Van Eski Şehrinde Restorasyonu Yapılan Camilere Ait Çizimler

Kaynak: Şahabettin Öztürk Arşivi

(1) Abbas Ağa Camii

(2) Horhor Camii

(3) Hüsrev Paşa Camii

(4) Kaya Çelebi Camii

(5) Ulu Camii

(6) Süleyman Han Camii

Fotoğraf 25: Van Eski Yerleşiminde Bulunan Camilerin 2014 Tarihi İle Son Durumları

Şahabettin ÖZTÜRK'ün Van merkez camilerine ait bir diğer çalışması ise, merkezde projelerini hazırladığı camilerdir. Bu camileri de şöyle sıralamak mümkündür. Yukarı Norşin Camii, Boyalar Camii, Selimbey Camii, Şabaniye Camii, İpek Yolu M. Şerif ve Rehavza Aydın Camii ve Hacı Sabah Şavur Camii.

(1)Boylar Camii

(2)Hacı Sabah Şavur Camii

(3)İpek Yolu M. Şerif ve Rehavza Aydın Camii

(4)Selimbey Camii

(5)Yeni Norşin Camii

(6)Şabaniye Camii

Fotoğraf 26: Van Yeni Yerleşiminde Bulunan Camilerden Örnekler

Restorasyon-restitüsyon-rekonstrüksiyon projelerini hazırladığı camiler tarihi bağlamda Van için son derece önemli olan yapılardır. Selçuklu ve Osmanlı dönemlerine ait bu yapılar Van eski yerleşiminde kalan son yapılardır. Bu yapıların korunması, geleceğe aktarılması ve bazılarının tekrar ibadete açılması bölge için bir kazanım olarak değerlendirilebilir.

Şahabettin Öztürk'ün projelerini hazırladığı yeni camiler, genellikle 16. yüzyıl klasik cami mimarisinin izlerini taşıyan, betonarme, kubbeli revaklı camilerdir. Yukarı Norşin Camii, bir külliye mantığında projelendirilmiş bir camidir. Camide kız-erkek yatılı kuran kursları, kütüphane, seminer salonları vb. ihtiyaçlara cevap verebilecek müstemilatlar mevcuttur. Diğer camilerde özellikle dört taşıyıcı eleman üzerine oturan merkezi tam bir kubbe ile geniş açıklıklar geçilmektedir. Tüm camilerde 16. yüzyıl klasik cami formundan ayrılmayan genellikle kütle, açıklık oranları uyumlu olan camiler görmek mümkündür. Çoğu camiye yüksek merdivenler ile ulaşılmaktadır. Bu daha sonraları yaşlı ve sakatlar için bir

asansör yapma ihtiyacına sebep olmuştur. Sözelimi yukarı Norşin’de son cemaat yerine bağlanan bir asansör sonradan eklenmiştir.

Günümüzde cami yapılarına genel olarak ‘geleneksel’ ve ‘modern’ olarak iki yaklaşım söz konusudur. ‘Geleneksel’ de tarihi nitelikteki camilerin planlarına yakın ‘kopya’ denebilecek kadar benzerlik taşıyan; ama yapım aşamasında aksaklıkların gözlemlendiği yapılar ortaya çıkmaktadır. ‘Modern’ yaklaşımda ise; ‘modern’ malzeme ve tekniklerin kullanıldığı, ‘farklı’ olma düşüncesinin ağır bastığı, yeni bir estetik ve tarzın hakim olduğu camiler bulunur. Günümüzde ‘kopya’ olarak nitelendirilen camilerin çoğu birinci yaklaşımın ürünleridir. Fakat bu yapılara ‘kopya’ muamelesi yapmak gerçekçi değildir. Nihayetinde üretilen her yapı farklıdır. Her yapının kendine ait bir ‘kimliği’ vardır.

Şahabettin Öztürk’ün projelerini hazırladığı yapılarda ‘geleneksel’ cami mimarisinin izlerini taşır büyük oranda; ‘modern’ denilebilecek bir yönleri yoktur. Bu camilerde ‘çağdaş teknoloji’ veya ‘çağdaş sanat’ anlayışıyla günümüz mimarisini oluşturmaya yönelik bir iz veya katkıya rastlanmaz. ‘Cami tipolojisi’ni oluşturan minare, kubbe vb. tüm yapı öğeleri bir 16. yy cami plan kurgusu içinde bir araya gelir. Biçimsel mekân anlayışı olduğu gibi devam etmiştir. Sözelimi strüktür, boşluk, ışık, mekân anlayışında günümüz bilgi ve yorumlamalarına pek rastlanmaz. Böyle bir yaklaşım üzerinden cami projeleri hazırlamanın pek çok sebebi olabilir. Sözelimi kalıpları kırmanın zorluğu, standartlaşmış düşünce kalıpları içerisinde hareket eden bir cemaat baskısı ve sınırlandırmaların tasarımcı üzerindeki etkilerinden bahsedilebilir. Böyle bir ortamda kalıplaşmış kemiklerin kırılması şüphesiz ki zordur. Veya tüm bu sebeplerden azade, tasarımcının ‘geleneksel’ cami yaklaşımını yeni bir arayışa, ‘modern’ olana tercih etmesi de söz konusu olabilir.

2.6. Mimari Otonominin Dilleri: Planlar, Cepheler, Yapı Elemanları ve Yapım Sistemleri Üzerine Düşünceler

“Mimari otonomi, kabaca biçim, işlev, yapı vb. kavramlarla yapılacak değerlendirmelerde mimarlık alanının içinde kalınması gerektiğini ve diğer alanlar ile ilişkilendirilemeyeceğini savlayan bir kuram olarak düşünülebilir.”⁴⁹ Halil İbrahim Düzenli’nin ‘mimari otonomi’ kuramı için yaptığı tanım üzerinden konuşmak gerekirse, mimarlık camiasının büyük çoğunluğunun mimariye bakışının bu kuramın kırmızı çizgilerle sınırlarını netleştirdiği bir pencereden olduğunu söyleyebiliriz. Burada kast edilen sınır bir cami yapısının veya herhangi bir yapının mimarlık dili ile söylemek gerekirse planları,

⁴⁹Düzenli, H. İbrahim, ‘Mimari Otonomi ve Medeniyet Ben-İdrakı Kavramları Bağlamında Turgut Cansever Projelerinde Biçim İşlev Yapı ve Anlam Analizleri’

cepheleri, yapım sistemleri veya kullanılan malzemeleri üzerinde yapılan tartışmalar değildir. Bunun aksine bir yapının bu özellikleri üzerine konuşmak tam da bizim tez boyunca dillendirdiğimiz şeydir. Daha açık bir ifade ile herhangi bir yapının tüm dinamikleri üzerinden bizzat yapının kendisinin konu edilmesi mevzusudur. Ama mimari otonominin dili bir bağlamda konuyu sınırlar, belirli kalıpların dışına çıkılamayacağını savunur. Oysa ki bir yapının inşa edilme sürecinde sadece bu dile bağlı kalınması bizi bir yere götürmez. Sözelimi mimarlığın sosyal bilimler, özellikle sosyoloji ile olan bağlantısı, ilişkisi konuşulmadan, tartışılmadan farklı bir şeyler söylemenin imkânı olmaz. Onun için Van merkez camileri hakkında konuşurken kuralları baştan belli, nihai hükümlerinin değişmesi zor görünen bu kuramdan uzak durmaya özen gösterdik. Çünkü mimarlık alanının farklı disiplinler ile bir etkileşim içinde olduğunu, dolayısıyla mimarlığa dair yapılacak bir değerlendirmenin sadece ‘mimari sınırlar’ içinde kalmasının doğru olamayacağı kanısındayız.

‘Mimari Otonominin Dilleri’ başlığı altında konuşurken, aslında eleştirdiğimiz şey Türkiye’de camiler konusunda yapılan tartışmaların tarihsel süreç içinde camilerin cephe, plan bazında geçirdikleri değişimden hareketle yapılan biçimsel analizlerdir. Bu tezin böyle bir biçimsel analiz yapma gibi bir derdi yoktur. Bu başlıkta yapılmaya çalışılan sadece Van merkez camilerinin plan, cephe, yapım elemanları ve yapım sistemleri üzerine kısa bir tespitte bulunmaktır. Şüphesiz ki bu başlık farklı çalışmalara konu edilmesi gereken, kapsamlı bir şekilde incelenmeyi bekleyen bir konudur.

Van merkezde incelediğimiz camilerin 1500’lü yıllardan, 2010’lu yıllara gelinceye dek 10 yıllık periyotlarla, birkaç örnek üzerinden mimari otonominin dilleri (cepheler, yapı elemanları, yapım sistemleri) üzerinden konuşarak, bu yapıların nasıl bir değişim geçirdiğine bakma niyetindeyiz.

İncelediğimiz 238 caminin plan bazında, genellikle merkezi kare taban geometrisinin yoğunlukta olduğunu görmekteyiz. Kubbeli camilerde özellikle geleneksel cami planları örnek alınmakla beraber düzgün bir geometriye sahip olmayan arsalarda bile arsa sınırlarına göre konumlanmayan, ‘tip proje’lerin uygulandığını görüyoruz. Plan bazında genel bir değerlendirme yapılacak ise şunu söylemek mümkündür. Camilerin büyük çoğunluğu kubbeli yapılar ile XVI. yüzyılın klasik formunun izlerini taşımaktadırlar.

Camilere yapı elemanları bazında bakıldığı zaman, Van eski yerleşiminin olduğu alandaki camilerde (Hüsrev Paşa Camii, Kaya Çelebi Camii, Horhor Camii, Süleyman Han Camii, Kızıl Camii) genellikle yapı elemanı olarak taş kullanılırken, bazen taş ile birlikte ahşap hatıllar kullanılarak duvarların geri kalan kısımları da kerpiç malzeme ile

tamamlanmıştır. Cumhuriyet dönemi camilerinde ise, çağın yaygın kullanılan yapı elemanı betonarme kullanılmıştır. Tamamen ahşap veya çelikten yapılan bir cami bulunmamaktadır.

Yapım sistemleri, üzerinden camileri incelediğimiz zaman, eski Van yerleşiminde yer alan camilerin yığma sistem ile inşa edildiklerini, yapı elemanı olarak taş kullanılan camilerin büyük oranda yıkılmadan büyük bir hasar görmeden günümüze kadar geldiklerini; lakin yapı elemanı olarak kerpiç kullanan camilerde büyük yıkımların olduğunu görmekteyiz. Cumhuriyet dönemi camileri 1950'lere kadar yığma sistem ile genellikle kerpiç yapı elemanı ile inşa edilirken, 1950'leden sonra yapılan camilerin nerdeyse tamamının iskelet sistem ile yapıldıklarını söyleyebiliriz.

Van merkez camilerin cephelerini karşılaştırdığımızda, camilerin büyük bir çoğunluğunun bir konut gibi düşünüldüğünü, pencerelerinin de genellikle dikdörtgen ve her cephede yeterince ışık alabilecek genişlikte tutulduğunu görmekteyiz. 1950 sonrası yapılan camilerde ise; dikdörtgen pencerelere bir kemer ilave edilerek daha geniş açıklıklar oluşturulmuştur. Van eski yerleşiminde bulunan Hüsrev Paşa Camii ve Kaya Çelebi Camii'lerinde ise; dikdörtgen formundaki pencereler sivri kemerli bir niş içerisine alınmışlardır. Van merkez camilerinin cephelerinde herhangi bir süslemeye rastlanmaz. Eski Van yerleşimindeki camilerde kullanılan malzemedan dolayı cepheler sıvasız boyasız sade taş görünümündedir. Ama Cumhuriyet dönemi camilerinde genellikle betonarme camiler inşa edildiği için cepheler genellikle sıva ve boya ile kaplıdır. Bu camilerde de cephe de herhangi bir hareketlilik veya süslemeye rastlanmaz. Camilerin genellikle iç mekânında süslemeler yapılmış. Çeşitli yazılar yazılmıştır. Kubbesiz camilerin büyük çoğunluğunu dıştan fark etmek bile imkânsızdır. Özellikle merkeze uzak mahalle camilerinde, çoğunlukla minare de bulunmadığı için içinde konumlandığı alan ile tam bir uyum göstermiş, çevresindeki konutlardan hiçbir farkı olmayan camilere rastlamak mümkündür.

Aşağıda yer alan **Tablo 7**'de kronolojik olarak 10 yıl ara ile Van merkezde inşa edilen cami örnekleri görülmektedir.

1500 1900			
	SÜLEMAN HAN CAMİ (1534)	HÜSREV PAŞA CAMİ (1567)	KAYA ÇELEBİ CAMİ (1592)
1940 1950			
	HACI OSMAN CAMİ (1941)	ESKİ EMİN PAŞA CAMİ (1945)	NURLU CAMİ (1950)
1950 1960			
	YENİ HAYRETIYE CAMİ (1950)	ŞAKİR HOCA CAMİ (1952)	HACI SABAH ŞAVUR CAMİ (1959)
1960 1970			
	HACI HÜSEYİN CAMİ (1961)	İSKELE CAMİ (1961)	KINALI CAMİ (1968)

1970 1980			
	AKKÖPRÜ CAMİ (1970)	BUZHANE CAMİ (1974)	ULU CAMİ (1974)
1980 1990			
	MEHMET ATIF CAMİ (1981)	GÜZEL CAMİ (1985)	ŞEHİTLİK CAMİ (1958)
1990 2000			
	HACI YUSUF KIRMIZITAŞ CAMİ (1991)	MERVE CAMİ (1992)	SULTAN MENDUH CAMİ (1997)
2000 2010			
	HAYIRSEVERLER SÜPHAN CAMİ (2000)	HZ. ALİ CAMİ (2000)	HZ. OSMAN CAMİ (2000)
2010 2013			
	HACI MUSA YAVUZ CAMİ (2010)	MALAYLAR CAMİ (2010)	BOSTANCI FOKI MOLLA HEŞEN-İ BATE-İ CAMİ (2012)

Tablo 7: Van Merkezde 1500-2013 Yılları Arasında İnşa Edilen Camiler

3. DEĞERLENDİRMELER VE TARTIŞMALAR

Bu çalışmada değerlendirme ve tartışma birbirini takip eden üç başlık üzerinden yürütülmektedir. Buna göre;

- Van camilerine dair var olan literatür araştırması, genel mimarlık araştırmalarında pek yer bulamayan, teferruat olarak görülen yazılı ve sözlü her türlü bilgi ve belgenin değerlendirilmesi,
- Bu literatür araştırması ve tasnifi cami konusunun Van özelinde farklı açılardan ele alınıp farklı yönleri ile değerlendirilmesini mümkün kılmıştır. Sözelimi cami mimarlığını var eden aktörlerin rolleri ve caminin sosyal, kültürel ve siyasi bağlamda bir mekân olarak okunması,
- Van'da camilere dair yapılan literatürdeki çalışmaların eleştirisi ve Van merkezde 238 cami üzerinden yapılan bu çalışmanın benzer tezlerden ayrıldığı noktalar belirlenmesi,

Van camileri hakkında incelenen kaynaklar dörde ayrılır. Birincisi Van İl Müftülüğü tarafından her cami için farklı zaman dilimlerinde genellikle bir cami için birden fazla bulunan matbu formlar ile cami, müftülük ve çeşitli kamu kurum ve kuruluşları arasında yapılan yazışmalardır. Bu kayıtlar genelde camilerin fiziki durumlarına, müstemilat bilgilerine, demirbaşlarına, yapım ve ibadete açılış yıllarına, cami arsasının mülkiyet durumuna, caminin kim tarafından yapıldığına dair bilgiler içermektedir. İkincisi çoğunlukla tarihi camileri konu alan tartışma yazıları, dergiler, kitaplardır. Bunlar daha çok tanıtım yazısı niteliğinde sadece Van eski yerleşiminde yer alan camileri anlatırlar. Cumhuriyet döneminde yapılan camilere dair bilgi vermezler. Üçüncüsü ise söylencelerdir. Bu söylenceler tarihi camiler hakkında halk arasında dilden dile dolaşır efsaneleşen ve camileri farklı bir açıdan anlatan hikâyelerdir. Dördüncüsü de camilerin bir mekân olarak fiziki varlıklarıdır. Her caminin günümüzdeki somut durumu fotoğraflanmış ve her cami için oluşturulan tablolara bu fotoğraflar ve camilerin diğer bilgileri bırakılmıştır.

Bu literatür araştırması ve tasnifi Van kent merkezinde bulunan 238 cami üzerinden Türkiye kamuoyunda cami mimarlığının hapsedildiği dar tartışma, belirleme ve kabullerin dışında yeni bir okuma yapılabilir mi? Sorusunu sordurmuştur. Bu bağlamda camilerin içinde konumlandıkları gündelik yaşamda somut birer varlık olarak inşalarında ve yapım organizasyonlarında yer alan sosyo-kültürel ve siyasi aktörlerin rolleri, değişim-dönüşüm güzergâhları ve teferruat olarak görülen bazı bilgilerin ışığında konunun yeni/yeniden

anlamlandırılması bakımından önem arz etmektedir. Böylece çalışmanın omurgasını belirleyen konular oluşturulmuş ve bunlar başlıklar halinde incelenmiştir. Bu başlıklar;

1. Sayılar Rakamlar Konumlar
2. İnşai Olanın Yazılı Kayıtları: Matbu Formlar ve Cami Kayıt Mantıkları Üzerine
3. Cami İsimlendirmeleri Üzerine
4. Tarih Mesel Esatir: Selçuklu, Osmanlı ve Cumhuriyet Okumları
5. Yapım ve Organizasyon Aktörlerinin “Mimarsız/İmarsız/Plansız” İle “Mimarlı/İmarlı/Planlı” Modelleri
6. Mimari Otonominin Dilleri: Planlar Cepheler Yapı Elemanları Yapım Sistemleri ve Benzeri Üzerine

Belirlenen ilk başlıkta, Van’ın kent merkezindeki camiler farklı zaman dilimlerinde farklı kaynaklar doğrultusunda istatistiki veriler ve grafikler yoluyla yorumlanmıştır. Sözelimi 1900’lerde nüfus 80.000 iken cami sayısı 32 civarında görülürken, 2012 yılında nüfusun 370.000’lere çıktığı ve cami sayısının 300’e ulaştığını görmek mümkündür. Nüfusun artması ile birlikte arz-talep dengesi sonucu olarak cami sayılarının da arttığını söylemek mümkün olmuştur. Cami sayısı ve nüfus ilişkisi üzerine yapılan bu istatistiki değerlendirme, Türkiye kamuoyunda çok sık dile getirilen ‘cami başına düşen ortalama nüfus’, ‘ortalama m²’ye düşen cami sayısı’ gibi değerlendirmelerden kaçınıp onları doğrulamak veya reddetmek niyeti taşımamaktadır. Sadece istatistiki verilerin söyledikleri üzerinden bir değerlendirme yapılmıştır. Çünkü nüfus ve kaplanan alan bir yerleşim biriminin cami yoğunluğunu açıklamakta tek başına yeterli bir veri değildir. İhtiyaç duyulan her alanın ibadet mekânına dönüştürülmesi söz konusu olmuştur. Bu sebeple olacak ki; Türkiye veya özelde Van’da bulunan camilerin/mescitlerin büyük çoğunluğu müstakil olarak inşa edilmişken, bir kısmı bina alt katlarında, pasajlarda, kurum binalarında yer almaktadır.

Kent planlaması için yapılan imar paftalarında, konumları belirtilen cami sayısı oldukça azdır. Yapı stokunun büyük bir kısmının imarsız olduğu, gecekondulaşmanın had safhada olduğu bir ilde cami konumlarının önceden planlamasını beklemek çok gerçekçi olmayabilir; ama burada üzerinde düşünülmesi gereken şey mekânların planlı ya da plansız olmasından daha çok, bir alanda yaşayan insanların ihtiyaç duydukları anda o alanı kendi isteklerine göre organize etmelerine sebep olan dinamiklerdir. Mesela Cumhuriyet ile birlikte merkezi iktidarın cami konusuna mesafeli yaklaşımı bu durumun sebeplerinden biridir.

Cumhuriyet öncesi Van merkezde inşa edilen camileri incelediğimizde; camilerin müstakil olduğu, cumhuriyet dönemi, müstakil olmasının yanında pasaj içi ve bina altlarında konumlandıklarını görüyoruz. Camilerin bu şekilde konumlanmalarını toplumsal, çevresel etmenler ve sosyo-ekonomik dinamiklere bağlamak pekâlâ mümkün görünmektedir. Mesela; 1915 sonrası Van kent merkezinin yer değiştirmesi sonucunda, kurulmak istenen yeni şehir veya imara açılan yeni yerleşim birimleri cami yapımının yer itibarıyla konumunu değiştirmiş ve bu yeni yerleşim birimlerinde yeni camilerin inşa edilmesine sebep olmuştur. Van’da cami sayılarının özellikle nüfus yoğunluğunun fazla olduğu alanlarda ihtiyaçtan arttığını onun dışındaki alanlarda genelde homojen bir dağılımın olduğu söylenebilir. Tabii buradan hareketle genel bir yargıya varmak söz konusu değildir.

Yukarıda, çalışmanın ikinci önemli başlığının yazılı kayıtlar matbu formlar ve cami kayıt mantığı üzerine kurulduğuna değinilmişti. Van camilerine dair Van il müftülüğünün hemen hemen her cami için tuttuğu bu kayıtların anlattıkları bahse değerdir. Kayıt işleminin bir muhafaza eylemi olduğu gerçeği gözden kaçırılmamalıdır. Yapılan tüm kayıtlar bilgileri gelecek yıllara aktarmayı sağlar. Bununla birlikte kayıt eden kurum kaydettikleri üzerinde denetleme yapma imkânı sağlayarak bir iktidar kurar. Bu iktidarla kayıt altına alan kaydedilenler üzerinde bir denetleyici ve düzenleyici rol oynar. Yapılan bu kayıtlar devletin Diyanet İşleri Başkanlığı ve onun yerel temsilcisi olan il müftülüğü aracılığıyla somut varlığını gösterdiğini kanıtlar.

Çalışmanın üçüncü önemli başlığı cami isimlendirmeleri üzerinedir. Cami isimlerine bakıldığında bu isimlerin ‘kavramlar’, ‘kişiler’, ‘semtler mahalleler’, ‘kurum şirket pasaj’ alt başlıklarında genel bir sınıflandırma yapılmıştır. Burada dikkat çeken unsur, her yıl inşa edilen camilerin çoğunda kişi isimlerinin kullanıldığı, sonra sırasıyla ‘kavram’lar, ‘semt mahalleler’ ve ‘kurum şirket pasaj’ isimlerinin olduğudur. Günümüz banilerin kendi isimlerini camilere vermeleri daha çok tanınma/hatırlanma arzusunu taşıdığı düşünülebilir.

Dördüncü önemli başlık ‘Tarih Mesel Esatir: Selçuklu, Osmanlı ve Cumhuriyet Okumları’dır. Yazılı kaynakların dönemsel aralıklarda Van camilerine dair söyledikleri ve camilerin fiziki varlıkları özellikle Van eski yerleşiminde bulunan Selçuklu ve Osmanlı dönemi camilerine dair çok şey anlatırlar. Mimar Sinan ve Van camilerine dair anlatılan efsaneler bazı camilerin mitolojiler aracılığıyla zihinlerde konumlanmalarına sebep olmuştur.

Çalışmada üzerinde durulan beşinci başlık “Yapım ve Organizasyon Aktörlerinin “Mimarsız/İmarsız/Plansız” İle “Mimarlı/İmarlı/Planlı” Modelleri”dir. Genel manada bir yapının veya özel de bir mabed yapısının fiziksel olarak inşa edilmesinde birçok aktör belirleyici bir etkiye sahiptir. Van camileri tüm bu aktörlerin rollerinin irdelenmesi sonucu

daha iyi anlaşılmıştır. Sözelimi bu aktörler camileri ‘resmi’ veya ‘gayri resmi’ modeller üzerinden inşa ederler. Cumhuriyet tarihi boyunca 1990’lı yıllara kadar cami yapım işi tamamıyla halka bırakılmıştı. Bu da tüm Türkiye’de olduğu gibi Van’da da bu işin sivil oluşumlar tarafından anlık, gelişigüzel reflekslerle devlet desteği veya denetimi olmadan caminin ihtiyaç duyulduğu alanda yaşayan insanların kendi istekleri doğrultusunda yürüttükleri çabalar ile finanse ettikleri bir eylem olarak gerçekleşmesine sebep olmuştur.

İncelediğimiz Van camilerinin yaklaşık %17’si konum itibari ile bina altı, iş yeri ve pasajlarda bulunmaktadır. Bu durum ihtiyaç duyulan alanda ibadet önceliğinin bir göstergesidir.

1990 sonrası iktidardaki merkez sağ partileri ve 2000’lerde TOKİ aracılığıyla daha çok cami inşa edilmiş veya inşa konusunda kolaylık sağlanmıştır.

Camilerin sadece mükerrer ve hafızalar kazınan görüntüsünün yanında mekan ve anlam olarak da hayatın merkezinde yer alabileceği, düşünce ve hayatın akışında önemli bir rol oynayabileceği farklı işlevler üstlenebileceğinden hareketle Yeni Norşin Camii eğitim, ibadet, vb. farklı bağlamlarda yeni bir külliye olarak incelenmiştir.

Van merkezde bulunan 238 caminin içinde 1940 ve 1960’lı yıllarda üç cami inşa eden Cumhuriyet dönemi cami mimarlığının önemli isimlerinden olan Ömer Kirazoğlu ve camileri ile 2000’lerde Van’da en fazla cami inşa eden Dr. Şahabettin Öztürk ve camileri üzerinden bir mimar elinden çıkan cami ile mimar emeğine başvurulmadan inşa edilen camilerin genel bir değerlendirmesi yapılmıştır. Buna göre cumhuriyetin ilk yıllarında inşa edilen bazı camilerde mimarlar görev alırken 2000’lere kadar geçen sürede inşa edilen onca camiye rağmen mimar emeğine pek fazla başvurulmadığını söylemek mümkündür.

Çalışmanın son kısmı ‘Mimari Otonominin Dilleri: Planlar Cephele Yapı Elemanları Yapım Sistemleri ve Benzeri Üzerine’ kurgulanmıştır. Mimari otonomi mimarlığa dair yapılacak bazı açıklamalarda sadece bu alanda kalınmasını iddia eden, nihai sınırları belli bir kuram olarak dururken, mimarlığın toplumsal bir eylem olduğunu bu eyleminde diğer bilimlerle ilişki kurması gerektiğini görmezden gelir. Mimari otonominin dili ile konuşmaya başladığında, yapının fiziki varlığı önem kazanırken, bir yandan da onu var eden sosyal kültürel dinamiklerden bahsedilemediğini, dolayısıyla mimarlığın farklı disiplinlerle olan bağları üzerine konuşulmadığı söylemek mümkündür. Van camilerinin plan, cephe, yapı elemanları ve yapım sistemleri hususlarında özgün veya ‘yeni’ denilebilecek bir farklılığın olmadığını söylemek mümkündür.

Van camilerine dair yapılan tezler, Türkiye’de cami mimarlığı konusunda yapılan birçok çalışmaya benzer şekilde sadece yapıların fiziki özelliklerinden hareketle yapılan

tezlerdir. Bu tezin daha önce Van camilerin dair yapılan tezlerden farklılaşan yönlerini anlatmak ve akademik literatürdeki yerini bir nebze olsun belirlemek için Öztürk, 1996 ve Belli, 2009 çalışmaları üzerinde durmak gerekir.

Van merkezde bulunan camilere dair yapılan tezler iki adettir. Bunlardan birincisi Şahabettin ÖZTÜRK'ün 'Van Ahlat ve Adilcevaz'daki Tarihi Camilerin Restorasyon ve Rölöve Çalışmaları'dır. Bu çalışmada Öztürk Van eski yerleşiminde bulunan tarihi camileri ele almıştır. Yöntem olarak öncelikle camilerin tarihleri anlatılmış daha sonra yapı fiziki özellikleri bakımından mimari otonominin dili ile anlatılmaya başlanmış ve yapılara ait rölöve restorasyonlarını gösteren çizimler ile tez tamamlanmıştır. İkinci tez ise; Vedat Evren BELLİ'nin 'Van Hüsrev Paşa Camisindeki Taş, Çini ve Kalem İşi Süslemelerinin Bozulma Nedenleri'dir. Belli, bu çalışmada Hüsrev Paşa Camii'nin tarihçesini anlattıktan sonra yapılan arkeolojik kazı ve temizlik çalışmaları ile camide yapılan restorasyon çalışmaları ve kullanılan çinilerin yapısal özelliklerinden bahsetmiştir. Görüldüğü üzere verilen iki örnek de Van'daki tarihi camilerin fiziki özellikleri ve tarihçeleri dışına çıkmamışlardır.

Bu tez ise, Van merkezde Cumhuriyet öncesi inşa edilen tarihi camiler ile Cumhuriyet döneminde inşa edilen tüm camiler (konumları itibari ile müstakil, bina altı, iş yeri, pasaj camileri/mescitleri) tarihi bağlamdaki yerlerinden, geçirdikleri değişim-dönüşümden, mitolojilere konu olmalarına, işlev arayışlarından, yapımlarında yer alan tüm aktörlerin rollerine varıncaya kadar geniş bir yelpazeden bir mekan olarak var olmalarına ve onları var eden tüm dinamiklerin yeni/yeniden anlamlandırması ile oluşturulmuştur.

Çalışmada bir yapının sadece fiziki varlığı üzerinden konuşmanın yetersiz olacağı, mimarlığın toplumsal bir eylem olduğu ve toplumsal değişim ile mimarinin de doğrudan ilişkilendirilmesi gerektiği kanaatine varılmıştır.

Değerlendirmenin alanı genişleyip derinleştikçe konunun daha iyi anlaşılması ve Türkiye kamuoyunda cami mimarlığına dair yapılan tartışma ve eleştirilerin sıkıştığı alandan çıkması sağlanacaktır.

4. SONUÇLAR VE ÖNERİLER

Bu çalışmanın amaç, kapsam ve yöntemi doğrultusunda yapılan tartışmalara göre Van kent merkezinde incelenen 238 cami üzerinden camilere dair yapılan tespitler üç ana başlık altında toplanmıştır. Yapılan her tespit altında sonuç ve öneriler yer almaktadır. Bu bağlamda birinci tespit sonuç ve önerisi ile, ikinci tespit sonuç ve önerisi ile, üçüncü tespit sonuç ve önerisi ile eşleştirilip anlatılmıştır. Yapılan tespit sonuç ve öneriler Van merkez camileri özelinden Türkiye geneline yayılabilir.

Bu üç ana başlıktan ilki,

Van özelinde ve Türkiye genelinde camilere dair yapılan araştırma ve tartışmalarda çalışma alanının sıkışmışlığı ve çoğunlukla çalışmaların 16. yy. Osmanlı camileri üzerinden yürütülmesi sorunsalıdır.

1. TESPİT:

Türkiye genelinde ve Van özelinde camiler söz konusu olduğunda yapılan tartışma ve çalışmalarda konu genellikle dar bir aralığa hapsedilmekte ve belli ezberler (caminin formu, kimliği, simgeselliği, caminin fiziki yapısı vb.) üzerinden genellikle 16. yy. Osmanlı cami mimarlığına göndermeler yapılarak inceleme alanı olarak tarihi camiler seçilmektedir.

Bu tezde ise, Cumhuriyet öncesi ve Cumhuriyet döneminde yapılan camiler bir bütün olarak ele alınmakta tüm bu yapılar ilk defa bir araya getirilerek bu yapıların bir mekân ve anlam olarak hayatın merkezinde yer aldıkları dile getirilmektedir.

• SONUÇ:

Tartışma alanının 16. yy. Osmanlı camileri tartışmaların ana ekseninin de caminin ‘ne olduğu’ veya ‘ne olması’ gerektiği gibi sorular olması belli sıkıntılar barındırır. Genellikle biçim üzerinden yapılan bu tartışmalar sonucunda yaygın kanaat camilerin ‘kimliksizliği’ sorunsalını doğurur. Camilerin temelde bir ‘kimlik’ sorunu yaşadığını iddia edenler, cami için inşa ettikleri kimliği hala neden sürdürülemediğinden ya da yeni bir kimliğin kazandırılmadığından şikâyet ederler. Bahse değer ‘kimlik’ gelenekselliğe ya da bir diğer ifade ile 16. yy. Osmanlı camilerinde kullanılan bazı öğelere yüklenilmiş semboller ya da anlamlarla oluşturulan bir kavramdır. Tartışmaları 16. yy. Osmanlı camileri üzerinden yürütenler için bu camiler dışında kalan bina altı, pasaj, iş yeri camileri/mescitleri konuşulmaya değer görülmez. Hâlbuki çoğunlukla toplumun o anki ihtiyaçları doğrultusunda o anki imkânlar ve bu imkânların sınırlamalarından dolayı bu mekânlar var olmuşlardır.

İbadet amaçlı kullanılan bu yerlerin bir mimarlık araştırmasında yer almaması düşünülemez.

- ÖNERİ:

Genel anlamda cami mimarlığına dair yapılan tartışma ve kabullerin tekrar gözden geçirilmesi bu alandaki kısır döngülerin aşılması noktasında önemli katkılar sağlayabilir. Çalışma alanının bir dönem camileri ile sınırlı kalmayıp ibadet amaçlı kullanılan tüm alanların çok yönlü incelenmesi hem mimari tartışma alanını genişletir hem de çalışmaların daha derinleşmesine yardımcı olur.

İkinci ana başlığımız,

İncelenen camilerin çoğunlukla sadece fiziki varlıklarının konu edinilmesi onları var eden aktörlerin rolleri ve dinamiklerin incelenmemesi sorunsalıdır.

2. TESPİT:

Camilere dair yapılan incelemelerin çoğunluğunu caminin fiziki varlığı veya 'simgeselliği' oluşturur. Sözgelimi Van camilerine dair yapılan tezler tarihi camilerin rölöve-restorasyon çalışmaları ve bu çalışmaların sonuçları üzerinedir. Bu çalışmalarda göz ardı edilen şey caminin fiziki inşasında rol alan aktörlerin rolleri ve cami inşasının tüm dinamikleri ile ele alınmayışıdır.

Bu tezde ise, camilerin somut birer varlık olarak inşalarında yapım ve organizasyon süreçlerinde yer alan tüm aktörler ve dinamikler incelenmiştir. Mimarlık araştırmalarında pek yer bulamayan matbu evraklar ve onların anlattıkları üzerinden çıkarımlar yapılmıştır. Kısacası sosyal bilimler ve mimarlık arasında anlamlı ilişkiler kurularak farklı bakış açıları ile konu tüm yönleri ile irdelenmiştir.

- SONUÇ:

Caminin fiziki varlığı üzerinden yapılan çalışmalar sadece o yapıya ait mevcut bilgileri içerir. Oysa yapının fiziki varlığı genellikle onu inşa eden aktörlerin rolleri ve yazılı sözlü kaynaklar ile birleştirildiğinde cami mimarlığının anlaşılması daha kolaydır.

Van camileri için incelenen tüm bilgi ve belgeler bu camilerin büyük çoğunluğunun dernekler vasıtasıyla halktan toplanan yardımlar vasıtasıyla daha çok kalfa düzeyinde iş yapan kişilerce inşa edildiklerini göstermektedir. Devletin cami yapım işinden uzaklaşması mimarların konuya ilgisiz kalması neticesinde halk bizzat işin içinde yer almış genellikle sadece ibadet amaçlı mekânlar üretmişlerdir.

- ÖNERİ:

Mimarlığın toplumsal bir eylem olduğundan harekete diğer mimari etkinliklerde olduğu gibi mimarların cami yapım işine katılımları ve mimarlığın sosyal bilimler, özellikle sosyoloji ile ilişki kurması gerekmektedir. Cami yapımında kullanıcı ve günümüz banileri başta olmak üzere toplumsal bir tartışma ve katılım ortamının sağlanması önemli görülmektedir. Cami inşasında devletin kısmen yer aldığını, özellikle bazı kurumlar aracılığıyla cami inşa ettiğini veya arsa tahsis ettiğini biliyoruz. Bununla birlikte özellikle yapım aşamalarında bu yapıların denetlenmesi, belirli kriterlerin getirilmesi inşa edilecek yapıların niteliği bakımından faydalı olacaktır. İnşa edilecek tüm bu yapılarda bir uzman bilgisine başvurulması da son derece önemli görülmektedir.

Konuya dair üçüncü ve son başlık ise,

Van özelinde inceldiğimiz camilerin sadece ibadet alanına indirgenmiş olmaları, estetik ve ibadet konforu kaygısının duyulmamış olması sorunsalıdır.

3. TESPİT:

Türkiye genelinde ve Van özelinde camilerin kavramsal ve toplumsal çerçeveleri unutulmuş, camiler gündelik alışkanlıkların uzağına itilmişlerdir. Camilerin ibadet dışında sosyal gereksinimleri karşılayan kamusal bir toplanma mekânı olarak hayatın içinde yer alabilecekleri unutulmuştur.

Van özelinde bakıldığında ihtiyaç duyulan her alanda bir ibadet mekânı meydana getirilmiştir. Bu bağlamda bina altı, iş yeri pasaj camileri/mescitleri dikkat çeker. Sorun olarak görülen ibadet alanının konumu olmasa da bu alanların ibadet etmek için uygun olup olmadıkları önemli bir sorundur. Bu camilerin/mescitlerin hatırı sayılır bir kısmının havasız, ışık almayan, rutubetli, kötü kokan mekânlar olmaları son derece problemlidir.

- SONUÇ:

Cumhuriyet ile birlikte devletin cami yapım işinden çekilmesi sonucu alan tamamıyla kullanıcıya bırakılmıştır. Kısıtlı maddi imkânlar ve farklı problemlerden dolayı öncelikle ibadet ihtiyacını gidermek için ihtiyaç duyulan her alanda inşa edilen camiler/mescitler fiziki varlıkları bağlamında toplumsal kültürel işlevlerinin unutulmasına sebep olmuştur. Bu durumun meydana gelmesinde başta camilerin konumları olmak üzere yapılardaki fiziki sorunlar (kütle oran olumsuzlukları, kullanılan malzemelerin uyumsuzluğu, yapıların bir beton yığını gibi durmaları vs.) etkili olmuştur.

- ÖNERİ:

Cami yapılarının kültürel ve gündelik alışkanlıkların yer aldığı mekânlar oldukları unutulmamalıdır. Bu bağlamda inşa edilecek yeni camilerin/mescitlerin yapımlarında yerel malzemelerin kullanıldığı, insan ölçeğinde, daha az yer kaplayan, farklı tipolojilerde mahalle camileri inşa edilebilir. Kent merkezlerinde nüfusun daha yoğun olduğu alanlarda daha büyük boyutlarda şehir camileri de inşa edilebilir. Fakat bu yapılarda da kütle oran ilişkilerine açık alan düzenlemelerine dikkat edilerek cami yapılarının şehir ve insan üzerine olan etkileri olumlu kılınabilir.

Önerilen doğrultuda yapılacak çalışmalarla, çalışmamızın değerlendirilebileceği ve bu minvalde yürütülecek mimari çalışmaların, tartışmaların alanın derinleşmesini mümkün kılacağı düşünülmektedir.

5. KAYNAKÇA

- Abdusselam Uluçam, *Ortaçağ ve Sonrasında Van Gölü Çevresi Mimarlığı I Van*, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara, 2000
- Abdi Güzer, Şevki Vanlı, Jale Erzen, Mehmet Adam, “ ‘Cami ve Taksim Meydanına Cami Yapma Girişimi’ Üzerine Tartışma”, *Mimarlık*, s. 36-40, Mart, 1997
- Amineddin Salimi, *İslam Ülkelerinde Çağdaş Cami Mimarisi sorunsalı*, Yakın Doğu Üniversitesi, FBE, Lefkoşa, 2013, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi)
- Cengiz Alper, *Çeşitli Yönleriyle Van*, Altan Matbaacılık San. Tic. Ltd. Şti, İstanbul, 2001
- Doğan Hasol, *Ansiklopedik Mimarlık Sözlüğü*, YEM Yayın, İstanbul, 2005
- Elif Gürsoy, *Günümüz Cami Mimarisinde ‘ilkesiz yaklaşım’*, SDÜ Fen Edebiyat Fakültesi, Sosyal Bilimler Dergisi, sayı 28, s. 239-253
- Engin Kansav Ortaköylüoğlu, *Van Üçlemesi (Gülü Astım Duvara)*, Phoenix Yay. Evi, Ankara, 2013
- Enver Demirpolat, *XX. Yüzyıl Van İli Tarihi ve İnanç Coğrafyası*, Fırat Üniversitesi SBE, Elazığ, 1997, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi)
- Evliya Çelebi, *Seyahatname*, C: III-IV, Üçdal Neşriyat, İstanbul, 2000
- Foto Süreyya Müessesesi, *Doğunun İncisi Van*, Foto Magazin Neşriyat, Van, 1946
- H. İbrahim Düzenli, *Mimari Otonomi ve Medeniyet Ben-İdrakı Kavramları Bağlamında Turgut Cansever Projelerinde Biçim İşlev Yapı ve Anlam Analizleri*, Karadeniz Teknik Üniversitesi, FBE, Trabzon, 2005
- Halit Yabalak, *Van Gravürleri*, Yüzüncü Yıl Üniversitesi SBE, Van, 2012, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi)
- Hatice Kılıç, *Salnamelere Göre Van ve Bitlis, Vilayetlerinde Dini-Sosyal Yapı*, Fırat Üniversitesi SBE, Elazığ, 2009, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi)
- İsmail Mangaltepe, *XIX. Yüzyıl Fransız Seyyahlarına Göre Van*, İstanbul Üniversitesi SBE, İstanbul, 2005
- İsmail Mangaltepe, *Seyyahların Gözüyle Van XIX. Yüzyıl*, Bayrak Matbaası, İstanbul, 2009
- Kaya Kayaçelebi, *Doğunun Yıldızı Van (Bütün Yönleriyle)*, Zafer Matbaası, İstanbul, 1990
- Metin Sözen-Uğur Tanyeli, *Sanat Kavram ve Terimleri Sözlüğü*, Remzi Kitabevi, İstanbul, 1992
- Mehmet Atlı, *90'lardan Günümüze Türkiye’de Cami Mimarlığı Tartışmalarına Mimarların Katılımı*, Yıldız Teknik Üniversitesi FBE, İstanbul, 2010, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi)

- Mehmet Atlı, “Kubbeyi Yere ve/veya Çamlıca Tepesi’ne Koymak” *Birikim Dergisi*, Birikim Yayıncılık Ltd. Şti., Sayı 286, , İstanbul, 2013, s. 92-104
- Nurettin Menekşe, *Van 1966*, Butik Matbaası, Ankara, 1966
- Okday Belli, *V. Uluslar arası Van Gölü Havzası Sempozyumu*, Mavi Ofset Basım Yay. Tic. San. Ltd. Şti, İstanbul, 2010
- Orhan Kılıç, *Van Ulu Caminin tarihi Hakkında*, Tarih Dergisi, Ekim, 1997, s.130
- Orhan Kılıç, *XVI. ve XVII Yüzyıllarda Van*, Acar Matbaası.
- Sami Ağaoğlu, *Van Merkez Sancağındaki Vakıflar*, XVI.- XVIII. yüzyıllar (Sosyal Hayata ve Eğitime Katkıları), Selçuk Üniversitesi, SBE, Doktora tezi, Konya, 2003
- Sevda Aktulga Gürbüz, *Van Merkezinde Bulunan Manevi Halk İnançlarının Dinler Tarihi ve Din Fenomenolojisi Açısından Değerlendirilmesi*, Yüzüncü Yıl Üniversitesi SBE, Van, 2010
- Şahabettin, Öztürk, *Van Ahlat ve Adilcevaz’daki Tarihi Camilerin Rölöve Proje Çalışması*, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi) Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Arkeoloji ve Sanat Tarihi Ana Bilim Dalı 1996
- Şahabettin Öztürk, *Süleyman Han Cami*, Van Valiliği yayınları, İstanbul, 2012
- Şahabettin Öztürk, *Mimar Sinan ve Van*, Dünyada Van, 2007, s.13-16
- Van İl Yıllığı Derneği, *Van İl Yıllığı-1967*, San Matbaası, Ankara, 1968
- Van Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, *Van 2006 Kültür ve Turizm Envanteri*, İmpress Baskı Tesisleri, İstanbul, 2006
- Van Belediye Başkanlığı Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, *Van Vilayet Salnamesi 1315*, Acar Matbaası, Ankara, 1995
- Van Valiliği Yayınları, *Cumhuriyetin 50. Yılında Van (1973 Van İl Yıllığı)*, Kırıl Matbaası, İstanbul, 1973
- Van Valiliği Kültür Varlıklarını Araştırma, Derleme, Tanıtma ve Yayınlama Merkezi, *Cumhuriyetin 75. Yılında Van*, Erk Yayıncılık, Ankara 1998
- Vedat Evren Belli, *Van Hüsrev Paşa Camisindeki Taş, Çini ve Kalem İş Süslemelerin Bozulma Nedenleri*, Kadir Has Üniversitesi FBE, İstanbul, 2009

İnternet Kaynakları

- (1) www.diyamet.gov.tr/tr/kategori/istatistikler/136 4 Ocak 2015
- (2) <http://tuikapp.tuik.gov.tr/adnksdagitapp/adnks.zul> 15 Aralık 2014
- (3) <http://tuikapp.tuik.gov.tr/nufusmenuapp/menu.zul> 15 Aralık 2014
- (4) www.diyamet.gov.tr/tr/kategori/istatistikler/136 6 Şubat 2013
- (5) www.diyamet.gov.tr/UserFiles/foyyolant/4_yonetmelikler/21.pdf 17 Kasım 2014
- (6) www.milliyet.com.tr/tanyeli--mimar-sinan-muhayyel-biri-diğer-534325/12Eylül 2014
- (7) www.diyametislamansiklopedisi.com/kirazoglu-omer/ 18 Ocak 2015
- (8) <http://www.gazetevan.com> 15 Şubat 2015
- (9) http://tr.wikipedia.org/wiki/Mimar_Sinan 16 Mart 2014
- (10) <http://vannprovince.blogspot.com.tr/p/van-tarihi.html> 9 Mart 2014
- (11) <http://www.munirkaraloglu.com/2174> 21 Mart 2015
- (12) <http://wowturkey.com/forum/viewtopic.php?t=48951> 14 Nisan 2014
- (13) www.tuik.gov.tr/jsp/duyuru/adnks/dosya/elkitabi/yapi_uavt.pdf 11 Şubat 2015

6. EKLER

Bu çalışma kapsamında, Van merkezde incelediğimiz 238 caminin tamamı fotoğraflanıp belgelenmiş ve kapsamlı bir şekilde her bir cami için bir katalog düzenlenmiştir.

Çalışmanın '**İnşai Olanın Yazılı Kayıtları: Matbu Formlar ve Cami Kayıt Mantıkları Üzerine**'olan bölümünde Van merkez camilerinin farklı zaman dilimlerinde, birbirinden farklı formlar (**Cami Kütük Defteri, Cami Bilgi Bankası Formu, Cami Bilgi Formu, Açılış Beratları, Yazışmalar, vs.**) aracılığıyla kayıt altına alındıklarından bahsetmiştik. Van İl Müftülüğü bünyesinde hazırlanan bu matbu evraklar ve diğer yazılı kaynaklardan elde ettiğimiz verileri bir araya getirerek oluşturduğumuz bu kataloglarda; öncelikle, her cami yapılış tarihleri temel alınarak numaralandırılmıştır. Daha sonra **caminin ismi, adresi, yaptıranı, mimarı, mülkiyeti, yapım tekniği, çatı örtüsü, iç alanı, müstemilatı ve hizmet durumu**'nu gösteren bilgilere yer verilmiştir. Camilerin '**yapılış**' ve '**ibadete açılış**' tarihleri çoğunlukla hazırlanan her formda farklı olduğu için, katalogda hangi formda hangi tarihin yazıldığını gösterecek şekilde bir düzenleme yapılmıştır. Çalışma alanı içinde incelenen camilerin birçoğunda zaman zaman tadilatlar yapılmıştır. Bu tadilatların niteliği ve yılı katalogun '**geçirdiği tadilatlar**' kısmına eklenmiştir. Son olarak, camilere dair yukarıda saydığımız niteliklerin dışında, söylenenler için '**notlar**' kısmı bırakılmıştır.

Katalogun görselleştirilmesi, camilerin inceleme zamanı içindeki fiziki durumlarının dondurulması çekilen iç dış fotoğrafları sayesinde yapılmıştır. Bahsedilen fotoğraflar katalogun sağ tarafına yerleştirilmiştir.

Camilerin Van kent merkezindeki konumları, kentin hava fotoğrafında tespit edilerek numaralandırılmış ve bu fotoğraf da kataloga yerleştirilmiştir.

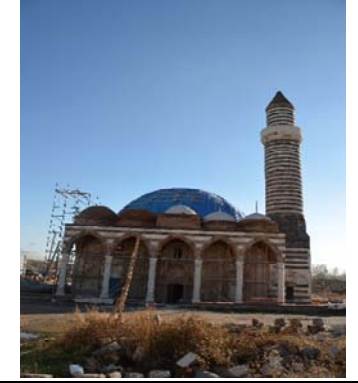

Tezin, 'EKLER' bölümünün son kısmında Van kent merkezinin haritası ve bu haritada camilerin yerleri numaraları ile gösterilmiştir.

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
1	SÜLEYMAN HAN CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Abdurrahman Gazi Mah. Kale İçi						
YAPTIRAN:	Devlet						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Vakıflar Genel Müdürlüğü						
YAPIM TEKNİĞİ:	Kerpiç						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Toprak Düz Dam						
İÇ ALANI:	135 m2						
MÜŞTEMİLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
						1534	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
			2010			2010	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLA	2009 yılında rekonstrüksiyonu yapıldı						
NOTLAR:	Caminin yapılış tarihi kesin olarak bilinmemektedir.						
2010 yılında restorasyonu yapılan cami hizmete açıldı.							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 1: 1534_Süleyman Han Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
2	HÜSREV PAŞA CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ: Abdurrahman Gazi Mah. Kale Altı							
YAPITIRAN: Hüseyin Paşa							
MİMARİ: Bazı Kaynaklara Göre Mimar Sinan							
MÜLKİYETİ: Vakıflar Genel Müdürlüğü							
YAPIM TEKNİĞİ: Yığma Taş							
ÇATI ÖRTÜSÜ: Kubbeli							
İÇ ALANI: 250							
MÜŞTEMLATI: -							
HİZMET DURUMU: Hizmete Açık							
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1615		1615		1567-1615	1567-1615	1567-1615	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
				2007		2007	
GEÇ İRDİĞİ TADİLATLAR:							
NO TLAR: Hüseyin Paşa Külliyesinin restorasyon çalışmaları 2000 yılında başlanmış olup, 2015 itibari ile hala devam etmektedir. Caminin dış cephesindeki renkli taş işçiliği önemlidir.							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 2: 1567_ Hüseyin Paşa Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR							
3	KAYA ÇELEBİ CAMİİ								
CAMİNİN ADRESİ	Abdurrahman Gazi Mah. Kale Altı								
YAPTIYAN:	Çelebizade Koç								
MİMARİ:	-								
MÜLKİYETİ:	Vakıflar Genel Müdürlüğü								
YAPIM TEKNİĞİ:	Yığma Taş								
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kubbeli								
İÇ ALANI:	225 m2								
MÜŞTEMİLATI:	-								
HİZMET DURUMU	Hizmete Açık								
YAPILIŞ TARİHİ									
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU		CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI	
						1592			
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ									
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU			CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1992				1992	1992			
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:									
NO TLAR:	Eski Van şehrinde ayakta kalmış birkaç yapıdan biridir. Kimin tarafından, ne zaman yapıldığı kesin olarak bilinmemektedir. Restorasyon çalışmaları devam etmektedir.								
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)									
									

Katalog 3: 1592_Kaya Çelebi Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR						
4	GAZAIL BABA CAMİİ							
CAMİNİN ADRESİ	Şabaniye Mah. Gazail Baba 1. Sok.							
YAPITIRAN:	Gazail Baba Yakınları							
MİMARİ:	-							
MÜLKİYETİ:	Vakıflar Genel Müdürlüğü							
YAPIM TEKNİĞİ:	Yığma Kerpiç							
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çatılı							
İÇ ALANI:	200 m2							
MÜŞTEMİLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane Taziye Evi							
HİZMET DURUMU	Hizmete Açık							
YAPILIŞ TARİHİ								
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU		CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1930	1750		1930		1750	1930	1930	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ								
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU		CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1750		1750	1750	1930	1930		
GEÇ İRDİĞİ TADİLATLAR	Eski cami yıkılıp yerine fotoğraflardaki yeni cami inşa edilmiştir.							
NOTLAR:	Cami tabelasında 'Şeyh Yusuf Gazail Baba Cami' yazmaktadır. Cami içerisinde 3 adet türbe bulunmaktadır.							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)								
								

Katalog 4: 1750_ Gazail Baba Camii

NO	CAMİNİN ADI		FOTOĞRAFLAR									
5	HACI OSMAN CAMİİ											
CAMİNİN ADRESİ:		Bahçivan Mah. Küçük Cami Semt İçi										
YAPTIRAN:		Dernek										
MİMARİ:		Nusret Usta										
MÜLKİYETİ:		Dernek										
YAPIM TEKNİĞİ:		Betonarme										
ÇATI ÖRTÜSÜ:		Kubbeli										
İÇ ALANI:		281.25 m2										
MÜŞTEMİLATI:		Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane İmam Odası										
HİZMET DURUMU:		Hizmete Açık										
YAPILIŞ TARİHİ												
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU						CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
	1941								1998	1998	1998	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ												
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI					
1948	1941			1998		1998						
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR		1948 de inşa edilen cami yıkılarak 1998 de yeniden inşa edildi										
NOTLAR:		Kayıtlarda caminin adı 'Küçük Cami' olarak geçmektedir. Daha sonra bu isim değiştirilerek Hamdi Yürük Efendi (Hacı Osman Cami) yapılmıştır.										
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)												
												

Katalog 5: 1941_Hacı Osman Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
6	EMİN PAŞA CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ: Emin Paşa Mah. Emin Paşa Cad.							
YAPTIRAN: Dernek							
MİMARİ: Ferman Usta							
MÜLKİYETİ: Vakıflar Genel Müdürlüğü							
YAPIM TEKNİĞİ: Betonarme							
ÇATI ÖRTÜSÜ: Kubbeli							
İÇ ALANI: 400 m2							
MÜŞTEMLATİ: Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane							
HİZMET DURUMU: Hizmete Açık							
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	2008	1965		1945	2006	2006	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1945	2009		1945	1945		2009	
GEÇ İRDİĞİ TADİLATLAR		1945 yılında inşa edilen cami yıkılarak, 2007 yılında yeni cami inşa edildi.					
NOTLAR:		Kayıtlarda caminin mimarı olarak geçen Ferman Usta, muhtemelen caminin kalfasıdır.					
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

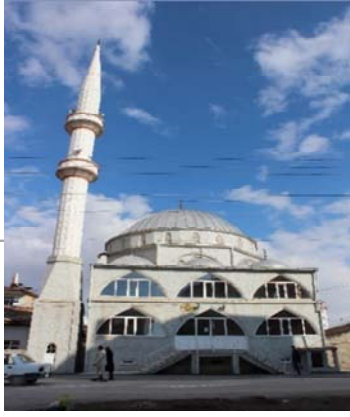

Katalog 6: 1945_ Emin Paşa Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
7	HAFİZİYE CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ: Hafiziye Mah. Diyanet Eğitim Mrk. Üstü							
YAPITIRAN:	Mahalle Halkı						
MİMARİ:	Mehmet Kutlu						
MÜLKİYETİ:	Şahıs						
YAPIM TEKNİĞİ:	Yığma						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çatılı						
İÇ ALANI:	250 m2						
MÜŞTEMLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane İmam Odası						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1960		1950		1960		1960	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
				1960		1960	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:		2011 yılındaki Van depreminde cami yıkılmıştır.					
NOTLAR:	Caminin bir diğer adı 'Nan Yemez Baba Cami'dir.						
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 7: 1950_ Hafiziye Camii

NO	CAMİNİN ADI							FOTOĞRAFLAR
8	NURLU CAMİİ							
CAMİNİN ADRESİ:		Cumhuriyet Mah. Güneri Sokak						
YAPTIRAN:		Davut Ezberci						
MİMARİ:		-						
MÜLKİYETİ:		Vakıflar Genel Müdürlüğü						
YAPIM TEKNİĞİ:		Yığma Kerpiç						
ÇATI ÖRTÜSÜ:		Kırma Çatılı						
İÇ ALANI:		200 m2						
MÜŞTEMİLATI:		Wc- Abdest Alma Yeri						
HİZMET DURUMU:		Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ								
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI	
1958	1950	1960			1958			
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ								
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI	
	1952		1952					
GEÇ İRDİĞİ TADİLATLAR:								
NO TLAR:								
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)								
								

Katalog 8: 1950_ Nurlu Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR							
9	YENİ HAYRETIYE CAMİ								
CAMİNİN ADRESİ:	Cevdet Paşa Mah. Eski Cezaevi Sok.								
YAPTIRAN:	Mahalle Sakinleri								
MİMARİ:	-								
MÜLKİYETİ:	Vakıflar Genel Müdürlüğü								
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme								
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kubbeli								
İÇ ALANI:	600 m2								
MÜŞTEMİLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane İmam Odası								
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık								
YAPILIŞ TARİHİ									
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU		CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI	
1950	1955				2003	2003	2003		
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ									
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU			CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1955				1957	2003		2003	
GEÇ İRDİĞİ TADİLATLAR:									
NO TLAR:									
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)									

Katalog 9: 1950_ Yeni Hayretiye Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
11	ŞAKİR HOCA CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Ali Paşa Mah. Onur Sokak						
YAPTIRAN:	Mahalle Halkı						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Vakıflar Genel Müdürlüğü						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kubbeli						
İÇ ALANI:	300 m2						
MÜŞTEMİLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri- Taziye Evi						
GASILHANE- İmam Odası							
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1952		1955		2005	2005	2005	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
				2005		2005	
GEÇ İRDİĞİ TADİLATLAR:	1952 yılında yapılan cami yıkılarak 2005 yılında yeni bir cami inşa edildi						
NO TLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 11: 1952_Şakir Hoca Camii

NOL	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
12	HACI HİDAYET CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Sihke Caddesi						
YAPTIRAN:	Dernek						
MİMARİ:	Ömer Kirazoğlu						
MÜLKİYETİ:	Vakıflar Genel Müdürlüğü						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kubbeli						
İÇ ALANI:	120 m2						
MÜŞTEMİLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane İmam Odası						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1970	1970	1970		1970	1958	1970	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1970		1958	1970		1970	
GEÇ İRDİĞİ TADİLATLAR:	Eski cami yıkılıp yerine yeni bir cami inşa edildi.						
NOTLAR:	Eski caminin mimarı Ömer Kirazoğlu'dur.						
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 12: 1958_Hacı Hidayet Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
13	SEYYİD BATTAL GAZİ CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Abdurrahman Gazi Mah.						
YAPTIRAN:	Dernek						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Vakıflar Genel Müdürlüğü						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kubbeli						
İÇ ALANI:	250 m2						
MÜŞTEMİLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri- Taziye Evi- Kuran Kursu						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1958	1960	1964		1970	2006	2006	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1961			1970		2007	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NO TLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 13: 1958_Seyyid Battal Gazi Camii

NO	CAMİNİN ADI							FOTOĞRAFLAR
14	HACI SABAH ŞAVUR CAMİİ							
CAMİNİN ADRESİ:		Halil Ağa Mah. Tuşba Yolu Üzeri						
YAPTIRAN:		Dernek ve Şahıs						
MİMARİ:		Şahabbettin Öztürk						
MÜLKİYETİ:		Vakıflar Genel Müdürlüğü						
YAPIM TEKNİĞİ:		Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:		Kubbeli						
İÇ ALANI:		250 m2						
MÜŞTEMİLATI:		Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane						
HİZMET DURUMU:		Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ								
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI	
	2006			2006	2006	2006		
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ								
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI	
1959	2006		1960	2006		2008		
GEÇ İRDİĞİ TADİLATLAR:		1959 yılında yapılan cami yıkılarak 2006 yılında yeni cami inşa edildi.						
NO TLAR:		Caminin eski adı 'Hayretiye Cami'dir.						
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)								
								

Katalog 14: 1958_Hacı Sabah Şavur Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
15	ŞABANIYE CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Şabaniye Mah. Pembeci Mirza Sok.						
YAPITIRAN:	Dernek						
MİMARİ:	Süleyman Tuktanmış						
MÜLKİYETİ:	Vakıflar Genel Müdürlüğü						
YAPIM TEKNİĞİ:	Yığma						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çatı						
İÇ ALANI:	225 m ²						
MÜŞTEMİLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERA TI	CAMİ KÜTÜK DEFERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERA TI	CAMİ TABELASI
1961	1959	1967		1959	1961	1961	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERA TI	CAMİ KÜTÜK DEFERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERA TI	CAMİ TABELASI
	1959		1959	1959		1961	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:		1977 de caminin çatısı yapıldı					
		1988 de caminin minaresi yapıldı					
NOTLAR:		2009 yılında yıkılan caminin karşısına yeni bir cami inşa edildi.					
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

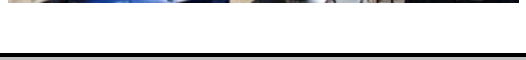

Katalog 15: 1959_Şabaniye Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
16	EĞİTİM ARAŞTIRMA HASTANESİ MESCİDİ						
CAMİNİN ADRESİ: Şerefiye Mah. Eğitim Arş. Has.							
YAPTIRAN: Devlet							
MİMARİ: -							
MÜLKİYETİ: Hazine							
YAPIM TEKNİĞİ: Betonarme							
ÇATI ÖRTÜSÜ: Kıрма Çatılı							
İÇ ALANI: 50 m2							
MÜŞTEMİLATI: Abdest Alma Yeri- Gasilhane- Wc							
HİZMET DURUMU: Hizmete Açık							
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
					1960	1960	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
			2010		2010	2010	
GEÇ İRDİĞİ TADİLATLAR:							
NO TLAR: 2011 Van depreminde bina ağır hasar gördü. Alan Emniyet Müdürlüğüne tahsis edilmiştir. Cami Bilgi Formu, Cami Kütük De ve İbadete Açılış Berati'nde yazılan tarihler sıkıntılı görünmektedir.							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 16: 1960_Eğitim Araştırma Hastanesi Mescidi

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
17	HACI HÜSEYİN CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Cumhuriyet Mah. Uzun Sokak						
YAPTIRAN:	Dernek						
MİMARİ:	Ömer Kirazoğlu						
MÜLKİYETİ:	Vakıflar Genel Müdürlüğü						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kubbeli						
İÇ ALANI:	675 m2						
MÜŞTEMİLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane İmam Odası						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1961	1967	1969		1967	1967	1967	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1970		1970	1970		1967	
GEÇ İRDİĞİ TADİLATLAR:	1991 ve 2007 yıllarında camiye son cemaat yeri eklenmiştir						
NO TLAR:	1987 yılında meydana gelen depremde caminin minaresi büyük oranda hasar görmüştür.						
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 17: 1961_Hacı Hüseyin Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
18	İSKELE CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ: İskele Mah. Şemsibey 1. Sok. No:3							
YAPTIRAN:	Dernek						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Belediye						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kubbeli						
İÇ ALANI:	500 m2						
MÜŞTEMİLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane Taziye Evi- İmam Odası						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1961	2000			2001	2001	2001	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	2001			2001		2001	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:		1961 yılında yapılan cami yıkılarak 2001 yılında yeni bir cami inşa edildi.					
NO TLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

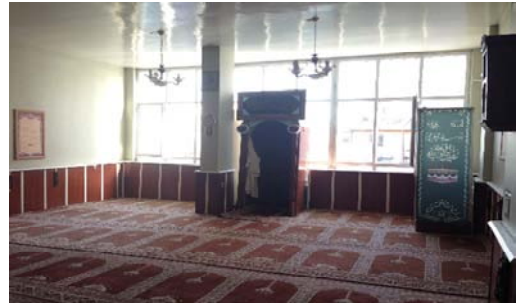

Katalog 18: 1961_İskele Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
19	YUKARI NORŞİN CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Vali Mithat Bey Mah. Eski Sanayi						
YAPITIRAN:	Dernek						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Vakıflar Genel Müdürlüğü						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çatılı						
İÇ ALANI:	480 m ²						
MÜŞTEMLATİ:	Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERA TI	CAMİ KÜTÜK DEFERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERA TI	CAMİ TABELASI
	1964	1965				1964	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERA TI	CAMİ KÜTÜK DEFERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERA TI	CAMİ TABELASI
	1964		1964			1964	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:	2007 yılında aynı arsa üzerinde yeni bir cami inşa edildi.						
NOTLAR:	Cami bilgi formuna göre caminin ilk yapılış tarihi belli değildir. Cami 1965 yılında yıkılıp yeniden inşa edilmiştir.						
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 19: 1964_Yukarı Norşin Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
20	HACI BEKİR CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Cevdet Paşa Mah.						
YAPTIRAN:	Mahalle Halkı						
MİMARİ:	Cemal Duran						
MÜLKİYETİ:	Şahıs (Mehmet Kısa)						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çatılı						
İÇ ALANI:	120 m2						
MÜŞTEMİLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane İmam Odası						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1965	1965	1968		1968	1965	1965	2010
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1965		2010	1969		1965	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:	1965 tarihinde yapılan cami yıkılıp yerine 2010-2011 yıllarında yeni bir cami inşa edildi						
NOTLAR:	Kayıtlarda Yazılanlara göre eski cami yığma briket-ten inşa edilmiştir. Yeni caminin bir diğer ismi 'SAMİ KURBAN CAMİ'dir.						
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 20: 1965_Hacı Bekir Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
21	MAHMUT YÖRÜK CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Bahçivan Mah. Cumhuriyet Cad. 1. Sok						
YAPTIRAN:	Mahmut Yörük						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Şahıs						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çatılı						
İÇ ALANI:	120 m2						
MÜŞTEMİLATI:							
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1966	1966	1960	1966	1966			
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1966			2010			
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NO TLAR:	Cami bir pasaj içerisinde yer almaktadır.						
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 21: 1966_Mahmut Yörük Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
22	SOHBETİYE CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Hatuniye Mah.						
YAPTIRAN:	Mahalle Halkı						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Şahıs						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çatılı						
İÇ ALANI:	120 m2						
MÜŞTEMİLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane İmam Odası						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1967		1966		1966	1967	1967	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
				1966			
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:	1966 yılında inşa edilen cami 2011 Van depreminde yıkılmış, yerine yeni cami inşa edilmiştir.						
NOTLAR:	Eski cami yığma kerpiçten inşa edilmiştir.						
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 22: 1966_Sohbetiye Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
23	KINALI CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Selimbey Mah. Üçevler						
YAPTIRAN:	Dernek						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	T.D.V.						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kubbeli						
İÇ ALANI:	360 m2						
MÜŞTEMİLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri- Taziye Evi Gasilhane- İmam Odası- Kuran Kursu						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1971	1968	1969		2006	2006	2006	2006
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1968			2006		2006	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NO TLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 23: 1967_Kınalı Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
24	ŞEREFİYE CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Şerefiye Mah. Şerefiye Cad.						
YAPTIRAN:	Dernek						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Türkiye Diyanet Vakfı						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kubbeli						
İÇ ALANI:	360 m2						
MÜŞTEMİLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane Kuran Kursu- Taziye Evi						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1973	1969			1969	1973	1973	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1969			1969		1973	1969
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NO TLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 24: 1969_Şerefiye Camii

NO	CAMİNİN ADI							FOTOĞRAFLAR
25	AKKÖPRÜ CAMİİ							
CAMİNİN ADRESİ:		Akköprü Mah. Oguzlar Sokak						
YAPTIRAN:		Mahalle Halkı						
MİMARİ:		-						
MÜLKİYETİ:		Vakıflar Genel Müdürlüğü						
YAPIM TEKNİĞİ:		Yığma						
ÇATI ÖRTÜSÜ:		Kubbeli						
İÇ ALANI:		110 m2						
MÜŞTEMİLATI:		Abdest Alma Yeri- Gasilhane						
HİZMET DURUMU:		Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ								
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI	
1970	1970	1970		1970	1970	1970		
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ								
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI	
	1971		1918	1971		1970		
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:								
NO TLAR:								
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)								
								

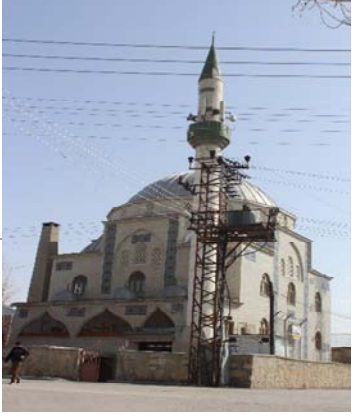

Katalog 25: 1970_Akköprü Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
26	BAĞLARBAŞI CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Yeni Mah. Doğu Cad.						
YAPTIRAN:	Mahalle Halkı						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Köy Tüzel Kişiliği						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kubbeli						
İÇ ALANI:	132 m2						
MÜŞTEMİLATI:	Abdest Alma Yeri- Wc- Gasilhane Kuran Kursu- İmam Odası						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1970	1970	1970		1968	1970	1970	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1970		1970	1970		1970	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NO TLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

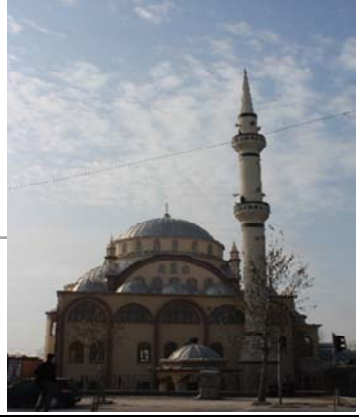

Katalog 26: 1970_Bağlarbaşı Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
27	İSTASYON GAR CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	İstasyon Mah. Gar Binası						
YAPTIRAN:	T.C.D.D.						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	K.İ.T.						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Teras Çatı						
İÇ ALANI:	150 m2						
MÜŞTEMİLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1982	1970	1973		1970	1970	1970	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1970		1991	1970		1970	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NO TLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 27: 1970_İstasyon Gar Camii

NO	CAMİNİN ADI							FOTOĞRAFLAR
28	FATİH CAMİİ							
CAMİNİN ADRESİ:		Hacı Bekir Mah. Doğu Cad.						
YAPTIRAN:		Dernek						
MİMARİ:		-						
MÜLKİYETİ:		Şahıs						
YAPIM TEKNİĞİ:		Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:		Kubbeli						
İÇ ALANI:		250 m2						
MÜŞTEMİLATI:		Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane						
HİZMET DURUMU:		Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ								
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI	
1973	2000	1973		1973	2001	2001	2002	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ								
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI	
	2002		2002	1973		2001		
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:		1973 yılında yapılan cami yıkılarak 2001 yılında yerine yeni bir cami inşa edildi						
NO TLAR:								
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)								
								

Katalog 28: 1973_Fatih Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR						
29	IPEKYOLU MEHMET ŞERİF VE REHAVZA AYDIN CAMİİ							
CAMİNİN ADRESİ: Hatuniye Mah. İpekyolu Üzeri								
YAPTIRAN: Dernek								
MİMARİ: Şahabbettin Öztürk								
MÜLKİYETİ: Vakıflar Genel Müdürlüğü								
YAPIM TEKNİĞİ: Betonarme								
ÇATI ÖRTÜSÜ: Kubbeli								
İÇ ALANI: 380 m2								
MÜŞTEMLATİ: Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane Taziye Evi- Otopark								
HİZMET DURUMU: Hizmete Açık								
YAPILIŞ TARİHİ								
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU		CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1973	2007	1973			1973	2007	2007	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ								
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU		CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	2008				1973	2008	2008	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR: 1973 yılında yapılan cami yıkılarak 2007 yılında yerine bir cami inşa edilmiştir.								
NOTLAR: Caminin eski adı kaynaklarda 'SOFU BABA CAMİ' olarak geçmektedir.								
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)								
								

Katalog 29: 1973_İpek Yolu Mehmet Şerif ve Rehavza Aydın Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR								
30	SELİMBEY CAMİİ									
CAMİNİN ADRESİ:	Selimbey Mah. Kaptan Sokak									
YAPTIRAN:	Mahalle Halkı									
MİMARİ:	Şahabettin Öztürk									
MÜLKİYETİ:	Vakıflar Genel Müdürlüğü									
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme									
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kubbeli									
İÇ ALANI:	300 m2									
MÜŞTEMLATİ:	Wc- Abdest Alma Yeri- İmam Odası- Gasilhane- Taziye Evi									
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık									
YAPILIŞ TARİHİ										
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU		CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI		
1973	1975				1975	1973	1973			
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ										
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU			CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI	
	1978				1978	1975		1973		
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:				Depremde hasar gören caminin yerine yeni bir cami inşa edilmiştir.						
NOTLAR:				Caminin yapılış ve hizmete açılış tarihleri eski camii aittir. Diğer bilgiler yeni yapılan caminin bilgileridir. Kayıtlarda bu bilgiler birlikte verilmiştir.						
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)										

Katalog 30: 1973_Selimbey Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
31	BUZHANE CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Buzhane Mah. Tuşba Yolu No:112						
YAPTIRAN:	Mahalle Halkı						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Vakıflar Genel Müdürlüğü						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kubbeli						
İÇ ALANI:	380 m2						
MÜŞTEMLATİ:	Wc- Abdest Alma Yeri- Taziye Evi Gasilhane- İmam Odası						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1974	2004	1972		1972	2003	2003	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	2006		2008	1974		2003	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:	Eski cami yıkılarak yerine 2003 yılında yeni bir cami inşa edilmiştir.						
NO' TLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 31: 1974_Buzhane Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
32	KURTBEYOĞLU CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Selimbey Mah. İskele Caddesi						
YAPTIRAN:	Alaattin Kurtbeyoğlu						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Şahıs						
YAPIM TEKNİĞİ:	Yığma Briket						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çatılı						
İÇ ALANI:	45 m2						
MÜŞTEMİLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1975	1974	1973	1973	1973	1975	1975	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1974			1973		1975	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NOTLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 32: 1974_Kurtbeyoğlu Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
33	MEHMET AĞA CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Buzhane Mah. Tuşba Yolu						
YAPTIRAN:	Mahalle Halkı						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Vakıflar Genel Müdürlüğü						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kubbeli						
İÇ ALANI:	380 m2						
MÜŞTEMLATILAR:	Wc- Abdest Alma Yeri- Taziye Evi Gasilhane- İmam Odası						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1974	2004			1981	2003	1981	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	2006			1981		1981	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:	1973 yılında yapılan cami yıkılarak yerine 2003 yılında yeni bir cami inşa edilmiştir.						
NO' TLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 33: 1974_Mehmet Ağa Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR						
34	ULU CAMİİ							
CAMİNİN ADRESİ:	Şerefiye Mah. Ordu Cad.							
YAPTIRAN:	Dernek							
MİMARİ:	Ankara Temko Mimarlık Müh. Bürosu							
MÜLKİYETİ:	Vakıflar Genel Müdürlüğü							
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme							
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kubbeli							
İÇ ALANI:	2.000 m2							
MÜŞTEMİLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane							
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık							
YAPILIŞ TARİHİ								
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU		CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1974				1994	1974	1974	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ								
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU		CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1974			1993	1994		1974	1993
GEÇ İRDİĞİ TADİLATLAR:	1974 ve 1994 yıllarında cami de çeşitli tadilatlar yapılmıştır.							
NO TLAR:	Caminin eski adı 'ESKİ BÜYÜK CAMİ'dir.							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)								
								

Katalog 34: 1974_Ulu Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
35	AKYIL CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Hafiziye Mah. Kore Sokak						
YAPTIRAN:	Selahattin Akyıl						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Şahıs (Asya Akyıl)						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çatılı						
İÇ ALANI:	104 m2						
MÜŞTEMİLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1975		1977		1950	1977	1977	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
				1951		1978	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:	Eski yapının yıkılıp yerine yenisinin yapıldığına dair kaynaklarda bilgiler mevcuttur						
NOTLAR:	Bazı kaynaklarda caminin yağma kerpiç olduğu söylenmektedir.						
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 35: 1975_Akyıl Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
36	HACI BEHIYE ŞAVUR CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Fehim Arvası Mah. Hidayet Cad.						
YAPTIRAN:	Mesut Şavur ve Mahalle Sakinleri						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Vakıflar Genel Müdürlüğü						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kubbeli						
İÇ ALANI:	250 m2						
MÜŞTEMİLATI:	Abdest alma Yeri- Gasilhane- Wc Kuran Kursu- İmam Odası						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1975	2004	1978			2004	2004	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	2005					2005	
GEÇ İRDİĞİ TADİLATLAR:	1975 yılında yapılan cami yıkılarak yerine 2005 yılında yeni bir cami inşa edilmiştir.						
NOTLAR:	Caminin daha önceki adı 'kazım Karabekir Cami'dir. 1986 yılındaki depremde caminin minaresi hasar görmüştür.						
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 36: 1975_Hacı Behiye Şavur Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR						
37	HATUNİYE CAMİİ							
CAMİNİN ADRESİ:	Htuniye Mah. Aşına Sokak							
YAPTIRAN:	Mahalle Halkı							
MİMARİ:	Kenan Yöntem							
MÜLKİYETİ:	Şahıs (M. Emin aktaş)							
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme							
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kubbeli							
İÇ ALANI:	-							
MÜŞTEMİLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane							
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık							
YAPILIŞ TARİHİ								
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU		CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1975	1975	1976			1975	1975	1975	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ								
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU		CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
				1977	1977		1975	
GEÇ İRDİĞİ TADİLATLAR:		Eski cami yıkılıp yerine yeni bir cami inşa edilmiştir.						
NOTLAR:	Eski cami kerpiçten inşa edilmiştir.							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)								
								

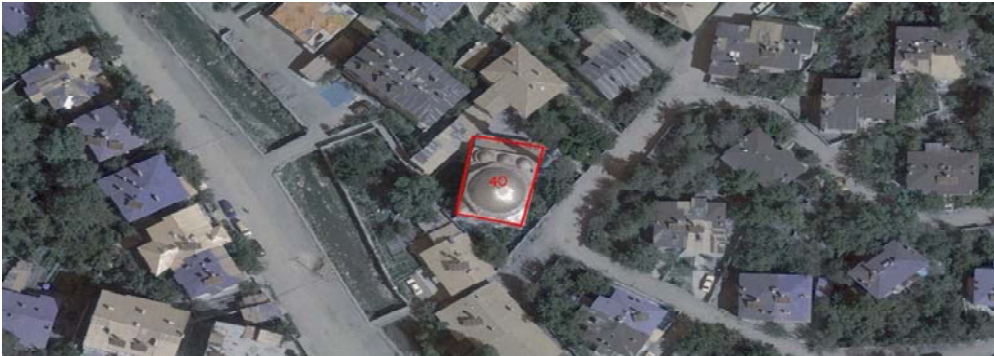
Katalog 37: 1975_Hatuniye Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR						
38	HACI SÜLEYMAN CAMİİ							
CAMİNİN ADRESİ:	Hacı Bekir Mah. Lale Paşa Sok.							
YAPTIRAN:	Mahalle Halkı							
MİMARİ:	-							
MÜLKİYETİ:	Şahıs							
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme							
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çatılı							
İÇ ALANI:	400 m2							
MÜŞTEMİLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane Taziye Evi- İmam Odası							
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık							
YAPILIŞ TARİHİ								
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU		CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1976	2004	1976			1975	2004	2004	2005
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ								
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU		CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	2005				1975		2005	
GEÇ İRDİĞİ TADİLATLAR:	1976 yılında yapılan cami yıkılarak yerine 2005 yılında yeni bir cami inşa edilmiştir.							
NO TLAR:	Caminin eski adı 'YAVUZLAR CAMİ'dir.							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)								
								

Katalog 38: 1976_Hacı Süleyman Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR						
39	HAZRETİ ÖMER CAMİİ							
CAMİNİN ADRESİ:	Vali Mithat Bey Mah. Beşyol Mevki							
YAPTIRAN:	Dernek							
MİMARİ:	Ömer Kirazoğlu							
MÜLKİYETİ:	Türkiye Diyanet Vakfı							
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme							
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kubbeli							
İÇ ALANI:	1443 m2							
MÜŞTEMLATİ:	Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane İmam Odası- Pasaj- Dükkanlar							
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık							
YAPILIŞ TARİHİ								
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU		CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1976	1976	1969				1976	1976	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ								
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU		CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1976	1977		1976			1976	1976
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:								
NOTLAR:								
Caminin Eski Adı "Yeni Örnek Cami'dir. Cami etrafında tinerci, ayakkabı boyacısı ve esrar satıcılarının cami cemaatini rahatsız ettiği gerekçesiyle zabita ve güvenlik tedbirlerinin alınması husunda yazışmalar mevcut								
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)								
								

Katalog 39: 1976_Hazreti Ömer Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR						
40	YEŞİL CAMİİ							
CAMİNİN ADRESİ: Selimbey Mahallesi								
YAPTIRAN: Fahrettin Hacıüstemoğlu								
MİMARİ: Hasan Şeker								
MÜLKİYETİ: Şahıs (Fahrettin Hacıüstemoğlu)								
YAPIM TEKNİĞİ: Yığma								
ÇATI ÖRTÜSÜ: Kubbeli								
İÇ ALANI: 200 m2								
MÜŞTEMLATİ: Wc- Abdest Alma Yeri- Taziye Evi								
HİZMET DURUMU: Hizmete Açık								
YAPILIŞ TARİHİ								
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU		CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1977	1977	1977			1977	1977	1977	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ								
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU		CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1977			1977	1977		1977	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:								
NO TLAR:								
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)								
								

Katalog 40: 1977_Yeşil Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
41	YÜNIPLİK CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Süphan mah. Edremit Yolu Yüniplik Fab.						
YAPTIRAN:	Yüniplik A.Ş.						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	K.İ.T.						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çatılı						
İÇ ALANI:	40 m2						
MÜŞTEMLATİ:	-						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATİ	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATİ	CAMİ TABELASI
1977				1976	1977	1977	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATİ	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATİ	CAMİ TABELASI
				1976			
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:	2011 Van depreminde fabrika yıkılmıştır.						
NO TLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 41: 1977_Yüniplik Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
42	ALTMİŞEVLER CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Yeni Mah. Bağlarbaşı 11. Sok.						
YAPTIRAN:	Dernek						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Şahıs						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çatılı						
İÇ ALANI:	120 m2						
MÜŞTEMLATİ:	Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1978	1978	1979			1978	1978	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1979		1979			1978	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:	1971 yılında inşa edilen cami yıkılıp yerine yeni bir cami yapılmıştır.						
NO TLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 42: 1978_Altmişevler Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR						
43	ÇİFTÇİLER CAMİİ							
CAMİNİN ADRESİ:	Karşıyaka Mah. Doğu Cad.							
YAPTIRAN:	Mahalle Halkı							
MİMARİ:	-							
MÜLKİYETİ:	Köy Tüzel Kişiliği							
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme							
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çatılı							
İÇ ALANI:	156 m2							
MÜŞTEMLATİ:	Wc- Abdest Alma Yeri- Taziye Evi Gasilhane- İmam Odası- Kuran Kursu							
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık							
YAPILIŞ TARİHİ								
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU		CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1978	2003	1979			1977	2003	2003	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ								
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU		CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	2003			1978	1979			
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR: 1972 yılında yapılan cami yıkılarak 2003 yılında aynı yerde yeni bir cami inşa edilmiştir.								
NO TLAR:								
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)								
								

Katalog 43: 1978_Çiftçiler Camii

NO	CAMİNİN ADI							FOTOĞRAFLAR
44	HZ. ABBAS CAMİİ							
CAMİNİN ADRESİ:		Karşıyaka Mah. Son Durak						
YAPTIRAN:		Necati Uysal						
MİMARİ:		-						
MÜLKİYETİ:		Şahıs (Şamil Ataman)						
YAPIM TEKNİĞİ:		Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:		Kırma Çatılı						
İÇ ALANI:		101.55 m2						
MÜŞTEMLATİ:		Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane						
HİZMET DURUMU:		Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ								
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI	
	1984	1996			1996	1996	1978	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ								
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI	
	1987		1978			1996		
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:								
NOTLAR:								
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)								
								

Katalog 44: 1978_Hz. Abbas Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
45	HZ. EBUZER CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	İstasyon Mah. Erciş Yolu Polatoğlu Mevki						
YAPTIRAN:	Mahalle Halkı						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Belediye						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kubbeli						
İÇ ALANI:	300 m2						
MÜŞTEMİLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri Gasilhane- Kuran Kursu						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1978	1992	1998			1992	1998	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1992					1998	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:	1978 de yapılan cami yıkılarak yerine yeni bir cami inşa edilmiştir.						
NO TLAR:	Caminin eski adı 'SAADETLER CAMİ'dir.						
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 45: 1978_Hz. Ebuzer Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
46	İSTASYON CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Beyüzümü Mah. Cami Sok. No: 5						
YAPTIRAN:	Devlet						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Köy Tüzel Kişiliği						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çatılı						
İÇ ALANI:	170 m2						
MÜŞTEMİLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri Gasilhane						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1978	1979				1978	1978	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1980		1980			1978	
GEÇ İRDİĞİ TADİLATLAR:							
NO TLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 46: 1978_İstasyon Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR						
47	ÜÇEVLER CAMİİ							
CAMİNİN ADRESİ: Süphan Mah.								
YAPTIRAN: Mahalle Halkı								
MİMARİ: -								
MÜLKİYETİ: Şahıs (M. Şerif Barto)								
YAPIM TEKNİĞİ: Yığma Briket								
ÇATI ÖRTÜSÜ: Kıрма Çatılı								
İÇ ALANI: 100 m2								
MÜŞTEMLATİ: Abdest Alma Yeri- Wc- Gasilhane								
HİZMET DURUMU: Hizmete Açık								
YAPILIŞ TARİHİ								
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU		CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATİ	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATİ	CAMİ TABELASI
1978	1978				1978	1978	1978	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ								
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU		CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATİ	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATİ	CAMİ TABELASI
	1978			1978	1978		1978	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:								
NO TLAR:								
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)								
								

Katalog 47: 1978_Üçevler Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
48	YENİ SEBZE HALİ CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Haci Bekir Mah. Yeni Sebze Hali						
YAPTIRAN:	Belediye						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Belediye						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kubbeli						
İÇ ALANI:	400 m2						
MÜŞTEMİLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane İmam Odası						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1990				1990	1978	1978	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
				1990		1978	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:	1990 yılında camide büyük bir onarım yapılmıştır.						
NO TLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 48: 1978_Yeni Sebze Hali Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
50	AŞAĞI NORŞİN CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Alipaşa Mah. Perihan Sokak Merkez/Van						
YAPTIRAN:	Dernek						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Vakıflar Genel Müdürlüğü						
YAPIM TEKNİĞİ:	Yığma						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kubbeli						
İÇ ALANI:	180 m2						
MÜŞTEMİLATI:	Abdest Alma Yeri- Gasilhane- Kitaplık- WC						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1979	1979	1979		1979	1979	1979	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
			1979	1979		1979	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NOTLAR:	1986 yılında meydana gelen depremde caminin minaresi hasar görmüş. 2011 yılındaki depremde ise cami tamamen yıkılmıştır.						
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

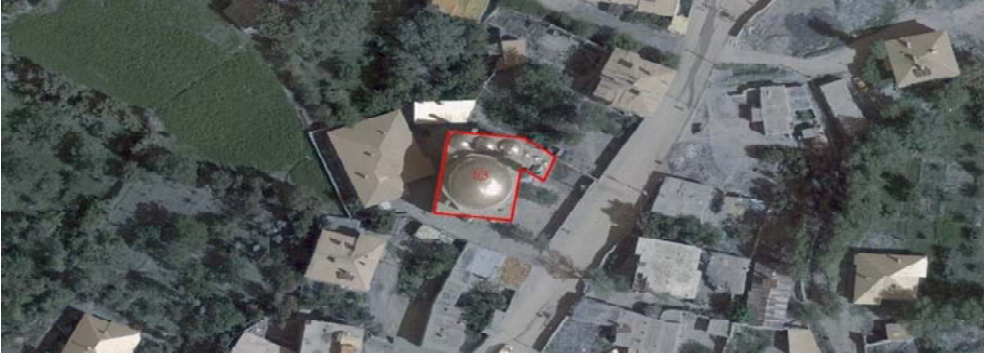
Katalog 50: 1979_Aşağı Norşin Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
51	HACI HÜSNÜ CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Cevdet Paşa Mah. Emniyet Cad.						
YAPTIRAN:	Dernek						
MİMARİ:	Ali Güler						
MÜLKİYETİ:	Türkiye Diyanet Vakfı						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kubbeli						
İÇ ALANI:	180 m2						
MÜŞTEMİLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane Kuran Kursu						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1980	1980	1979		1980	1980	1980	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1980		1980	1980		1980	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:	2011 yılında meydana gelen Van depreminde eski cami yıkıldı. Yerine yenis i yapılmaktadır.						
NOTLAR:	Cami tabelasında caminin adı HACI HÜSNÜ YAŞAR CAMİ'dir.						
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 51: 1979_Hacı Hüsnü Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
52	KÖY HİZMETLERİ İL MÜDÜRLÜĞÜ CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Selinbey Mah. Köy Hiz. İl Müd.						
YAPITIRAN:	Köy Hizmetleri İl Müdürlüğü						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Hazine						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çatılı						
İÇ ALANI:	100 m2						
MÜŞTEMİLATI:	-						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1987					1987		
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1979						
GEÇ İRDİĞİ TADİLATLAR:							
NOTLAR:	2011 Van depreminde mescidin içinde olduğu bina hasar gördü, daha sonra fotoğrafta görülen prefabrik yapı mescid olarak kullanılmaya başlandı						
MEVKİŞİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 52: 1979_Köy Hizmetleri İl Müdürlüğü Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
53	BEYÜZÜMÜ CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Beyüzümü Mahallesi						
YAPITIRAN:	Dernek						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Köy Tüzel Kişiliği						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kubbeli						
İÇ ALANI:	320 m2						
MÜŞTEMLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane İmam Odası- Taziye Evi						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	2008	1980		1979	2008	2008	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	2009		1980	1980	2009	2009	2008
GEÇ İRDİĞİ TADİLATLAR:	1980 de yapılan cami 2008 de yıkılarak yerine 2008 de yenisi yapıldı						
NOTLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 53: 1980_Beyüzümü Camii

NO	CAMİNİN ADI							FOTOĞRAFLAR
54	HAYRAT CAMİİ							
CAMİNİN ADRESİ:		Emin Paşa Mah. D.S.İ. 1. Sok.						
YAPTIRAN:		Dernek						
MİMARİ:		Hasan Şeker						
MÜLKİYETİ:		Vakıflar Genel Müdürlüğü						
YAPIM TEKNİĞİ:		Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:		Kubbeli						
İÇ ALANI:		272 m2						
MÜŞTEMİLATI:		Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane						
HİZMET DURUMU:		Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ								
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI	
	1980	1985		1980		1985		
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ								
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI	
1985	1985		1985	1985		1985		
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:								
NO TLAR:								
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)								
								

Katalog 54: 1980_Hayrat Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
55	ÖZALP YOLU CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Beyüzümü Mah. Özalp Yolu Üzeri						
YAPTIRAN:	Hüseyin Yıldırım						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Şahıs						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kubbeli						
İÇ ALANI:	-						
MÜŞTEMİLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
					1980		
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:	Eski cami yıkılıp yerine yeni cami inşa edilmiştir. Eski cami yığma briketti.						
NOTLAR:	Caminin bir diğer adı "Hz. Hasan Cami"dir						
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 55: 1980_Özalp Yolu Camii

NO	CAMİNİN ADI							FOTOĞRAFLAR
56	TİLLO CAMİİ							
CAMİNİN ADRESİ:		Hacı Bekir Mah. 2. Sok.						
YAPTIRAN:		Şahıs (Ömer Altın)						
MİMARİ:		-						
MÜLKİYETİ:		Şahıs						
YAPIM TEKNİĞİ:		Yığma Briket						
ÇATI ÖRTÜSÜ:		Kırma Çatılı						
İÇ ALANI:		150 m2						
MÜŞTEMİLATI:		Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane						
HİZMET DURUMU:		Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ								
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI	
1982	1980	1980		1980	1982	1982		
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ								
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI	
	1981			1981		1982		
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:								
NO TLAR:								
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)								
								

Katalog 56: 1980_Tillo Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
57	YENİ EMİN PAŞA CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Emin Paşa Mahallesi Ceviz Durağı						
YAPITIRAN:	Dernek						
MİMARİ:	Ferman Çemberlitaş						
MÜLKİYETİ:	Vakıflar Genel Müdürlüğü						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Çatılı						
İÇ ALANI:	120 m2						
MÜŞTEMİLATI:	Gasilhane- Wc- Abdest Alma Yeri						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1980	1980		1980	1981	1981	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1981	1981		1986	1981		1981	
GEÇ İRDİĞİ TADİLATLAR:							
NOTLAR:							
MEVKİŞİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

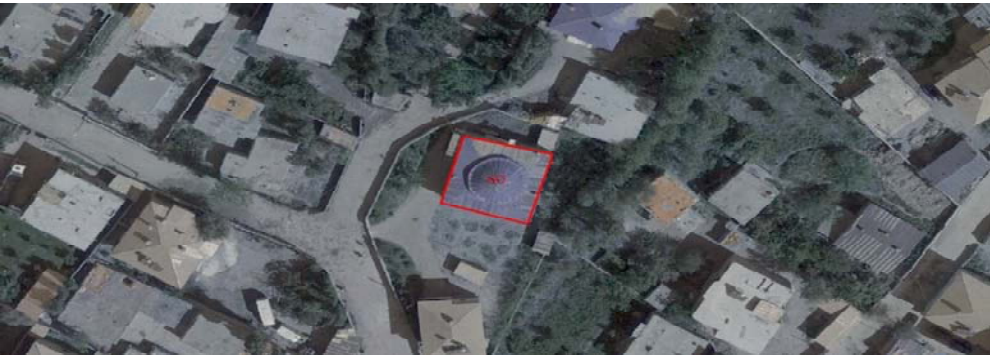
Katalog 57: 1980_Yeni Emin Paşa Camii

NO	CAMİNİN ADI							FOTOĞRAFLAR
58	YENİ SOFU BABA CAMİİ							
CAMİNİN ADRESİ:		Şabaniye Mah. İpekyolu Üzeri						
YAPTIRAN:		Mahalle Sakinleri						
MİMARİ:		-						
MÜLKİYETİ:		Şahıs						
YAPIM TEKNİĞİ:		Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:		Kubbeli						
İÇ ALANI:		450 m2						
MÜŞTEMİLATI:		Wc- Abdest Alma Yeri-İmam Odası						
HİZMET DURUMU:		Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ								
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI	
1980	1980	1979			1980	1980		
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ								
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI	
	1984		1980			1980		
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:								
NOTLAR:								
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)								
								

Katalog 58: 1980_Yeni Sofu Baba Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR						
59	YUKARI SU DEPOSU CAMİİ							
CAMİNİN ADRESİ:	Hacı Bekir Mah. Veysel Karani Sok.	 						
YAPITIRAN:	Mahalle Halkı							
MİMARİ:	-							
MÜLKİYETİ:	Şahıs							
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme							
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çatılı							
İÇ ALANI:	150 m2							
MÜŞTEMİLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane							
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık							
YAPILIŞ TARİHİ								
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU		CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1994	1980		1986-1994				1994	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ								
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU		CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1980					1994		
GEÇ İRDİĞİ TADİLATLAR:								
NOTLAR:								
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)								
								

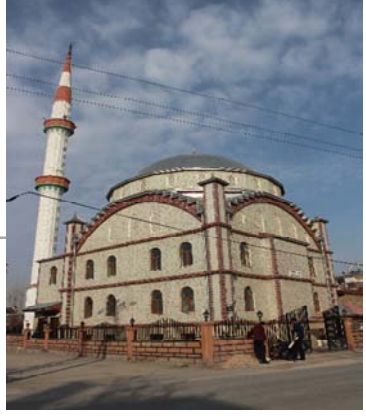

Katalog 59: 1980_Yukarı Su Deposu Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
60	ESENTEPE CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	İstasyon Mah. Derya sok. No:33						
YAPITIRAN:	Dernek						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Şahıs						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kubbeli						
İÇ ALANI:	150 m2						
MÜŞTEMLATİ:	Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1981	1981			1981	1981	1981	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1991		1992	1991		1981	
GEÇ İRDİĞİ TADİLATLAR:							
NO TLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 60: 1981_Esentepe Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
61	ET KOMBİNASI CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ: Abdurrahmangazi Mah. Erciş Yolu Üzeri							
YAPTIRAN:	Dernek						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	K.İ.T.						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kubbeli						
İÇ ALANI:	300 m2						
MÜŞTEMLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1981	1984	1989		1984	1981	1981	1984
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1984		1984	1984		1981	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NO TLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							

Katalog 61: 1981_Et Kombinası Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR						
62	MEHMET ATIF CAMİİ							
CAMİNİN ADRESİ:	Selim bey Mah. Şamranaltı							
YAPITIRAN:	Dernek							
MİMARİ:	Nusret Enterli							
MÜLKİYETİ:	Vakıflar Genel Müdürlüğü							
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme							
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çatılı							
İÇ ALANI:	100 m2							
MÜŞTEMİLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane							
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık							
YAPILIŞ TARİHİ								
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU		CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1967	2005		1967		2005	1981	2005	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ								
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU		CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	2006			2006		2008		
GEÇ İRDİĞİ TADİLATLAR:								
NOTLAR:								
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)								
								

Katalog 62: 1981_Mehmet Atif Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR						
63	ABDURRAHMAN GAZİ CAMİİ							
CAMİNİN ADRESİ:	Abdurrahmangazi Mah. Kale Altı							
YAPTIRAN:	İhsan Türkmen							
MİMARİ:	Hasan Şeker							
MÜLKİYETİ:	Vakıflar Genel Müdürlüğü							
YAPIM TEKNİĞİ:	Yığma Taş							
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kubbeli							
İÇ ALANI:	49 m2							
MÜŞTEMİLATI:	-							
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık							
YAPILIŞ TARİHİ								
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU		CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1983	1980	1982			1982	1983	1983(H.14-16.YY)	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ								
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU		CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1982			1982	1982			
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:								
NO TLAR:	Cami tarihi bir özelliğe sahiptir. Kimi kaynaklar 1982 yılında büyük bir onarımdan geçtiğinden bahseder. Caminin daha önceki yapı malzemesi bölgede çok sık kullanılan kerpiçtir.							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)								
								

Katalog 63: 1982_Abdurrahman Gazi Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
64	TÜRKOĞLU MESCİDİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Şerefiye Mah. Hastane Cad.						
YAPTIRAN:	Mehmet Türkoğlu						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Şahıs(Mehmet Türkoğlu)						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çatılı						
İÇ ALANI:	120 m2						
MÜŞTEMLATİ:	-						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1982		1982		1982	1982	1982	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
				1982		1982	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NO TLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 64: 1982_Türkoğlu Mescidi

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
65	SEFA CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Emin Paşa Mah. 4. Sokak.						
YAPTIRAN:	Şahıs						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Şahıs						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Teras Çatı						
İÇ ALANI:	150 m2						
MÜŞTEMLATI:	Abdest Alma Yeri- Gasilhane- Wc İmam İodası						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1983		1983			2012	1983	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
						1993	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NO TLAR:	1983 yılında inşa edilen sefa mescidi 40 m2 büyüklüğündeydi. 2012 yılında inşaatına başlanan ve hala inşaat halinde olan 'sefa cami'si ise, 150 m2 genişliğindedir						
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 65: 1983_Sefa Mescidi

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
66	ŞİFA CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Selimbey Mah.						
YAPTIRAN:	Mahalle Halkı						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Şahıs						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kubbeli						
İÇ ALANI:	160 m2						
MÜŞTEMLATİ:	Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1983	1983	1983		1983	1983	1983	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1983		1983	1983		1983	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NO TLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 66: 1983_Şifa Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
67	ZİRAAT MESLEK LİSESİ CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Ziraat Meslek Lisesi Van /Merkez						
YAPTIRAN:	Demek						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Hazine						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çatılı						
İÇ ALANI:	200 m2						
MÜŞTEMLATI:	-						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1983	1983			1984	1983	1983	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1984		1984	1984		1983	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NO TLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 67: 1983_Ziraat Meslek Lisesi Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
68	HACI ETEM SOYDAN CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Bahçivan Mah. Kazım Karabekir Cad.						
YAPTIRAN:	Nevzat Soydan						
MİMARİ:	Hüsnu Kaştan						
MÜLKİYETİ:	Şahıs(Nevzat Soydan)						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çatılı						
İÇ ALANI:	835 m2						
MÜŞTEMLATİ:	Wc- Abdest Alma Yeri- İmam Odası						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1984	1984	1994		1981	1984	1984	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1986			1983		1984	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:		1993- 1997- 2001- 2005					
tarihlerinde tadilat geçirdi							
NOTLAR:		2011 Van depreminde caminin bulunduğu bina yıkıldı. 2013 te aynı yerde yeni yapılan binanın bodrum katı yine cami olarak inşa edildi.					
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 68: 1984_Hacı Ethem Soydan Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR							
69	HASANBEY CAMİİ								
CAMİNİN ADRESİ:	Şabaniye Mah.								
YAPTIRAN:	Dernek								
MİMARİ:	-								
MÜLKİYETİ:	Hazine								
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme								
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kubbeli								
İÇ ALANI:	200 m2								
MÜŞTEMLATİ:	Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane								
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık								
YAPILIŞ TARİHİ									
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU		CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI	
1984		1983				1984			
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ									
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU			CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:									
NO TLAR:	1984 yılında inşa edilen caminin yetersiz olması münasebetiyle, 2009 yılında cami yıkılarak yerine yeni bir cami inşa edilmiştir.								
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)									
									

Katalog 69: 1984_Hasan Bey Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
70	ORTAKLAR CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Karşıyaka Mah. Rüzgarlı Sok						
YAPTIRAN:	H. Tufan Akbal						
MİMARİ:	A. Rahman						
MÜLKİYETİ:	T.D.V.						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çatılı						
İÇ ALANI:	100 m2						
MÜŞTEMİLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane İmam Odası						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1984	1984		1984	1984	1984	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1984		1984	1984		1984	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NOTLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 70: 1984_Ortaklar Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
71	YENİ ÇARŞI CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Bahçivan Mah. Yeni Çarşı No: 14						
YAPTIRAN:	Abdullatif Mendi						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Şahıs (Selahattin Mendi)						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çatılı						
İÇ ALANI:	128 m2						
MÜŞTEMLATİ:	Abdest Alma Yeri- Wc- İmam Odası						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1986	1984			1984	1986	1986	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1986		1986	1985		1986	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NO TLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 71: 1984_Yeni Çarşı Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
72	GÜZEL CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Hafiziye Mah. Çınar Sok.						
YAPTIRAN:	Şükrü Bostancıoğlu						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	T.D.V.						
YAPIM TEKNİĞİ:	Yığma Briket						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma çatılı						
İÇ ALANI:	200 m2						
MÜŞTEMLATİ:	Abdest Alma Yeri- Wc- gasilhane						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1986	1985	1986		1984	1986	1986	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1985		1985	1985		1986	1984
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NO TLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 72: 1985_ Güzel Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
73	HACI KASIM CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Cevdet Paşa Mah. Selçuklu Cad.						
YAPTIRAN:	Mahalle Halkı						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	T.D.V.						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çatılı						
İÇ ALANI:	150 m2						
MÜŞTEMİLATI:	Abdest Alma Yeri- İmam Odası Gasilhane -Wc						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1985	1985				1985		
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1985		1985				
GEÇ İRDİĞİ TADİLATLAR:	2000 yılında cami bir onarımdan geçmiştir						
NO TLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 73: 1985_Hacı Kasım Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
74	HACI ŞÜKRÜ MENZİLCİOĞLU CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Emin Paşa Mah. Eski Fidanlık Yolu. 2. Sok.						
YAPTIRAN:	Mahalle Halkı						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Şahıs						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çatılı						
İÇ ALANI:	200 m2						
MÜŞTEMİLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1986	1996			1986	1996	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1986		1985			1996	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NOTLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 74: 1985_ Hacı Şükrü Menzilioğlu Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
75	ŞEHİTLİK CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Şabaniye Mah. Hacı Durağı osman Gazi Sok.						
YAPTIRAN:	Mahalle Halkı						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	T.D.V.						
YAPIM TEKNİĞİ:	Yığma Briket						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çatılı						
İÇ ALANI:	150 m2						
MÜŞTEMİLATI:	Abdest Alma Yeri- Wc- Gasilhane						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1985	1985			1985	1985	1985	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1985			1987		1985	
GEÇ İRDİĞİ TADİLATLAR:	Eski cami yıkılarak yerine yeni bir cami inşa edildi.						
NOTLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 75: 1985_Şehitlik Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
76	SEYİT FEHİM CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Şabaniye Mah. Çelebi Sok.						
YAPTIRAN:	Mahalle Halkı						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Şahıs						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çatılı						
İÇ ALANI:	200 m2						
MÜŞTEMİLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
1987	1985	1985		1985	1987	1987	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
	1988		1988	1988		1988	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NOTLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 76: 1985_Seyit Fehim Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
77	TOPRAKKALE CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Akköprü Mah. Defterdarlık Yolu						
YAPTIRAN:	Dernek						
MİMARİ:	Cahit Açıkgöz						
MÜLKİYETİ:	Şahıs						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kubbeli						
İÇ ALANI:	200 m2						
MÜŞTEMLATII:	Abdest Alma Yeri- Wc- Gasilhane						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1986	1985			1985	1985	1985	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1988		1988	1988		1988	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NOTLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 77: 1985_Toprakkale Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
78	BELEDİYE CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Cumhuriyet Cad. Belediye Binası Altı						
YAPTIRAN:	Belediye						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Belediye						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çatılı						
İÇ ALANI:	570 m2						
MÜŞTEMLATII:	Abdest Alma Yeri-Wc- İmam Odası						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
1986					1986	1986	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
						1986	
GEÇ İRDİĞİ TADİLATLAR:							
NO TLAR:							
			MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)				
							

Katalog 78: 1985_Belediye Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
79	HACI SALMAN CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Altın Tepe Mah. Hüsrev Paşa Sok. No:2						
YAPTIRAN:	Hacı Salman						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Şahıs						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çatılı						
İÇ ALANI:	185 m2						
MÜŞTEMLATI:	Abdest Alma Yeri-Gasilhane						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1986	1982			1982	1986	1986	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1984		1984	1984		1986	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NOTLAR:	Yıkılan eski caminin yerine yapılan yeni caminin inşaatı devam ederken, cemaat caminin yanı başındaki derme çatma kulube de ibadet ediyor.						
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 79: 1986_Hacı Salman Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
80	KARAYOLLARI CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Abdurrahman Gazi Mah. Polatoğlu Mevki						
YAPTIRAN:	Karayolları						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Hazine						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çatılı						
İÇ ALANI:	150 m2						
MÜŞTEMLATI:	Abdest Alma Yeri- Wc						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1986	1986			1986	1986	1986	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1986		1986	1986		1986	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NO TLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 80: 1986_Karayolları Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
81	TERMİNAL CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	İstasyon Mah. Otobüs Terminali İçi						
YAPTIRAN:	Belediye						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Belediye						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma çatılı						
İÇ ALANI:	64 m2						
MÜŞTEMİLATI:	-						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1986				1986	1986	1986	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
				1986		1986	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:	2011 depreminde yıkılan caminin yerine prefabrik olan fotoğraflardaki cami inşa edildi.						
NO TLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 81: 1986_Terminal Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
82	TOPÇUOĞLU CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Halil Ağa Mah. Abdurrahman Gazi Cad.						
YAPTIRAN:	Kerem Karahan						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Vakıflar Genel Müdürlüğü						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kubbeli						
İÇ ALANI:	140 m2						
MÜŞTEMİLATI:	Abdest Alma Yeri- Wc- Gasilhane						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1987	1986				1987	1987	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1986		1987			1987	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:	Eski cami yıkılarak yerine yeni cami inşa edildi.						
NO TLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 82: 1986_Topçuoğlu Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR						
83	ÜNİVERSİTE CAMİİ							
CAMİNİN ADRESİ: Yüzüncü Yıl Üniversitesi Kampüs İçi								
YAPTIRAN: Dernek								
MİMARİ: Menduh Yılmaz								
MÜLKİYETİ: Üniversite								
YAPIM TEKNİĞİ: Betonarme								
ÇATI ÖRTÜSÜ: Kubbeli								
İÇ ALANI: 1000 m2								
MÜŞTEMİLATI: Wc- Abdest Alma Yeri-İmam Odası								
HİZMET DURUMU: Hizmete Açık								
YAPILIŞ TARİHİ								
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU		CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1993				1986	1986	1986	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ								
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU		CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
				1992	1986		1986	
GEÇ İRDİĞİ TADİLATLAR: 2011 Van depreminde cami hasar gördü. Minaresi yıkıldı daha sonra camide güçlendirme yapıldı.								
NO TLAR:								
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)								
								

Katalog 83: 1986_ Üniversite Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
84	FİDANLIK CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Emin Paşa Mah. Fidanlık Yolu						
YAPTIRAN:	Mahalle Halkı						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Belediye						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çatılı						
İÇ ALANI:	121 m2						
MÜŞTEMİLATI:	-						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1988	1987			1987	1988	1987	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1991		1991	1991		1991	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NOTLAR:	Caminin kayıtlardaki bir diğer adı Fidanlık H. Mehmet Yurt camii'dir.						
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 84: 1987_ Fidanlık Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
85	KÖY HİZMETLERİ BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Şabaniye Mah. İpek Yolu Üzeri						
YAPTIRAN:	Köy Hizmetleri Bölge Müdürlüğü						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Hazine						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çatılı						
İÇ ALANI:	180 m2						
MÜŞTEMİLATI:	Abdest Alma Yeri- Wc						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1987	1987			1987	1987	1987	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1987		1987	1987		1987	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NO TLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 85: 1987_Köy Hizmetleri Bölge Müdürlüğü Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
86	KUNDURA FABRİKASI CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Süphan Mah. İşgem Merkezi						
YAPTIRAN:	Dernek						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	K.İ.T.						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kubbeli						
İÇ ALANI:	240 m2						
MÜŞTEMLATI:	Abdest Alma Yeri- Wc- Gasilhane						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1987	1990	1987		1987	1987	1987	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1990		1990	1990		1990	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NO TLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 86: 1987_Kundura Fabrikası Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
87	MENZİLCİOĞLU CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Vali Mithatbey Mah. Kışla Yolu Cad.						
YAPTIRAN:	Demek						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Şahıs						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çatılı						
İÇ ALANI:	160 m2						
MÜŞTEMLATİ:	Abdest Alma Yeri- Wc- Gasilhane						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1987	1987			1986	1987	1987	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1987		1988	1988		1987	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NO TLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 87: 1987_Menzilioğlu Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
88	FAKİRULLAH CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Şerefiye Mah. Hacı Osman Sok.						
YAPTIRAN:	Demek						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Şahıs						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kubbeli						
İÇ ALANI:	400 m2						
MÜŞTEMLATI:	-						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:	Eski cami yıkılarak yerine yenisi inşa edildi.						
NOTLAR:	Caminin şimdiki adı 'FAKİRULLAH TİLLO'dur.						
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 88: 1988_Fakirullah Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
89	İŞKOL CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Şabaniye Mah. Eski Edremit Cad.						
YAPTIRAN:	Demek						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Şahıs (Abdülbaki- Abdulkadir İşkol)						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kubbeli						
İÇ ALANI:	300 m2						
MÜŞTEMİLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane İmam Odası						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1990					2007	2007	1988
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
						2007	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:	1990 yılında yapılan cami yıkılarak yerine 2007 yılında yeni bir cami inşa edildi.						
NOTLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 89: 1988_İşköl Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
90	MARANGOZLAR SANAYİ SİTESİ CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Abdurrahman Gazi Mah. Erciş Yolu Üzeri						
YAPTIRAN:	Kooperatif						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	K.İ.T.						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kubbeli						
İÇ ALANI:	180 m2						
MÜŞTEMLATI:	Abdest Alma Yeri- Wc						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1988					1988		
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
			1989				
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:	2008 yılında camiye ek yapılmıştır.						
NO TLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 90: 1988_Marangozlar Sanayi Sitesi Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
91	ŞENLER CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Bahçivan Mah. Eski Özalp Durağı						
YAPTIRAN:	Salih Şen						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Şahıs (M. Zeki Şen)						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çatılı						
İÇ ALANI:	160 m2						
MÜŞTEMLATİ:	İmam Odası-Wc- Abdest Alma Yeri						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1988	1988	1987		1988	1988	1988	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1988		1988	1988		1988	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NO TLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 91: 1988_Şenler Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
92	YENİ ŞEHİR CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Serhat Mah. Aytaç sok. No:22						
YAPTIRAN:	Dernek						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Şahıs (Şükrü Ögünmez)						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kubbeli						
İÇ ALANI:	200 m2						
MÜŞTEMLATİ:	abdest alma Yeri- Wc- Gasilhane						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1988	1988			1988	1988	1988	1988
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1989			1989			1989
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:	Eski cami yıkılarak yerine yeni bir cami inşa edilmiştir.						
NO TLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

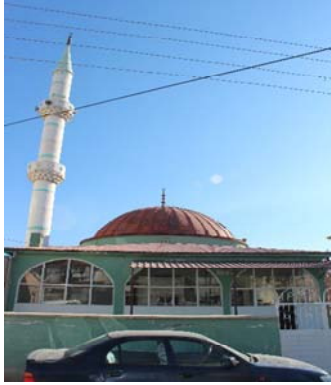

Katalog 92: 1988_Yeni Şehir Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
94	OTO SANAYİ SİTESİ CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Erciş Karayolu Yeni sanayi Sitesi						
YAPTIRAN:	Dernek						
MİMARİ:	Menduh Yılmaz						
MÜLKİYETİ:	Kooperatif						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kubbeli						
İÇ ALANI:	500 m2						
MÜŞTEMİLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
GEÇ İRDİĞİ TADİLATLAR:							
NO TLAR:	2011 Van depreminde camini son cemaat kısmı yıkılmıştır. Cami de güçlendirme çalışmaları yapılmıştır.						
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 94: 1989_ Oto Sanayi Sitesi Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
95	ŞENGÜLLER CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Şerefiye Mah. Garipler Sok.						
YAPTIRAN:	Hacı Muhittin Şengül						
MİMARİ:	Nurettin Zeren						
MÜLKİYETİ:	Belediye						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kubbeli						
İÇ ALANI:	120 m2						
MÜŞTEMİLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1979	1979	1979			1979	1979	1977
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1979		1979			1979	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NO TLAR:	Cami tabelasında 'Hacı Muhittin ve Hanımı suphiye Şengül' yazmaktadır.						
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 95: 1989_Şengüller Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
96	YENİ FATİH CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Selimbey Mah. Yunus 1. Sok.						
YAPTIRAN:	Ahmet Yiğın, Mehmet Akarsu						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	T.D.V.						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kubbeli						
İÇ ALANI:	198 m2						
MÜŞTEMLATİ:	-						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1989	1989			1989	1989	1989	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1989		1989	1989		1989	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NO TLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 96: 1989_Yeni Fatih Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
97	BAŞAK CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	S. Fehim Arvasi Mah. Sakarya 1. Sok.						
YAPTIRAN:	Mazhar Başak						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	T.D.V						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma çatlı						
İÇ ALANI:	70 m2						
MÜŞTEMLATİ:	-						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1990	1986			1986	1990	1990	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1991		1996	1991		1990	1989
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NO TLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 97: 1990_Başak Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
98	HACI NAİF CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	S. Fehim Arvasi Mah. Meteoroloji 13. Sok						
YAPTIRAN:	Dernek						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Şahıs (Naif Aslan)						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kubbeli						
İÇ ALANI:	260 m2						
MÜŞTEMLATİ:	-						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1990	1990			1990	1990	1990	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1990		1990	1990		1990	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NO TLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							

Katalog 98: 1990_Hacı Naif Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
99	YÜZÜNCÜ YIL HASTANESİ MESCİDİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Hafziye Mah. Y. Yıl Arş. Hast.						
YAPTIRAN:	Üniversite						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Üniversite						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çatılı						
İÇ ALANI:	120 m2						
MÜŞTEMLATİ:	Abdest Alma Yeri- Gasilhane- Wc						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
					1990	1990	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
					2010	2010	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NO TLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 99: 1990_Yüzüncü Yıl Hastanesi Mescidi

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
100	HACI YUSUF KIRMIZITAŞ CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Emin Paşa Mah. 1. Selvi Sok.						
YAPITIRAN:	Mahalle Halkı						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	T.D.V.						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çatılı						
İÇ ALANI:	208 m2						
MÜŞTEMLATİ:	Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane İmam Odası- Taziye evi- Kuran Kursu						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1991	1991	1991		1991	1991	1991	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1994			1994		1994	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NO'TLAR:	DHMİ tarafından müftülüğe yapılan başvuruda, cami minaresinin çok yüksek olduğu bunun da uçaklar için tehlike oluşturabileceği dile getirilmiş.						
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 100: 1991_Hacı Yusuf Kırmızıtaş Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
101	MUHACİRLER CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Süphan Mah.						
YAPTIRAN:	Mahalle Halkı						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Şahıs						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çatılı						
İÇ ALANI:	200 m2						
MÜŞTEMİLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane Taziye Evi- İmam Odası						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
1991	2007				2007	2007	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
	2007					2007	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NO TLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 101: 1991_Muhacirler Camii

NO	CAMİNİN ADI		FOTOĞRAFLAR									
102	AKABE CAMİİ		 									
CAMİNİN ADRESİ:		Abdurrahman Gazi mah. Gülendaml sok.										
YAPTIRAN:		Dernek										
MİMARİ:		-										
MÜLKİYETİ:		T.D.V.										
YAPIM TEKNİĞİ:		Betonarme										
ÇATI ÖRTÜSÜ:		Kubbeli										
İÇ ALANI:		170 m2										
MÜŞTEMİLATI:		Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane Taziye Evi										
HİZMET DURUMU:		Hizmete Açık										
YAPILIŞ TARİHİ												
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU						CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
1992	1992	1992							1992	1992	1992	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ												
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI					
	1993		1993	1993		1993						
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:												
NOTLAR:												
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)												
												

Katalog 102: 1992_Akabe Camii

NO	CAMİNİN ADI		FOTOĞRAFLAR				
103	ARVAS CAMİ						
CAMİNİN ADRESİ:		Ali Paşa Mah. Dar Sokak No: 44					
YAPTIRAN:		M. Nuri Arvas					
MİMARİ:		-					
MÜLKİYETİ:		Şahıs (M. Nuri Arvas)					
YAPIM TEKNİĞİ:		Betonarme					
ÇATI ÖRTÜSÜ:		Kırma Çatılı					
İÇ ALANI:		205 m2					
MÜŞTEMİLATI:		Wc- Abdest Alma Yeri Gasilhane					
HİZMET DURUMU:		Hizmete Açık					
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
1992	1992	1992		1992	1992	1992	1992
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
	1992		1992	1992		1992	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NOTLAR:		1990 öncesi konut olarak kullanılan bu yer sahibinin isteği üzerine camiye dönüştürüldü					
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 103: 1992_Arvas Camii

NO	CAMİNİN ADI		FOTOĞRAFLAR						
104	DÖRT YOL CAMİ								
CAMİNİN ADRESİ:								Buzhane Mah. E. Edremit sok.	
YAPTIRAN:								Hüsnü Erdemiş	
MİMARİ:								-	
MÜLKİYETİ:								Şahıs (Hüsnü Erdemiş)	
YAPIM TEKNİĞİ:								Betonarme	
ÇATI ÖRTÜSÜ:								Kırma Çatılı	
İÇ ALANI:								200 m2	
MÜŞTEMİLATI:								Wc- Abdest Alma Yeri Gasilhane	
HİZMET DURUMU:								Hizmete Açık	
YAPILIŞ TARİHİ									
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI		
1992	1993	1992		1992	1992	1992			
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ									
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI		
	1994		1992	1992		1992			
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:									
NOTLAR:									
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)									
									

Katalog 104: 1992_Dört Yol Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
105	HACI KAYTARAN CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Hacı Bekir Mah. Bayrılı 2. Sok.						
YAPTIRAN:	Babir Tatar						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Şahıs (Babir Tatar)						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kubbeli						
İÇ ALANI:	225 m2						
MÜŞTEMİLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane İmam Odası						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
1992	1992			1992	1992	1992	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
	1992		1992	1992		1992	
GEÇ İRDİĞİ TADİLATLAR:	1992 tarihli eski yığma yapı yıkılıp yerine yeni cami inşa edilmiştir.						
NO TLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 105: 1992_Hacı Kaytaran Camii

NO	CAMİNİN ADI		FOTOĞRAFLAR									
106	HACI YUNUS CAMİİ											
CAMİNİN ADRESİ:		Hacı Bekir Mah. Sürmeli 2. Sok.										
YAPTIRAN:		Mahalle Halkı										
MİMARİ:		-										
MÜLKİYETİ:		T.D.V.										
YAPIM TEKNİĞİ:		Yığıma Briket										
ÇATI ÖRTÜSÜ:		Kırma Çatılı										
İÇ ALANI:		40 m2										
MÜŞTEMİLATI:		Wc- Abdest Alma Yeri										
HİZMET DURUMU:		Hizmete Açık										
YAPILIŞ TARİHİ												
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU						CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
1992	1992	1992							1992		1992	1992
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ												
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI					
	1992			1992		1992						
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:												
NOTLAR:												
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)												
												

Katalog 106: 1992_Hacı Yunus Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
107	İŞIKLAR CAMİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Seyrantep e Mah. Alabay ır Köyü Yolu �zeri						
YAPTIRAN:	Mahalle Halkı						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	T.D.V						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma �atılı						
İÇ ALANI:	120 m2						
MÜŞTEMİLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane Taziye Evi-						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BELGİ BANKASI FORMU	CAMI BELGİ FORMU	CAMI BELGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
1992	1992	1992		1992	1992	1992	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BELGİ BANKASI FORMU	CAMI BELGİ FORMU	CAMI BELGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
	1992			1992		1992	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NO TLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 107: 1992_İşıklar Camii

NO	CAMİNİN ADI		FOTOĞRAFLAR				
108	KILIÇLAR CAMİİ		 				
CAMİNİN ADRESİ:		Vali Mithat Bey Mah. Bostan İçi Yolu üzeri					
YAPTIRAN:		H. Ali Kılıç					
MİMARİ:		-					
MÜLKİYETİ:		Şahıs (H. Ali Kılıç)					
YAPIM TEKNİĞİ:		Betonarme					
ÇATI ÖRTÜSÜ:		Kırma Çatılı					
İÇ ALANI:		120 m2					
MÜŞTEMİLATI:		Wc- Abdest Alma Yeri Gasilhane- İmam Odası					
HİZMET DURUMU:		Hizmete Açık					
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BELGİ BANKASI FORMU	CAMI BELGİ FORMU	CAMI BELGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
1992	1992	1992		1992	1992	1992	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BELGİ BANKASI FORMU	CAMI BELGİ FORMU	CAMI BELGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
	1992		1992	1992		1992	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NO TLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 108: 1992_Kılıçlar Camii

NO	CAMİNİN ADI		FOTOĞRAFLAR									
109	MERVE CAMİİ		 									
CAMİNİN ADRESİ:		Hatuniye Mah. Zümrüt 1. Sok.										
YAPTIRAN:		Mahalle Halkı										
MİMARİ:		-										
MÜLKİYETİ:		Şahıs (Abid Arın)										
YAPIM TEKNİĞİ:		Betonarme										
ÇATI ÖRTÜSÜ:		Kubbeli										
İÇ ALANI:		180 m2										
MÜŞTEMİLATI:		Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane Taziye Evi										
HİZMET DURUMU:		Hizmete Açık										
YAPILIŞ TARİHİ												
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU						CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
1992	1992	1992							1992	1992	1992	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ												
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI					
	1992		1992	1992		1992						
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:												
NO TLAR:												
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)												
												

Katalog 109: 1992_Merve Camii

NO	CAMİNİN ADI		FOTOĞRAFLAR									
110	SULTANOĞLU CAMİİ											
CAMİNİN ADRESİ:		Şabaniye Mah. Yeşilova 2. Sok.										
YAPTIRAN:		Mahalle Halkı										
MİMARİ:		-										
MÜLKİYETİ:		T.D.V.										
YAPIM TEKNİĞİ:		Betonarme										
ÇATI ÖRTÜSÜ:		Kırma Çatılı										
İÇ ALANI:		130 m2										
MÜŞTEMİLATI:		Wc- Abdest Alma Yeri										
HİZMET DURUMU:		Hizmete Açık										
YAPILIŞ TARİHİ												
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BELGİ BANKASI FORMU	CAMI BELGİ FORMU						CAMI BELGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
1992	1992	1992							1992	1992	1992	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ												
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BELGİ BANKASI FORMU	CAMI BELGİ FORMU	CAMI BELGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI					
	1992			1992		1992						
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:												
NO TLAR:		Caminin diğer adı 'HASAN YEŞİLOVA CAMİ'dir.										
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)												
												

Katalog 110: 1992_ Sultanoglu Camii

NO	CAMİNİN ADI		FOTOĞRAFLAR									
111	TEVHİD CAMİİ		 									
CAMİNİN ADRESİ:		İstasyon Mah. Muhtar Sok.										
YAPTIRAN:		Dernek										
MİMARİ:		-										
MÜLKİYETİ:		T.D.V.										
YAPIM TEKNİĞİ:		Betonarme										
ÇATI ÖRTÜSÜ:		Kırma Çatılı										
İÇ ALANI:		204 m2										
MÜŞTEMİLATI:		Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane Taziye Evi- Kuran Kursu										
HİZMET DURUMU:		Hizmete Açık										
YAPILIŞ TARİHİ												
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU						CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
1992	1992	1992							1992	1992	1992	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ												
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI					
	1992		1992	1992		1992						
GEÇ İRDİĞİ TADİLATLAR:												
NO TLAR:												
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)												
												

Katalog 111: 1992_Tevhid Camii

NO	CAMİNİN ADI		FOTOĞRAFLAR									
112	TUBA CAMİİ		 									
CAMİNİN ADRESİ:		Abdurrahman Gazi Mah. Zeve Cad.										
YAPTIRAN:		Dernek										
MİMARİ:		-										
MÜLKİYETİ:		Vakıflar Genel Müdürlüğü										
YAPIM TEKNİĞİ:		Betonarme										
ÇATI ÖRTÜSÜ:		Kırma Çatılı										
İÇ ALANI:		250 m2										
MÜŞTEMİLATI:		Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane										
HİZMET DURUMU:		Hizmete Açık										
YAPILIŞ TARİHİ												
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU						CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
1992	1993	1993							1993	1992	1992	1993
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ												
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI					
	1993		1993	1993		1992						
GEÇ İRDİĞİ TADİLATLAR:												
NO TLAR:												
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)												
												

Katalog 112: 1992_Tuba Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
113	YENİ VAN PASAJI MESCİDİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Vali Mithat bey Mah. Sıhke Cad.						
YAPTIRAN:	İsmail Dağaçlı- Şevket Gülgeldi						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Şahıs (Tahir Gülgeldi)						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çatılı						
İÇ ALANI:	350 m2						
MÜŞTEMİLATI:	Abdest Alma Yeri- Wc- Gasilhane Kuran kursu- İmam Odası						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1992	1992	1992		1992	1992	1992	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1992		1992	1992		1992	
GEÇ İRDİĞİ TADİLATLAR:							
NOTLAR:	Cami bilgi bankası formuna göre 1998 ve 2007 yıllarında camiye 2'şer adet dükkan verilmiştir.						
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 113: 1992_Yeni Van Pasajı Mescidi

NO	CAMİNİN ADI		FOTOĞRAFLAR									
115	BİLAL-İ HABEŞ CAMİİ		 									
CAMİNİN ADRESİ:		Şerefiye Mah. Cumhuriyet cad.										
YAPTIRAN:		Adil Durmaz										
MİMARİ:		-										
MÜLKİYETİ:		Şahıs										
YAPIM TEKNİĞİ:		Betonarme										
ÇATI ÖRTÜSÜ:		Kırma Çatılı										
İÇ ALANI:		500 m2										
MÜŞTEMİLATI:		Wc- Abdest Alma Yeri										
HİZMET DURUMU:		Hizmete Açık										
YAPILIŞ TARİHİ												
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU						CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
1993	1993	1993								1993	1993	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ												
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI					
	1993		1993			1993						
GEÇ İRDİĞİ TADİLATLAR:												
NO TLAR:												
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)												
												

Katalog 115: 1993_Bilal_i Habeş Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
116	CEVDET PAŞA CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Cevdet paşa Mah. Selçuklu Cad.						
YAPITIRAN:	Demek						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	T.D.V.						
YAPIM TEKNİĞİ:	Yığma Briket						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çatılı						
İÇ ALANI:	130 m2						
MÜŞTEMLATII:	Wc- Abdest Alma Yeri Gasilhane						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1993		1993		1993	1993	1993	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
				1994		1993	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NOTLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 116: 1993_Cevdet Paşa Camii

NO	CAMİNİN ADI		FOTOĞRAFLAR									
117	HACI MEHMET EMİN CAMİİ											
CAMİNİN ADRESİ:		Bahçivan mah. Cumhuriyet Cad. Uzun Sok. No:19										
YAPTIRAN:		M. Ali Taş										
MİMARİ:		-										
MÜLKİYETİ:		Şahıs										
YAPIM TEKNİĞİ:		Betonarme										
ÇATI ÖRTÜSÜ:		Kırma Çatılı										
İÇ ALANI:		150 m2										
MÜŞTEMİLATI:		Wc- Abdest Alma Yeri										
HİZMET DURUMU:		Hizmete Açık										
YAPILIŞ TARİHİ												
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU						CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
1993	1993	1993							1993	1993	1993	1993
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ												
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI					
	1994		1994	1994		1993						
GEÇ İRDİĞİ TADİLATLAR:												
NOTLAR:												
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)												
												

Katalog 117: 1993_Hacı Mehmet Emin Camii

NO	CAMİNİN ADI		FOTOĞRAFLAR									
118	HACI ŞERİF CAMİİ											
CAMİNİN ADRESİ:		Hacı Bekir Mah. Hisar Sok. No: 59										
YAPTIRAN:		H. Şerif										
MİMARİ:		-										
MÜLKİYETİ:		Şahıs (Hasan Aras)										
YAPIM TEKNİĞİ:		Betonarme										
ÇATI ÖRTÜSÜ:		Kırma Çatılı										
İÇ ALANI:		120 m2										
MÜŞTEMİLATI:		Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane										
HİZMET DURUMU:		Hizmete Açık										
YAPILIŞ TARİHİ												
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU						CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1994	1993							1993	1993	1993	1996
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ												
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI					
	1996			1997		1993						
GEÇ İRDİĞİ TADİLATLAR:												
NO TLAR:												
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)												
												

Katalog 118: 1993_Hacı Şerif Camii

NO	CAMİNİN ADI		FOTOĞRAFLAR												
119	HAYIRSEVERLER CAMİİ														
CAMİNİN ADRESİ:		Karşıyaka Mah. Gaziosman 5. Sok.													
YAPTIRAN:		Dernek													
MİMARİ:		-													
MÜLKİYETİ:		Dernek													
YAPIM TEKNİĞİ:		Betonarme													
ÇATI ÖRTÜSÜ:		Kırma Çatılı													
İÇ ALANI:		190 m2													
MÜŞTEMİLATI:		Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane Taziye Evi													
HİZMET DURUMU:		Hizmete Açık													
YAPILIŞ TARİHİ															
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU									CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
1993	1993	1993										1993	1993		
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ															
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI								
	1993		1970	1993											
GEÇ İRDİĞİ TADİLATLAR:															
NO TLAR:															
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)															

Katalog 119: 1993_Hayırseverler Camii

NO	CAMİNİN ADI		FOTOĞRAFLAR					
120	HİCRET PASAJI MESCİDİ							
CAMİNİN ADRESİ:	Vali Mithat Bey Mah. Sıhke Caddesi							
YAPITIRAN:	Husrup Daniş							
MİMARİ:	-							
MÜLKİYETİ:	Şahıs (Husrup Daniş)							
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme							
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çatılı							
İÇ ALANI:	94 m2							
MÜŞTEMİLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri							
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık							
YAPILIŞ TARİHİ								
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU		CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
		1993			1993	1993	1993	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ								
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU		CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
				1993		1993		
GEÇ İRDİĞİ TADİLATLAR:								
NO TLAR:								
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)								
								

Katalog 120: 1993_Hicret Pasajı Mescidi

NO	CAMİNİN ADI		FOTOĞRAFLAR									
121	KAVAL MESCİDİ		 									
CAMİNİN ADRESİ:		Hafiziye Mah. Kazım Karabekir Cad.										
YAPTIRAN:		Refik kaval										
MİMARİ:		-										
MÜLKİYETİ:		Şahıs										
YAPIM TEKNİĞİ:		Betonarme										
ÇATI ÖRTÜSÜ:		Kırma Çatılı										
İÇ ALANI:		105 m2										
MÜŞTEMİLATI:		Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane										
HİZMET DURUMU:		Hizmete Açık										
YAPILIŞ TARİHİ												
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU						CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
1999	1993									1999	1999	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ												
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI					
	1998		1999			1999						
GEÇ İRDİĞİ TADİLATLAR:												
NO TLAR:												
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)												
												

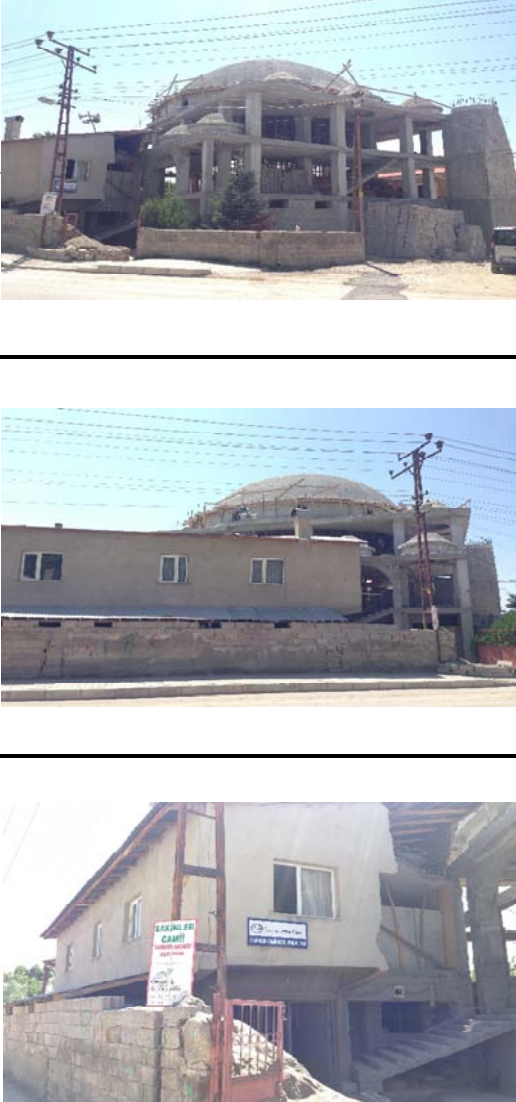

Katalog 121: 1993_Kaval Mescidi

NO	CAMİNİN ADI		FOTOĞRAFLAR									
122	M.T.A. BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ CAMİİ		 									
CAMİNİN ADRESİ:		Erçiş Yolu M.T.A Bölge Müdürlüğü										
YAPTIRAN:		M.T.A. Bölge Müdürlüğü										
MİMARİ:		-										
MÜLKİYETİ:		Hazine										
YAPIM TEKNİĞİ:		Betonarme										
ÇATI ÖRTÜSÜ:		Kırma Çatılı										
İÇ ALANI:		130 m2										
MÜŞTEMİLATI:		Wc- Abdest Alma Yeri										
HİZMET DURUMU:		Hizmete Açık										
YAPILIŞ TARİHİ												
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU						CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1993		1993							1993	1993		
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ												
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI					
				1993								
GEÇ İRDİĞİ TADİLATLAR:												
NOTLAR:												
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)												
												

Katalog 122: 1993_M.T.A Bölge Müdürlüğü Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
123	ŞAFAK CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Selimbey Mah. Kale Altı Mevki						
YAPITIRAN:	Hasan Arı						
MİMARİ:	Hasan Arı						
MÜLKİYETİ:	Şahıs (Hasan Arı)						
YAPIM TEKNİĞİ:	Yığma Briket						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çatılı						
İÇ ALANI:	132 m2						
MÜŞTEMLATII:	Wc- Abdest Alma Yeri						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1994					1994	1994	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
						1994	1993
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NOTLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 123: 1993_Şafak Camii

NO	CAMİNİN ADI		FOTOĞRAFLAR									
124	SAKİNLER CAMİİ											
CAMİNİN ADRESİ:		Selimbey Mah. Eski erzurum yolu Akbaba 1. Sok.										
YAPTIRAN:		Dernek										
MİMARİ:		-										
MÜLKİYETİ:		Şahıs (Yaşar Altaylı)										
YAPIM TEKNİĞİ:		Betonarme										
ÇATI ÖRTÜSÜ:		Kubbeli										
İÇ ALANI:		240 m2										
MÜŞTEMİLATI:		Wc- Abdest Alma Yeri- Taziye Evi										
HİZMET DURUMU:		Hizmete Açık										
YAPILIŞ TARİHİ												
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU						CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
1993									1993	1993	1993	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ												
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI					
			1993	1993		1993						
GEÇ İRDİĞİ TADİLATLAR:												
NO TLAR:												
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)												
												

Katalog 124: 1993_Sakinler Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
125	ŞEHADET CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Şabaniye Mah. Hacı Durağı 4. Sok.						
YAPITIRAN:	Mahalle Halkı						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	T.D.V.						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çatılı						
İÇ ALANI:	130 m2						
MÜŞTEMLATIL:	Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1993	1993	1993		1993	1993	1993	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1993		1993	1993		1993	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NOTLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 125: 1993_Şehadet Cami

NO	CAMİNİN ADI		FOTOĞRAFLAR					
126	SEYRANTEPE CAMİİ							
CAMİNİN ADRESİ:		Karşıyaka Mah. Hicret 2. sok. No:49						
YAPTIRAN:		Mahalle Halkı						
MİMARİ:		-						
MÜLKİYETİ:		Şahıs						
YAPIM TEKNİĞİ:		Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:		Kırma Çatılı						
İÇ ALANI:		154 m2						
MÜŞTEMİLATI:		Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane Taziye Evi						
HİZMET DURUMU:		Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ								
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI	
1993	1993			1993	1993	1993		
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ								
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI	
	1994		1993	1993		1994		
GEÇ İRDİĞİ TADİLATLAR:								
NO TLAR:								
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)								
								

Katalog 126: 1993_Seyrantepe Camii

NO	CAMİNİN ADI		FOTOĞRAFLAR									
127	VEYSEL KARANI CAMİİ		 									
CAMİNİN ADRESİ:		İskele mah. Şemsibey 5. Sok.										
YAPTIRAN:		Dernek										
MİMARİ:		-										
MÜLKİYETİ:		Şahıs										
YAPIM TEKNİĞİ:		Betonarme										
ÇATI ÖRTÜSÜ:		Kırma Çatılı										
İÇ ALANI:		120 m2										
MÜŞTEMİLATI:		Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane										
HİZMET DURUMU:		Hizmete Açık										
YAPILIŞ TARİHİ												
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU						CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
1993	1994	1993							1993	1993	1993	1993
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ												
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI					
	1994		1993	1993		1993	1994					
GEÇ İRDİĞİ TADİLATLAR:												
NO TLAR:												
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)												
												

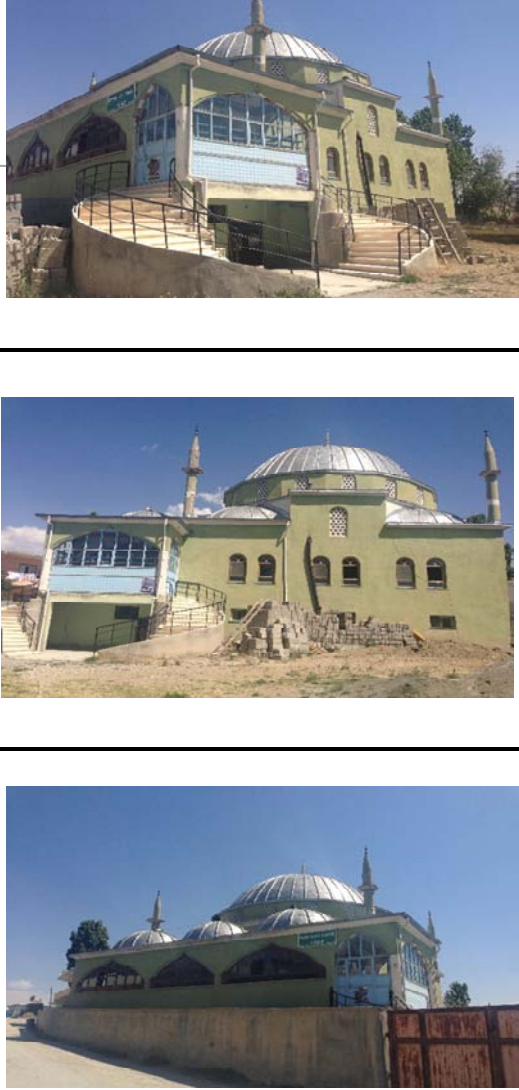

Katalog 127: 1993_Veysel Karani Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR							
128	YEŞİLBAŞ CAMİİ								
CAMİNİN ADRESİ:	Abdurrahman Gazi Mah. Karatay sok.								
YAPTIRAN:	Dernek								
MİMARİ:	-								
MÜLKİYETİ:	Vakıflar Genel Müdürlüğü								
YAPIM TEKNİĞİ:	Yığma Briket								
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çatılı								
İÇ ALANI:	132 m2								
MÜŞTEMİLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane İmam Odası								
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık								
YAPILIŞ TARİHİ									
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU		CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI	
1993		1993				1993	1993		
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ									
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU		CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI	
				1993			1993		
GEÇ İRDİĞİ TADİLATLAR:									
NOTLAR:	Caminin bir değer adı 'Bediüzzaman Cami'dir.								
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)									
									

Katalog 128: 1993_Yeşilbaş Camii

NO	CAMİNİN ADI		FOTOĞRAFLAR									
129	ZEVE CAMİİ		 									
CAMİNİN ADRESİ:		Altın Tepe Mah. Zeve 2. Cad. 1. Sok.										
YAPTIRAN:		Dernek										
MİMARİ:		-										
MÜLKİYETİ:		Şahıs (İhsan Bayözen)										
YAPIM TEKNİĞİ:		Betonarme										
ÇATI ÖRTÜSÜ:		Kırma Çatılı										
İÇ ALANI:		130 m2										
MÜŞTEMİLATI:		Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane İmam Odası										
HİZMET DURUMU:		Hizmete Açık										
YAPILIŞ TARİHİ												
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU						CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
1993	1993	1993							1993	1993	1993	1993
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ												
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI					
	1994		1993	1993		1994						
GEÇ İRDİĞİ TADİLATLAR:												
NO TLAR:												
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)												
												

Katalog 129: 1993_Zeve Camii

NO	CAMİNİN ADI		FOTOĞRAFLAR									
130	AYDINLAR CAMİİ											
CAMİNİN ADRESİ:		Hacı Bekir Mah. Kışla Yolu 2. Sok.										
YAPTIRAN:		Dernek										
MİMARİ:		-										
MÜLKİYETİ:		Belediye										
YAPIM TEKNİĞİ:		Betonarme										
ÇATI ÖRTÜSÜ:		Kubbeli										
İÇ ALANI:		144 m2										
MÜŞTEMİLATI:		Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane										
HİZMET DURUMU:		Hizmete Açık										
YAPILIŞ TARİHİ												
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU						CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
1994	1994	1995							1994		1994	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ												
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI					
	1996		1996	1996		1996	1994					
GEÇ İRDİĞİ TADİLATLAR:												
NO TLAR:												
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)												
												

Katalog 130: 1994_Aydınlar Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
131	BEYÜZÜMÜ HAYIRSEVERLER CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Beyüzümü Mah. Düzyol Mevki						
YAPTIRAN:	Mahalle Halkı						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Şahıs (İbrahim Kaya)						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kubbeli						
İÇ ALANI:	130 m2						
MÜŞTEMİLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane İmam Odası						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1994	1994				1994	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1995	1994	1995	1995		1994	1994	
GEÇ İRDİĞİ TADİLATLAR:							
NO TLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 131: 1994_Beyüzümü Hayırseverler Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
132	HİCRET CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Şerefiye Mah. Veteriner Cad.						
YAPTIRAN:	Dernek						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	T.D.V						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çatılı						
İÇ ALANI:	250 m2						
MÜŞTEMİLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri- İmam Odası Gasilhane- Taziye Evi- Kuran kursu						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1994	1994		1994	1994	1994	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1996		1996	1996		1996	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NOTLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 132: 1994_Hicret Camii

NO	CAMİNİN ADI		FOTOĞRAFLAR									
134	KARŞIYAKA YENİ CAMİİ											
CAMİNİN ADRESİ:		Karşıyaka Mah. Beşyol mevki										
YAPTIRAN:		Mahalle Halkı										
MİMARİ:		-										
MÜLKİYETİ:		Şahıs (Kemal akbulut)										
YAPIM TEKNİĞİ:		Betonarme										
ÇATI ÖRTÜSÜ:		Kırma Çatılı										
İÇ ALANI:		180 m2										
MÜŞTEMİLATI:		Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane										
HİZMET DURUMU:		Hizmete Açık										
YAPILIŞ TARİHİ												
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU						CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
		1989							1989	1994	1994	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ												
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI					
		1994		1994		1994						
GEÇ İRDİĞİ TADİLATLAR:												
NO TLAR:												
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)												

Katalog 134: 1994_Karşıyaka Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
135	KEREMOĞLU MESCİDİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Bahçivan mah. Kazım Karabekir cad.						
YAPTIYAN:	Senar Keremoğlu						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Şahıs (Senar keremoğlu)						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çatılı						
İÇ ALANI:	137 m2						
MÜŞTEMİLATI:	Abdest Alma Yeri- Wc						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1994	1994			1994	1994	1994	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1995			1995		1995	
GEÇ İRDİĞİ TADİLATLAR:							
NOTLAR:	Fotoğraflarda görülen binanın bodrum katında bulunan mescid, daha sonra ticari kaygılar sebebiyle depoya dönüştürülmüştür.						
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 135: 1994_Keremoğlu Mescidi

NO	CAMİNİN ADI		FOTOĞRAFLAR									
136	MEVLANA CAMİİ		 									
CAMİNİN ADRESİ:		Şahabettin Kahraman										
YAPTIRAN:		Şahabettin Kahraman										
MİMARİ:		-										
MÜLKİYETİ:		Şahıs (Şahabettin Kahraman)										
YAPIM TEKNİĞİ:		Betonarme										
ÇATI ÖRTÜSÜ:		Kırma Çatılı										
İÇ ALANI:		100 m2										
MÜŞTEMİLATI:		Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane										
HİZMET DURUMU:		Hizmete Açık										
YAPILIŞ TARİHİ												
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU						CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
1994	1994	1994							1994		1994	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ												
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI					
	1994		1994	1994		1994						
GEÇ İRDİĞİ TADİLATLAR:												
NO TLAR:												
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)												
												

Katalog 136: 1994_Mevlana Camii

NO	CAMİNİN ADI		FOTOĞRAFLAR					
137	SEYYİD ENVER CAMİİ							
CAMİNİN ADRESİ:		Esenler Mah. Papatya 12. Sok.						
YAPTIRAN:		S. Enver Arvas						
MİMARİ:		Halit Erörs						
MÜLKİYETİ:		Şahıs						
YAPIM TEKNİĞİ:		Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:		Kubbeli						
İÇ ALANI:		90 m2						
MÜŞTEMİLATI:		Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane İmam Odası						
HİZMET DURUMU:		Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ								
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI	
1994	1994	1994		1994	1994	1994		
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ								
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI	
	1994		1994	1996		1994	2011	
GEÇ İRDİĞİ TADİLATLAR:								
NO TLAR:								
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)								
								

Katalog 137: 1994_Seyyid Enver Camii

NO	CAMİNİN ADI							FOTOĞRAFLAR
138	SEYYİD MUHAMMED HÜSEYİNİ CAMİİ							
CAMİNİN ADRESİ:		Yeni Mahalle 11. Sok.						
YAPTIRAN:		Mahalle Halkı						
MİMARİ:		-						
MÜLKİYETİ:		Şahıs (M. Şefik Karakuş)						
YAPIM TEKNİĞİ:		Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:		Kubbeli						
İÇ ALANI:		150 m2						
MÜŞTEMİLATI:		Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane						
HİZMET DURUMU:		Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ								
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI	
1994		1994			1994	1994		
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ								
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI	
	1994		1994			1994		
GEÇ İRDİĞİ TADİLATLAR:								
NO TLAR:								
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)								
								

Katalog 138: 1994_Seyyid Muhammed Hüseyini Camii

NO	CAMİNİN ADI		FOTOĞRAFLAR									
139	YAKUTLAR MESCİDİ		 									
CAMİNİN ADRESİ:		Bahçivan Mah. PTT Caddesi Fuat pasajı										
YAPITIRAN:		Şahap Yakut										
MİMARİ:		-										
MÜLKİYETİ:		Şahıs (Şahap Yakut)										
YAPIM TEKNİĞİ:		Betonarme										
ÇATI ÖRTÜSÜ:		Kırma Çatılı										
İÇ ALANI:		350 m2										
MÜŞTEMİLATI:		Wc- Abdest Alma Yeri										
HİZMET DURUMU:		Hizmete Açık										
YAPILIŞ TARİHİ												
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU						CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
	1994	1994							1994	1994	1994	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ												
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI					
	1994		1994	1994		1994						
GEÇ İRDİĞİ TADİLATLAR:												
NO TLAR:												
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)												
												

Katalog 139: 1994_Yakutlar Mescidi

NO	CAMİNİN ADI		FOTOĞRAFLAR									
140	ENSAR CAMİİ		 									
CAMİNİN ADRESİ:		Şabaniye Mah. Marufu Kerhi 1. Sok.										
YAPTIRAN:		Mahalle Halkı										
MİMARİ:		-										
MÜLKİYETİ:		Şahıs										
YAPIM TEKNİĞİ:		Betonarme										
ÇATI ÖRTÜSÜ:		Kırma Çatılı										
İÇ ALANI:		156 m2										
MÜŞTEMİLATI:		Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane										
HİZMET DURUMU:		Hizmete Açık										
YAPILIŞ TARİHİ												
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU						CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1995	1996								1999	1999	1996
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ												
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI					
	1996	1999	1996			1999						
GEÇ İRDİĞİ TADİLATLAR:												
NOTLAR:												
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)												
												

Katalog 140: 1995_Ensar Camii

NO	CAMİNİN ADI							FOTOĞRAFLAR
141	FURKAN CAMİİ							
CAMİNİN ADRESİ:	Karşyaka Mah. Rüzgarlı 2. Sok.							
YAPTIRAN:	Mahalle Halkı							
MİMARİ:	-							
MÜLKİYETİ:	Şahıs							
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme							
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çatılı							
İÇ ALANI:	180 m2							
MÜŞTEMİLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane							
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık							
YAPILIŞ TARİHİ								
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI	
	1998				1998		1995	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ								
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI	
	1998							
GEÇ İRDİĞİ TADİLATLAR:								
NO TLAR:								
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)								
								

Katalog 141: 1995_Furkan Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
142	HACI ABDURRAHMAN CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Emin Paşa Mah. Efe Sokak						
YAPTIRAN:	Mahalle Halkı						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Şahıs						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çatılı						
İÇ ALANI:	120 m2						
MÜŞTEMİLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane Taziye Evi- İmam Odası- Kuran Kursu						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
		1995		1995	1995	1995	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
				1995		1995	
GEÇ İRDİĞİ TADİLATLAR:							
NOTLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 142: 1995_Hacı Abdurrahman Camii

NO	CAMİNİN ADI		FOTOĞRAFLAR									
143	KUBA CAMİİ		 									
CAMİNİN ADRESİ:		Serhat Mah. Yasemin Sok.										
YAPTIRAN:		Mahalle Halkı										
MİMARİ:		-										
MÜLKİYETİ:		T.D.V.										
YAPIM TEKNİĞİ:		Betonarme										
ÇATI ÖRTÜSÜ:		Kırma Çatılı										
İÇ ALANI:		300 m2										
MÜŞTEMİLATI:		Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane										
HİZMET DURUMU:		Hizmete Açık										
YAPILIŞ TARİHİ												
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU						CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
1995	1995	1995							1995	1995	1995	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ												
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI					
	1995		1995	1995		1995						
GEÇ İRDİĞİ TADİLATLAR:												
NO TLAR:												
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)												
												

Katalog 143: 1995_Kuba Camii

NO	CAMİNİN ADI							FOTOĞRAFLAR
144	NUR CAMİİ							
CAMİNİN ADRESİ:		Hacibekir Mah. Hisar 2. Sok.						
YAPTIYAN:		Ebubekir Demirci						
MİMARİ:		A. Sait Bayram						
MÜLKİYETİ:		T.D.V						
YAPIM TEKNİĞİ:		Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:		Kubbeli						
İÇ ALANI:		-						
MÜŞTEMLATII:		Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane						
HİZMET DURUMU:		Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ								
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI	
1996	1996	1996			1996	1996		
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ								
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI	
	1996		2005			1996		
GEÇ İRDİĞİ TADİLATLAR:		1996 yılında yapılan cami yıkılıp yerine yeni bir cami inşa edildi.						
NOTLAR:								
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)								
								

Katalog 144: 1995_Nur Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR							
145	SAİD-İ NURSİ CAMİİ								
CAMİNİN ADRESİ:	Beyüzümü Mah. Sinan Sok. No: 52								
YAPTIRAN:	Mahalle Halkı								
MİMARİ:	-								
MÜLKİYETİ:	Şahıs								
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme								
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çatılı								
İÇ ALANI:	180 m2								
MÜŞTEMLATII:	Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane Kuran Kursu								
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık								
YAPILIŞ TARİHİ									
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU		CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI	
1996	1996	1996				1996	1996		
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ									
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU			CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1996				1995			1996	
GEÇ İRDİĞİ TADİLATLAR:									
NO TLAR:									
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)									
									

Katalog 145: 1995_Said-i Nursi Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR						
146	SEYFULLAH CAMİİ							
CAMİNİN ADRESİ:	Hacı Bekir Mah. Güllük Sok. No: 44	 						
YAPTIRAN:	Mahalle Halkı							
MİMARİ:	-							
MÜLKİYETİ:	Şahıs (Mehmet Yılmaz)							
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme							
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çatılı							
İÇ ALANI:	135 m2							
MÜŞTEMİLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane							
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık							
YAPILIŞ TARİHİ								
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU		CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1995	1995		1995			1995	1995	1995
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ								
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU		CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1995		1996			1995		
GEÇ İRDİĞİ TADİLATLAR:								
NO TLAR:								
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)								
								

Katalog 146: 1995_Seyfullah Camii

NO	CAMİNİN ADI		FOTOĞRAFLAR									
147	SEZENLER CAMİİ		 									
CAMİNİN ADRESİ:		Cumhuriyet Mah. Cumhuriyet Cad.										
YAPITIRAN:		Cafer Sezener										
MİMARİ:		Halit Bayar										
MÜLKİYETİ:		Şahıs (Cafer Sezener)										
YAPIM TEKNİĞİ:		Betonarme										
ÇATI ÖRTÜSÜ:		Kırma Çatılı										
İÇ ALANI:		118 m2										
MÜŞTEMİLATI:		Wc- Abdest Alma Yeri- İmam Odası										
HİZMET DURUMU:		Hizmete Açık										
YAPILIŞ TARİHİ												
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU						CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1995	1995	1995							1995	1995	1995	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ												
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI					
	1995		1995	1995		1995						
GEÇ İRDİĞİ TADİLATLAR:												
NO TLAR:												
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)												
												

Katalog 147: 1995_Sezenler Camii

NO	CAMİNİN ADI		FOTOĞRAFLAR									
148	YENİ HİCRET CAMİİ		 									
CAMİNİN ADRESİ:		Yalı Mah. İskele Cad. İnciler Sok.										
YAPTIRAN:		Mahalle Halkı										
MİMARİ:		-										
MÜLKİYETİ:		Şahıs (Fatma Özata)										
YAPIM TEKNİĞİ:		Betonarme										
ÇATI ÖRTÜSÜ:		Kubbeli										
İÇ ALANI:		400 m2										
MÜŞTEMİLATI:		Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane İmam odası										
HİZMET DURUMU:		Hizmete Açık										
YAPILIŞ TARİHİ												
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU						CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1996	1995								1995	1995	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ												
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI					
	1996					1995						
GEÇ İRDİĞİ TADİLATLAR:												
NO TLAR:												
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)												
												

Katalog 148: 1995_Yeni Hicret Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
149	ZÜMRÜT CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Emin paşa Mah. Edremit Yolu Zümrüt Sok.						
YAPTIRAN:	Mahalle Halkı						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Şahıs (Veysel Dikici)						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çatılı						
İÇ ALANI:	220 m2						
MÜŞTEMİLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	2002	1995			1996	1996	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	2002		2001			1996	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NOTLAR:	Cami tabelasında cami ismi için ENSARULLAH CAMİ' yazmaktadır						
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 149: 1995_Zümrüt Camii

NO	CAMİNİN ADI		FOTOĞRAFLAR												
150	ALİ PAŞA CAMİİ														
CAMİNİN ADRESİ:		Selim Bey Mah. Kaptan sok.													
YAPTIRAN:		Yakup Yardım													
MİMARİ:		Mehmet Bitirge													
MÜLKİYETİ:		T.D.V.													
YAPIM TEKNİĞİ:		Betonarme													
ÇATI ÖRTÜSÜ:		Kubbeli													
İÇ ALANI:		215 m2													
MÜŞTEMİLATI:		Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane													
HİZMET DURUMU:		Hizmete Açık													
YAPILIŞ TARİHİ															
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU									CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
	1996	1996										1996	1996	1996	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ															
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI								
	1998		1998	1998		1996									
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:															
NO TLAR:															
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)															

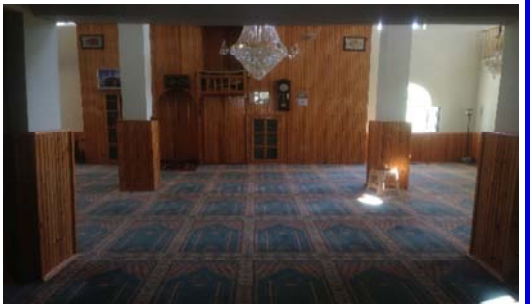

Katalog 150: 1996_Ali Paşa Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
151	ÇİMEN CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Yalı Mah.						
YAPTIRAN:	Mahalle Halkı						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	T.D.V						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çatılı						
İÇ ALANI:	120 m2						
MÜŞTEMİLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1996	1996	1996			1996	1996	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1996		1996			1996	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NO TLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 151: 1996_Çimen Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
152	HACI ALİ SAĞDİNÇ CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Süphan Mah. Ertuğrul Gazi 1. Sok.						
YAPTIRAN:	Mahalle Halkı						
MİMARİ:	Muhsin Sağdinç						
MÜLKİYETİ:	Şahıs (Muhsin Sağdinç)						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çatılı						
İÇ ALANI:	180 m2						
MÜŞTEMİLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
		1996		1996	1996	1996	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1996		1996	1996		1996	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NO TLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 152: 1996_Hacı Ali Sağdinç Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
153	HACI CEMİL İMAMOĞLU CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Şabaniye Mah. Hacı Durağı 1. sok.						
YAPTIRAN:	Mahalle Halkı						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Şahıs (H. Cemil İmamoğlu)						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çatılı						
İÇ ALANI:	180 m2						
MÜŞTEMİLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1998	1996	1996			1998	1998	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1998		1996			1998	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NO TLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 153: 1996_Hacı Cemil İmamoğlu Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
154	HACI KAZIM CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Hacı Bekir Mah. Bayırlı sok. No: 26						
YAPTIRAN:	Şahıs (Mehmet Tokmak)						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Şahıs (Mehmet Beycan)						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çatılı						
İÇ ALANI:	200 m2						
MÜŞTEMİLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BELGİ BANKASI FORMU	CAMI BELGİ FORMU	CAMI BELGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
	1996	1996		1996	1996	1996	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BELGİ BANKASI FORMU	CAMI BELGİ FORMU	CAMI BELGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
	1996		1996	1996		1996	1996
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NOTLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 154: 1996_Hacı Kazım Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
155	HZ. HAMZA CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	İstasyon Mah. Seyran Tepe Mezarlığı						
YAPTIRAN:	Mahalle Halkı						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	T.D.V.						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çatılı						
İÇ ALANI:	225 m2						
MÜŞTEMİLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane Kuran Kursu- İmam Odası						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1996	1996			1996	1996	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1996					1996	1996
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NO TLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 155: 1996_Hz. Hamza Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
156	HZ. NUH CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Emin Paşa Mah. Dedeoğlu Sok. No:10						
YAPTIRAN:	Mahalle Halkı						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Şahıs (Hasan Aras)						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çatılı						
İÇ ALANI:	170 m2						
MÜŞTEMİLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane Taziye Evi						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BELGİ BANKASI FORMU	CAMI BELGİ FORMU	CAMI BELGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
	1996	1998		1998	1998	1998	1996
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BELGİ BANKASI FORMU	CAMI BELGİ FORMU	CAMI BELGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
	1997		1998	1998		1998	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NO TLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 156: 1996_Hz Nuh Camii

NO	CAMİNİN ADI							FOTOĞRAFLAR
157	İBRAHİM KARSLIOĞLU CAMİİ							
CAMİNİN ADRESİ:	Esenler Mah. Ağacan Sok. Su Deposu Arkası							
YAPTIRAN:	Mehmet Ekinci							
MİMARİ:	-							
MÜLKİYETİ:	T.D.V.							
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme							
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çatılı							
İÇ ALANI:	168 m2							
MÜŞTEMİLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane							
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık							
YAPILIŞ TARİHİ								
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI	
	1996	1996			1996	1996		
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ								
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI	
	1996					1996		
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:								
NO TLAR:								
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)								
								

Katalog 157: 1996_İbrahim Karşlıoğlu Camii

NO	CAMİNİN ADI		FOTOĞRAFLAR									
158	İDRİS AYDIN CAMİİ											
CAMİNİN ADRESİ:		Cumhuriyet Mah. Işık Sok. No: 28										
YAPTIRAN:		Faris Aydın										
MİMARİ:		-										
MÜLKİYETİ:		Şahıs (İdris aydın)										
YAPIM TEKNİĞİ:		Betonarme										
ÇATI ÖRTÜSÜ:		Kırma Çatılı										
İÇ ALANI:		200 m2										
MÜŞTEMİLATI:		Wc- Abdest Alma Yeri										
HİZMET DURUMU:		Hizmete Açık										
YAPILIŞ TARİHİ												
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU						CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
	1996	1996								1996	1996	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ												
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI					
	1996					1996						
GEÇ İRDİĞİ TADİLATLAR:		Cami 2011 depreminde yıkılmıştır.										
NO TLAR:												
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)												
												

Katalog 158: 1996_İdris Aydın Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
159	İHSAN TALAY CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Abdurrahman Gazi Mah. Zeve Cad.						
YAPTIRAN:	Aydın Talay- Kerem Beyazağaç						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	T.D.V						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kubbeli						
İÇ ALANI:	130cm2						
MÜŞTEMİLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri Gasilhane- İmam Odası						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1998	1998	1998				1998	1996
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1998		1997			1998	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NOTLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 159: 1996_İhsan Talay Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
160	ŞABANIYE KURAN KURSU CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Şabaniye Mah. Hacı Bekir İ.Ö.O. Yanı						
YAPITIRAN:	Dernek						
MİMARİ:	Vahdettin Değer						
MÜLKİYETİ:	T.D.V						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çatılı						
İÇ ALANI:	160 m2						
MÜŞTEMİLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane İmam Odası- Kuran Kursu						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1995	1998	1995		1995	1998	1998	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1998		1996	1996		1998	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NO'LAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

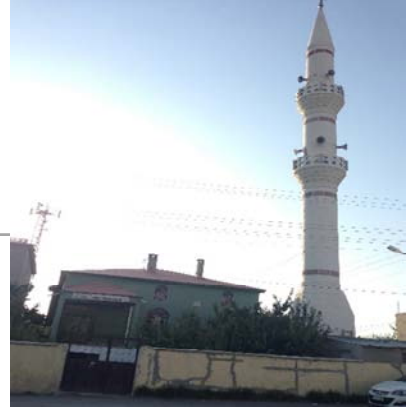

Katalog 160: 1996_Şabaniye Kuran Kursu Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
161	AKSA CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Serhat Mah. Reyhan Sok.						
YAPTIRAN:	Mahalle Halkı						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Belediye						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çatılı						
İÇ ALANI:	200 m2						
MÜŞTEMİLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane İmam Odası						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1997	1997		1997	1997	1997	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1998		1997	1997		1997	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NO TLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 161: 1997_Aksa Camii

NO	CAMİNİN ADI		FOTOĞRAFLAR				
162	BAĞDAT PASAJI MESCİDİ		 				
CAMİNİN ADRESİ:		Vali Mithat Bey Mah. Sihke Cad. Bağdat Psj.					
YAPTIRAN:		Esnaf					
MİMARİ:		-					
MÜLKİYETİ:		T.D.V					
YAPIM TEKNİĞİ:		Betonarme					
ÇATI ÖRTÜSÜ:		Kırma Çatılı					
İÇ ALANI:		112 m2					
MÜŞTEMİLATI:							
HİZMET DURUMU:		Hizmete Açık					
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
	1997				1997	1997	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
	2010				2010	2010	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NOTLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 162: 1997_Bağdat Pasajı Mescidi

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR							
163	HACI AHMET CAMİİ								
CAMİNİN ADRESİ:	S. Fehim Arvasi Mah. Meteoroloji Cad.								
YAPTIRAN:	Mahalle Halkı Kıırma Çatılı								
MİMARİ:	-								
MÜLKİYETİ:	T.D.V.								
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme								
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çatılı								
İÇ ALANI:	220 m2								
MÜŞTEMİLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane								
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık								
YAPILIŞ TARİHİ									
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU		CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI	
	1997	1998				1998	1998		
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ									
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU			CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
	1997				1997			1998	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:									
NO TLAR:	Cami tabelasında caminin adı 'Hacı Ahmet Tuncil Camisi' olarak geçmektedir								
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)									

Katalog 163: 1997_Hacı Ahmet Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
164	HZ. BİLAL CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Altıntepe Mah. Zeve Cad.						
YAPTIRAN:	Dernek						
MİMARİ:	Halil Gülyüz						
MÜLKİYETİ:	Şahıs						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kubbeli						
İÇ ALANI:	222 m2						
MÜŞTEMİLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane Taziye Evi						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
					1997	1997	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
						1997	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NOTLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

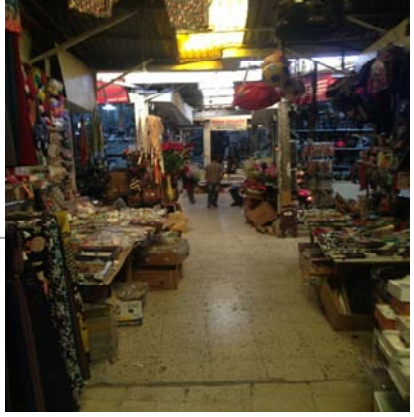

Katalog 164: 1997_Hz. Bilal Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
165	HZ. EBUBEKİR CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Karşıyaka Mah. Çal 5. Sok						
YAPTIRAN:	Mahalle Halkı						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Şahıs						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çatılı						
İÇ ALANI:	150 m2						
MÜŞTEMİLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane Taziye Evi						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1997	1998			1998	1998	1997
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1999					1998	1999
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NO TLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

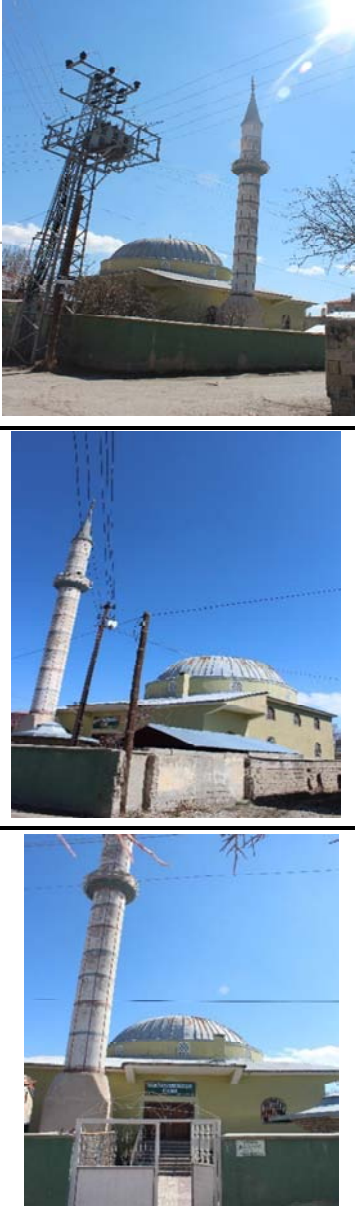

Katalog 165: 1997_Hz. Ebubekir Camii

NO	CAMİNİN ADI		FOTOĞRAFLAR				
166	ÖZSALİHOĞULLARI MESCİDİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Cumhuriyet Mah. Cumhuriyet Cad.						
YAPTIRAN:	Sabri Tekin						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Şahıs (İsmail- Sabri Tekin)						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çatılı						
İÇ ALANI:	350 m2						
MÜŞTEMİLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri-						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
		1997			1997	1997	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
						1997	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NO TLAR:	2011 Van depreminde mescidin bulunduğu bina yıkıldı						
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 166: 1997_Özsalihoğulları Mescidi

NO	CAMİNİN ADI							FOTOĞRAFLAR
167	RUS PAZARI MESCİDİ							
CAMİNİN ADRESİ:	Vali Mithat Bey Mah. Büyük Halk Pazarı							
YAPTIRAN:	Site Esnafı							
MİMARİ:	-							
MÜLKİYETİ:	Kooperatif							
YAPIM TEKNİĞİ:	Demir iskelet							
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çatı							
İÇ ALANI:	24 m2							
MÜŞTEMİLATI:								
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık							
YAPILIŞ TARİHİ								
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI	
					1997	1997		
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ								
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI	
						2010		
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:								
NOTLAR:								
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)								
								

Katalog 167: 1997_Ruspazarı Mescidi

NO	CAMİNİN ADI		FOTOĞRAFLAR					
168	SULTAN MENDUHU CAMİİ							
CAMİNİN ADRESİ:		Cevdet Paşa Mah. Esen Sok. No: 2						
YAPTIRAN:		Mahalle Halkı						
MİMARİ:		-						
MÜLKİYETİ:		Vakıflar Genel Müdürlüğü						
YAPIM TEKNİĞİ:		Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:		Kubbeli						
İÇ ALANI:		240 m2						
MÜŞTEMİLATI:		Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane						
HİZMET DURUMU:		Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ								
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI	
	1997	1997		1997	1997	1997		
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ								
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI	
1998	1997		1997	1998		1997	1997	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:								
NOTLAR:								
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)								
								

Katalog 168: 1997_Sultan Menduh Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
169	AHMED-İ HANİ CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Emin Paşa Mah. Dedeoğlu Sok. No:10						
YAPTIRAN:	Mahalle Halkı						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Şahıs (Hasan Aras)						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çatılı						
İÇ ALANI:	170 m2						
MÜŞTEMİLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane Taziye Evi						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1997	1998		1998	1998	1998	1996
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1997		1998	1998		1998	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NO TLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 169: 1998_Ahmed-i Hani Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
170	AYDIN TALAY YERALTI MESCİDİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Cumhuriyet Caddesi Beşyol Mevki						
YAPTIRAN:	Belediye						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Belediye						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	-						
İÇ ALANI:	100 m2						
MÜŞTEMİLATI:	Abdest Alma Yeri- Gasilhane- Wc İmam odası						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NO TLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 170: 1998_Aydın Talay Yeraltı Mescidi

NO	CAMİNİN ADI		FOTOĞRAFLAR									
171	HZ. AİŞE MESCİDİ		 									
CAMİNİN ADRESİ:		Bahçivan Mah. Zübeyde Hanım Cad.										
YAPTIRAN:		Ebubekir Cantemiz ve kardeşleri										
MİMARİ:		-										
MÜLKİYETİ:		Şahıs (Ebubekir Cantemiz ve kardeşleri)										
YAPIM TEKNİĞİ:		Betonarme										
ÇATI ÖRTÜSÜ:		Kırma Çatılı										
İÇ ALANI:		175 m2										
MÜŞTEMİLATI:		Wc- Abdest Alma Yeri-										
HİZMET DURUMU:		Hizmete Açık										
YAPILIŞ TARİHİ												
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU						CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
	1998	1998							1998	1998		
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ												
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI					
	1998		1998	1998								
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:												
NOTLAR:												
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)												
												

Katalog 171: 1998_Hz. Aişe Mescidi

NO	CAMİNİN ADI		FOTOĞRAFLAR									
172	KİYMET EVREN DEDE CAMİİ											
CAMİNİN ADRESİ:		Cevdet Paşa Mah. Emniyet 4. Sok.										
YAPTIRAN:		M. Reşit Dede										
MİMARİ:		-										
MÜLKİYETİ:		Şahıs										
YAPIM TEKNİĞİ:		Betonarme										
ÇATI ÖRTÜSÜ:		Kubbeli										
İÇ ALANI:		200 m2										
MÜŞTEMİLATI:		Wc- Abdest Alma Yeri Gasilhane- Taziye Evi										
HİZMET DURUMU:		Hizmete Açık										
YAPILIŞ TARİHİ												
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU						CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
		1998								1998	1998	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ												
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI					
						1998						
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:												
NO TLAR:												
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)												

Katalog 172: 1998_Kiymet Evren Dede Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
173	KÖMÜRCÜLER SİTESİ CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	İstasyon Mah. Kömürcüler Sitesi						
YAPTIRAN:	Kooperatif						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Hazine						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çatılı						
İÇ ALANI:	350 m2						
MÜŞTEMİLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane İmam Odası						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1997		1997		1997	1997	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1997		2000			1997	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NO TLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 173: 1998_Kömürcüler Sitesi Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
174	MEDİNE-İ MÜNEVVERE CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	İstasyon Mah. Erciş yolu döğenli Sok.						
YAPTIRAN:	Tahir Karakoyun						
MİMARİ:							
MÜLKİYETİ:	T.D.V.						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kubbeli						
İÇ ALANI:	159 m2						
MÜŞTEMİLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
1998	1998	1998		1998	1998	1998	1998
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1998		1998	1998		1998	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NO TLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 174: 1998_Medine-i Münevvere Camii

NO	CAMİNİN ADI							FOTOĞRAFLAR
175	MÜŞERREF CAMİİ							
CAMİNİN ADRESİ:	istasyon Mah. Selçuklu Sok.							
YAPTIRAN:	Mahalle Halkı							
MİMARİ:	-							
MÜLKİYETİ:	T.D.V							
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme							
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çatılı							
İÇ ALANI:	174 m2							
MÜŞTEMİLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane							
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık							
YAPILIŞ TARİHİ								
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI	
1998	1998	1999			1998	1999	1999	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ								
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI	
	1998		2000			1999		
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:								
NOTLAR:								
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)								
								

Katalog 175: 1998_Müşerref Camii

NO	CAMİNİN ADI		FOTOĞRAFLAR									
176	SELAHADDİN-İ EYYUBİ CAMİİ		 									
CAMİNİN ADRESİ:		Beyüzümü Mah. Düzyol Mevki 14. sok.										
YAPTIRAN:		Mahalle Halkı										
MİMARİ:		-										
MÜLKİYETİ:		Şahıs										
YAPIM TEKNİĞİ:		Betonarme										
ÇATI ÖRTÜSÜ:		Kırma Çatılı										
İÇ ALANI:		150 m2										
MÜŞTEMİLATI:		Wc- Abdest Alma Yeri										
HİZMET DURUMU:		Hizmete Açık										
YAPILIŞ TARİHİ												
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU						CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
	2000	2002								1998	1998	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ												
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI					
	2000					1998						
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:												
NOTLAR:												
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)												
												

Katalog 176: 1998_Selahaddin-i Eyyubi Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR						
177	TEDAŞ CAMİİ							
CAMİNİN ADRESİ:	Süphan Mah. İpek Yolu Üzeri							
YAPTIRAN:	Tedaş Müdürlüğü							
MİMARİ:	-							
MÜLKİYETİ:	K.İ.T.							
YAPIM TEKNİĞİ:	Yığına Taş							
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kubbeli							
İÇ ALANI:	180 m2							
MÜŞTEMİLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane İmam Odası							
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık							
YAPILIŞ TARİHİ								
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU		CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1998	1998			1998	1998	1998	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ								
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU		CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	1999				1999		1999	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:								
NO TLAR:								
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)								
								

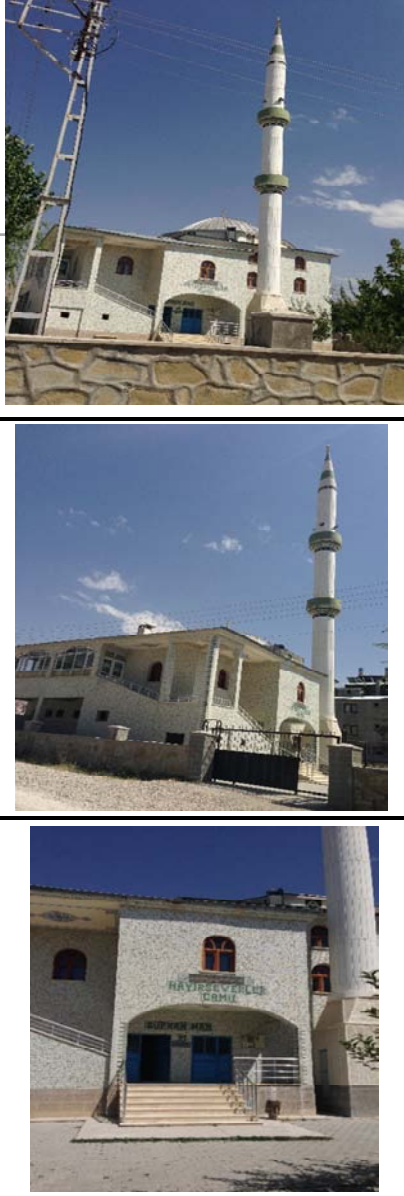
Katalog 177: 1998_Tedaş Camii

NO	CAMİNİN ADI							FOTOĞRAFLAR
178	EYÜP SULTAN CAMİİ							
CAMİNİN ADRESİ:	Süphan Mah. Yünlük Köy İçi Mevki							
YAPTIRAN:	Mahalle Halkı							
MİMARİ:	-							
MÜLKİYETİ:	Şahıs							
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme							
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çatılı							
İÇ ALANI:	90 m2							
MÜŞTEMİLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane							
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık							
YAPILIŞ TARİHİ								
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI	
	1999				1999	1999		
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ								
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI	
	1999					1999		
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:								
NO TLAR:								
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)								
								

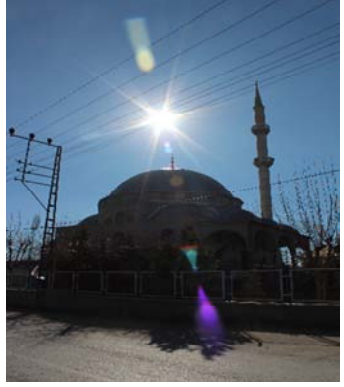

Katalog 178: 1999_Eyyüp Sultan Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
179	ÇARŞI 2000 MESCİDİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Bahçivan Mah. Zübeyde Hanım Cad.						
YAPTIRAN:	Site Esnafı						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Kooperatif						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çatılı						
İÇ ALANI:	160 m2						
MÜŞTEMİLATI:	Abdest Alma Yeri-						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
					2000	2000	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
					2010	2010	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NOTLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 179: 2000_Çarşı 2000 Mescidi

NO	CAMİNİN ADI		FOTOĞRAFLAR									
180	HAYIRSEVERLER SÜPHAN MAHALLESİ CAMİİ											
CAMİNİN ADRESİ:		Süphan Mah. Telbaşı Mesut sok.										
YAPTIRAN:		Mahalle Halkı										
MİMARİ:		-										
MÜLKİYETİ:		T.D.V.										
YAPIM TEKNİĞİ:		Betonarme										
ÇATI ÖRTÜSÜ:		Kubbeli										
İÇ ALANI:		250 m2										
MÜŞTEMİLATI:		Wc- Abdest Alma Yeri İmam Odası- Gasilhane										
HİZMET DURUMU:		Hizmete Açık										
YAPILIŞ TARİHİ												
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU						CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	2000	2002								2002	2002	2005
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ												
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI					
	2002		2003			2002						
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:												
NOTLAR:												
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)												
												

Katalog 180: 2000_Hayrseverler Süphan Camii

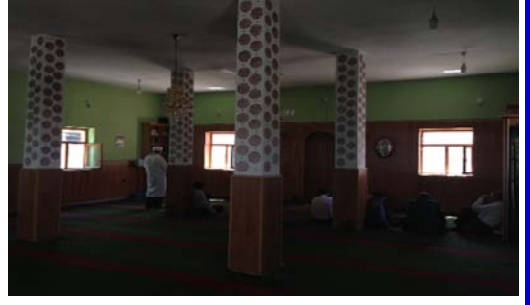

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
181	HZ. ALİ CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Selimbey Mah. Tebrizkapı 6. Sok.						
YAPTIRAN:	Mahalle Halkı						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Vakıflar Genel Müdürlüğü						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kubbeli						
İÇ ALANI:	225 m2						
MÜŞTEMİLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane İmam Odası						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
	2000	1998		1999	2000	2000	2007
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
	2000			2000		2000	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NOTLAR:			Kaynaklara göre 1930 yılında bu alanda kerpiçten bir cami inşa edilmiş. Ancak bu bilgi dışında elimizde herhangi bir veri mevcut değildir.				
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							

Katalog 181: 2000_Hz. Ali Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
182	HZ. LOKMAN CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Beyüzümü Mah. Düz Yol Cad. 32. sok.						
YAPTIRAN:	Mahalle Halkı						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Şahıs (Cafer Sadık)						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çati						
İÇ ALANI:	170 m2						
MÜŞTEMİLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri Gasilhane- Lojman						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
2004		2004			2004	2004	2000
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	2004					2004	2004
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NOTLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 182: 2000_Hz. Lokman Camii

NO	CAMİNİN ADI							FOTOĞRAFLAR
183	HZ. OSMAN CAMİİ							
CAMİNİN ADRESİ:		Beyüzümü Mah. Özalp Yolu Üstü						
YAPTIRAN:		Mahalle Halkı						
MİMARİ:		-						
MÜLKİYETİ:		Şahıs (Selami Yıldırım)						
YAPIM TEKNİĞİ:		Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:		Kırma Çatılı						
İÇ ALANI:		200 m2						
MÜŞTEMİLATI:		Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane Taziye Evi						
HİZMET DURUMU:		Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ								
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI	
	2000				2000	2000		
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ								
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI	
	2006					2006		
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:								
NO TLAR:								
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)								
								

NO	CAMİNİN ADI							FOTOĞRAFLAR
184	PINAR CAMİİ							
CAMİNİN ADRESİ:	Süphan Mah. Eski Sümerbank Arkası							
YAPTIRAN:	Mahalle halkı							
MİMARİ:	-							
MÜLKİYETİ:	Şahıs (Hüseyin Cengiz)							
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme							
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çatılı							
İÇ ALANI:	120 m2							
MÜŞTEMİLATI:								
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık							
YAPILIŞ TARİHİ								
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI	
	2000	2002			2000	2000		
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ								
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI	
	2000					2000		
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:								
NO TLAR:								
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)								
								

Katalog 184: 2000_Pinar Camii

NO	CAMİNİN ADI							FOTOĞRAFLAR
185	SÜLEYMAN BABA CAMİİ							
CAMİNİN ADRESİ:		Altıntepe Mah. Özgökçe Sok.No: 20						
YAPTIRAN:		Rıdvan- Saim Özgökçe						
MİMARİ:		-						
MÜLKİYETİ:		Şahıs						
YAPIM TEKNİĞİ:		Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:		Kubbeli						
İÇ ALANI:		180 m2						
MÜŞTEMİLATI:		Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane İmam Odası						
HİZMET DURUMU:		Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ								
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI	
	2000			2000	2000	2000		
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ								
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI	
	2001			2001		2000		
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:								
NO TLAR:								
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)								
								

Katalog 185: 2000_Süleyman Baba Camii

NO	CAMİNİN ADI		FOTOĞRAFLAR									
186	FAHRETTİN KALAYCIOĞLU CAMİİ											
CAMİNİN ADRESİ:								Altın-tepe Mah. Zeve Cad. 11. sok.				
YAPTIRAN:								Mahalle Halkı				
MİMARİ:												
MÜLKİYETİ:								Şahıs				
YAPIM TEKNİĞİ:								Betonarme				
ÇATI ÖRTÜSÜ:								Kubbeli				
İÇ ALANI:								250 m2				
MÜŞTEMİLATI:								Wc- Abdest Alma Yeri İmam Odası				
HİZMET DURUMU:								Hizmete Açık				
YAPILIŞ TARİHİ												
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI					
2003	2003	2003			2003	2003	2002					
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ												
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI					
	2003		2002			2003						
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:												
NOTLAR:												
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)												
												

Katalog 186: 2002_ Fahrettin Kalaycioğlu Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
187	HÜSEYİN BABA CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Altıntepe Mah. Kalecik Köyü Yani						
YAPTIRAN:	Mahalle Halkı						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Şahıs						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çatılı						
İÇ ALANI:	180 m2						
MÜŞTEMİLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri İmam Odası- Gasilhane						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
		2002			2002	2002	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
						2002	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NOTLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 187: 2002_Hüseyin Baba Camii

NO	CAMİNİN ADI		FOTOĞRAFLAR					
188	MOLLA HANDULLAH CAMİİ							
CAMİNİN ADRESİ:		Yalın Erez Mah.						
YAPTIRAN:		Mahalle Halkı						
MİMARİ:		-						
MÜLKİYETİ:		K.İ.T.						
YAPIM TEKNİĞİ:		Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:		Kırma Çatılı						
İÇ ALANI:		225 m2						
MÜŞTEMİLATI:		Wc- Abdest Alma Yeri İmam Odası- Gasilhane						
HİZMET DURUMU:		Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ								
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI	
	2002	2002			2002	2002		
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ								
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI	
	2002		2005			2002		
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:								
NOTLAR:								
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)								
								

Katalog 188: 2002_Molla Hamdullah Camii

NO	CAMİNİN ADI		FOTOĞRAFLAR									
189	YÜZÜNCÜ YIL İŞHANI MESCİDİ		 									
CAMİNİN ADRESİ:		Bahçiva Mah. Cumhuriyet Cad. 1. Sok.										
YAPTIRAN:		Site esnafı										
MİMARİ:		-										
MÜLKİYETİ:		T.D.V										
YAPIM TEKNİĞİ:		Betonarme										
ÇATI ÖRTÜSÜ:		Kırma Çatılı										
İÇ ALANI:		660 m2										
MÜŞTEMİLATI:		Abdest Alma Yeri- Wc										
HİZMET DURUMU:		Hizmete Açık										
YAPILIŞ TARİHİ												
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU						CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
	2002									2002	2003	2003s
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ												
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI					
	2003					2003						
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:												
NOTLAR:												
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)												
												

Katalog 189: 2002_Yüzüncü Yıl İşhanı Mescidi

NO	CAMİNİN ADI		FOTOĞRAFLAR				
190	UĞUR KEVSER MESCİDİ		 				
CAMİNİN ADRESİ:		Cumhuriyet Mah. Çalık sok. İki Nisan Sitesi					
YAPTIRAN:		İpek Yolu Turizm Ltd. Şti.					
MİMARİ:		-					
MÜLKİYETİ:		Şahıs					
YAPIM TEKNİĞİ:		Betonarme					
ÇATI ÖRTÜSÜ:		-					
İÇ ALANI:		200 m ²					
MÜŞTEMİLATI:		Wc- Abdest Alma Yeri İmam Odası					
HİZMET DURUMU:		Hizmete Açık					
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
2003	2003	2003		2003	2003	2003	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
	2004			2004		2003	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NO TLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR							
191	DOĞU CENTER MESCİDİ								
CAMİNİN ADRESİ:	Vali Mithat Bey Mah. Ruspazarı İçi								
YAPTIRAN:	Site Esnafı								
MİMARİ:	-								
MÜLKİYETİ:	Kooperatif								
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme								
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çatılı								
İÇ ALANI:	110 m2								
MÜŞTEMİLATI:	Abdest Alma Yeri- Wc								
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık								
YAPILIŞ TARİHİ									
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU		CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI	
						2004	2004		
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ									
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU			CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
								2004	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:									
NO TLAR:									
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)									
									

Katalog 191: 2004_Doğu Center Mescidi

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR						
192	HACI ENVER CAMİİ							
CAMİNİN ADRESİ:	Vali Mithat Bey Mah.							
YAPTIRAN:	Mahalle Halkı							
MİMARİ:	-							
MÜLKİYETİ:	Şahıs							
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme							
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Çatılı							
İÇ ALANI:	225 m2							
MÜŞTEMİLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane Taziye Evi							
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık							
YAPILIŞ TARİHİ								
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU		CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
2004		2004				2004	2004	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ								
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU		CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
							2005	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:								
NOTLAR:								
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)								

Katalog 192: 2004_Hacı Enver Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
194	HACI ŞEMSETTİN CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Ali Paşa Mah. Zahid Usta Duruğu İşkele Cad.						
YAPTIRAN:	M. Sait Yıldız						
MİMARİ:	Namık KADAN						
MÜLKİYETİ:	Ulvi YILDIZ						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çatılı						
İÇ ALANI:	100 m2						
MÜŞTEMİLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri İmam Odası						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
		2004			2004	2004	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
		2010				2004	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NO TLAR:	Yapılan yazışmalarda mescidin kanalizasyon kotunun altında kaldığı, dolayısıyla zaan zaman tuvaletlerde kanalizasyon sularının taşıdığı dile getirilmiş.						
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
195	ŞABANİYE MAHALLESİ HACI ÖMER CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Şabaniye Mahallesi 5.Sokak						
YAPTIRAN:	Dernek ve Mahalle Halkı						
MİMARİ:							
MÜLKİYETİ:	Şahıs						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kubbeli						
İÇ ALANI:	300 m2						
MÜŞTEMLATİ:	Abdest Alma Yeri- Wc- Gasilhane İmam Odası						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
				2005	2005	2005	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
				2006		2007	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NO TLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 195: 2005_Şabaniye Mahallesi Hacı Ömer Camii

NO	CAMİNİN ADI							FOTOĞRAFLAR
196	SAHABE-İ KİRAM CAMİİ							
CAMİNİN ADRESİ:	Hacıbekir Mah. Doğu 2. Sok. No: 20							
YAPTIRAN:	Dernek							
MİMARİ:	-							
MÜLKİYETİ:	Şahıs							
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme							
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kubbeli							
İÇ ALANI:	235 m2							
MÜŞTEMİLATI:	Abdest Alma Yeri- Wc- Gasilhane Taziye Evi- Kuran Kursu- İmam evi							
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık							
YAPILIŞ TARİHİ								
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI	
	2005				2005	2005		
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ								
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI	
	2007					2007	2007	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:								
NO TLAR:								
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)								
								

Katalog 196: 2005_Sahabe-i Kiram Camii

NO	CAMİNİN ADI		FOTOĞRAFLAR									
197	BOZBAY PASAJI MESCİDİ		 									
CAMİNİN ADRESİ:		Cumhuriyet Mh. Cumhuriyet Cad. Bozbay Pasajı										
YAPTIRAN:		Bozbay Grup										
MİMARİ:		-										
MÜLKİYETİ:		Şahıs										
YAPIM TEKNİĞİ:		Betonarme										
ÇATI ÖRTÜSÜ:		Kırma Çatılı										
İÇ ALANI:		150 m2										
MÜŞTEMİLATI:		Wc- Abdest Alma Yeri										
HİZMET DURUMU:		Hizmete Açık										
YAPILIŞ TARİHİ												
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU						CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
	2006									2006	2006	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ												
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI					
	2010				2010	2010						
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:												
NO TLAR:												
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)												
												

Katalog 197: 2006_Bozbay Pasajı Mescidi

NO	CAMİNİN ADI		FOTOĞRAFLAR									
199	DSİ (ŞELALE) CAMİİ		 									
CAMİNİN ADRESİ:		Emin Paşa Mah. D.S.İ Bölge Müdürlüğü										
YAPTIRAN:		Dernek										
MİMARİ:		-										
MÜLKİYETİ:		K.İ.T										
YAPIM TEKNİĞİ:		Yığma										
ÇATI ÖRTÜSÜ:		Kubbeli										
İÇ ALANI:		120 m2										
MÜŞTEMİLATI:		Abdest Alma Yeri- Wc										
HİZMET DURUMU:		Hizmete Açık										
YAPILIŞ TARİHİ												
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU						CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
	2006										2006	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ												
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI					
	2007		2007		2006	2007						
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:												
NO TLAR:												
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)												
												

Katalog 199: 2006_DSİ (Şelale) Camii

NO	CAMİNİN ADI		FOTOĞRAFLAR									
201	MUHAMMED BUHADDİN CAMİİ		 									
CAMİNİN ADRESİ:		Şemsibey Mah. Afet Konutları										
YAPTIRAN:		Dernek										
MİMARİ:		-										
MÜLKİYETİ:		Hazine										
YAPIM TEKNİĞİ:		Betonarme										
ÇATI ÖRTÜSÜ:		Kırma Çatılı										
İÇ ALANI:		265 m2										
MÜŞTEMİLATI:		-										
HİZMET DURUMU:		Hizmete Açık										
YAPILIŞ TARİHİ												
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BELGİ BANKASI FORMU	CAMI BELGİ FORMU						CAMI BELGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
									2008		2008	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ												
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BELGİ BANKASI FORMU	CAMI BELGİ FORMU	CAMI BELGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI					
	2008					2008						
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:												
NO TLAR:												
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)												
												

Katalog 201: 2006_Muhammed Buhaddin Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
202	SELMAN-İ FARİSİ CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Emin Paşa mah. Eski Edremit Sokak						
YAPTIRAN:	Mahalle Halkı						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Şahıs (Fevzi Elginoğuz- Hayrettin Ersidar)						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çati						
İÇ ALANI:	200 m2						
MÜŞTEMİLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane İmam Odası- taziye Evi						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	2006				2007	2006	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	2007		2007			2007	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NO TLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 202: 2006_Selman_i Farisi Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
203	SÜTÇÜ İMAM CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	İskele Mah. Cezaevi Sok. No: 186						
YAPTIRAN:	Şahıs (Slahattin Tarhan)						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Şahıs (Slahattin Tarhan)						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kubbeli						
İÇ ALANI:	200 m2						
MÜŞTEMLATIL:	Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane Taziye Evi- Kuran Kursu- İmam Odası						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
	2006					2006	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
	2007		2006		2006	2006	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NO TLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 203: 2006_Sütçü İmam Camii

NO	CAMİNİN ADI		FOTOĞRAFLAR									
204	DERVİŞOĞULLARI CAMİİ		 									
CAMİNİN ADRESİ:		Şerefiye Mah. 1644 Recep Sok.										
YAPTIRAN:		Dernek										
MİMARİ:		Kenan Yöntem										
MÜLKİYETİ:		Şahıs										
YAPIM TEKNİĞİ:		Betonarme										
ÇATI ÖRTÜSÜ:		Kubbeli										
İÇ ALANI:		320 m2										
MÜŞTEMİLATI:		Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane Kuran Kursu- Taziye Evi- İmam Odası										
HİZMET DURUMU:		Hizmete Açık										
YAPILIŞ TARİHİ												
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU						CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
	2007									2007	2007	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ												
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI					
	2009					2009	2009					
GEÇ İRDİĞİ TADİLATLAR:												
NO TLAR:												
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)												
												

Katalog 204: 2007_Dervişoğulları Camii

NO	CAMİNİN ADI							FOTOĞRAFLAR
205	YENİ SANAYİ SİTESİ ALİ NİHAT YÖRÜK CAMİİ							
CAMİNİN ADRESİ:	Beyüzümü Mah. Küçük Sanayi Sit. İçi							
YAPTIRAN:	Dernek							
MİMARİ:	-							
MÜLKİYETİ:	Kooperatif							
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme							
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kubbeli							
İÇ ALANI:	900 m2							
MÜŞTEMİLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane							
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık							
YAPILIŞ TARİHİ								
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI	
	2007				2007	2007		
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ								
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI	
	2009					2009		
GEÇ İRDİĞİ TADİLATLAR:								
NO TLAR:								
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)								
								

Katalog 205: 2007_Yeni sanayi Sitesi Ali Nihat Yörük Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
206	YUKARI ESENTEPE CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Hacibekir Mah. Esentepe Sokak						
YAPTIRAN:	Dernek						
MİMARİ:	İdris Canbay						
MÜLKİYETİ:	şahıs						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kubbeli						
İÇ ALANI:	280 m2						
MÜŞTEMİLATI:	Abdest Alma Yeri- Wc- Gasilahane Taziye Evi						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
2007	2007				2007	2007	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
2010	2010				2010	2010	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NO TLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 206: 2007_Yukari Esentepe Camii

NO	CAMİNİN ADI		FOTOĞRAFLAR									
207	HACI SALİH CAMİİ		 									
CAMİNİN ADRESİ:		Süphan Mahallesi 2. sokak. no: 15										
YAPTIRAN:		Sabri TEKİN										
MİMARİ:		-										
MÜLKİYETİ:		Şahıs (salih Tekin)										
YAPIM TEKNİĞİ:		Betonarme										
ÇATI ÖRTÜSÜ:		Kırma Çatılı										
İÇ ALANI:		300 m2										
MÜŞTEMLATI:		Wc- Gasilhane- Abdest Alma Yeri										
HİZMET DURUMU:		Hizmete Açık										
YAPILIŞ TARİHİ												
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU						CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	2008									2008	2008	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ												
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI					
	2008		2008			2008						
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:												
NO TLAR:												
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)												
												

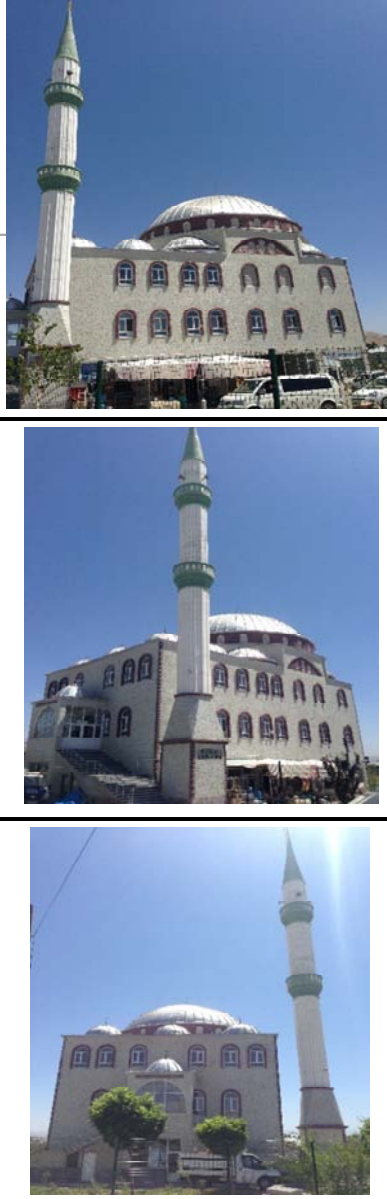

Katalog 207: 2008_Hacı Salih Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
208	MESCİD-İ AKSA CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Altıntepe Mah. Can Sokak no : 14						
YAPTIRAN:	Ramazan GÜLSEVİNÇ						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Ramazan GÜLSEVİNÇ- Ali GÜLSEVİNÇ						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kubbeli						
İÇ ALANI:	386 m2						
MÜŞTEMİLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane Kuran Kursu- İmam Odası						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
	2008				2008		
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
	2010				2010		
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NO TLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 208: 2008_Mescid-i Aksa Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
209	İPEKYOLU HATUNİYE CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Hatuniye Mah. İpek Yolu Üzeri						
YAPTIRAN:	Dernek						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Şahıs						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kubbeli						
İÇ ALANI:	500 m2						
MÜŞTEMİLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri Gasilhane- İmam Odası						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
					2009	2009	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
					2010	2010	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NO TLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 209: 2009_İpek Yolu Hatuniye Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR						
210	ORGANİZE SANAYİ CAMİİ							
CAMİNİN ADRESİ:	Erciş Yolu Organize Sanayi Sitesi							
YAPTIRAN:	Kooperatif							
MİMARİ:	-							
MÜLKİYETİ:	Kooperatif							
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme							
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kubbeli							
İÇ ALANI:	400 m2							
MÜŞTEMİLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri- İmam Odası							
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık							
YAPILIŞ TARİHİ								
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU		CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
						2009	2009	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ								
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU		CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
					2010	2010		
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:								
NO TLAR:								
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)								
								

Katalog 210: 2009_ Organize Sanayi Sitesi Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
211	OTO GALERİCİLER SİTESİ CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Süphan Mah. Edremit Yolu Üzeri						
YAPTIRAN:	Kooperatif						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Kooperatif						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Çatılı						
İÇ ALANI:	350 m2						
MÜŞTEMİLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
					2009	2009	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
					2010	2010	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NO TLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

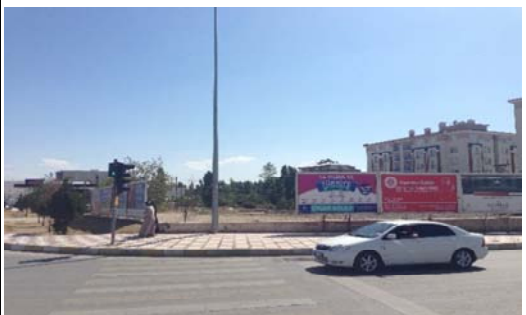
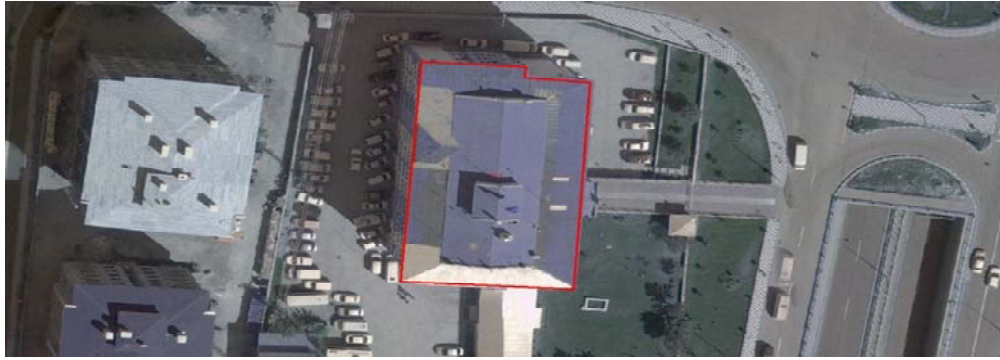
Katalog 211: 2009_Oto Galericiiler Sitesi Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
212	AKKÖPRÜ HACI ABDULKADİR CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Akköprü Mah. Değirmen Sok..						
YAPTIRAN:	Dernek						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Şahıs (M. Nuri ikinci)						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kubbeli						
İÇ ALANI:	500 m2						
MÜŞTEMİLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane Kuran Kursu- İmam Odası						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
					2010	2010	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
					2010	2010	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NO TLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 212: 2010_Akköprü Hacı Abdulkadir Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
213	ASHAB-I KEHF CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Karşıyaka Mah. Gazi Osman cad.						
YAPTIRAN:	Mahalle Halkı						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	T.D.V						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çatılı						
İÇ ALANI:	300 m2						
MÜŞTEMİLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
					2010	2010	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
					2010	2010	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NO TLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 213: 2010_Ashab_1 Kefh Camii

NO	CAMİNİN ADI		FOTOĞRAFLAR				
214	EMNİYET MÜDÜRLÜĞÜ MESCİDİ						
CAMİNİN ADRESİ: Emniyet Müdürlüğü Hizmet binası Zemin Kat							
YAPTIRAN: Emniyet Müdürlüğü Personeli							
MİMARİ: -							
MÜLKİYETİ: Hazine							
YAPIM TEKNİĞİ: Betonarme							
ÇATI ÖRTÜSÜ: Kıрма Çatılı							
İÇ ALANI: 100 m2							
MÜŞTEMİLATI: -							
HİZMET DURUMU: Hizmete Açık							
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	2010				2010	2010	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
	2010				2010	2010	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR: 2011 yılında meydana gelen depremde bina yıkılmıştır.							
NO TLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 214: 2010_Emniyet Müdürlüğü Mescidi

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
215	HACI MOLLA SALİHOĞLU CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Akköprü Mah.						
YAPTIRAN:	Mahalle Halkı						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Şahıs						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kubbeli						
İÇ ALANI:	300 m2						
MÜŞTEMİLATI:	Abdest Alma Yeri- Gasilhane- Wc						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
					2010		
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
					2010		
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NO TLAR:	Caminin bir diğer adı Vahdet Cami'dir.						
kayıtlarda caminin ibadete açıldığı yazsa da çekilen son fotoğraflardan anlaşıldığı üzere inşaat halen devam etmektedir							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 215: 2010_Hacı Molla Salihoğlu Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
216	HACI MUSA YAVUZ CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Yeni Mahalle Demirköprü Akdağ Sokak						
YAPTIRAN:	Mahalle Halkı						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Şahıs						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kubbeli						
İÇ ALANI:	196 m2						
MÜŞTEMİLATI:	Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane Kuran Kursu						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
					2010	2010	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
					2010	2010	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NO TLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 216: 2010_Hacı Musa Yavuz Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR						
217	HAVAALANI MESCİDİ							
CAMİNİN ADRESİ:	Ferit Melen Havaalanı							
YAPTIRAN:	Havaalanı Mensupları							
MİMARİ:	-							
MÜLKİYETİ:	K.İ.K							
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme							
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Çatılı							
İÇ ALANI:	80 m2							
MÜŞTEMİLATI:	-							
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık							
YAPILIŞ TARİHİ								
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU		CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
	2010					1998	2010	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ								
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU		CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
	2010					2010	2010	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:								
NO TLAR:	Son fotoğrafta görülen perdeli alan kadınların ibadet alanı olarak ayrılmıştır.							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)								

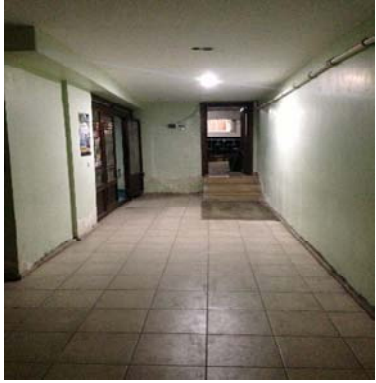

Katalog 217: 2010_Hava Alanı Mescidi

NO	CAMİNİN ADI		FOTOĞRAFLAR									
218	İPEKYOLU MESCİDİ		 									
CAMİNİN ADRESİ:		İpek Yolu Devlet Hastanesi										
YAPTIRAN:		Devlet Hastanesi Çalışanları										
MİMARİ:		-										
MÜLKİYETİ:		Hazine										
YAPIM TEKNİĞİ:		Betonarme										
ÇATI ÖRTÜSÜ:		Kırma Çatı										
İÇ ALANI:		100 m2										
MÜŞTEMİLATI:		Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane										
HİZMET DURUMU:		Hizmete Açık										
YAPILIŞ TARİHİ												
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU						CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
	2010									2010	2010	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ												
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI					
	2010				2010	2010						
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:												
NOTLAR:												
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)												
												

Katalog 218: 2010_İpek Yolu Mescidi

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
219	KARŞIYAKA MİROĞLU CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Karşıyaka Mahallesi						
YAPTIRAN:	Mahalle Halkı						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	T.D.V						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kubbeli						
İÇ ALANI:	100 m2						
MÜŞTEMİLATI:	Abdest Alma Yeri- Gasilhane- Wc İmam İodası						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
				2010			
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NO TLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 219: 2010_Karşıyaka Mahallesi Miroğlu Camii

NO	CAMİNİN ADI		FOTOĞRAFLAR				
220	KUPIK İŞ MERKEZİ CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Şerefiye Mah. Hastane Cad. Kupik İş Mer.						
YAPTIRAN:	M. Zahir Kupik, Gazai Gazaioğlu						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	M. Zahir Kupik, Gazai Gazaioğlu						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çatı						
İÇ ALANI:	700 m2						
MÜŞTEMLATI:	Abdest Alma Yeri- Wc						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
					2010	2010	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
			2010		2010	2010	
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NOTLAR:	Caminin yer aldığı binanın adı değişerek Büyükşehir İş Merkezi oldu. Caminin adı da Halid Bin Velid olmuştur.						
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 220: 2010_Kupik İş Merkezi (Halid Bin Velid) Camii

NO	CAMİNİN ADI		FOTOĞRAFLAR									
221	MALAYLAR CAMİİ		 									
CAMİNİN ADRESİ:		Altın Tepe Mah.										
YAPTIRAN:		M. Salih MALAY- M. Sıddık MALAY										
MİMARİ:		-										
MÜLKİYETİ:		M. Sıddık MALAY										
YAPIM TEKNİĞİ:		Betonarme										
ÇATI ÖRTÜSÜ:		Kubbeli										
İÇ ALANI:		240 m2										
MÜŞTEMLATİ:		Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane										
HİZMET DURUMU:		Hizmete Açık										
YAPILIŞ TARİHİ												
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU						CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
	2010									2010	2010	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ												
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI					
	2010		2010		2010	2010						
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:												
NOTLAR:												
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)												
												

Katalog 221: 2010_Malaylar Camii

NO	CAMİNİN ADI		FOTOĞRAFLAR									
222	MÜFTÜ MASUM EFENDİ CAMİİ		 									
CAMİNİN ADRESİ:		Şerefiye Mah. Hastane caddesi Müf. Hiz. Bin.										
YAPTIRAN:		Müftülük										
MİMARİ:		-										
MÜLKİYETİ:		T.D.V										
YAPIM TEKNİĞİ:		Betonarme										
ÇATI ÖRTÜSÜ:		Kırma Çatı										
İÇ ALANI:		60 m2										
MÜŞTEMLATİ:		Wc- Abdest Alma Yeri- Gasilhane										
HİZMET DURUMU:		Hizmete Açık										
YAPILIŞ TARİHİ												
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU						CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
	2010	2010								2010	2010	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ												
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI					
	2010	2010	2010		2010	2010						
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:												
NO TLAR:												
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)												
												

Katalog 222: 2010_Müftü Masum Efendi Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
223	EYYUBİYE CAMİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Beyüzümü Mahallesi						
YAPTIRAN:	Mahalle Halkı						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Şahıs						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kubbeli						
İÇ ALANI:	300 m2						
MÜŞTEMİLATI:	Abdest Alma Yeri- Gasilhane- Wc İmam odası						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
					2011		
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
			2010				
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NOTLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 223: 2011_Eyyubiye Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
224	BOSTANIÇI TOKİ MOLLA GÜRANİ CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Bostaniçi Toki						
YAPTIRAN:	TOKİ						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Hazine						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kubbeli						
İÇ ALANI:	200						
MÜŞTEMLATİ:	Abdest Alma Yeri- Gasilhane- Wc İmam odası						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
				2012			
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
			2012				
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NO TLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 224: 2012_ Bostaniçi TOKİ Molla Gürani Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
225	BOSTANIÇI TOKİ MOLLA HESEN-İ BATE-İ CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Bostaniçi Toki						
YAPITIRAN:	TOKİ						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Hazine						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kubbeli						
İÇ ALANI:	200						
MÜŞTEMİLATI:	Abdest Alma Yeri- Gasilhane- Wc İmam odası						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
				2012			
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
			2012				
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NOTLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 225: 2012_ Bostaniçi TOKİ Molla Heseni Bate-i Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
226	KALECİK TOKİ AHMET YESEVİ CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Kalecik Toki						
YAPTIRAN:	TOKİ						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Hazine						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kubbeli						
İÇ ALANI:	200						
MÜŞTEMLATİ:	Abdest Alma Yeri- Gasilhane- Wc İmam odası						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
				2012			
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
			2012				
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NO TLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 226: 2012_Kalecik TOKİ Ahmet Yesevi Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
227	KALECİK TOKİ CAFER-İ SİDDİK CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Kalecik Toki						
YAPTIRAN:	TOKİ						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Hazine						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kubbeli						
İÇ ALANI:	200						
MÜŞTEMLATI:	Abdest Alma Yeri- Gasilhane- Wc İmam odası						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
				2012			
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
			2012				
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NO TLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 227: 2012_Kalecik TOKİ Cafer-i Sıddık Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
228	KALECİK TOKİ SULTAN SELAHADDİN CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Kalecik Toki						
YAPTIRAN:	TOKİ						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Hazine						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kubbeli						
İÇ ALANI:	200						
MÜŞTEMLATİ:	Abdest Alma Yeri- Gasilhane- Wc İmam odası						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
					2012		
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
			2012				
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NO TLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 228: 2012_Kalecik TOKİ Sultan Selahaddin Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
229	ÖZALP YOLU TOKİ İMAM-İ ŞAFİ CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Özalp Yolu TOKİ						
YAPTIRAN:	TOKİ						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Hazine						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kubbeli						
İÇ ALANI:	200						
MÜŞTEMİLATI:	Abdest Alma Yeri- Gasilhane- Wc İmam odası						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
				2012			
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
			2012				
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NO TLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

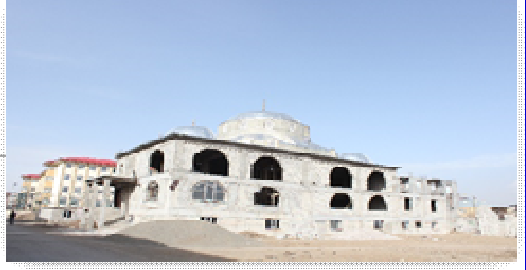

Katalog 229: 2012_Özalp Yolu TOKİ İmam_i Şafi Camii

NO	CAMİNİN ADI		FOTOĞRAFLAR									
230	AFAD MESCİDİ		 									
CAMİNİN ADRESİ:		Abdurrahman Gazi Mahallesi										
YAPTIRAN:		İl Özel İdaresi										
MİMARİ:		-										
MÜLKİYETİ:		Hazine										
YAPIM TEKNİĞİ:		Betonarme										
ÇATI ÖRTÜSÜ:		Kırma Çati										
İÇ ALANI:		80 m2										
MÜŞTEMİLATI:		-										
HİZMET DURUMU:		Hizmete Açık										
YAPILIŞ TARİHİ												
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU						CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
										2013		
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ												
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI					
			2013									
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:												
NO TLAR:												
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)												
												

Katalog 230: 2013_Afad Mescidi

NO	CAMİNİN ADI		FOTOĞRAFLAR									
231	HABİBURRAHMAN CAMİİ		 									
CAMİNİN ADRESİ:		Süphan Mahallesi										
YAPTIRAN:		Dernek										
MİMARİ:		-										
MÜLKİYETİ:		Şahıs										
YAPIM TEKNİĞİ:		Betonarme										
ÇATI ÖRTÜSÜ:		Kırma Çati										
İÇ ALANI:		200 m2										
MÜŞTEMİLATI:		-										
HİZMET DURUMU:		Hizmete Açık										
YAPILIŞ TARİHİ												
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU						CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
										2013	2013	
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ												
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI					
			2013			2013						
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:												
NO TLAR:												
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)												
												

Katalog 231: 2013_Habiburrahman Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR						
232	HACI MEHMET ERYİĞİT CAMİİ							
CAMİNİN ADRESİ:	Şerefiye Mahallesi Merkez / Van							
YAPTIRAN:	Dernek							
MİMARİ:	-							
MÜLKİYETİ:	Şahıs							
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme							
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kubbeli							
İÇ ALANI:	320 m2							
MÜŞTEMİLATI:	Abdest alma yeri- Wc- Gasilhane							
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık							
YAPILIŞ TARİHİ								
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI	
					2013			
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ								
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BELGİ BANKASI FORMU		CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ BELGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI
				2013				
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:								
NO TLAR:								
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)								
								

Katalog 232: 2013_Hacı Mehmet Eryigit Camii

NO	CAMİNİN ADI	FOTOĞRAFLAR					
233	HACI TURAN HAYDAROĞLU MESCİDİ						
CAMİNİN ADRESİ:	Şerefiye Mahallesi Merkez/Van						
YAPTIRAN:	Şahıs						
MİMARİ:	-						
MÜLKİYETİ:	Şahıs						
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme						
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çatılı						
İÇ ALANI:	145 m2						
MÜŞTEMİLATI:	Abdest alma yeri- Wc						
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık						
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
					2013		
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
			2013				
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:							
NO TLAR:							
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

Katalog 233: 2013_Hacı Turan Haydaroglu Mescidi

NO	CAMİNİN ADI		FOTOĞRAFLAR									
234	HANDİL İŞ MERKEZİ CAMİİ		 									
CAMİNİN ADRESİ:		Vali Mithat Bey Mahallesi										
YAPTIRAN:		Şahıs										
MİMARİ:		-										
MÜLKİYETİ:		Şahıs										
YAPIM TEKNİĞİ:		Betonarme										
ÇATI ÖRTÜSÜ:		Kırma Çatılı										
İÇ ALANI:		80 m2										
MÜŞTEMİLATI:		Wc										
HİZMET DURUMU:		Hizmete Açık										
YAPILIŞ TARİHİ												
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU						CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
										2013		
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ												
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI					
			2013									
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:												
NO TLAR:												
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)												
												

Katalog 234: 2013_Handil İş Merkezi Camii

NO	CAMİNİN ADI		FOTOĞRAFLAR				
235	HORHOR MEDRESESİ CAMİİ						
CAMİNİN ADRESİ:			Buzhane Mahallesi Merkez/Van				
YAPTIRAN:			Vakıflar Genel Müdürlüğü				
MİMARİ:			Şahabettin Öztürk				
MÜLKİYETİ:			Vakıflar Genel Müdürlüğü				
YAPIM TEKNİĞİ:			Yığma				
ÇATI ÖRTÜSÜ:			Teras Çatı				
İÇ ALANI:			165 m2				
MÜŞTEMİLATI:							
HİZMET DURUMU:			Hizmete Açık				
YAPILIŞ TARİHİ							
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
					2013		
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ							
CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI BİLGİ BANKASI FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI BİLGİ FORMU	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI KÜTÜK DEFTERİ	CAMI İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMI TABELASI
			2013				
GEÇ İRDİĞİ TADİLATLAR:			2013 yılında caminin restorasyonu yapılmıştır.				
NOTLAR:			Van eski yerleşiminde yer alan caminin kim tarafından ne zaman yapıldığı bilinmemekle beraber yapının inşa malzemesi ve yapım tekniği caminin 18. yy. a ait olabileceği hakkında bilgi vermektedir.				
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)							
							

NO	CAMİNİN ADI							FOTOĞRAFLAR
236	SEMERKANT CAMİİ							
CAMİNİN ADRESİ:	Van/ Merkez							
YAPTIRAN:	Dernek							
MİMARİ:	-							
MÜLKİYETİ:	Şahıs							
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme							
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çatılı							
İÇ ALANI:	540 m2							
MÜŞTEMİLATI:								
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık							
YAPILIŞ TARİHİ								
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI	
					2013			
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ								
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI	
			2013					
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:								
NOTLAR:								
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)								
								

Katalog 236: 2013_Semerkant Camii

NO	CAMİNİN ADI							FOTOĞRAFLAR
237	ŞEMSİBEY MAHALLESİ CAMİİ							
CAMİNİN ADRESİ:	Şemsibey Mahallesi Merkez / Van							
YAPTIRAN:	Şahıs							
MİMARİ:	-							
MÜLKİYETİ:	Şahıs							
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme							
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kırma Çatılı							
İÇ ALANI:	100 m2							
MÜŞTEMİLATI:	-							
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık							
YAPILIŞ TARİHİ								
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI	
					2013			
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ								
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI	
			2013					
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:								
NO TLAR:								
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)								
								

Katalog 237: 2013_Şemsibey Mahallesi Camii

NO	CAMİNİN ADI							FOTOĞRAFLAR		
238	YENİ NORŞİN CAMİİ									
CAMİNİN ADRESİ:	Van/ merkez									
YAPTIRAN:	Dernek									
MİMARİ:	Şahabettin Öztürk									
MÜLKİYETİ:	Vakıflar Genel Müdürlüğü									
YAPIM TEKNİĞİ:	Betonarme									
ÇATI ÖRTÜSÜ:	Kubbeli									
İÇ ALANI:	1300 m2									
MÜŞTEMLATİ:	Wc									
HİZMET DURUMU:	Hizmete Açık									
YAPILIŞ TARİHİ										
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI			
					2013					
İBADETE AÇILIŞ TARİHİ										
CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ BİLGİ BANKASI FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ BİLGİ FORMU	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ KÜTÜK DEFTERİ	CAMİ İBADETE AÇILIŞ BERATI	CAMİ TABELASI			
GEÇİRDİĞİ TADİLATLAR:										
NO TLAR:	Yukarı Norşin Camii'nin yanına inşa edildi. Eski cami yeniden işlevlendirilerek kütüphaneye dönüştürüldü.									
MEVKİSİ (HAVA FOTOĞRAFI)										
										

Katalog 238: 2013_Yeni Norşin Camii

ÖZGEÇMİŞ

Mustafa Gülen, 1983 Van doğumludur. İlk, Orta ve Lise öğrenimini Van'da tamamladı. 2005 yılında Yıldız Teknik Üniversitesi Mimarlık Bölümü'nü kazandı. Aynı bölümden 2010 yılında mezun oldu. Mezuniyet sonrası bir süre İstanbul'da SB Mimarlık Ofisi'nde çalıştı. 2010-2011 yılları arasında Hakkari Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü'nde mimar olarak görev yaptı. 2011 yılında Yüzüncü Yıl Üniversitesi Mimarlık Bölümüne Araştırma Görevlisi olarak atandı. Yüksek Öğretim Kurumu'nun yabancı dil eğitim programı çerçevesinde 2011 bahar döneminde Dokuz Eylül Üniversitesi'ne görevlendirildi. 2012 yılında Mardin Artuklu Üniversitesi Mimarlık Ana Bilim Dalı'nda Yüksek Lisans Eğitimi almaya hak kazandı. İyi derecede İngilizce bilmektedir.